

FEMINISTISKT INITIATIV
KONGRESS 2015 ÖREBRO

PROPOSITIONER OCH MOTIONER

VI GÖR DET TILLSAMMANS!

#FIKON15

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Proposition. Delegater på kongress och valkonferens och rösträtt

Motion 1. Motion på styrelsens proposition ”Delegater på kongress och valkonferens och rösträtt”

Motion 2. Motion på styrelsens proposition ”Delegater på kongress och valkonferens och rösträtt”

Proposition. Motionsrätt

Proposition. Medlemskap.

Proposition. Uteslutning Av Medlem

Proposition. Partisekreterare

Proposition. Revidering Kapitel J. Miljö

Motion 3. Motion om miljömord – komplettering av proposition till Fi:s kongress 2015

Motion 4. Tilläggsförslag i ”Proposition om revidering av Kapitel J Miljö”

Motion 5. Skärp miljöbalken.

Motion 6. Ändringar i ”Proposition Revidering av kapitel J Miljö”

Motion 7. Granskning och reglering av trängselskatten

Motion 8. Kommunikationer

Motion 9. Hur minska köttkonsumtionen?

Motion 10. Anta Unga Feminister som Feministiskt initiativs ungdomsförbund

Motion 11. Stadgeändringar gällande Unga Feminister

Motion 12. Begreppsändring i stadgarna

Motion 13. Ändra ”förening” till ”parti” i stadgarna.

Motion 14. Partiledare och talespersoner.

Motion 15. Byt ut talesperson mot språkrör.

Motion 16. Namnbyte

Motion 17. Partiskatt

Motion 18. En feministisk ekonomi för en hållbar värld

Motion 19. Företagande

Motion 20. Skattesänkningar för små- och medelstora företag

Motion 21. Vinstdrivna asylboenden

Motion 22. Dörröppnare för nya företagare

Motion 23. Nytt koncept av lärlingssystem

Motion 24. Jämställda löner

Motion 25. Avskaffa deltidsbegränsningen/75-dagarsregeln i arbetslöshetsförsäkringen

Motion 26. Medlingsinstitutets uppdrag

Motion 27. Pensioner med rättvisemärkta investeringar

Motion 28. Pensioner

Motion 29. Skolbiblioteken

Motion 30. Ordinationsrätt

Motion 31. Köttfria skolmåltider

Motion 32. Motverka köttnorm i skolor och förskolor

Motion 33. Miljökunskap är ett mer inkluderande begrepp

Motion 34. Programmering i skolan I

Motion 35. Programmering i skolan II

- Motion 36.** För en vetenskapligt grundad och intersektionell skola.
- Motion 37.** Motiverande arbete i skolan
- Motion 38.** Motion över att Teckenspråket blir ett obligatoriskt ämne i skolan.
- Motion 39.** Barnomsorg finns inte längre
- Motion 40.** Fritidshemmet är en del av grundskolan
- Motion 41.** Makt - ett skolämne
- Motion 42.** Säkra papperslösa barns skolgång
- Motion 43.** Universitet och högskolor ska vara statliga
- Motion 44.** Ändra rubriken på Universitet/Högskola och forskning
- Motion 45.** Lägga till att-sats om utbildningsplatser
- Motion 46.** Lägga till att-sats om undervisande personal vid högre utbildning
- Motion 47.** Motivationshöjande teorier som del av lärarutbildningen
- Motion 48.** Forskarutbildningen ska vara fyraårig
- Motion 49.** Ändra att-sats om studiefinansieringssystemet
- Motion 50.** Bredare perspektiv på avsnittet om universitet och högskolor
- Motion 51.** Transutredningarna dödar
- Motion 52.** Motion om tillägg till E. Hälsa och sjukvård
- Motion 53.** Stryk punkt E.9 i "För en feministisk politik, Feministiskt initiativ 2013" rörande utveckling och kvalitetskontroll av alternativmedicin
- Motion 54.** Livmoderssjukdomar
- Motion 55.** Feministiskt initiativ bör ta stark ställning emot införandet av en samvetsklausul för vårdpersonal
- Motion 56.** Motion om revidering av E.5 Alkohol- och drogpolitik i "För en feministisk politik"
- Motion 57.** Tillsättande av transpolitisk arbetsgrupp
- Motion 58.** Lagg till att-sats om oros-anmälningar från skola och förskola
- Motion 59.** Lagg till att-sats om socialsekreterarnas arbetssituation
- Motion 60.** Samhällsplanering
- Motion 61.** Tillägg av kravpunkter För en feministisk politik, kapitel H Samhällsbyggnad och bostadspolitik
- Motion 62.** Borttag av kravpunkter För en feministisk politik, kapitel H Samhällsbyggnad och bostadspolitik
- Motion 63.** Ändring av kravpunkter För en feministisk politik, kapitel H Samhällsbyggnad och bostadspolitik
- Motion 64.** Förtydligande av 15-minutersprincipen
- Motion 65.** Avsnittet samhällsbyggnad i Fi:s politikdokument
- Motion 66.** Kvinnlig proffsliga inom ishockey och fotboll
- Motion 67.** Makt och media
- Motion 68.** Djurrätt och intersektionalitet
- Motion 69.** Djurrättslig vision behövs
- Motion 70.** Revidering av J.4 Djurrätt och utlyftning av det till ett eget kapitel: "K. Icke-mänskliga djur"
- Motion 71.** Rapporteringsskyldighet samt satsning på rehabilitering och vård av skadade vilda djur
- Motion 72.** Djurskydd för vilda fiskar och förbud av fiskjakt
- Motion 73.** Policy för djurvänliga miljöer
- Motion 74.** Talerätt och plats för djurskydds- och djurrättsorganisationer
- Motion 75.** Förbud mot sexuella övergrepp på icke-mänskliga djur

- Motion 76.** Politikens organisering
- Motion 77.** Demokratien bör utökas till yngre väljare
- Motion 78.** Att födas in i rösträtt
- Motion 79.** Ensamkommande kvinnor som kvotflyktingar
- Motion 80.** Allmän amnesti åt papperslösa (statslösa) som befinner sig i Sverige
- Motion 81.** Ta ej bort Dublinförordningen utan ändra till en bättre förordning
- Motion 82.** Handlingar på sitt första språk
- Motion 83.** Ekonomisk vinst av invandring
- Motion 84.** En feministisk Urfolkspolitik
- Motion 85.** Att Sverige ska följa sina åtaganden enligt FN:s internationella konvention om avskaffandet av alla former av rasdiskriminering: CERD
- Motion 86.** FN-konvention även mot diskriminering på grund av könsidentitet
- Motion 87.** Uppdatering av säkerhetspolitiken
- Motion 88.** Allmän värnplikt
- Motion 89.** Sverige befinner sig i krig: fokusflyttning från statsnivå till individnivå
- Motion 90.** Feministisk solidaritetspolitik
- Motion 91.** Motion om ny inledning till EU-programmet
- Motion 92.** Motion om ny text till kapitel Q1 samt förflyttning av stycken som handlar om politik som Fi vill driva i EU till kapitel Q2
- Motion 93.** Motion om En aktiv jämställdhetspolitik i EU
- Motion 94.** Motion om att uppdatera EU-miljö och klimatpolitiken
- Motion 95.** Motion om Frihet från våld och sexuell exploatering i EU programmet
- Motion 96.** Motion om Fi:s asyl- och migrationspolitik i EU
- Motion 97.** Motion om tillägg av stycke om ett Europa fritt från rasism och diskriminering
- Motion 98.** Motion om att lägga till nytt stycke om att stärka feministisk rörelse i Europa och världen
- Motion 99.** Motion om punkt om fri rörlighet och korrigerande av antalet utskott
- Motion 100.** Ändring i krav 42 Q.2 Feministisk politik i EU
- Motion 101.** Modernisera lagen om upprättande av testamente
- Motion 102.** Motion om inrättande av ett nytt kapitel med titeln ”En feministisk landsbygdspolitik”
- Motion 103.** Utbyggnad av bredbandsfiber på landsbygden
- Motion 104.** Ta fram en landsbygdspolitik
- Motion 105.** Revidering av diskrimineringsgrunder i partiprogrammet
- Motion 106.** Byt ut pronomenet “man” mot “en”, i dokumentet För en feministisk politik, Feministiskt initiativ 2013
- Motion 107.** Revidering av den binära könsuppdelningen i partiprogrammet
- Motion 108.** Nationell tak-över-huvudet-garanti
- Motion 109.** Basinkomst
- Motion 110.** Införande av basinkomst
- Motion 111.** Motion om att återinföra tjänstemannasvaret
- Motion 112.** Våldsutsatta kvinnor
- Motion 113.** Barnavårdsutredningar
- Motion 114.** Barn som bevittnar våld i nära relationer
- Motion 115.** Vitbok om Sveriges krigföring i Afghanistan
- Motion 116.** Begreppet utanförskap
- Motion 117.** Diskrimineringslagstiftningen

**PROPOSITIONER PÅ
STADGAR OCH MOTIONER
PÅ PROPOSITIONERNA.**

PROPOSITION. DELEGATER PÅ KONGRESS OCH VALKONFERENS OCH RÖSTRÄTT

Motivering:

Feministiskt initiativ har det senaste året vuxit enormt och har idag över 22 000 medlemmar. I stadgar står det att ”medlemmar som senast 30 dagar innan kongressen betalt medlemsavgift och är närvarande på kongressen har rösträtt”. Det har funnits en uppfattning om att det innebär att alla medlemmar har rätt att komma på kongressen även om texten inte tydligt uttrycker detta. Med det antal medlemmar som Feministiskt initiativ har i dagsläget har organisationen inte råd att arrangera en kongress eller en valkonferens med allt vad det innebär med lokal och praktisk logistik för så många människor. Utöver det praktiska problemen behöver Feministiskt initiativ även säkerställa att alla medlemsgrupper finns representerade med rösträtt på kongress eller valkonferens. Eftersom Feministiskt initiativ ännu inte har medlemsgrupper i alla kommuner behövs en särskild kvot för medlemmar som inte tillhör någon medlemsgrupp.

För att möjliggöra att fler medlemmar kan vara med och rösta i val till talespersoner, partisekreterare, partistyreseledamöter, revisorer och listor vid val utreder partistyrelsen möjligheten för ett datoriserat system som innebär att alla medlemmar kan rösta oavsett om de närvarar eller inte.

För att möjliggöra allt detta yrkar styrelsen på följande ändringar i stadgarna:

§16 Kongress

- Att nuvarande text:

”Rösträtt på kongressen har den medlem som senast 30 dagar innan kongressen betalt medlemsavgift och är närvarande på kongressen.” Ersätts med: Rösträtt på kongressen har maximalt 250 personer som är kongressombud. Kongressombuden utses av medlemsgrupperna eller kommunföreningar. Kongressombuden utses vid lokala medlemsmöten dit alla medlemmar ska vara kallade. Lokala medlemsgrupper får utse ett antal kongressombud viktat efter sitt procentuella antal medlemmar i organisationen, dock minst två ombud. Tematiska medlemsgrupper får utse två kongressombud per grupp. Medlemmar som bor i ett område där Feministiskt initiativ saknar medlemsgrupp utgör en egen grupp av kongressombud. Antalet fördelas procentuellt utifrån hur många medlemmar som bor i område som saknar medlemsgrupp. Kongressombuden i denna grupp utses genom intresseanmälan och fördelas sedan av styrelsen. Underlag för fördelningen är antal betalande medlemmar vid närmast föregående årsskifte.

Anställda, centralt eller lokalt samt ledamöter i partistyrelsen kan inte väljas till ombud vid kongress. Ledamöter i partistyrelsen har dock rösträtt vid kongressen. Kongressombud ska vara utsedda senast 30 dagar innan kongressen.

Kongressombud ska ha erlagt medlemsavgift senast 30 dagar innan kongressen och kunna uppvisa protokoll på att de är utsedda av en medlemsgrupp eller av styrelsen.

Utöver kongressombuden har riksdagsledamöter eller skuggriksdagsgruppens ordinarie

ledamöter, EU-parlamentariker, partistyrelsen, valberedningen, revisorer, funktionärer, obeservatörer samt särskilt inbjudna gäster rätt att delta på kongressen. Riksdagsledamöter eller skuggriksdagsgruppens ordinarie ledamöter, EU-parlamentariker, partistyrelsen, valberedningen och revisorer som deltar har yttranderätt och förslagsrätt vid kongressen.

För val till talespersoner, partisekreterare, ledamöter i styrelsen, revisorer, valberedning och i eventuellt andra kongressfrågor kan styrelsen besluta om att valet förrättas digitalt och att alla medlemmar har rösträtt.

§15 Val till listor för riksdag och EU-parlament

- Att nuvarande text:

”Kallelse till valkongress och beslutsunderlag ska skickas till alla medlemmar i Feministiskt initiativ. Kallelse ska skickas per e-post, eller per post om medlem inte anmält e-postadress. Kallelse ska nå medlemmarna minst tio (10) veckor före valkongressen.” Ersätts med: Kallelse till valkonferensen skickas ut senast (10) veckor före valkonferens.

- Att nuvarande text:

”Rösträtt har den medlem som är närvarande vid valkongressen och som senast sju (7) dagar innan konferensen erlagt medlemsavgift till föreningen.” Ersätts med: Rösträtt på valkonferensen har maximalt 250 personer som är ombud. Ombuden utses av medlemsgrupperna eller kommunföreningar. Ombuden utses vid lokala medlemsmöten dit alla medlemmar ska vara kallade. Lokala medlemsgrupper får utse ett antal ombud viktat efter sitt procentuella antal medlemmar i organisationen dock minst två ombud. Tematiska medlemsgrupper får utse två ombud per grupp. Medlemmar som bor i ett område där Feministiskt initiativ saknar medlemsgrupp utgör en egen grupp av ombud. Antalet fördelas procentuellt utifrån hur många medlemmar som bor i område som saknar medlemsgrupp. Ombuden i denna grupp utses genom intresseanmälan och fördelas sedan av styrelsen. Underlag för fördelningen är antal betalande medlemmar vid närmast föregående årsskifte.

Anställda, centralt eller lokalt, ledamöter i partistyrelsen kan inte väljas till ombud. Ombud ska vara utsedda senast 30 dagar innan valkonferensen.

Valkonferensombud ska ha erlagt medlemsavgift senast 30 dagar innan valkonferens och kunna uppvisa protokoll på att de är utsedda av en medlemsgrupp eller av styrelsen.

Utöver ombuden har kandidater till riksdagen, kandidater till EU-parlamentet, partistyrelsen, valberedningen, funktionärer observatörer rätt att delta på konferensen. Kandidater till riksdagen, kandidater till EU-parlamentet, partistyrelsen och valberedning har yttranderätt och förslagsrätt vid kongressen.

För val till parlamentariska listor och eventuellt i andra frågor vid valkonferensen kan styrelsen besluta om att valet förrättas digitalt och att alla medlemmar har rösträtt.

På valkonferensen ska följande punkter behandlas:

- Val till listor för parlamentariskt initiativ
- Fastställande av listor

MOTION 1. MOTION PÅ STYRELSENS PROPOSITION "DELEGATER PÅ KONGRESS OCH VALKONFERENS OCH RÖSTRÄTT"

Yrkanden på propositionens text för § 16

Vi instämmer i styrelsens bedömning att medlemsantalet nu stigit så att inte alla medlemmar längre kan bjudas in till kongress, och att partiet behöver ett ombudsförfarande för att garantera att medlemmar och grupper i alla delar av landet blir rättvist representerade.

Däremot ser vi flera problem med den modell för representation och ombudsförfarande som föreslås:

- Den regionala organisationen avdelning omnämns inte alls. Med tanke på att avdelningarna enligt stadgarna ska sköta politiken på läns-/regionsnivå samt fungera som samordnande organisation för medlemsgrupper/kommunföreningar regionalt är det ett allvarligt förbiseende.
- Antalet kongressombud föreslås vara högst 250, och varje medlemsgrupp ska kunna skicka minst 2 ombud. I landet finns 290 kommuner, och alltså lika många potentiella medlemsgrupper/kommunföreningar. Det skulle bli 480 ombud bara där. I dagsläget är det förstås inget problem, men stadgar behöver vara framtidssäkrade.
- Områden utan medlemsgrupper/kommunföreningar i hela landet föreslås utgöra en egen ombudsvalkrets som nationella organisationen administrerar utifrån intresseanmälan. Det innebär att den valkretsen omfattar stora delar av landet och orter med mycket olika förutsättningar, som i princip representeras av enskilda medlemmar som kan sakna förankring i partiet och de frågor som drivs inom länet/regionen.

Därför föreslår vi att kongressombuden väljs på avdelningsnivå. Ombuden ska representera länets/regionens kommuner med medlemsgrupper/kommunföreningar såväl som kommuner utan, och även länet/regionen som helhet. I de län/regioner där det inte ännu finns avdelningar sköter riksorganisationen valet utifrån samma principer.

Propositionen föreslår att tematiska medlemsgrupper ska få två ombud. Med tanke på att en tematisk grupp å ena sidan kan syssla med små politikområden eller enstaka sakfrågor, å andra sidan vara en hel organisation som Unga feminister, anser vi att det blir en skev fördelning. Därför föreslår vi att tematiska medlemsgrupper generellt sett får ett ombud och Unga feminister får tre ombud.

Propositionen föreslår att val av diverse funktioner som vanligtvis väljs på kongress ska kunna förrättas digitalt, men kräver ombudsval vid medlemsmöte. Vi anser att avdelningsstyrelserna ska kunna besluta om att val av kongressombud ska ske digitalt.

Propositionen föreslår att ombud ska uppvisa protokoll på att de är valda. Vi anser att de ska anmälas av avdelningsstyrelsen/nationella styrelsen.

I propositionen används termen ”partistyrelsen”. Den används inte i stadgarna, utan där heter genomgående ”föreningsstyrelsen”, och så bör det också heta här.

VI YRKAR:

- **att** propositionens första stycke ersätts med följande text:

Rösträtt på kongressen har kongressombuden. Antalet kongressombud är högst 250.

Ombuden fördelas mellan avdelningarna i proportion till medlemsantalet vid närmast föregående hel- eller halvårsskifte. Varje avdelning ska representeras av minst två ombud.

Kongressombuden väljs av avdelningarna vid medlemsmöte. Det ska eftersträvas god geografisk spridning bland ombuden. Avdelningsstyrelse kan besluta om att valet förrättas digitalt. Valordning fastställs av föreningsstyrelsen.

I län/region där det inte finns en avdelning utser föreningsstyrelsen kongressombud i samråd med medlemsgrupper/kommunföreningar i länet/regionen.

Tematiska medlemsgrupper får utse ett ombud per grupp. Unga feminister får utse tre ombud.

- **att** stycke två–fem ersätts med följande text, där kravet om att ombud ska visa protokollsutdrag har ersatts av att avdelningar/föreningsstyrelse ska anmäla ombuden, och några mindre språkliga justeringar är gjorda:

Anställda, centralt eller lokalt, och ledamöter i föreningsstyrelsen kan inte väljas till ombud vid kongress. Ledamöter i föreningsstyrelsen har dock rösträtt vid kongressen.

Kongressombud ska vara utsedda och anmälda senast 30 dagar innan kongressen. Anmälan görs av avdelning eller föreningsstyrelsen. Kongressombud ska ha betalat medlemsavgift senast 30 dagar före kongressen.

Rätt att delta vid kongress har utöver kongressombuden följande personer: riksdagsledamöter eller skuggriksdagsgruppens ordinarie ledamöter och EU-parlamentariker; föreningsstyrelsen, valberedningen och revisorer; funktionärer, observatörer och särskilt inbjudna gäster.

Yttranderätt och förslagsrätt har utöver kongressombuden följande personer som deltar vid kongress: riksdagsledamöter eller skuggriksdagsgruppens ordinarie ledamöter och EU-parlamentariker; föreningsstyrelsen, valberedningen och revisorer. För val till talespersoner, partisekreterare, ledamöter i styrelsen, revisorer och valberedning, och i eventuellt andra kongressfrågor, kan föreningsstyrelsen besluta om att valet förrättas digitalt och att alla medlemmar har rösträtt.

Yrkanden på propositionens text för § 15.3.2

Större delen av propositionens text för § 15.3.2 är exakt likadan som den för § 16. Det anser vi gör stadgarna onödigt krångliga, eftersom det som här kallas valkonferens är en slags kongress. Rubriken för 15.3.2 lyder också: ”Val till listor för riksdag och EU-parlament och fastställande av sådana listor sker på valkongress.” Vi föreslår i stället att § 15.3.2 formuleras som en hänvisning till § 16.

VI YRKAR:

- **att** propositionens båda yrkanden ersätts med följande text:

I övrigt gäller för valkongress detsamma som för ordinarie kongress.

och att den texten placeras efter uppräkningspunkterna som ska behandlas, så att 15.3.2 i sin helhet lyder:

På valkongressen ska följande punkter behandlas:

- *Val till listor för parlamentariskt initiativ*
- *Fastställande av listor*

I övrigt gäller för valkongress detsamma som för ordinarie kongress.

Motionärer:

Undertecknat

Styrelsen Fi Storstockholm

Styrelsen Fi Skåne

Styrelsen Fi Malmö

Kontaktperson: Malin Ericson (malin.ericson@feministisktinitiativ.se)

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen instämmer med motionären att det kan bli svårt att hålla sig till 250 ombud om vi har en medlemsgrupp i varje kommun i landet och alla får representeras med två deltagare.

Styrelsen instämmer med motionären att det stämmer bättre med stadgarna att avdelningarna ska utse ombud istället för medlemsgrupperna. Styrelsen anser att antalet delegater för tematiska medlemsgrupper och Unga feminister bör vara 2 ombud. Styrelsen delar motionärernas syn på ett enklare anmälningsförfarande och möjlighet till annat förfarande för val till ombud.

Styrelsen delar synen på att hela texten för §15.3.2 inte behöver vara med. Det ska dock genomgående kallas valkonferens och ej valkongress.

Styrelsen yrkar på:

- bifall med följande ändringar

- Att texten: “Rösträtt på kongressen har kongressombuden. Antalet kongressombud är högst 250.” Ändras till “Rösträtt på kongressen har maximalt 400 personer som är kongressombud.”

- Att texten “*Tematiska medlemsgrupper får utse ett ombud per grupp. Unga feminister får utse tre ombud.*” Ändras till “*Tematiska medlemsgrupper inklusive Unga feminister får utse minst 2 ombud per grupp.*”
- Att det ordet “*valkongress*” genomgående ändras till “*valkonferens*”.

MOTION 2. MOTION PÅ STYRELSENS PROPOSITION “DELEGATER PÅ KONGRESS OCH VALKONFERENS OCH RÖSTRÄTT”

Rösträtt på kongress

I F! styrelse proposition till 2015 års kongress om ”Delegater på kongress och valkonferens och rösträtt” är grunden till uträknande av antalet ombud bra, men står inte i proportion till antalet : 250 ombud.

Med den utveckling av medlemsantal och lokala medlemsgrupper måste vi kunna ställa ramarna i relation till antalet ombud. Vi har 290 kommuner i Sverige med varierande storlekar av medlemsgrupper.

YRKANDE:

Det innebär att §16 första mening ändras enligt följande:

- att rösträtt på kongressen har maximalt 400 personer som är kongressombud.

Motionär:

Jacques Öhlund

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen har i annan motion bemött frågan om antal ombud.

Styrelsen yrkar på avslag.

PROPOSITION. MOTIONSRÄTT

Feministiskt initiativ har det senaste året vuxit enormt och har idag över 22 000 medlemmar. För att säkerställa att inte ett ohanterligt antal motioner inkommer till kongressen yrkar styrelsen på följande ändringar av stadgarna.

STYRELSEN YRKAR PÅ FÖLJANDE TILLÄGG TILL STADGARNA:

§ 16 Kongress

Motionsrätt på kongressen har den medlem som senast 30 dagar innan kongressen betalt medlemsavgift. För att en motion ska behandlas på kongressen krävs att den får stöd av en medlemsgrupp eller är undertecknad av minst tre medlemmar.

PROPOSITION. MEDLEMSKAP.

Idag finns inget i stadgarna som anger att en person måste vara medlem när den väljs till en parlamentarisk lista.

STYRELSEN YRKAR PÅ FÖLJANDE TILLÄGG TILL STADGARNA:

- att följande text läggs till efter §17:

Valbarhet:

Medlemskap senast fem dagar innan val till listor till kommunfullmäktige, landstings- eller regionfullmäktige, riksdagen och Europaparlamentet samt till föreningsstyrelsen och nationell valberedning krävs för att vara valbar.

PROPOSITION. UTESLUTNING AV MEDLEM

I dag är det kongressen som beslutar om att utesluta en medlem. En uteslutning av en medlem är alltid en sista åtgärd. Om ärendet om uteslutning tas av kongressen riskerar föreningsstyrelsen att behöva förklara för kongressen varför en uteslutning har gjorts trots att det kan innehålla uppgifter som kan skada den enskildes integritet. Förslaget innebär att föreningsstyrelsen tar beslutet men att personen själv har en möjlighet att överklaga till kongressen och därmed själv avgöra om ärendet ska offentliggöras på en kongress.

STYRELSEN YRKAR:

- att nuvarande text:

§ 7 Medlems uteslutning

Medlem som aktivt motarbetar föreningens syfte kan uteslutas av kongressen. Om föreningsstyrelsen finner det nödvändigt kan person avstängas från föreningen i väntan på kongressens beslut.

Återinträde i föreningen ansöks om hos föreningsstyrelsen.

Ersätts med:

§ 7 Medlems uteslutning

Medlem som aktivt motarbetar föreningens syfte, bryter mot stadgarna eller på annat sätt skadar föreningen kan uteslutas. Beslut om uteslutning tas av föreningsstyrelsen. Överklagan av beslutet görs till kongressen. Om föreningsstyrelsen finner det nödvändigt kan person avstängas från föreningen i väntan på utredning och/eller beslut.

Återinträde i föreningen ansöks om hos föreningsstyrelsen.

PROPOSITION. PARTISEKRETERARE

Feministiskt initiativ har fram till nu inte haft någon partisekreterare. Under valåret 2014 efterfrågades ofta den funktionen vid kontakt med andra organisationer eller vid kontakt med media. Talespersonernas uppdrag omfattar inte att företräda organisationen. Feministiskt initiativs stadgar anger endast att styrelsen ska välja två personer som leder styrelsens arbete. Det framgår inte av stadgarna att uppdraget ska omfatta motsvarande vad en partisekreterare gör i andra partier. Under valrörelsen 2014 har styrelsen arbetat så att ordförande och sekreterare gjort mycket utav det arbete som en traditionell partisekreterare utför. Det har inneburit att svara på frågor, kommunicera kring organisationen, kontakt med medlemsgrupper och del i ansvar för kriskommunikation kring organisationen.

För att minska på arbetsbördan för ordförande, sekreterare och talespersoner samt för att tydliggöra rollerna föreslår partistyrrelsen att det på kongressen 2017 väljs en partisekreterare.

STYRELSEN YRKAR PÅ FÖLJANDE TILLÄGG TILL STADGARNA:

§ 10 Föreningsstyrelsen

Föreningsstyrelsen består av minst elva (11) och högst femton (15) ledamöter. Av dessa är minst två (2) och högst tre (3) talespersoner samt en partisekreterare.

Talespersoner, partisekreterare och ledamöter väljs för två (2) år i taget av kongressen.

Vid avsägelse eller frånfalle av en talesperson eller en partisekreterare under mandatperiod har föreningsstyrelsen att besluta om posten ska vakantsättas, om fyllnadsval ska förrättas inom föreningsstyrelsen eller om extra kongress ska välja ny talesperson. Talesperson eller partisekreterare som avgår mister sin plats i styrelsen. Vid avsägelse eller frånfalle av båda talespersonerna ska extra kongress utlysas snarast för att fyllnadsvälja talespersoner, dock inte om det är mindre än tre (3) månader till ordinarie kongress. Fram till extra kongressen eller ordinarie kongress utser föreningsstyrelsen inom sig en tillfällig talesperson.

§ 16 Kongress

På kongressen ska följande punkter tas upp;

Fastställande av röstlängd

Fastställande av mötesordning

Frågan om kongressen utlysts enligt stadgarna

Fastställande av medlemsavgift

Fastställande av budget

Bokslut för avslutade räkenskapsår

Föreningsstyrelsens verksamhetsberättelser

Revisorernas berättelse

Frågan om ansvarsfrihet för föreningsstyrelsen för avslutade räkenskapsår

Beslut om valordning för val av talespersoner, övriga föreningsstyrelseledamöter,
revisorer samt valberedning

Val av talespersoner

Val av partisekreterare

Val av övriga styrelseledamöter

Val av revisorer

Val av valberedningskommitté

Val av valberedning

Vid val till förtroendeposter, så som ledamöter av föreningsstyrelse, talespersoner, *partisekreterare*, valberedning, revisorer och kandidater till parlamentariska val, krävs för att bli vald mer än hälften av vid valet avgivna godkända röster. Om inte tillräckligt antal kandidater uppnår detta röstetal företas omval mellan de ej valda som fått flest röster. I omvalet deltar högst dubbelt så många kandidater som skall väljas. De som i omvalet fått flest röster förklaras valda.

§17 valberedningen

Valberedningens uppgift är att bereda valen och förorda kandidater till talespersoner, *partisekreterare* och till övriga föreningsstyrelseledamöter, till revisorer och till föreningens lista till val till Riksdag och Europaparlamentet samt till valberedningskommitté.

Valberedningens uppgift är också att på kongressen administrera val till talespersoner, *partisekreterare* övriga föreningsstyrelseledamöter, revisorer, föreningens lista till parlamentariska val till Riksdag och Europaparlamentet samt till valberedningskommittén.

**PROPOSITIONER “FÖR EN
FEMINISTISK POLITIK”**

OCH MOTIONER PÅ
PROPOSITIONER.

PROPOSITION. REVIDERING KAPITEL J. MILJÖ

Under vårens och höstens valrörelser blev det tydligt att kapitel J Miljö i det vid kongressen 2013 antagna dokumentet För en feministisk politik saknade tydliga ställningstagande vid flera för väljare, media och organisationer viktiga områden och sakfrågor. Denna proposition syftar till att fylla dessa luckor och därigenom skapa en mer heltäckande miljöpolitik, samt uppdatera och revidera tidigare ställningstaganden inom vissa områden.

Notera att kapitel Djurrätt inte är uppdaterat och därför ej ingår i denna proposition.

VI YRKAR:

- **att** texten nedan ersätter nuvarande inledning av kapitel J Miljö samt J.1 till och med J.3 i dokumentet För en feministisk politik. Kapitel J.4 i 2013 års dokument döps således om till J.5.

A. MILJÖ

Med sitt ursprung i den feministiska och antirasistiska folkrörelsen delar Feministiskt initiativ grundvärderingar med de idéburna organisationer som kämpar världen över för miljö, demokrati och mänskliga rättigheter. En feministisk miljöpolitik utgår från alla människors lika värde och betonar vikten av solidaritet. De miljöproblem som idag hotar både mänskligheten och ekosystem har sitt ursprung i att delar av världens befolkning har tagit sig rätt att överutnyttja jordens resurser. Därför måste grunden i en rättvis miljöpolitik bygga på att den som förorenar får stå för de samhällsekonomiska kostnaderna. Detta innebär även att människors välbefinnande och naturvårdens långsiktiga bevarande alltid ska stå före kortsiktiga ekonomiska vinstintressen.

Feministiskt initiativ ifrågasätter människors självpåtagna rätt att dominera, exploatera och manipulera natur, djur och människor. En feministisk värld är en hållbar värld där vi inte konsumerar mer resurser än det som vår planet kan producera. Feministiskt initiativ vill se en värld där all resursförbrukning bygger på globala, ekonomiska, sociala och miljömässiga rättvisedimensioner och där den feministiska och antirasistiska maktanalysen utgör självklara perspektiv.

Vår holistiska och solidariska politik innebär också att vi ser miljöansvaret som förknippat med efterfrågan på varor, oavsett var de tillverkas. Vi vill att miljöbelastning alltid betraktas utifrån konsumtionsperspektivet och inte bara utifrån platsen för produktionen. Vi i Sverige ska ta ansvar för vår verkliga globala miljöpåverkan och inte bara ta ansvar för det som händer inom Sveriges gränser.

Ett förändrat klimat och andra miljöproblem drabbar redan utsatta grupper hårdast. Därför måste resursuttaget hos höginkomstländer minska samtidigt som välfärden ökar i låg- och medelinkomstländer. Vår miljöpolitik innebär ett större medbestämmande från de människor som berörs. Vi vill skapa ett samhälle där fler människor är delaktiga i sin närmiljö.

Feministiskt initiativ vill aktivt arbeta för att förändra vårt produktions- och levnadssätt så att vi bevarar den livsmiljö som utgör förutsättningen för jordens och vår egen fortlevnad. Synen på välfärd behöver ifrågasättas så att våra gemensamma resurser läggs på att skapa en rättvis

välfärd för alla, istället för resursslukande materiell privatkonsumtion. Vi ser att en omställning krävs, där ansvaret för förändring inte kan läggas på privatpersoner och deras individuella val. En feministisk miljöpolitik strävar efter att tydliggöra att ansvaret främst ligger hos politiker och producenter och att dessa ska möjliggöra för privatpersoner att fatta de beslut som är mest hållbara. En omställning mot ett hållbart samhälle kommer att ge ökad livskvalitet för fler men kräver en ändring av synen på vad livskvalitet innebär.

Kunskapen och tekniken för att skapa ett annat samhälle finns, det som behövs nu är ett politiskt ledarskap som tar frågorna på allvar. Det är hög tid för förändring och det är nu den måste ske för att den negativa trenden ska kunna brytas i tid. Den stora omställningen måste inkludera samtliga samhällsgrupper och genomföras av oss alla tillsammans.

A.1 KLIMAT

De bakomliggande orsakerna till den tilltagande globala uppvärmningen är tydligt beskrivna och forskningen på området blir allt mer omfattande. Feministiskt initiativs klimatpolitik utgår från det rådande forskningsläget och en rationell riskminimering. Kortsiktiga ekonomiska vinstintressen får aldrig gå före en radikal klimatpolitik och den viktiga globala omställning som måste ske. De teknologiska och samhällseliga lösningarna på klimatproblematiken finns redan men kan inte nås genom individuella konsumtionsval eller rena marknadslösningar. Det som nu behövs är politisk vilja till att införa skarpare krav och mer långtgående hållbarhetskriterier. En övergång till ett konsumtionsperspektiv av vår miljöpåverkan är en självklar utgångspunkt för solidariska och rättvisa klimatpolitiska åtaganden.

Effekterna av den globala klimatförändringen är redan påtaglig i delar av världen och möjligheten att helt stoppa detta har troligtvis redan gått förlorad. Feministiskt initiativ vill därför, utöver att kraftigt förbättra och förstärka det viktiga arbetet med att minska utsläppen av växthusgaser, även verka för en ökad anpassning för att minska skadeverkningar som ett förändrat klimat kommer att medföra. Detta måste ske i samarbete med våra grannländer såväl som i globala samfund, samtidigt som varje svensk kommun behöver genomföra en sårbarhetsanalys och ta fram en handlingsplan. Klimatförändringen påverkar hela samhället och klimatanpassningen ska därför inte bara innefatta katastrofhantering utan även se över andra områden som exempelvis klimatförändringens påverkan på ekosystemen, folkhälsan och livsmedelsförsörjningen.

Feministiskt initiativ vill se klimatpolitiska insatser inom alla samhällssektorer. Ett hållbart energisystem byggt på förnybara resurser och ett minimalt utsläpp av växthusgaser är en självklarhet. En höjd och breddad koldioxidskatt krävs för att minska både utsläppen och bilismen i Sverige. Förutom skatt på energi och transporter krävs även en koldioxidskatt på mat för att påverka de stora växthusgasutsläpp och den miljöpåverkan som framför allt köttproduktion bidrar till. Genom att ta matvarornas hela livscykel i beaktande kommer indirekta utsläpp från exempelvis skogsskövling även att inkluderas.

Ett sätt att säkerställa ambitiösa utsläppsminskningar är att införa en klimatbudget med årliga måttal som även inkluderar konsumtion utanför Sveriges gränser. Feministiskt initiativ menar att ambitiösa åtgärder måste till för att tackla klimat- och energiproblematiken men vi är också säkra på att det är möjligt att skapa en hållbar värld om vi börjar idag.

1. Fi ska verka för att Sverige minskar sina växthusgasutsläpp till nära noll tills år 2030.
2. Fi ska verka för en kraftigt höjd koldioxidskatt och att koldioxidskatter finns inom samtliga relevanta sektorer.
3. Fi ska verka för att överskottet av Sveriges utsläppsrätter annulleras under såväl EU ETS som Kyotoprotokollets utsläppshandelssystem.
4. Fi ska verka för att skatt på växthusgaser från matvaror införs. Denna skatt ska ta hänsyn till växthusgasutsläpp från varornas hela livscykel med syfte att minska konsumtion av kött och andra varor med tung miljöbelastning.
5. Fi ska verka för att offentlig upphandling används som ett verktyg för att minska konsumtionen av varor med tung miljöbelastning.
6. Fi ska verka för att direktiven till AP-fonderna skrivs om så att investeringar sker med respekt för mänskliga rättigheter och miljö samt bidrar till uppsatta klimatmål. Investeringar i fossila energibolag ska avyttras senast år 2020.
7. Fi ska verka för att all offentlig verksamhet ska fasa ut sitt ägande i fossila energibolag senast år 2020.
8. Fi ska utreda möjligheterna och verkningarna av att införa ett system med individuella utsläppskvoter för växthusgaser. En klimatrådgivning för att praktiskt möjliggöra förändrad livsstil ska utvecklas.
9. Fi ska verka för att Green Climate Fund styrs i huvudsak av de berörda länderna. Sverige ska ge substantiella bidrag till fonden och dessa bidrag ska vara ovillkorade.
10. Fi ska verka för att möjligheterna med och verkningarna av en global skatt på växthusgasutsläpp utreds.
11. Fi ska verka för att marginaliserade gruppers situation vid naturkatastrofer uppmärksammas och att dessa görs till aktörer i återbyggandet av samhället efter en naturkatastrof.
12. Fi ska verka för att Arktiska rådet ska ställa sig bakom Arktisdeklarationen med mål om att förbjuda oljeborrning och skydda de marina ekosystemen.
13. Fi ska verka för att Sverige tar fram en omfattande nationell klimatanpassningsstrategi som utgår från de grupper i samhället som riskerar att drabbas hårdast av klimatförändringarna samt att Plan- och bygglagen ses över så att den stödjer en klimatanpassad samhällsplanering. Klimatanpassningsstrategin ska ge ett gott stöd till kommuner och andra lokala och regionala aktörer att anpassa samhället.
14. Fi ska verka för ett ökat stöd till forskning om klimatanpassning, samt en ökad kunskaps-spridning inom alla berörda samhällssektorer.

A.2 ENERGI OCH TRANSPORTER

Feministiskt initiativ verkar för ett hållbart energisystem byggt på förnybara resurser och ett minimalt utsläpp av växthusgaser. Det är ett system där resurser fördelas rättvist mellan människor och i solidaritet med framtida generationer. I Sverige har vi med våra stora förnybara naturresurser och vår glesa befolkning ovanligt goda förutsättningar att skapa ett hållbart energisystem och därmed också ett stort ansvar för att verkligen göra detta.

En progressiv energi- och transportpolitik är ett viktigt verktyg för att minska utsläppen och på så sätt minimera de effekter av den globala uppvärmningen som syns redan idag. Dessutom kan denna politik driva på för ett mer inkluderande samhälle där tillgängligheten ökar.

Framtidens energisystem är ett decentraliserat system där det är enkelt och billigt för privatpersoner, bostadsrättsföreningar, kooperativ och företag att vara småskaliga producenter av förnybar elektricitet och värme. En viktig del i ett hållbart energisystem är ett aktivt arbete med energieffektivisering och energiminskning då all producerad energi har någon typ av miljöpåverkan. Möjligheten att resa och på vilket sätt vi reser är tätt sammanhängande med faktorer som kön, klass och funktionalitet. Feministiskt initiativ ser att det finns en trafikmaktordning där bilen har företräde före kollektivtrafik, cykel och fotgängare och där de olika trafikslagen tilldelas olika mycket resurser, utrymme och status. Bilen är också starkt förknippad med individens rörlighet och frihet.

Bilvägarna som passerar genom våra städer och samhällen försämrar stadsbilden och isolerar människor från varandra. I en öppen stad måste bilarnas inflytande minska och parkeringar ersättas av grönområden och bostäder. För att skapa det energieffektiva och hållbara transportsystem utan klimatpåverkan som Feministiskt Initiativ vill se, måste resurser flyttas från vägar och parkeringar till järnvägar och kollektivtrafik. Det krävs en kraftig utbyggnad av spårtrafik som på sikt ska kunna helt ersätta privatbilismen i städerna. Även i mindre samhällen behövs bättre transportsystem, där kollektiva trafiklösningar och cykelvägar är utgångspunkten. Vidare måste utsläppen från lastbils- och flygtransporter minimeras genom övergång till tågtransport med hjälp av satsningar på utbyggnad och underhåll av spårtrafiken. Ett mer hållbart transportsystem stimuleras även av satsningar på en stadsplanering som är anpassad till cykel och gångtrafik.

1. Fi ska verka för att Sverige får ett energisystem som är 100 % förnybart senast år 2030.
2. Fi ska verka för en utbyggnad av vindkraft och solenergi samt för framtida förnybara energikällor.
3. Fi ska verka för införande av styrmedel som gör det ekonomiskt rimligt och möjligt att installera småskalig förnybar elproducerande teknik; exempelvis nettodebitering.
4. Fi ska verka för att ingen ny vattenkraft byggs i Sverige och att det säkerställs att hänsyn tas till den biologiska mångfalden vid de vattenkraftverk som redan är byggda.
5. Fi ska verka för att alla direkta och indirekta subventioner till fossil energi avvecklas.
6. Fi ska verka för en avveckling av den svenska kärnkraften genom borttagande av indirekta subventioner samt höjda säkerhetskrav. Skadeståndsansvaret bör öka till minst 100 miljarder kronor och avgiften till kärnavfallsfonden bör höjas.
7. Fi ska verka för att Vattenfall ställer om till ett hållbart energibolag genom att alla nya brunkolsgruvor stoppas, all fossil energi fasas ut, bolaget får ett nytt mål om 100 % förnybar energiproduktion samt att brunkolskraftverken inte säljs utan stängs ner.
8. Fi ska verka för att Sverige antar ambitiösa mål för en minskning av den slutgiltiga energianvändningen.
9. Fi ska verka för att de nationella byggnormerna skärps, från dagens nivå krävs en halvering av den tillåtna tillförda energin per kvadratmeter i nya byggnader vilket sedan bör följas av successiva skärpningar så att den år 2020 ligger nära noll.
10. Fi ska verka för att staten gör en storskalig satsning på energieffektiviseringar i den befintliga bebyggelsen med fokus på områden med åldrande byggnader och stora behov såsom miljonprogramområdena.
11. Fi ska verka för en energieffektivisering inom industrin genom kombination av åtgärder som gynnar de företag som genomför energieffektiviseringsåtgärder och en ökad energiskatt.

12. Fi ska verka för en prissättning där inrikesresor med tåg alltid är billigare än att ta bil eller flyg. I varje nationell budget ska satsningar på hållbara och kollektiva transportslag kraftigt överstiga individuella transportlösningar.
13. Fi ska verka för att kollektivtrafiken ska byggas ut och göras avgiftsfri och tillgänglig. I ett första steg vill vi införa en nolltaxefond där kommuner, landsting och regioner kan söka pengar för att finansiera införandet av en avgiftsfri kollektivtrafik.
14. Fi ska verka för att järnvägen får högre prioritet inom transportsystemet. Tågens turtäthet och pålitlighet ska öka samtidigt som priserna ska sänkas bland annat genom sänkta banavgifter. Turtätheten höjs genom fler dubbelspår samt utbyggnad av höghastighetståg.
15. Fi ska verka för införandet av örönmärkta pengar för investeringar i gång- och cykelinfrastruktur på nationell och regional nivå, samt för att kommuner ska kunna söka statsbidrag för gång och cykelinvesteringar. Gång och cykelvägar ska i större utsträckning ta hänsyn till människors olika behov. Lokala och regionala gång- och cykelplaner ska vara obligatoriska.
16. Fi ska verka för en samhällsplanering som minskar transportbehovet samt ökad prioritering till cyklister, gående, kollektivtrafik och bilpooler. Trängselavgifter bör införas i fler svenska städer och nyetableringar av externa köpcentrum ska motverkas.
17. Fi ska verka för att Sverige upphör med alla subventioner till flygplatser och flyg, att en avreseskatt införs på svenska flygplatser samt för införandet av en global skatt på flygbränsle.
18. Fi ska verka för att alternativa drivmedel till fossila bränslen tas fram och utvecklas samt beskattas lägre. Prioritering ska ges till elektriska transportmedel och andra generationens biodrivmedel. Bilar med låga utsläpp ska belastas med lägre avgifter på bekostnad av bilar med höga utsläpp.
19. Fi ska verka för att bilismen minskar och att privatbilismen främst i storstäder ersätts med bilpooler och kollektiva färdmedel genom högre kostnader såsom dyrare parkeringsplatser samt stopp av motorvägsbyggen.
20. Fi ska verka för att godstransporten flyttas över från lastbilar till järnväg och sjöfart. Detta ska göras möjligt genom en ökad kostnad för fossila bränslen samt en utbyggnad av järnvägsnätet.
21. Fi ska verka för en omställning av sjöfarten för godstransport till socialt och ekologiskt hållbara alternativ, där beskattningen av svavel- och kväveutsläpp måste stärkas och sektorn stimuleras för en omställning till minskade utsläpp. Arbete för en sjöfart som drivs på förnybara energislag bör skyndas på.
22. Fi ska utreda möjligheterna att återreglera järnvägen, där vinstkravet på SJ och de kommunala kollektivtrafikbolagen avskaffas och ersätts av ett tydligt samhällsuppdrag.

A.3 MARK OCH VATTEN

Livet grundas på naturtillgångarna. Livet i skogen, marken och havet har avgörande betydelse för människors och djurs överlevnad. Uthuggning, torrläggning och exploatering av mark bidrar till förstörelse av ovärderliga naturvärden. Feministiskt initiativs vision är en hållbar framtid där vi värnar om natur och miljö, där den biologiska mångfalden i skog, mark och hav stärks och där vi ser till kommande generationers möjligheter att leva och verka för hållbara näringar och urfolks fulla rättigheter.

Feministiskt initiativ står för en social, ekologiskt och ekonomiskt hållbar jordbrukspolitik som ska säkra matsuveränitet och biologisk mångfald, såväl nationellt som globalt. Vi vill se ett livs-

kraftigt jordbruk, där ekologisk produktion är lönsamt och där vi som konsumenter inte behöver tveka på om att maten vi äter är producerad på ett gynnsamt sätt för hälsa, miljö, människor och djur. Användningen av bekämpningsmedel och konstgödsel behöver minska, den europeiska jordbrukspolitiken revideras och stödet för ekologisk och närproducerad mat måste öka så att denna har förtur vid upphandlingar inom offentlig sektor. Sveriges matproduktion kan bli mer hållbar och inom hela livsmedelskedjan från produktion till matbord behövs åtgärder för en ökad hushållning med resurser.

Feministiskt initiativ står för en långsiktigt hållbar skogspolitik där alla verksamheter som bedrivs i skogen ska ske inom ekosystemets ramar och med hänsyn till de samlade behov som allt levande ställer på fungerande ekosystem. Feministiskt initiativ anser att vi behöver omforma skogspolitiken så att Sverige når de miljömål som satts upp om levande skogar, ett rikt växt- och djurliv, myllrande våtmarker och levande sjöar och vattendrag.

Situationen i våra omgivande hav är alarmerande. Industriellt överfiske, klimatförändringar, övergödning och kemikalieutsläpp hotar livet i världens hav. Småskaligt och hållbart fiske kämpar för sin fortlevnad samtidigt som industriellt fiske subventioneras, använder destruktiva fiskemetoder och drivs av kortsiktiga vinstintressen. Feministiskt initiativ stödjer samarbete mellan länderna kring Östersjön och Västerhavet, på EU-nivå och globalt för ett hållbart fiske och en levande havsmiljö.

Alla arter ska skyddas mot utrotning, nationellt och globalt. En reglerad jakt ska ske med långsiktig hänsyn till olika näringar och arters livskraftighet. En ökad dialog och demokratisering gällande jaktkvoter bör ske, där olika intressenter tas lika hänsyn. Feministiskt initiativ vill se ett Sverige med livskraftiga stammar av rovdjur.

1. Fi ska verka för att staten bildar nationella resurscenter för hållbart naturbruk som ger ett ökat stöd till forskningen samt bidrar till ökad kunskapsspridning inom alla berörda samhällssektorer.
2. Fi ska verka för att offentlig upphandling används som ett verktyg för att prioritera inköp av ekologiska, närproducerade, djuretiska och rättvisemärkta livsmedel.
3. Fi ska verka för en ökad ekologisk matproduktion inom Sverige.
4. Fi ska verka för att en strategi tas fram i samråd med civilsamhället för att gynna lokala matproduktionssystem och stötta ekologiska livsmedelsproducenter.
5. Fi ska verka för att säkerställa att svenska investeringar inte bidrar till så kallad landgrabbing i låg- och medelinkomstländer samt att Sverige ratificerar tilläggsprotokollet till ESK-konventionen som är ett effektivt verktyg för att bekämpa hunger och fattigdom.
6. Fi ska verka för att reducera det svinn som uppkommer inom hela livsmedelskedjan, genom riktade åtgärder för att stödja jordbruket att minska sitt produktionssvinn och livsmedelsindustrins minskning av matsvinn.
7. Fi ska verka för en minskning av animalieproduktion.
8. Fi ska verka för att odlingssystem som är resursuppbärande, där jorden blir bättre år för år och där den biologiska mångfalden ökar, ska få särskilt stöd från staten.
9. Fi ska verka för att försiktighetsprincipen ska gälla vid användandet av genmodifierade organismer och att dessa förbjuds inom livsmedelsproduktion i Sverige.
10. Fi ska verka för ett återinförande av skatt på konstgödsel.

11. Fi ska verka för att farliga ämnen och utsläpp från jordbruk ska minska för att komma åt övergödningen av hav och vattendrag.
12. Fi ska verka för ett totalförbud mot att använda avloppsslam på åkrar.
13. Fi ska verka för att omedelbart stoppa avverkning av skyddsvärd skog.
14. Fi ska underlätta kalhyggesfria avverkningar och stödja initiativ för att bevara och ställa om skogsbruk med ändamålet att bevara biologisk mångfald, öka skogens kolbindande funktion och bidra till ökade rekreativmöjligheter.
15. Fi ska verka för en omformning av skogspolitiken där ett tydligt regelverk inkluderas i miljöbalken så att resursbrukande sker på ett långsiktigt hållbart sätt, där flera samhällsmål vägs in. Den rådande skogspolitiken bygger på "frihet under ansvar" med tydligt ekonomiskt fokus. Det behöver tas hänsyn till socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbara dimensioner inom skogsbruket.
16. I avvaktan på en ny skogspolitik där ekosystemets gränser är utgångspunkten vill Fi införa omedelbart stopp för intensiva metoder som dikning, gödsling och stubbrytning.
17. Fi anser att demokratisering och transparens inom skogsbruket behöver öka. Fi ska därmed verka för att Århuskonventionen efterföljs så att allmänheten har rätt till information från offentliga myndigheter, rätten att delta i beslutsprocesser och har rätt till rättslig prövning.
18. Fi ska verka för att göra vattenförekomster till ett riksintresse.
19. Fi ska verka för obligatoriskt inrättande av skydd av vattentäkter för dricksvattenframställning.
20. Fi ska verka för ett stopp av överfisket och verka för hållbara och livskraftiga fiskbestånd, där minskade fiskekvoter för att ge möjlighet till återhämtning för redan utarmade bestånd är en central del.
21. Fi ska verka så att fiskekvoter fördelas rättvist och gynnar fiskare som använder de för miljön och fisken mest skonsamma fiskemetoderna.
22. Fi ska verka långsiktigt för ökat skydd av havs- och kustområden, en bättre förvaltning av redan inrättade marina skyddade områden inklusive en ökad reglering av fisket, samt för ett generellt förbud mot bottenrålning.
23. Fi vill ha ett totalförbud mot fiske och försäljning av den utrotningshotade ålen.
24. Fi ska verka för att förbudet av dumpning av fisk efterföljs.
25. Fi vill verka för att strandskyddet skärps.
26. Fi ska verka för att Nagoya-åtagandet uppfylls där Sverige åtagit sig att skydda minst 17 procent av alla land- och sötvattensområden och minst 10 procent av kust- och havsområden.
27. Fi ska verka för att stoppa utrotningen av hotade arter samt förbättra situationen för arter som idag minskar snabbt.
28. Fi ska verka för en reglerad jakt, där en ökad dialog och demokratisering gällande jaktkvoter ska ske, samt att hänsyn tas till alla intressenter.
29. Fi ska verka för långsiktigt livskraftiga stammar av varg, björn, järv och lodjur i Sverige.
30. Fi ska verka för att licensjakt på varg, björn, järv och lodjur inte ska tillåtas innan det är vetenskapligt belagt att det finns hållbara bestånd och att försiktighetsprincipen ska gälla.

A.4 GRUVOR, MINERALER OCH KEMIKALIER

Feministiskt initiativ menar att lokaldemokratiska processer i samband med gruvetableringar behöver stärkas och respekteras. Områden som har ett särskilt värde utifrån vattenresurser, rennäring, turism och urfolks fortlevnad bör alltid skyddas från gruvindustrins vinstintresse. Dessa platser, liksom naturskyddade områden, måste därför vara fredade från exploatering.

Feministiskt initiativ vill minska skadliga kemikaliers påverkan på miljö och hälsa genom att verka för att farliga kemikalier förbjuds och för en ökad beskattning. Miljömålet för en giftfri vardag ska vara en central del för att underlätta för Sverige att ta tydligare nationellt ansvar genom förbud och begränsning av farliga kemikalier. Feministiskt initiativ menar att skärpta kontroller är ett viktigt steg i arbetet mot att stoppa spridningen av miljögifter inom såväl varor som industrier, förorenade områden och inom gruvsektorn. Feministiskt initiativ ser det som prioriterat att kemikalförordningen ses över så att förbud mot användningen av kemikalier görs utifrån hänsyn till miljö och människors hälsa, med ett starkt globalt rättvis- och genusperspektiv, och inte utifrån kemikalieindustrins vinstintressen. Feministiskt initiativ vill även förstärka EU:s kemikalielagstiftning med ett tydligare fokus på en giftfri vardag för barn.

Vidare ska Feministiskt initiativ verka för att stärka befintliga regler om kemikalier i EU-lagstiftningen och verka för en bättre samordning mellan befintliga regelsystem. Ytterligare områden i behov av förändring är hanteringen av miljöaspekter på läkemedel, regler om kemikalier för textilier och varor med betydelse för barns exponering. Feministiskt initiativ anser att farliga kemikalier ska förbjudas i produktionen inom EU och att nya kemikaliers negativa påverkan ska testas grundligt innan eventuell användning får godkännas.

1. Fi ska verka för att se över minerallagen, stärka miljöbalken samt arbeta fram en hållbar mineralstrategi med ett intersektionellt maktperspektiv.
2. Fi vill se över myndigheten Bergsstatens mandat att ge undersöknings- och provborrningstillstånd.
3. Fi ska verka för att återvinning, återanvändning och utnyttjande av befintliga metaller, mineraler och slagghögar prioriteras framför utvinning och utreda möjligheten för ekonomiska styrmedel till denna omställning.
4. Fi ska verka för ett förbud mot exploatering av fossila bränslen, torv och uran i Sverige.
5. Fi vill utreda möjligheterna för en ökad mineralavgift och minskade skattesubventioner, samt se över möjligheten för att etablera en gruvfond där intäkter från mineralavgiften kan nyttjas för samhällsbyggande projekt i gruvregioner.
6. Fi vill verka för att det införs kommunal vetorätt för provborrningar för gas-, olje- och mineralprospektering.
7. Fi ska verka för ökade resurser till miljömålet giftfri vardag.
8. Fi ska verka för en tuffare kemikalielagstiftning inom Sverige och EU.
9. Fi ska verka för att kemikalier endast får användas om de testats och godkänts enligt stränga miljö- och hälsokrav.
10. Fi ska verka för ett förbud mot bisfenol A, azofärgämnen, farliga bromerade flamskyddsmedel och hormonstörande ämnen i produkter som riktas till barn.
11. Fi ska verka för att företag tar större ansvar gällande kemikalieanvändning och uppmuntras att byta ut farliga ämnen mot mindre skadliga.
12. Fi ska verka för en översyn av reglerna om rätt till miljöinformation för kemikalier.

MOTION 3. MOTION OM MILJÖMORD – KOMPLETTERING AV PROPOSITION TILL FI:S KONGRESS 2015

Dokument: För en feministisk politik

Komplettering av proposition avseende kapitel J. Miljö i Fi:s partiprogram.

Bakgrund, beskrivning m.m. av denna motion.

Sedan några år har kampen för att inkludera miljömord (ecocide) som brott i fredstid tagit fart. Förutom de fyra brott mot freden som redan förekommer i internationell rätt – folkmord, brott mot mänskligheten, krigsbrott, och aggression – vill en växande rörelse lägga till miljömord i takt med att den ekologiska förödelsen fortsätter. Detta perspektiv bör tillföras Fi:s politiska program, proposition om kapitel J Miljö, avsnitt A Miljö.

JAG YRKAR:

- att följande text läggs till i propositionen till partiprogrammets avsnitt J Miljö, under avsnitt A Miljö, sist före avsnitt A.1.

Redan idag är omfattande miljöförstörelse ett krigsbrott, vilket kan lagföras av Internationella brottmålsdomstolen ICC, men vi behöver också en internationell lag som förbjuder miljömord (ecocide) i fredstid. Miljömord definieras idag av folkrättsjurister som handlingar, oavsett avsikt, som orsakar “omfattande skada, förstörelse och förlust av ett områdes ekosystem så att dess invånare inte längre fullt ut kan dra nytta av det”.

För att ICC ska kunna döma i sådana miljöbrott måste ett land som skrivit under Romstadgan, vilken grundade ICC, driva att miljömord tas upp som en ny brottskategori. Här har Sverige ett ansvar för att utveckla internationell rätt: det ska aldrig vara möjligt för en företagsledare eller en politiker att känna sig säkert när deras verksamhet och beslut leder till miljömord.

1. Fi ska verka för att Sverige driver att Romstadgan kompletteras med brottet miljömord (ecocide).

Motionär:

Kenneth Hermele

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen instämmer i motionärens förslag.

Styrelsen yrkar på bifall.

MOTION 4. TILLÄGGSFÖRSLAG I "PROPOSITION OM REVIDERING AV KAPITEL J MILJÖ"

Berör:

A.1

A.3, punkt 39

A.3, punkt 43

Revideringen av Fi:s miljöpolitik är nödvändig och väl genomförd. Dock saknar jag en del bitar från tidigare dokument. För det första finns inte längre någon skrivelse om animalieproduktionens roll i skapandet av multiresistenta bakterier. Resistenta bakterier är något som kan komma att bli ett stort problem i framtiden. Vidare formuleras inte längre dokumentet på ett sådant sätt att Fi ska verka för 100 % ekologisk livsmedelsproduktion (av sådana livsmedel som kan klassas som ekologiska), något som också bör ses som en självklar del i Fi:s starka miljöpolitik. Skrivelsen om detta i avsnitt A.3, punkt 39 är dessutom formulerad på ett sådant sätt att den indikerar att ekologisk produktion ska öka, men inte nödvändigtvis att konventionell produktion ska minska. Till sist läggs inte tillräcklig kraft på att poängtera vikten av en minskad animalieproduktion.

JAG YRKAR DÄRFÖR:

- att följande text läggs in i avsnitt A.1, rad 23:

"Resistenta bakterier utgör idag ett problem inom köttproduktionen, vilket kan avhjälpas genom en övergång till ekologisk djurhållning, samt en kraftig minskning av hela industrin."

- att meningen i avsnitt A.3, punkt 39: "Fi ska verka för en ökad ekologisk matproduktion inom Sverige." byts ut mot:

"Fi ska verka för en omställning till En helt ekologisk matproduktion inom Sverige."

-att ordet "kraftigt" läggs till i avsnitt A.3, punkt 43, så att denna istället lyder:

"Fi ska verka för en kraftig minskning av animalieproduktionen."

Motionärer:

Cherry Batrapo, F! Lund

Gubb Marit Stigson,

F! Lund

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen instämmer med motionären.

Styrelsen yrkar på bifall.

MOTION 5. SKÄRP MILJÖBALKEN.

För en feministisk politik, Miljö

Klimatkrisen och den globala miljöförstörelsen är två av vår tids största utmaningar, och kräver lösningar från åtskilliga håll. På nationell nivå behöver framför allt miljölagstiftningen (miljöbalken) skärpas.

Feministiskt initiativs miljöpolitik bygger mycket på att samhället ska använda sig av ekonomiska styrmedel för en grön omställning, men det räcker inte. Partiet behöver bredda sig på miljöområdet ytterligare. Ett sätt att göra det är att vässa på politiska (konkreta) förslag till lagstiftningen.

VI YRKAR:

- att stycket ”Skyddet för för rödlistade arter ska återinföras i Miljöbalken” införs som en punkt under det miljöpolitiska dokumentet.
- att stycket ”Mineral- och skogsvårdslagen ska inte särskiljas från Miljöbalken” införs som en punkt under det miljöpolitiska dokumentet.
- att stycket ”Stärk försiktighetsprincipen i Miljöbalken” införs som en punkt under det miljöpolitiska dokumentet.

Motionärer:

Filip Hallbäck

Jenny Sandsten

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen instämmer med motionären att ekonomiska styrmedel måste samverka med förslag på skärpt lagstiftning på miljöområdet. Styrelsen uppfattar motionärerna som att de citat som förs fram ska läggas in som nya kravpunkter i kapitlet om miljö.

Styrelsen yrkar på bifall.

MOTION 6. ÄNDRINGAR I ”PROPOSITION REVIDERING AV KAPITEL J MILJÖ”

Bakgrund:

I propositionen ”Revidering av kapitel J Miljö” så förstår jag inte som läsare vilken analys som leder fram till följande slutsatser (läst mellan raderna):

- privatbilismen är av ondo, kollektivtrafik är av godo
- lastbilstransporter är av ondo, spårtransporter är av godo
- kärnkraft är av ondo, förnybara energikällor är av godo
- centraliserade energikällor är av ondo, decentraliserade energikällor är av godo
- köpcentrum utanför städerna är av ondo, mindre affärer i staden är av godo

För mig känns dessa ställningstaganden alltför statiska och generaliserande i en värld av ständig teknikutveckling. T.ex:

- Miljöbelastning från olika transporter beror på transportmedlets livslängd, användningsgrad, använt energislag och produktionskedja. Det är inte självklart att kollektivtrafik/spårtransporter i alla situationer vinner vid en jämförelse baserad på livscykelanalys.
- Miljöbelastning från olika energikällor beror på energikällans hela produktionskedja. Det är inte självklart att decentraliserade och förnybara energikällor som vindkraft och solenergi i alla situationer vinner vid en jämförelse baserad på livscykelanalys.
- Miljöbelastning från olika inköpsmönster beror på involverade transportmedel. Inköp vid externa köpcentrum (egentransport) eller från e-handel (lastbilstransport) kan ha en lägre total miljöbelastning jämfört med småskalig handel i stadsmiljö beroende på hur transporterna genomförs.

Dessa ställningstaganden verkar heller inte ta hänsyn till hur de drabbar olika grupper i samhället här och nu. Till skillnad från Fi's signum i frågor om jämställdhet, så verkar det vara mindre angeläget att vissa grupper i praktiken får se sig åsidosatta i generationer i väntan på en förverkligad vision för transport- och energisektorn. T.ex:

- Tillgång till bil är en förutsättning för att många här och nu ska kunna ta sig till och från en plats, speciellt utanför storstäderna (t.ex. till arbetsplats eller hemfärd en sen kväll).
- Många företagare är här och nu beroende av snabba transporter från dörr till dörr utan tidsödande omlastningar mellan tåg och lastbil.
- Många har här och nu inte möjlighet att lägga merparten av sina inköp i mindre affärer i städerna pga att det är mer tidsödande, generellt högre priser, mer svårtillgängligt med bil, längre avstånd att bära varor.

Förslag:

Istället för att låsa sig vid vissa föredragna transportmedel och energikällor, så bör miljöbelastning från transportlösningar och energikällor värderas utifrån:

- en uppdaterad livscykelanalys
- miljöbelastning totalt sett över hela landet och globalt
- hur omställningen påverkar människor och verksamheter över hela landet och globalt.

Transport:

- att när människor har behov av att transportera sig, så används det transportmedel som har lägsta möjliga miljöbelastning.
- att peka ut och prioritera miljömässiga förbättringar (forskning, utveckling, omställning) av de transportlösningar som totalt sett har högst miljöbelastning.

Energi:

- att när människor har behov av en energikälla, så används den energikälla som har lägsta möjliga miljöbelastning.
- att peka ut och prioritera miljömässiga förbättringar (forskning, utveckling, omställning) av de energikällor som totalt sett har högst miljöbelastning.

JAG YRKAR:

- **att** följande rad i ”A.1 Klimat” ändras

Från: ”En höjd och breddad koldioxidskatt krävs för att minska både utsläppen och bilismen i Sverige.”

Till: ”En höjd och breddad koldioxidskatt krävs för att minska utsläppen.”

Motivering: Det framstår som att det är bilismen generellt som är det största problemet i transportsektorn (oavsett om vi pratar om stadstrafik eller landsbygdstrafik). Detaljer kring vad koldioxidskatten ska rikta sig mot kan istället preciseras i punktlistan.”

- **att** punkt 2 i ”A.1 Klimat” ändras

Från: ”Fi ska verka för en kraftigt höjd koldioxidskatt och att koldioxidskatter finns inom samtliga relevanta sektorer.”

Till: ”Fi ska verka för en kraftigt höjd koldioxidskatt och att koldioxidskatter finns inom samtliga relevanta sektorer. Relevanta sektorer bestäms utifrån den inverkan de har på Sveriges totala miljöbelastning, där de sektorer som har högre total miljöbelastning hanteras först. Miljöbelastning avgörs genom en uppdaterad livscykelanalys. Hänsyn ska tas till hur koldioxidskatten påverkar människor och verksamheter över hela landet och globalt.

- **att** följande rad i ”A.2 Energi och transporter” ändras

Från: ”Framtidens energisystem är ett decentraliserat system där det är enkelt och billigt för privatpersoner, bostadsrättsföreningar, kooperativ och företag att vara småskaliga producenter av förnybar elektricitet och värme.”

Till: ”Framtidens energisystem är en kombination av centraliserad och decentraliserad energiproduktion där det är enkelt och billigt för privatpersoner, bostadsrättsföreningar, kooperativ och företag att vara småskaliga producenter av förnybar elektricitet och värme.

Motivering: Finns det akademiskt stöd för att ett stabilt kraftnät kan skapas baserat på enbart decentraliserade energikällor?

- **att** följande rad i ”A.2 Energi och transporter” ändras

Från: ”En viktig del i ett hållbart energisystem är ett aktivt arbete med energieffektivisering och energiminskning då all producerad energi har någon typ av miljöpåverkan.”

Till: ”En viktig del i ett hållbart energisystem är ett aktivt arbete med energieffektivisering och minskad energianvändning, där fokus läggs på de energikällor som totalt sett har högst miljöbelastning.”

- **att** följande rad i ”A.2 Energi och transporter” ändras

Från: ”Bilen är också starkt förknippad med individens rörlighet och frihet.”

Till: ”Användningen av en bil som transportmedel måste motiveras utifrån varje bils speci-

fika miljöbelastning jämfört med andra alternativ, men samtidigt vägas mot andra aspekter som individers rörlighet, frihet, trygghet och lika möjligheter över hela landet.”

- **att** följande rad i ”A.2 Energi och transporter” ändras

Från: ”För att skapa det energieffektiva och hållbara transportsystem utan klimatpåverkan som Feministiskt Initiativ vill se, måste resurser flyttas från vägar och parkeringar till järnvägar och kollektivtrafik. Det krävs en kraftig utbyggnad av spårtrafik som på sikt ska kunna helt ersätta privatbilismen i städerna. Även i mindre samhällen behövs bättre transportsystem, där kollektiva trafiklösningar och cykelvägar är utgångspunkten.”

Till: ”För att skapa det energieffektiva och hållbara transportsystem utan klimatpåverkan som Feministiskt Initiativ vill se, måste miljöbelastning från tillgängliga transportmedel årligen omvärderas utifrån en uppdaterad livscykelanalys. Denna analys ligger sedan till grund för hur resurser fördelas mellan satsningar (forskning, utveckling, omställning) på olika transportmedel, där de transportlösningar som har högst miljöbelastning totalt sett hanteras först. I stadsmiljö sker de privattransporter som totalt sett har högst miljöbelastning, så insatser här ska genomföras först och på sikt ska de helt kunna ersättas med transportmedel som har lägre miljöbelastning.”

- **att** punkt 16 i ”A.2 Energi och transporter” ändras

Från: ”Fi ska verka för en utbyggnad av vindkraft och solenergi samt för framtida förnybara energikällor.”

Till: ”Fi ska verka för att valet av vilka förnybara energikällor som byggs ut baseras på en årlig omvärdering av tillgängliga energikällors livscykelanalys.”

- **att** punkt 20 i ”A.2 Energi och transporter” ändras

Från: ”Fi ska verka för en avveckling av den svenska kärnkraften genom borttagande av indirekta subventioner samt höjda säkerhetskrav. Skadeståndsansvaret bör öka till minst 100 miljarder kronor och avgiften till kärnavfallsfonden bör höjas.”

Till: ”Fi ska verka för en avveckling av den svenska kärnkraften genom att med en jämförande livscykelanalys ta fram en långsiktig plan över hur förnybara energikällor minskar miljöbelastningen och ger en stabil elförsörjning efter genomförd avveckling. Samtidigt som planen genomförs så påskyndas avveckling genom borttagande av indirekta subventioner, höjda säkerhetskrav, höjt skadeståndsansvar, höjd avgift till kärnavfallsfonden.”

- **att** punkt 21 i ”A.2 Energi och transporter” ändras

Från: ”Fi ska verka för att Vattenfall ställer om till ett hållbart energibolag genom att alla nya brunkolsgruvor stoppas, all fossil energi fasas ut, bolaget får ett nytt mål om 100 % förnybar energiproduktion samt att brunkolskraftverken inte säljs utan stängs ner.”

Till: ”Fi ska verka för att Vattenfall ställer om till ett hållbart energibolag genom att inte utvinna nya energikällor med hög miljöbelastning samt avveckla och stänga befintliga energikällor med hög miljöbelastning istället för att sälja dem (t.ex. brunkolsgruvor). Bolaget får ett nytt mål om 100 % förnybar energiproduktion där varje förnybara energikälla utvärderas utifrån dess livscykelanalys.”

- **att** punkt 26 i ”A.2 Energi och transporter” ändras

Från: ”Fi ska verka för en prissättning där inrikesresor med tåg alltid är billigare än att ta bil eller flyg. I varje nationell budget ska satsningar på hållbara och kollektiva transportslag kraftigt överstiga individuella transportlösningar.”

Till: ”Fi ska verka för en prissättning där resor med transportmedel som har lägre miljöbelastning alltid är billigare än resor med transportmedel som har högre miljöbelastning. I varje nationell budget ska satsningar på hållbara transportlösningar med lägre miljöbelastning kraftigt överstiga satsningar på transportlösningar med högre miljöbelastning. Miljöbelastning värderas baserat på transportmedlets livscykelanalys och satsningarna prioriteras utifrån den effekt de ger på Sveriges totala miljöbelastning. Samtidigt ska andra aspekter beaktas som individers rörlighet, frihet, trygghet och lika möjligheter över hela landet.”

- **att** punkt 30 i ”A.2 Energi och transporter” ändras

Från: ”Fi ska verka för en samhällsplanering som minskar transportbehovet samt ökad prioritering till cyklister, gående, kollektivtrafik och bilpooler. Trängselavgifter bör införas i fler svenska städer och nyetableringar av externa köpcentrum ska motverkas.”

Till: ”Fi ska verka för en samhällsplanering som minskar transportbehovet samt ökad prioritering till cyklister, gående, kollektivtrafik, bilpooler och andra transportmedel med låg miljöbelastning utifrån en livscykelanalys. Trängselavgifter bör införas i fler svenska städer, men ska konstrueras så att avgiften är högre för de som kan betala mer. Vid nyetableringar av externa köpcentrum ska det vara tvingande att samtidigt inrätta transportmöjligheter till och från köpcentret som har låg miljöbelastning utifrån en livscykelanalys.”

- **att** punkt 33 och 34 i ”A.2 Energi och transporter” ändras

Från: ”Fi ska verka för att bilismen minskar och att privatbilismen främst i storstäder ersätts med bilpooler och kollektiva färdmedel genom högre kostnader såsom dyrare parkeringsplatser samt stopp av motorvägsbyggen. Fi ska verka för att godstransporten flyttas över från lastbilar till järnväg och sjöfart. Detta ska göras möjligt genom en ökad kostnad för fossila bränslen samt en utbyggnad av järnvägsnätet. ”

Till: ”Fi ska verka för att styrmedel som avgifter, skatter och lagar används för att successivt fasa ut transportmedel med hög miljöbelastning till alternativ som har lägre miljöbelastning. Miljöbelastning avgörs genom en uppdaterad livscykelanalys av olika transportmedel. Satsningen (forskning, utveckling, omställning) planeras utifrån den effekt den har på Sveriges totala miljöbelastning, där de transportlösningar som har högre total miljöbelastning hanteras först. Hänsyn ska tas till hur omställningen påverkar människor och verksamheter över hela landet och globalt. ”

- **att** punkt 36 i ”A.2 Energi och transporter” ändras

Från: ”Fi ska utreda möjligheterna att återreglera järnvägen, där vinstkravet på SJ och de kommunala kollektivtrafikbolagen avskaffas och ersätts av ett tydligt samhällsuppdrag.”

Till: ”Fi ska utreda kostnaden och effekten av att återreglera järnvägen som metod att minska transportsystemets miljöbelastning. Vinstkravet på SJ och de kommunala kollektivtrafikbolagen skulle då kunna avskaffas och ersätts av ett tydligt samhällsuppdrag.”

- att följande punkt läggs till under "A.2 Energi och transporter":

"Fi ska verka för att styrmedel som avgifter, skatter och lagar används för att successivt fasa ut tillverkning av energi med hög miljöbelastning när det finns alternativ som har lägre miljöbelastning. Miljöbelastning avgörs genom en uppdaterad livscykelanalys av olika energikällor. Satsningen (forskning, utveckling, omställning) planeras utifrån den effekt den har på Sveriges totala miljöbelastning, där de energikällor som har högre total miljöbelastning hanteras först. Hänsyn ska tas till hur omställningen påverkar människor och verksamheter över hela landet och globalt."

Referenser:

Livscykelanalys

<http://sv.wikipedia.org/wiki/Livscykelanalys>

Livscykelanalys eller

Life Cycle Assessment

(LCA) är en metod för att åstadkomma en helhetsbild

av hur stor den totala miljöpåverkan är under en produkts livscykel från råvaruutvinning, via tillverkningsprocesser och användning till avfallshanteringen, inklusive alla transporter och all energiåtgång i mellanleden.

Livscykelanalyser kan göras på alla mänskliga aktiviteter och produkter som mat, förpackningar, elektronik, bränslen, transporter etc.

Motionärer:

Kristina Carlsson

carlsson.kristina@gmail.com

Ersättare i Svalövs kommunfullmäktige

STYRELSENS SVAR:

Dokument av den här typen (partiprogram) innehåller förenklingar och får inte bli för mycket av en facktext. Texten måste vara skriven så att potentiella väljare förstår intentionen med Feministiskt initiativs miljöpolitik. Även om det kan te sig förenklat så behöver partiet få de som läser om Feministiskt initiativs politik att till exempel förstå att bilismen måste minska även om det inte utifrån en livscykelanalys är det rätta i varje enskilt läge.

Styrelsen ställer sig dock positiva till det som motionären anför vad gäller livscykelanalyser och anser att detta synsätt bör inarbetas i kapitlet om miljö. Detta bör ske inom ramen för ordinarie politikutveckling i Skuggriksdagsgruppen i samarbete med miljögruppen.

Styrelsen yrkar på:

- avslag

- att skuggriksdagsgruppens miljöutskott tar fram ett förslag till nästa kongress som tydligare arbetar in livscykelanalyser i kapitlet om miljö och gör synsättet begripligt för potentiella väljare.

MOTION 7. GRANSKNING OCH REGLERING AV TRÄNGSELSKATTEN

För en feministisk politik

Berör övergripande:

- *J. Miljö*
- *J.1 Klimat, energi och transporter*

Trängselskatten infördes permanent i Stockholm och Göteborg år 2007 respektive 2013. Trängselskattens syfte är att minska trängseln och öka trafikframkomligheten samt bidra med att förbättra miljön i takt med minskat koldioxidutsläpp. Alla intäkter från trängselskatten återinvesteras i infrastrukturprojekt, såsom det Västsvenska paketet, som hjälper till att stärka och skapa attraktivare kollektivtrafik, pålitligare transporter för näringslivet, bättre miljö samt utökade pendlingsmöjligheter för alla som bor, arbetar eller studerar på olika platser. Därmed utgör trängselskatten en väsentlig roll som ett trafikstyrande instrument och ur en miljösynpunkt. Syftet med trängselskatt är i linje med Feministisk initiativs miljöpolitik (J. Miljö; J.1. Klimat, energi och transporter) där ett mer hållbart transportsystem ska stimuleras för att uppnå visionen om en hållbar värld. För att visionen ska vara möjlig att uppnå, krävs det åtgärder såsom trängselskatt. I stycket J. Miljö, står det ”Hållbar utveckling är en förutsättning för välfärd. Den hållbara utvecklingen präglas av globala, ekonomiska, sociala och miljömässiga rättvisa dimensioner där den antirasistiska feministiska utgör ett självklart perspektiv. Miljöområdet har traditionellt undantagits maktanalyser, trots att de olika maktordningarna tydligt samverkar.”

Problemet med den nuvarande trängselskatten i Göteborg och Stockholm är att den saknar en intersektionell analys av dess effekter på enskilda individer. Beloppet och betalningstiden skiljer mellan städerna. Max beloppet är på 60 kronor per förare och fordon, per dag. Beloppen varierar från person till person beroende på hur mycket denne reser och men dessa kostnader blir årligen väldigt höga för invånare i Stockholms och Göteborgs region. Framförallt blir dessa kostnader kännbara för låginkomsttagare som inte har tillgång till en bra kollektivtrafik. Den nuvarande trängselskatten bestraffar ekonomiskt de låginkomsttagande bilisterna som är beroende av sina fordon för att utöva sin sysselsättning, då inga andra effektiva alternativ är tillgängliga. Detta i sin tur påverkar bland annat de sociala klyftorna i samhället. Det är viktigt att Feministisk initiativ hjälper till att underlätta rörelsefriheten samt vardagen för de individer partiprogrammet är avsett för. Trängselskatten är en effektiv metod som ökar rörelsefriheten, tar hänsyn till miljön samt vilket på sikt leder till en hållbar region. Däremot ska detta inte göras på bekostnad av de resurssvaga i samhället som bestraffas socialt och ekonomiskt av skatten. En hållbar utveckling är i högsta grad beroende av samverkan mellan de sociala, ekonomiska samt ekologiska aspekterna i samhället.

Eftersom trängselskatten klassificeras som en punktskatt, såsom tobak, livsmedel och bensin, innebär det att de som brukar vägnätet och bidrar till trängseln ska betala skatten – oavsett inkomst. Detta innebär att trängselskatten inte är inkomstbaserad, vilket skulle kunna vara en eventuell lösning på problemet.

JAG YRKAR DÄRFÖR:

- att F! ser över stödet av den nuvarande trängselskatten och med hjälp av intersektionell maktanalys granskar de effekter den nuvarande trängselskatten har på individer för att på sikt skapa en trängselskattsreglering som gynnar miljön såsom medborgarna.”

Motionär:

Baharan Raoufi, F! Lund

STYRELSENS SVAR:

Att förorenaren betalar är en grundläggande princip bakom idén om trängselskatter. Trängselskatten får anses vara en progressiv skatt på flera sätt. För det första är bilismen på systemnivå manligt dominerad. Män som grupp har mer resurser än vad kvinnor som grupp har. Om du har bil tillhör du i genomsnitt de som har mer resurser än de som inte har bil. Trängselskatten medför en omfördelning av resurser från ekonomiskt starkare grupper till ekonomiskt svagare grupper. Då Feministiskt initiativs utgångspunkt är att intäkterna från trängselskatterna ska gå till kollektivtrafik innebär det också en omfördelning då de som i högre grad använder kollektivtrafiken är kvinnor, barn och äldre. I detta system innebär det att enskilda individer som är beroende av bil kan komma i kläm. Problemet är dock inte trängselskatterna utan en fråga som rör inkomster och ersättningar. Att hitta en lösning som är inkomstbaserad blir svårt. Skatten tas idag ut på fordonet och inte på den som kör bilen. För att komma åt den som kör skulle det krävas kameror vid betalstationerna som registrerar vem som kör och som sedan kontrollerade detta mot inkomst. Detta skulle både kräva stor administration och tendera att bli integritetskränkande för människor.

Styrelsen yrkar på avslag.

MOTION 8. KOMMUNIKATIONER

Kommunikationernas och transporternas betydelse och konsekvenser är av den omfattningen att ett eget kapitel är motiverat. Mobiltelefonins och elnätens påverkan på biologiska funktioner; trafikolyckor; ”Just in time”, markåtgång; Tillgänglighet; tillgång; m.m.. är exempel på konsekvenser. Ett eget kapitel hindrar dock inte att ståndpunkter även finns med i Miljökapitlet.

*** I Programdelen: Klimat, energi, och transporter införs följande förändringar:**

Sidan 1; 4:e stycket; 1:a raden:utan klimatpåverkan....

Kommentar: Existerar inte!

Förslag:som minimerat riskerna för klimat, miljö och olyckor, och och andra negativa effekter på samhälle och natur.

3:e raden: ... helt ersätta privatbilismen.

Kommentar: Det är HELA bilismen, dvs massbilismen, som är probelemt – inte bara privatbilismen. Offentligt eller företagaägda fordon är en lika stor del av problemet. Ståndpunkten kan

också uppfattas som ett ställningstagande mot privatägande överhuvudtaget.

Förslag: .. ska bli ett alternativ till och göra personbilen onödig.

4:e raden: .. *de snabbt växande utsläppen från lastbils- och flygtransporterna minimeras genom övergång till tågtransport....*

Kommentar: Problemet bör delas upp i lastbil- respektive flyg! Därför måste hela meningen ersättas. Begreppet *lastbilar* innefattar allt ifrån små skåpbilar på ca 1 ton till 60 tons långtradare. De senare skall ersättas med tåg och båt och då också i ett europeiskt perspektiv. Distributions- och hantverksbilar är däremot svårare att ersätta. Här kommer eldrift och biobränslen in i bilden. Vad gäller *flyg* är det inte bara transporter som är ett problem. Även resandeflyg är ett problem och måste ersättas med spårtrafik och båt i Europeiskt perspektiv. Intressant i sammanhanget är de Kinesiskt-Ryska planerna på höghastighetståg mellan Bejing och Moskva.

Förslag: ..växande problemen med långtradare och flyg minimeras genom överflyttning till spårtrafik, båt och höghastighetståg. Nödvändiga lastbilar för distribution och hantverk/service skall allt mer drivas med el eller biobränslen.

Punkterna 15 till 17 och 23.

Kommentar: Innehållet i punkterna är inblandade i varandra och bör renodlas: Priser, kostnader och pålitlighet varför sig.

Förslag: Nya punkter: Trafik

- Återförstatligande av banunderhåll
- 1%/år av BNP till Järnvägsinvesteringar
- Utbyggnad av höghastighetsnät i Sverige och Europa
- km-skatt på långtradare
- Utökad kontroll och lagföring av långtradares -spec. utländska - laglighet
- Eurifiering av lastbilslängd dvs, max 18m

Punkt 12:*de nationella bygnormerna skärps så att energianvändningen per kvadratmeter i nya byggander halveras.*

Kommentar: För låg målsättning! ”Plushus”, dvs byggnader som producerar mer energi än det använder finns i Tyskland sedan flera år tillbaka

Förslag: Fi skall verka för att all ny bebyggelse skall vara plus-hus, dvs ge ifrån sig mer energi än det använder.

Nya punkter energi:

- Staten skall göra en storskalig satsning på solvärme och solelproduktion i det egna fastighetsbeståndet.
- Bidrag för att ersätta elvärme med målsättning att få bort denna uppvärmingsform, och därmed kraftigt minska behovet av el-energi.

Motionär:

Moholm 28/12 2014

Ingemar Siby

Politisk sekreterare i trafikutskottet

STYRELSENS SVAR:

Så som motionen är skriven går det inte att utläsa exakt vad motionären menar då den inte innehåller några tydliga yrkanden. Det är inte heller helt tydligt om motionen är skriven med förändringsförslag till den proposition som styrelsen lagt fram till kongressen om ett nytt miljökapitel eller om förändringsförslagen är lagda på tidigare text i nuvarande dokument.

Styrelsen yrkar på avslag.

MOTION 9. HUR MINSKA KÖTTKONSUMTIONEN?

Relevant dokument: Förslaget till revidering av kapitlet Miljö i "För en feministisk politik".

Enligt bl a FN och Naturvårdsverket innebär köttproduktion betydande miljöpåverkan och konsumtionen bör därför minskas. Det är utmärkt att Fi vill bidra till detta och verka för minskad köttkonsumtion. I förslaget till revidering av kapitlet Miljö i "För en feministisk politik" finns denna punkt på detta område:

"43. Fi ska verka för en minskning av animalieproduktion."

De flesta andra centrala punkter säger något om hur våra mål ska uppnås. På transportområdet tas t ex ett helt batteri av konkreta förslag upp för att tydliggöra hur Fi vill verka för minskad miljöpåverkan från transporter. Med tanke på att mat i allmänhet och kött i synnerhet innebär minst lika stor miljöpåverkan som transporterna bör det utvecklas hur vi ska nå målet om en minskad animalieproduktion. Detta görs delvis i punkterna nedan:

"4. Fi ska verka för att skatt på växthusgaser från matvaror införs. Denna skatt ska ta hänsyn till växthusgasutsläpp från varornas hela livscykel med syfte att minska konsumtion av kött och andra varor med tung miljöbelastning.

5. Fi ska verka för att offentlig upphandling används som ett verktyg för att minska konsumtionen av varor med tung miljöbelastning."

Dessa förslag är i grunden rimliga och tydliggör hur målet om minskad köttkonsumtion kan uppnås men det bör läggas till fler förslag om hur vi vill minska köttkonsumtionen. Ett sådant kan vara att verka för slopade EU-subventioner på kött.

Rörande punkt 4 innebär en "differentierad" skatt (dvs olika skatt för t ex olika köttslag beroende på dess klimatpåverkan) flera problem. Gris- och fjäderfäproduktionen där djuren lider mer än i nötköttsproduktionen och har annan negativ miljöpåverkan än växthusgasutsläpp. Om skatten utformas utifrån växthusgasutsläpp riskerar den därför att slå fel. En s k "platt" skatt på allt kött skulle därför vara en bättre lösning. För vegetabiliska matvarors del kan en differentierad skatt vara mer rimlig, eftersom skillnaderna mellan olika vegetabilier är stora medan allt kött innebär en så betydande miljöpåverkan att det bör beskattas.

VI YRKAR:

- att punkt 4 ändras enligt nedan:

- Fi ska verka för att skatt på matvaror införs i syfte att minska konsumtion av kött och andra varor med tung miljöbelastning. Allt kött bör beskattas, en ”platt” skatt bör alltså införas. För övriga matvarors del bör skatten vara olika beroende på hur hög miljöpåverkan de olika varorna har. Dessa skatter ska ta hänsyn till växthusgasutsläpp från varornas hela livscykel med syfte att minska

- att punkt 43 ändras enligt nedan:

- Fi ska verka för en minskning av animalieproduktion, t ex genom skatt på kött, att kommuner och landsting minskar sin animaliekonsumtion och att EU:s subventioner på kött slopas.

Motionärer:

Kajsa Markström, Malte Lindstam och Filip Hallbäck

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen instämmer i att matproduktion och i synnerhet köttproduktion har en negativ miljöpåverkan. Styrelsen anser dock att det är bättre att hålla punkterna om skatt och hur konsumtionen ska minska mer generella eftersom den då kan inrymma alla typer av förbättringar. Om skatten ska vara platt eller ej bör lämnas till en utredning att bestämma och inte preciseras i vår politik.

Styrelsen yrkar på avslag.

MOTIONER
STADGAR

MOTION 10. ANTA UNGA FEMINISTER SOM FEMINISTISKT INITIATIVS UNGDOMSFÖRBUND

Unga Feminister är en organisation med över 7000 medlemmar. Detta är 7000 medlemmar som stödjer Feministiskt initiativ. Under valrörelsen har medlemmar från Unga Feminister stått i valstugor, hållit tal, deltagit i debatter, informerat på skolor, affischerat och genomfört flera andra aktioner som har fört fram Feministiskt initiativ i ljuset. När Unga Feminister under sitt årsmöte 2014 valde att rösta om huruvida Unga Feminister vill antas som Feministiskt initiativs ungdomsförbund var det en klar majoritet av medlemmarna som ville detta. I april kom ett styrelsebeslut från Feministiskt initiativs styrelse som fastslog att Unga Feminister kunde börja kalla sig Feministiskt initiativs ungdomsförbund. Nu behövs det bara ett officiellt kongressbeslut.

UNGA FEMINISTER YRKAR PÅ:

- att Unga Feminister antas som Feministiskt initiativs ungdomsförbund.

Motionärer:

Unga Feminister genom styrelsen:

Lisa Palm, Nazanin Asaid, Jakob Öster, Madeleine Ehlin, Haley Quantz, Tove Elffors Elfström, Sanaz Charbaf, Alexandra Mabon, Kim Nordlund. Kontaktperson Kim Nordlund.

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen besvarar motionen tillsammans med motion 4.

MOTION 11. STADGEÄNDRINGAR GÄLLANDE UNGA FEMINISTER

Stadgar för Feministisk initiativ

§ 12, § 12.1, § 12.2

Motivering:

Unga Feminister är ett ungdomsförbund med över 7000 medlemmar och samlar unga i åldern 13-26 år över hela Sverige i upp till tjugo lokalavdelningar. Detta gör Unga Feminister till en enorm kraft bland andra politiska ungdomsförbund.

Idag fungerar Unga Feminister som en tematisk medlemsgrupp inom Feministiskt initiativ, vilket innebär att organisationen bland annat har rätt att stödja motioner till kongressen. Samtidigt är Unga Feminister en fristående organisation, och för att ge unga möjligheten att forma sin egen organisation bör vi därför tydliggöra relationen mellan Feministiskt initiativ och Unga Feminister, och lita på att unga kan bygga en egen organisation efter sina egna önskemål.

UNGA FEMINISTER YRKAR PÅ FÖLJANDE ÄNDRINGAR:

§ 12 Unga Feminister

- **att** ersätta stycket “Unga feminister är en egen organisation, med egen verksamhet, som inom Feministiskt initiativ fungerar som en tematisk medlemsgrupp.” med följande:
“Unga Feminister är en samarbetsorganisation till Feministiskt initiativ och fungerar som en tematisk medlemsgrupp, men är en egen organisation med egna stadgar, egen verksamhet och egna medlemmar. Unga Feminister fattar själva beslut i frågor som rör den egna gruppens arbete och verksamhet. Unga Feminister och Feministiskt initiativ strävar efter att samarbeta på både regional och nationell nivå och att arrangera verksamhet tillsammans.”

§ 12.1 Medlemskap i Unga Feminister

- **att** ta bort stycket “Unga Feminister fastställer villkoren för medlemskap i den egna organisationen. Medlem i Fi som uppfyller dessa krav blir medlem genom att anmäla sitt intresse.”

§ 12.2 Unga Feministers rättigheter och skyldigheter

- **att** ta bort hela “§ 12.2 Unga Feministers rättigheter och skyldigheter”

Motionärer:

Unga Feminister genom styrelsen:

Lisa Palm, Nazanin Asaid, Jakob Öster, Madeleine Ehlin, Haley Quantz, Tove Elffors Elfström, Sanaz Charbaf, Alexandra Mabon, Kim Nordlund

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen välkomnar Unga feministers kreativitet och aktivism. Styrelsen anser att UF är en viktig del av Fi och vill att det ska fortsätta vara det. Det vi anser vara viktigt är att Unga feminister fortsätter vara en del av Feministiskt initiativ som en väg för unga att engagera sig men att alla medlemmar i UF också känner att de är en del av Fi då vi vill fortsätta vara öppna för alla åldrar. Motionen förtydligar vårt organisatoriska samarbete.

Styrelsen yrkar på:

- att bifalla på motionen anta Unga Feminister som Feministiskt initiativs ungdomsförbund.
- att bifalla yrkande 1 med följande ändring:
“Unga Feminister är Feministiskt initiativs ungdomsförbund och fungerar som en tematisk medlemsgrupp, men är en egen organisation med egna stadgar, egen verksamhet och egna medlemmar. Unga Feminister fattar själva beslut i frågor som rör den egna gruppens arbete och verksamhet men ställer sig bakom Feministiskt initiativs politiska dokument “För en feministisk politik”. Unga Feminister och Feministiskt initiativ strävar efter att samarbeta på både regional och nationell nivå och att arrangera verksamhet tillsammans.”
- att bifalla yrkande 2 och 3

MOTION 12. BEGREPPSÄNDRING I STADGARNA

Begreppet ”medlemsgrupp” förvirrar

I Feministiskt initiativs stadgar används ”medlemsgrupp” som beteckning på en grupp medlemmar som har godkänts av antingen nationella eller regionala styrelsen. Medlemsgrupperna kan vara geografiska eller tematiska, och det finns vissa krav på hur de ska se ut för att bli godkända. De geografiska medlemsgrupperna ska ”omfatta en eller flera kommuner”. (Se § 11.)

Vår erfarenhet är att ”medlemsgrupp” inte känns som ett officiellt uttryck, utan det används lite hipp som happ om alla grupper av medlemmar som gör något tillsammans.

Den senaste tiden har det kommit väldigt många nya medlemmar som vill bli aktiva lokalt i Fi Storstockholm. Det brukar börja med att några träffas och fikar ett tag, innan de kör igång med regelbunden verksamhet och blir godkända av Fi Storstockholms styrelse som stadgeenlig medlemsgrupp. Ibland går det snabbt, ibland tar det lite längre tid innan gruppen är stabil. Gemensamt för alla är att de ser sig som och kallar sig för medlemsgrupp nästan med en gång, innan de är stadgeenligt godkända.

Därför anser vi att det behövs ett annat begrepp som lite tydligare visar att det handlar om en officiellt godkänd grupp, så kan ordet ”medlemsgrupp” fortsätta användas i den mer allmänna betydelsen. Vi föreslår att det ersätts av medlemsförening.

På två ställen i stadgarna används redan i dag ”medlemsgrupp” på det mer allmänna sättet. Det bör också förtydligas.

VI YRKAR:

- **att** första meningen i § 13.1, första stycket: ”En avdelning bildas på initiativ av medlemsgrupp” omformuleras till ”En avdelning bildas på initiativ av en grupp medlemmar eller medlemsföreningar i länet/regionen”
- **att** första punkten § 14.2 ändras från ”anordna regelbundna medlemsaktiviteter, eller överse att medlemsgrupper i kommunen anordnar sådana” till enbart ”anordna regelbundna medlemsaktiviteter”
- **att** begreppet ”medlemsgrupp” i övrigt genomgående byts mot ”medlemsförening”.

Motionärer:

Styrelsen Fi Storstockholm

Kontaktperson: Malin Ericson (malin.ericson@feministisktinitiativ.se)

STYRELSENS SVAR:

Vi delar ej motionärens uppfattning att begreppen är förvirrande. Styrelsen anser att det är tydligt i stadgarna vad en medlemsgrupp innebär. I stadgarna står:

“För att en medlemsgrupp ska godkännas av avdelningsstyrelse eller föreningsstyrelse ska den:

- vara öppen för alla medlemmar i Feministiskt initiativ
- bestå av minst tre (3) medlemmar
- ha ansvarig kontaktperson.”

Eftersom det ej heller krävs en styrelse i medlemsgrupper såsom det krävs av föreningar enligt svensk praxis kräver menar vi att föreningsbegreppet är ännu mer förvirrande.

Styrelsen yrkar på avslag.

MOTION 13. ÄNDRA ”FÖRENING” TILL ”PARTI” I STADGARNA.

Genomgående stadgarna refereras det till ”föreningen” och ”föreningsstyrelsen”. Visserligen är vi en ideell förening enligt Skatteverket, men nog är det dags att kalla oss ett parti i stadgarna också?

JAG YRKAR:

- att alla ”föreningen” och ”föreningsstyrelsen” byts ut till ”partiet” och ”partistylelsen”.

Motionär:

Malin Ericson (malin.ericson@feministisktinitiativ.se)

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen instämmer med motionären med undantag för paragraf 1 och 2 i enlighet med föreningspraxis.

Styrelsen yrkar på:

Bifall med undantag för paragraf 1 och 2 i stadgarna.

MOTION 14. PARTILEDARE OCH TALESPERSONER.

Motivering

Feministiskt initiativ har enligt stadgarna 2-3 talespersoner, medan de flesta andra partier har partiledare. Miljöpartiet har två språkrör. Sedan 2011 har Fi även en skuggriksdagsgrupp, bestående av medlemmar som ansvarar för politikutveckling och att aktivt delta i debatten i olika politikområden och frågor. I några fall har dessa fungerat som talespersoner för partiet inom ett visst politikområde. I valrörelsen aktualiserades behovet av att på samma sätt som andra partier ha fler talespersoner för olika politikområden, t ex bostadspolitisk, rättspolitisk eller utrikespolitisk talesperson. Det efterfrågades för debatter och det fanns en osäkerhet om vilka som var tillgängliga och lämpliga att representera partiet i olika frågor.

Vi tror att behovet av dessa ansvariga representanter för partiet i olika frågor kommer att bli än

större inför nästa val, men menar att en otydlighet och förvirring lätt uppstår om vi kallar dem talespersoner, när vi till skillnad från andra partier också kallar våra ”partiledare” för talespersoner. Samtidigt blir det även otydligt att kalla dem ansvariga, samordnare för utskott eller något annat, när det efterfrågas en *talesperson* i en viss fråga.

VI YRKAR:

- **att** de som vi idag kallar partiets talespersoner härnäst ska kallas partiledare.
- att** den som får mandat att företräda partiet inom ett visst politikområde kan kalla sig själva talesperson för det området.
- att** dessa sakpolitiska talespersoner föreslås av en för ändamålet tillsatt grupp efter en noggrann rekryteringsprocess samt formellt utses av styrelsen.

Motionärer:

Linnéa Bruno

Jenny Sandsten

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen instämmer i att personer som har valts till att representera partiet i en särskild fråga bör få en klarare titel samt att det bör skiljas mot de som är talespersoner i partiet.

Styrelsen yrkar på bifall.

MOTION 15. BYT UT TALESPERSON MOT SPRÅKRÖR

Motivering:

Språkrör och talesperson betyder samma sak. Språkrör är ett svårare ord som allt för många inte vet vad det betyder, men som blivit etablerat tack vare Miljöpartiet. Språkrör är ett lite fulare ord, men det går inte att missuppfatta vad det innebär.

Talesperson är ett vanligt begrepp som kan betyda väldigt många olika saker. Många organisationer och alla partier har olika typer av talespersoner i sakpolitiska frågor, något som även Fi diskuterat att ha (tex: ekonomiskpolitisk talesperson). Detta skapar förvirring. I Fi är talespersonerna våra främsta företrädare valda av kongressen, men dessa blandas ihop med hur andra organisationer och partier använder begreppet talesperson. Framförallt så blir det problem om även Fi börjar använda sakpolitiska talespersoner eftersom de har mycket mindre politiskt mandat men kommer lätt blandas ihop.

Fi har en fantastisk tradition av feministisk demokratisk organisering som brutit med föreställningar om patriarkal ledarskap, geni-kult, maktspråk och dominans. Därför är jag skeptisk till ordet Partiledare, även om det är det enklaste och tydligaste ordet. Eftersom detta är en stadgeändring krävs två tredjedels-majoritet.

JAG YRKAR:

-att ersätta begreppet "Talesperson" med "Språkrör" i våra stadgar och alla andra politiska dokument.

Motionär:

Jonas Göthner

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen hänvisar till motion 7.

Styrelsen yrkar på avslag.

MOTION 16. NAMNBYTE

Bakgrund, beskrivning av denna motion:

"Feministiskt initiativ" är en lång, svårskriven, svårstavad och svåruttalad beteckning på vårt parti. Men "Fi" och logotypen "F!" har vunnit stor spridning, acceptans och synlighet i massmedia och på gator och torg, samtidigt som det i folkmun blivit förhärskande att kalla partiet "Feministerna".

Det är därför hög tid att byta namn till det våra medlemmar, sympatisörer och motståndare kallar oss: Feministerna.

JAG YRKAR:

-att Feministiskt initiativ byter namn till Feministerna med partibeteckning (Fi) och logotyp F!

Motionär:

Kenneth Hermele

STYRELSENS SVAR:

Feministiskt initiativ är ett inarbetat namn och det skulle vara förvirrande att byta. Feminist är även ett begrepp som används av flera och vi som parti kan ej stå för allas syn på vad feminism innebär.

Styrelsen yrkar på avslag.

MOTION 17. PARTISKATT

Det finns flera skäl till att införa en partiskatt. Feministiskt Initiativ har små ekonomiska resurser och behöver inför kommande mandatperioder alla medel som går att uppbåda.

Det främsta skälet att införa en partiskatt är dock att det är viktigt att vi som politiker lever under liknande livsvillkor som de människor vi vill företräda. Det handlar om solidaritet och trovärdighet. Politiker har idag höga löner. Det innebär ett allvarligt demokratiskt problem om människors politiska representanter lever under andra mer fördelaktiga villkor än de som de förväntas företräda. Politiska förtroendeuppdrag ska den söka som i hjärtat känner engagemang och glädje över att få ställa sin person till förfogande till de idéer som uttrycks i Feministiskt Initiativs partiprogram. Med en obligatorisk partiskatt blir risken mindre för att vi uppfattas inneha politiska poster för egen vinnings skull. Inte minst viktigt är det för att vi själva också bättre ska förstå konsekvenserna av de politiska beslut vi fattar.

Det parlamentariska arbetet utgör en liten del av det politiska arbetet sett ur ett bredare perspektiv. Utan en levande folkrörelse där människor engagerar sig blir det ingen demokrati eller verkligt mandat för parlamentarikerna att agera utifrån. Allt arbete och alla uppgifter som utträttas i Feministiskt Initiativs namn ska värderas lika. Det betyder att vi inom det parlamentariska systemet bör erhålla de resurser som erbjuds för att sedan solidariskt fördela dessa så att de kan komma alla medlemmar till del. Feministiskt Initiativ har en intersektionell syn på världen och på maktfördelning. Med en sådan syn är det inte rimligt att enskilda individer som utför vissa sysslor ska få stora summor för privat bruk utan att en solidariskt och gemensamt delar på resurserna.

VI YRKAR:

- **att** en obligatorisk partiskatt införs för parlamentariska uppdrag på alla nivåer som ger arvode utöver ersättning för inkomstbortfall.
- **att** en arbetsgrupp tillsätts för att arbeta fram en modell gällande partiskatt fram till Kongressen 2018.

Motionärer:

Fi Norrköping styrelse genom Maija Löfgren

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen ställer sig positiv till att tillsätta en arbetsgrupp som utreder frågan om partiskatt på nationell nivå och EU-nivå samt riktlinjer för lokal nivå som kan beslutas om på kongressen 2017. Styrelsen anser inte att någon partiskatt ska tas ut på lokal nivå tills frågan har behandlats på kongressen 2017.

Styrelsen yrkar:

- avslag på attsats ett.
- bifall till attsats två med ändringen att året ändras till kongressen 2017.

MOTIONER PÅ KAPITEL A.

VÄLFÄRD SOM VERKTYG

INGA MOTIONER.

MOTIONER PÅ KAPITEL B.
EKONOMI FÖR EN HÅLLBAR
UTVECKLING

MOTION 18. EN FEMINISTISK EKONOMI FÖR EN HÅLLBAR VÄRLD

För en feministisk politik (Dokumentet som ska ändras)

B. Ekonomi för en hållbar utveckling (Avsnittet som ska ändras)

Under 2014 har en arbetsgrupp arbetat med att utveckla F!:'s ekonomiska politik. Syftet med denna motion är föra in delar av det arbetet i F!:'s politikdokument. Motionen är baserad på avsnitt "B. Ekonomi för en hållbar utveckling" från det befintliga politikdokumentet samt den ekonomiska rapport, "Feministisk ekonomi Riksdagsvalet 2014", som presenterades i Almedalen under valrörelsen.

VI YRKAR:

- att följande text ersätter avsnittet B. Ekonomi för en hållbar utveckling.

B. Ekonomi för en hållbar värld

Vår syn på ekonomi

Ett samhälle som bygger på en feministisk grund prioriterar målen jämställdhet, jämlikhet, antidiskriminering och ekologisk hållbarhet framför en syn som sätter tillväxten – oavsett om den består av oändlig materiell konsumtion eller av gränslös finansiell expansion – som överordnat mål. För att uppnå detta behöver Sverige genomföra en ekonomisk omställning. Detta blir då ett verktyg för att nå de två överordnade målen, mänsklig utveckling och ekologisk hållbarhet.

Ordet ekonomi betyder ursprungligen att hushålla med resurser. För det krävs ett helhetsperspektiv. En feministisk ekonomi erbjuder detta. Vi ser att den feministiska rörelsen, arbetarrörelsen, miljörörelsen och den globaliseringskritiska rörelsen tillsammans kan agera som föregångare för ett jämställt, jämlikt och hållbart samhälle. Vi vill ta till vara på positiva erfarenheter av kunskapsutbyten och samverkan mellan folkrörelser, stat och näringsliv.

En grundläggande uppgift för den politiska sfären är att avgöra var gränserna för marknaden ska gå, vilka resurser som ska fördelas enligt marknadsprinciper (en krona = en röst) och vilka enligt rättighetsprinciper (en människa = en röst). Balansen har tippat över till marknadens förmån under de senaste 30 åren och rätten till bostad, utbildning, hälsa och en god ålderdom har gjorts beroende av plånbokens tjocklek. Det är en snedvridning vi vill åtgärda.

Nedskärningar i den gemensamma välfärden kan inte ersättas med att människor själva ska betala för sina behov av omsorg och stöd. Feministiskt initiativ anser att rätten till läxläsning, hemtjänst och en bra bostad inte ska vara en fråga om hur stor plånbok en har. Därför ska staten inte subventionera hushållsnära tjänster eller renoveringar av privata bostäder, utan istället använda skattepengar för den gemensamma välfärden och en generell bostadspolitik. Likaså innebär regler som flyttar över kvalitetssäkringen för välfärdstjän-

terna från folkvalda politiker till brukarna, som lagen om valfrihet (LOV), innebär i praktiken att kvalitetsansvar för välfärdstjänsterna läggs på barn och äldre. Feministiskt initiativ menar att detta är orimligt.

Vi vill utforma ekonomiska verktyg och strategier som främjar sociala och ekologiska värden så att dessa blir en drivkraft för en jämställd, jämlik och hållbar samhällsutveckling. I det perspektivet finns det tre vägar att gå :

- att höja nivån och progressiviteten i skattesystemet;
- att ta fram nya intäkter via skatt på finanssektorn, energi och på resursanvändning i syfte att styra globaliseringen i en ekonomiskt, socialt och ekologiskt hållbar riktning; samt
- att ge viktiga samhällsorgan, myndigheter och verk nya direktiv som leder deras verksamhet och åtgärder i önskad riktning.

Vi vill använda samtliga dessa verktyg för att skapa ett jämställt, jämlikt, och hållbart samhälle. Feministisk ekonomisk politik handlar inte bara, eller ens i första hand, om nya inkomstkällor utan om att använda de ekonomiska och politiska resurser som finns för att nå de mål vi sätter upp.

1. Fi ska verka för att andra mått än BNP-tillväxt etableras som mått på god samhällsutveckling.

B. 1 Finanssektorn

Den finansiella sektorns roll i en omställningsekonomi ska inte underskattas, men bör inte heller lämnas oreglerad och okontrollerad. Samhället måste se till att det råder konkurrens på marknader som annars hotar att monopoliseras eller underordnas privat vinstmotiv (banker, bolåneinstitut, pensionsfonder och försäkringsbolag) med kända negativa konsekvenser i form av ineffektivitet, höga vinstuttag och orimliga ersättningar som följd. Samtidigt måste finanssektorn styras så att den inte på egen hand skapar återkommande spekulationskriser där samhället får betala slutnotan.

Därför behöver vi skärpta regleringar, smarta krav på reserver som jämnar ut konjunktursvängningarna, gränser för bonusar samtidigt som det offentliga garanterar att konkurrens upprätthålls inom finanssektorn genom pris- och spekulationsdämpande institutioner för konsumtionskrediter och bostadslån.

1. Fi ska verka för en ansvarsfull finanssektor som bidrar till en jämställd, jämlik och hållbar utveckling.

B. 2 Skattepolitik

Sverige är idag varken jämställt, jämlikt eller hållbart.

- Riksdagen antog 2006 fyra jämställdhetspolitiska mål som vi är långt ifrån att uppnå: en jämn fördelning av makt och inflytande, ekonomisk jämställdhet, jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet samt att mäns våld mot kvinnor upphör.
- I flera årtionden har klyftorna ökat i Sverige, ingenstans i jämförbara länder har den relativa fattigdomen ökat så mycket som i Sverige, var tionde vuxen lever nu under den relativa fattigdomsnivån.

- Av de 16 miljöpolitiska mål som riksdagen fastställt uppnås med nuvarande samhällsutveckling i bästa fall två, medan fjorton står stilla och stampar om de inte går åt fel håll.

En första reaktion på detta misslyckande är att kräva skarpa åtgärder som ger dessa mål prioritet i politiken, i statens, kommuners och landstings budgetar, i styrdokument och instruktioner, samt i utformningen av skatter och subventioner.

Det handlar i ett första steg om att synliggöra både den politiskt bestämda strävan – jämställdhet, jämlikhet, hållbarhet, – och hur långt ifrån att nå dessa mål vi idag befinner oss. BNP-tillväxt som ett överordnat mål för den ekonomiska utvecklingen måste ersättas med mål som avspeglar den kvalitativa innebörden i den samhälleliga utveckling vi vill se.

Riksdagens mål går att nå men det kräver att resurser frigörs och omfördelas. Några viktiga steg är att:

- höja skatteinkomsterna och återföra progressiviteten;
- införa skatter och avgifter på finansmarknaden;
- öppna skatteparadisen så att skatter kan tas ut på förmögenheter, utdelningar, vinster och royaltybetalningar som göms av såväl företag, privatpersoner som stiftelser;
- öka trycket i den ekologiska omställningen genom höjda avgifter och skatter på resursanvändning, energi, utsläpp och sopor;
- ta bort offentliga subventioner som upprätthåller eller förstärker maktordningar.

1. Fi ska verka för att höja samhällets skatteintäkter.

Subventioner

Att ta bort snedfördelande och ineffektiva subventioner är lika viktigt som att styra den offentliga politiken när det gäller skatter och intäkter: å ena sidan tar vi in mer pengar genom gamla och nya skatter, å andra sidan sparar vi på utgifter som antingen innebär snedfördelande subventioner eller som blott skapar få arbetstillfällen till höga kostnader

Vi vill avveckla jobbskatteavdragen för dem som tjänar över 30 000 kronor i månaden. Det skulle innebära att 8 av 10 förvärvsarbetande kvinnor, och 6 av 10 förvärvsarbetande män, behåller avdragen i nuläget.

Med en liknande motivering vill vi avskatta Rot- och Rut-avdragen, inte för att det skulle vara något fel på hushållsnära tjänster, utan för att det i första hand subventionerar konsumenter som redan har det gott ställt, det visar alla utvärderingar av vilka personer som får det mesta av Rot och Rut-avdragen.

1. Fi ska verka för att ta bort snedfördelande och ineffektiva subventioner.

Skatt på kapital, förmögenhet och vinster

Tidigare regeringar har tagit bort förmögenhets-, gåvo- och arvsskatten samtidigt som fastighetskatten för de flesta fastighetsägare blivit en låg avgift oavsett taxeringsvärde. Detta har lett att omfördelningseffekten i det svenska skattesystemet halverats på tio år, 1998-

2008. Idag har Sverige de minst omfördelande skatterna (inkomstskatt, förmögenhetsskatt, fastighetsskatt) av alla jämförbara EU-länder.

Vi vill göra skattesystemet progressivt igen för att därmed utjämna klyftorna och återställa skatter som tidigare bidragit till en stark offentlig ekonomi. Vi vill:

1. se över hur en ny förmögenhetsskatt kan utformas;
2. se över hur en ny arvsskatt och gåvoskatt kan utformas;
3. förändra fastighetsskatten så att den i första hand riktar sig mot hus med högt taxeringsvärde och med skydd för fastighetsägare med låga inkomster.

Bolagsskatten har sedan 2008 sänkts från 28 procent till dagens 22 procent. En höjning här är önskvärd, åtminstone till OECD:s genomsnittsnivå (24 procent, 2014).

1. Fi ska verka för att skattesystemet åter blir progressivt. Som ett första steg ska möjligheten att införa progressiva skatter på förmögenhet, arv och gåvor samt en fastighetsskatt som följer taxeringsvärdet utredas.
2. Fi ska verka för att bolagsskatten höjs i ett första steg till OECD:s genomsnittsnivå, 24 procent.

Globala skatter

Ta hem skatt på miljarderna i skatteparadisen, det kan enligt Skatteverkets försiktiga beräkning ge åtminstone 46 miljarder kronor i skatteintäkter per år, det vill säga över en procent av BNP.

1. Fi ska verka för att öppna skatteparadisen så att skatt kan tas ut på företags, stiftelsers och privatpersoners förmögenheter, vinster, royalties och utdelningar.

Skatt på finanssektorn

Fi vill, liksom EU, införa skatt på finansiella transaktioner men dessutom utvidga den till att även gälla valutahandel.

1. Fi ska verka för att införa en transaktionsskatt på finansmarknaden i Sverige samt för att utvidga den till att även omfatta valutahandel.

B. 3 Hållbar och jämställd ekonomi

Ekonomi är en del av samhället och samhället en del av naturen. En utgångspunkt i vår syn på ekonomi är att den är förenlig med de krav ekosystemen ställer. Vi måste befinna oss inom ramarna för vad de naturliga kretsloppen klarar av, nationellt och globalt. Det gäller såväl hur mycket resurser vi tar i anspråk som hur mycket avfall vi producerar. Det gäller dessutom det ansvar vi måste ta för den exploatering av arbetskraft och naturresurser som sker för vår konsumtion, inom såväl som utom Sveriges gränser.

Vårt energisystem måste bygga på förnybar energi – sol, vind, vatten och biomassa. Sverige måste ta fram en strategi för en biobaserad samhällsekonomi – i syfte att fasa ut fossil energi, skapa nya jobb och bidra till en hållbar ekologisk utveckling.

Här har skattesystemet en nyckelroll och Feministiskt initiativ vill se höjda skatter och avgifter på energi och resursanvändning. Det krävs en strikt tillämpning av principen att det är den som förorenar som också ansvarar och betalar (Polluter Pays Principle).

Vi vill därför införa skatt på växthusgaser från mat. Denna skatt ska ta hänsyn till växthusgasutsläpp från varornas hela livscykel. Intäkterna från klimatskatter vill vi satsa på att subventionera bättre alternativ, det vill säga mat med mindre klimat- och miljöbelastning, så att matpriserna totalt inte behöver höjas.

Vi vill också se över eventuella skärpningar av de befintliga miljöskatterna, till exempel energi, drivmedel, svavel, fordon och vägtullar, samt utreda ytterligare miljöskatter. Andra satsningar vi vill göra med hjälp av en miljöanpassning av skattesystemet är upprustning av tågtrafiken och järnvägarna, subventionerade tågbiljetter och subventionerad eller avgiftsfri och tillgänglig kollektivtrafik. Att införa avgiftsfri kollektivtrafik skulle kosta ytterligare 15 miljarder kronor, ungefär motsvarande Rot- och Rut-subventionerna idag.

1. Fi ska verka för en miljöanpassning av skattesystemet.

Styrsystem och finansiering

Hittills har vår diskussion om finanserna handlat om hur vi kan dra in pengar till statskassan eller slopa subventioner, allt i syfte att skapa utrymme för att finansiera nya investeringar och satsningar som är avgörande för den samhällsomvandling vi vill se. Men skattesystemet bör också användas som ett sätt att styra vårt beteende från det vi vill minska till det vi vill öka: höga skatter på sprit och tobak skapar utrymme för subvention av kultur; en skatteväxling som för över skattetrycket från arbete till energi- och resursanvändning ökar sysselsättningen och minskar miljöbelastningen.

Det finns fler åtgärder som inte kräver nya inkomster, bara en smartare användning av de resurser som finns. Den statliga budgeten är ett verktyg vars syfte är att omfördela resurser för att skapa förutsättningar för det samhälle vi strävar efter att leva i.

Vi vill sätta pensionskapitalet i arbete för den nödvändiga ekonomiska omställningen genom att det placeras på sådant sätt att det stärker och stimulerar verksamheter, lösningar och produkter vi behöver för en framtid som är ekologiskt hållbar och bidrar till mänsklig utveckling. För att åstadkomma detta behöver direktivet till AP-fonderna skrivas om.

Samma resonemang bör tillämpas på offentlig upphandling. EU-kommissionen har nyligen slagit fast att medlemsländerna kan använda offentlig upphandling för att förverkliga sina politiska målsättningar, vilket öppnar för en helt ny roll för offentlig upphandling för att aktivt vrida utvecklingen mot jämställdhet, jämlikhet och hållbarhet. Lagen om offentlig upphandling måste anpassas till dessa mål.

Av liknande skäl ska Riksbanken som Medlingsinstitutet få nya direktiv så att hög sysselsättning respektive jämställda löner blir uttalade målsättningar. Det är viktiga reformer som inte kostar något.

Skattepengar som är avsedda för skola, vård och omsorg ska användas till detta – inte till att öka privata förmögenheter i Sverige eller utomlands. Huvudprincipen ska vara att den skattefinansierade välfärden bedrivs i offentlig regi men med inslag av alternativa driftsformer, där även kooperativ och bolag som drivs med begränsningar av vinstuttagen (så kallade SVB-bolag) bör komma i fråga för offentlig upphandling av välfärdstjänster.

- Styrelser präglar en organisations verksamhet. Styrelser i aktienoterade bolag och offentliga verksamheter bör bestå av minst 40 % av underrepresenterat kön. Styrelserna bör också aktivt arbeta för att ha en sammansättning som speglar den mångfald som kännetecknar Sverige.
 - Jämställdhetsintegrering och jämställdhetsbudgetering är effektiva verktyg för att synliggöra av könsbundna orättvisor i både nationell och internationell politik.
1. Fi ska verka för att metoderna för jämställdhetsbudgetering utvecklas och används som ett verktyg i den ekonomiska politiken.
 2. Fi ska verka för att statens, kommunernas och landstingens budgetar utformas enligt principerna för genusbudgetering, inklusive måluppfyllelse.
 3. Fi ska verka för att alla genomgripande reformer på samtliga politiska nivåer ska innehålla konsekvensanalyser utifrån ett makt- och genusperspektiv.
 4. Fi ska verka för förändringar av lagen om offentlig upphandling så att offentlig sektorns inköp styrs med en uttalad strävan mot jämställdhet, jämlikhet och hållbarhet.
 5. Fi ska verka för att AP-fonderna, Riksbanken och Medlingsinstitutet får nya direktiv som ålägger dem att aktivt bidra till jämställdhet, jämlikhet och hållbarhet.
 6. Fi ska verka för att lagen om valfrihetssystem (LOV) avskaffas samtidigt som kvalitetsansvaret skärps.
 7. Fi ska verka för att begränsa möjligheten att genom uppköp omvandla skattefinansierade investeringar till privat förmögenhet.

Motionärer:

Kenneth Hermele, Gita Nabavi, Lotten Sunna

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen instämmer i motionärernas förslag

Styrelsen yrkar på bifall med följande ändringar:

- att stryka “*Detta blir då ett verktyg för att nå de två överordnade målen, mänsklig utveckling och ekologisk hållbarhet.*” i stycke 1 under **Vår syn på ekonomi.**
- att ändra mening 2 i stycke 2 under **Vår syn på ekonomi** till: “*Vi ser att den feministiska rörelsen, arbetarrörelsen, miljörörelsen, urfolksrörelsen, tillgänglighetsrörelsen och den globaliseringskritiska rörelsen tillsammans kan agera som föregångare för ett jämställt, jämlikt och hållbart samhälle.*”
- att stryka meningen “*Vi vill ta till vara på positiva erfarenheter av kunskapsutbyten och samverkan mellan folkrörelser, stat och näringsliv.*” i stycke 2 under **Vår syn på ekonomi.**
- att stryka meningen “*Intäkterna från klimatskatter vill vi satsa på att subventionera bättre alternativ, det vill säga mat med mindre klimat- och miljöbelastning, så att matpriserna*

- totalt inte behöver höjas.*” i stycke 4 under **B3 Hållbar och jämställd ekonomi.**
- att ändra kravpunkt 4 till *“Fi ska verka för förändringar av lagen om offentlig upphandling så att offentliga sektorns inköp styrs med en uttalad strävan mot jämställdhet, jämlikhet, anti-diskriminering och hållbarhet.”*
 - att stryka *“och bidrar till mänsklig utveckling”* i stycke 3 under **Styrsystem och finansiering.**
 - att lägga till kravpunkten *“Fi ska verka för att alla verksamheter och enheter (till exempel varje enskild skola, vårdcentral, äldreboende och förskola) där minst 50 procent av verksamheten finansieras med skattemedel åläggs att öppet redovisa sin ekonomi. Detta gäller oavsett driftsform.”* från den nuvarande kapitlet ekonomisk politik i för en feministiskt politik behålls men läggs under **Företagande.**

MOTIONER PÅ KAPITEL C.
EN NY SYN PÅ ARBETE

MOTION 19. FÖRETAGANDE

För en feministisk politik (Dokumentet som ska ändras)

C.6 Företagande (Avsnittet som ska ändras)

Under 2014 har några riksdagskandidater skrivit ett antal artiklar för att utveckla Feministiskt initiativs syn på företagande och näringsliv. Syftet med denna motion är föra in delar av det arbetet i F!:'s politikdokument. Motionen är en uppdatering och utveckling av avsnitt "C.6 Företagande" från det befintliga politikdokumentet samt ett antal artiklar publicerade bland annat på DN Debatt, SvD Brännpunkt, UNT och Dagens Industri.

VI YRKAR:

- att följande text ersätter avsnittet C.6 Företagande:

Företagande

Det är av stor vikt för samhället, ekonomin och arbetsmarknaden att det startas och drivs företag i Sverige. Feministiskt initiativ vill ta vara på enskilda medborgares drivkraft att starta eget och föreslår åtgärder som stimulerar ett jämställt, jämlikt och hållbart företagande. I starten är de flesta företag små, även om en del av dem senare växer till stora koncerner. Men det är ofta just små företag som har svårast att komma igång och få lämplig finansiering. Därför är det viktigt att undanröja så många hinder som möjligt för småföretagen. De olika formerna av segregering och diskriminering som finns på arbetsmarknaden återfinns även inom det privata näringslivet. Attityder, normer och värderingar har präglat ett samhälle där traditionellt mansdominerade branscher getts högre status än andra. Sverige har enligt Arbetsmiljöverket Västeuropas näst mest könssegregerade arbetsmarknad efter Finland.

Även inom näringslivet verkar kvinnor och män ofta inom olika områden. Detta vill Feministiskt initiativ ändra på. Det finns idag en högre företagartäthet i mansdominerade yrkesområden, vilket innebär att olika företagsfrämjande stödsystem har formats utifrån dessa. Att det råder kunskapsbrist i företagsfrämjandet om andra affärsidéer och nya områden försvårar för kvinnor, utrikes födda och hbtq-personer att finna finansiering.

Bankväsendet är strukturerat så att det missgynnar småföretagare med sina relativt sett små finansieringsbehov. Även om lånebehoven sedda i finanssektorns perspektiv är små, är de avgörande för entreprenörerna. Utan lämpligt stöd faller många affärsidéer.

Studier visar att en högre andel av utrikes födda, oavsett kön, är småföretagare. Dessa grupper bidrar stort till samhällsutvecklingen genom att oftare driva vitaliserande verksamheter, vilka utvecklar varor och tjänster som inte tidigare funnits på marknaden. Denna grupp har svårt att få del av de företagsfrämjande systemen på samma villkor som inrikes födda. Det saknas kunskap, långsiktiga strategier och samverkan mellan olika aktörer i de företagsfrämjande systemen. Dagens diskrimineringslagstiftning omfattar även dessa tjänster. Då det i praktiken är svårt att bevisa samband vill Feministiskt initiativ stärka de företagsfrämjande stödsystemen för ovan nämnda grupper.

Utöka trygghetssystem för företagare

För många är ett eget företagande ett sätt att organisera sitt arbete och sin försörjning på ett sätt som underlättar möjligheten att kombinera yrkesliv med föräldraskap. Föräldraskap bör aldrig bli ett hinder i möjligheten att driva eget företag. Flera förmåner för den anställda finns antingen inbakade i arbetsgivaravgifter eller i kollektivavtal. Samma socialförsäkringar är ofta frivilligt för egenföretagare och väljs bort för att klara ekonomin. Därför bör trygghetssystemen utformas så att företagare får likvärdiga socialförsäkringar som den som är anställd, exempelvis vid vård av sjukt barn, pension och arbetslöshet. Vidare är sjuklöneansvaret mycket tungt i fåmansföretag. Att både bära en sjuklön och att ta in vikarier om en anställd blir sjuk några gånger under ett år kan vara det som knäcker ett bolag med ett fåtal anställda. Pressen blir också stor på den anställde att gå till jobbet även om hen är sjuk. Feministiskt initiativ vill lyfta bort sjuklöneansvaret för fåmansföretag.

En levande landsbygd

För många som väljer att leva på landsbygden är det egna företagandet den bästa möjligheten att skapa sig fungerande arbets- och livsvillkor. Försörjningen kan under en årscykel bestå av en blandning av korttidsanställningar, behovsanställningar och eget företagande där individen har möjlighet att såväl förverkliga sina idéer som att säkra sin försörjning. På landsbygden startas också många projekt och företag med ekologisk hållbarhet i fokus vilket är en utveckling Feministiskt initiativ vill stötta.

Jämställdhet på alla nivåer

Styrelser präglar en organisations verksamhet. Studier visar att en styrelse sammansatt av personer av olika kön skapar bättre förutsättningar för effektivitet och kreativitet. Inga studier pekar på sämre lönsamhet. Styrelser inom offentlig verksamhet bör spegla den mångfald av medborgare som lever i vårt land. Styrelser i börsnoterade bolag och offentlig verksamhet ska bestå av minst 40 % av underrepresenterat kön. Valberedningar ska vid rekryteringsprocesser åläggas att aktivt arbeta med ett intersektionellt perspektiv, med faktorer som kön, ålder, funktionalitet, etnicitet, sexualitet och klass.

Företag i välfärden

Många privata företag har nyskapande idéer om vård, skola och omsorg som bidrar till en uppskattad mångfald i utbudet av välfärdstjänster. Feministiskt initiativ vill värna om denna mångfald. Huvudprincipen måste dock vara att den skattefinansierade välfärden bedrivs i offentlig regi men med inslag av alternativa driftsformer där eventuella vinster sparas, eller återinvesteras, i företaget. Detta betyder inte vinstförbud i välfärden. Företag behöver vara lönsamma för att kunna utvecklas, öka kvaliteten och ta sig igenom år med förlust. Dock ska vinstuttaget begränsas i välfärdsverksamheter som är finansierade med skattemedel, och det mesta av vinsten återförs verksamheten eller andra offentliga ändamål.

Aktiebolag med särskild aktieutdelningsbegränsning (SVB) är en bolagsform som garanterar att vinster huvudsakligen stannar i företaget för nyinvesteringar. Utdelningen är maximerad till statslåneräntan + 1 %, vilket är för lite för att intressera dem som är ute efter att bara tjäna pengar. Feministiskt initiativ vill bygga upp stödstrukturer, rådgivning och finansiering som gjort liknande bolagsformer framgångsrik i andra länder.

Privata företag inom skola, vård och omsorg måste drivas med god kvalitet och kompetent ledarskap. Idag omfattas en del av dessa verksamheter inte av tillståndsprövning och kontroll i belastningsregistret, vilket innebär att det kan förekomma verksamhetschefer med olämplig bakgrund. Målgruppen kan dessutom vara utsatt och i behov av omfattande stöd. Socialstyrelsens enhet för socialtjänstillstånd bör därför få utvidgat uppdrag så att det även omfattar denna kontroll.

Feministiskt initiativ vill se fler småföretagare i en mångfald av driftsformer som gör vår välfärd hållbar och allomfattande samtidigt som den motverkar diskriminering och utestängning. En väg att nå detta mål är att låta LOU, lagen om offentlig upphandling, främja framväxten av en solidarisk och hållbar ekonomi. EU:s nya upphandlingsdirektiv ger oss nya möjligheter att förändra den svenska upphandlingslagstiftningen genom att godkänna offentlig upphandling med tydliga politiska krav. Exempelvis bör vid offentlig upphandling ställas krav på implementerat jämställdhetsarbete, miljöledningssystem, lönekartläggningar och lönerevisioner och antidiskrimineringsarbete.

Vi anser att Sverige bör använda offentlig upphandling som ett verktyg för att gynna SVB-bolag, kooperativ och bolag med tydliga begränsningar av vinstutdelningsmöjligheter inskrivna i bolagsordningen när tjänster inom vård, skola och omsorg köps in.

1. Fi ska verka för att stimulera småföretagande.
2. Fi ska verka för att stöd till företagande ska ges med uttalat mål att skapa genusbalans.
3. Fi ska verka för att företagare får likvärdiga villkor som den som är anställd, exempelvis vid vård av sjukt barn, pension eller arbetslöshet.
4. Fi ska verka för att öronmärka stöd från statliga fonder för kvinnors och utrikesföddas företagande, företag som arbetar för ekologisk hållbarhet samt företagande på landsbygden sker.
5. Fi ska verka för att pensionsfonderna får i uppdrag att finansiera kvinnors och utrikesföddas företagande, företag som arbetar för ekologisk hållbarhet samt företagande på landsbygden.
6. Fi ska verka för att samtliga partnerskap inom arbetsmarknadspolitiken ska ha genusbalans och vid större regionalutvecklingsprojekt ska genusbudgetering göras.
7. Fi ska verka för att förenkla skattesystemet för små företag och se över arbetsgivaravgifter för fåmansföretag.
8. Fi ska verka för att små företag skall slippa sjuklöneansvaret.
9. Fi ska verka för att all statistik och forskning som rör statliga insatser till näringslivet även ska redovisas efter könsuppdelning.
10. Fi ska verka för att kontroll i belastningsregistret inkluderas vid tillståndsprövning av privat driven verksamhet inom skola, vård och omsorg.
11. Fi ska verka för en mångfald av driftsformer som gör vår välfärd hållbar och allomfattande samtidigt som den motverkar diskriminering och utestängning.
12. Fi ska verka för att styrelser inom offentlig verksamhet speglar den mångfald av medborgare som lever i Sverige.
13. Fi ska verka för en lagstadgad skyldighet till kvotering av underrepresenterat kön till börsnoterade bolagsstyrelser.

14. Fi ska verka för att lagen om offentlig upphandling ändras så att den gynnar bolag i offentlig regi eller vinstbegränsade bolag i upphandling av tjänster inom vård, skola och omsorg.
15. Fi ska verka för etablerings- och finansieringsstöd till företag som använder sig av aktiebolagsformen med begränsad vinstutdelning inom välfärden, så kallade SVB-bolag.
16. Fi ska verka för etablerings- och finansieringsstöd till företag som utvecklar nya varor och tjänster och företag som arbetar för ekologisk hållbarhet.
17. Fi ska verka för att sprida kunskap om kvinnors företagande, hbtq-personers företagande, utrikes föddas företagande, företagande på landsbygden och genom fakta och statistik visa vilken avgörande betydelse för näringslivets utveckling och den regionala tillväxten det har.

Motionärer:

Lotten Sunna, Jessica Blom Larsson, Kenneth Hermele

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen instämmer i motionärernas förslag men vill förkorta och förtydliga.

Styrelsen yrkar på bifall med följande ändringar:

- att stryka stycke 3

“Även inom näringslivet verkar kvinnor och män ofta inom olika områden. Detta vill Feministiskt initiativ ändra på. Det finns idag en högre företagartäthet i mansdominerade yrkesområden, vilket innebär att olika företagsfrämjande stödsystem har formats utifrån dessa. Att det råder kunskapsbrist i företagsfrämjandet om andra affärsidéer och nya områden försvårar för kvinnor, utrikes födda och hbtq-personer att finna finansiering.”

- att stryka stycke 5-6

“Studier visar att en högre andel av utrikes födda, oavsett kön, är småföretagare. Dessa grupper bidrar stort till samhällsutvecklingen genom att oftare driva vitaliserande verksamheter, vilka utvecklar varor och tjänster som inte tidigare funnits på marknaden. Denna grupp har svårt att få del av de företagsfrämjande systemen på samma villkor som inrikes födda. Det saknas kunskap, långsiktiga strategier och samverkan mellan olika aktörer i de företagsfrämjande systemen. Dagens diskrimineringslagstiftning omfattar även dessa tjänster. Då det i praktiken är svårt att bevisa samband vill Feministiskt initiativ stärka de företagsfrämjande stödsystemen för ovan nämnda grupper.”

- att stryka meningarna:

“Studier visar att en styrelse sammansatt av personer av olika kön skapar bättre förutsättningar för effektivitet och kreativitet. Inga studier pekar på sämre lönsamhet.” i stycke 1 under **jämställdhet på alla nivåer.**

- att stryka :

“med faktorer som kön, ålder, funktionalitet, etnicitet, sexualitet och klass.” i stycke 1 **jämställdhet på alla nivåer.**

- att stryka meningen :
“Företag behöver vara lönsamma för att kunna utvecklas, öka kvaliteten och ta sig igenom år med förlust.” i stycke 1 under **Företag i välfärden.**

- att ändra kravpunkt 2 till:
“Fi ska verka för att stöd till företagande ska ges med uttalat mål att undvika diskriminering och skapa genusbalans.”

- att ändra kravpunkt 5 till:
“Fi ska verka för att pensionsfonderna får i uppdrag att investera i kvinnors och utrikesföddas företagande, företag som arbetar för ekologisk hållbarhet samt företagande på landsbygden.”

- att ändra kravpunkt 17 till:
”Fi ska verka för att sprida kunskap om kvinnors företagande, ungas företagande, företagande på landsbygden och genom fakta och statistik visa vilken avgörande betydelse för näringslivets utveckling och den regionala tillväxten det har.”

- att ändra begreppet “fåmansföretag” till “fåpersonsföretag”.

- att ändra mening 2 i stycke 1 i **Företag i välfärden** till:
“Feministiskt initiativ vill värna om denna mångfald, inte minst för att den möjliggör för äldreboenden särskilt inriktade för hbtq-personer och omsorg på flera språk än svenska.”

MOTION 20. SKATTESÄNKNINGAR FÖR SMÅ- OCH MEDELSTORA FÖRETAG

Berör: C6. Företagande punkt 54

De små och medelstora företagen har samma skatter som de stora. Det som skiljer dem åt är att stora företag, koncerner kan göra vilket resultat de vill. Har de större vinst kan de göra mindre vinst genom att använda sina dotterbolag som går sämre. Har de sämre resultat är dotterbolagen en livräddare igen för att visa aktieägarna ett bättre resultat än det verkliga resultatet.

De små och medelstora företagen måste betala 22% i bolagsskatt oavsett resultat. Detta är mycket pengar för ett litet företag som är i en fas av utveckling. För att underlätta till de små och medelstora företagen så att ägare kan livnära sig på sin verksamhet, anställa tidigare, skaffa de investeringar som behövs utan för den skull skuldsätta sig bör man underlätta skattetrycket.

Istället för att betala 22% i bolagsskatt skulle alternativet kunna vara tex. För företag med:

• -omsättning under 1 milj.	Ingen skatt
• -omsättning över 1 milj-5 milj i 3 år	2% skatt
• -omsättning över 5 milj	5% skatt
• -omsättning mellan 5-10 milj	7% skatt

- -omsättning 10 miljoner -20 milj 10% skatt
- -omsättning över 20 milj 15% skatt
- -omsättning över 50 milj 20%
- -omsättning över 100 milj 25%

Detta för att motivera för att vara entreprenör och ge en chans till de mindre företagen att utvecklas i snabbare takt och därmed också kunna anställa personal.

Enligt forskningen om skatters betydelse för företagens verksamhet kan en sänkt bolagsskatt påverka samhällsekonomin via fem huvudsakliga kanaler:

1. En sänkt bolagsskatt påverkar de multinationella företagens investerings- och lokaliseringsbeslut.
2. En sänkt bolagsskatt sänker de inhemska företagens kapitalkostnad, vilket innebär att fler investeringar blir lönsamma på marginalen.
3. En sänkt bolagsskatt har effekter på individers och företags val av organisationsform.
4. En sänkt bolagsskatt ökar incitamenten för företagen att beskatta vinsten i Sverige.
5. En sänkt bolagsskatt minskar företagets skuldsättning genom att minska det skattemässiga värdet av företagets avdragsgilla räntekostnader. *

**För mer information se Konstitutionsutskottets specialstudier från 2013. "Samhällsekonomiska effekter av sänkt bolagsskatt." www.konj.se*

Själva aktiebolaget betalar skatt på vinsten från verksamheten. Bolagsskatten idag är 22 %.
Källa Björn Lunden Information

F! sak är att verka för att förenkla skattetrycket på småföretagande.

JAG YRKAR DÄRFÖR

- att det tillsätts en arbetsgrupp som kan titta på de olika omsättningsintervallerna och ge förslag på en mer rimlig skattesats för små och medelstora företag.

Motionär:

Catarina Nkembo

F! Lund

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen håller med om att det kan vara en intressant tanke med progressiv beskattning av bolag, på samma sätt som beskattningen av arbete idag är progressiv. Dock är det inte styrelsens mening att det behövs en särskild arbetsgrupp för detta syfte. En förändring av bolagsskatten behöver stämma överens med resten av Feministiskt initiativs ekonomiska politik och politikutveckling av detta slag bör därför ske inom ramen för Skuggriksdagsgruppens skatteutskott.

Styrelsen yrkar på avslag.

MOTION 21. VINSTDRIVNA ASYLBOENDEN

I Feministiskt initiativs nationella politikdokument, paragraf B. Ekonomi för en hållbar utveckling, vill jag ändra 1 punkt. Jag har läst om fler och fler privata företag, av de mest skilda slag, som går in i den nyskapade branschen att driva asylboende. Hedervärt till viss del men det stör mig att många av dem tar ut miljonbilopp i vinst, vilket är statliga medel, och jag känner att det också borde störa mitt partis synsätt och jag tycker mig nu ha hittat det perfekta stället, i politikdokumentet, att få in detta.

I punkt 7 lyder i nuläget texten: *”Fi ska verka för att en non profit-princip ska vara rådande inom skola, vård och omsorg. Överskott ska återbetalas till stat eller kommun, sparas eller återinvesteras i verksamheten.”*

JAG YRKAR PÅ:

- att ersätta:

*”Fi ska verka för att en non profit-princip ska vara rådande inom skola, vård och omsorg.” till ”Fi ska verka för att en non profit-princip ska vara rådande inom skola, vård, omsorg och asylboende.” Detta skulle ändra punkt 7 till ”Fi ska verka för att en non profit-princip ska vara rådande inom skola, vård, omsorg och asylboende. Överskott ska återbetalas till stat eller kommun, sparas eller återinvesteras i verksamheten.” Det förändleder också till att jag vill ha en ändring i den inledande texten: Jag yrkar på att i den inledande texten i B. Ekonomi för en hållbar utveckling, åttonde stycket, sista meningen ändras från *”Skattepengar som är avsedda för skola, vård och omsorg ska användas till detta - inte till att öka riskkapitalisters och privata aktieägares förmögenheter.”* Till *”Skattepengar som är avsedda för skola, vård, omsorg och asylboende ska användas till detta - inte till att öka riskkapitalisters, privata aktieägares och andra privata företagandes förmögenheter.”**

Motionär:

Erika Ring, medlem i Fi Malmö

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen instämmer i motionärens förslag men anser att kravet redan täcks i politikdokumentet då vi i nya stycket kring företagande tar upp förbud mot vinstuttag i offentlig verksamhet. Vi menar att offentlig verksamhet ska tolkas som all utbildning, vård, skola, omsorg och service, inklusive asylboende.

Styrelsen yrkar på avslag.

MOTION 22. DÖRRÖPPNARE FÖR NYA FÖRETAGARE

Bakgrund:

Istället för att söka ett arbete, så finns alternativet att starta ett företag. Idag möts man då av en djungel av regler (bolagsverket, skatteverket) och nödvändiga åtaganden (bokföring, deklaration). Det optimala vore ifall man inte möttes av detta, utan direkt fick prova på sin idé och börja ta betalt för varan/tjänsten. Dessa regler och nödvändiga åtaganden bibehåller en viss struktur i samhället över vilka som startar och driver företag. Denna struktur gör det lättare för den som kan systemet väl, kan språket väl, har kontakter eller medel för att få hjälp med nödvändiga åtaganden. Målet för Fi är att öka jämställdheten bland potentiella företagare, dvs ge fler samma förutsättningar att starta och driva ett företag.

Förslag:

Istället för att det åläggs den nya företagaren att sätta sig in i myndigheternas regelverk, så kopplas företaget till en digital tjänst som sköter bokföring, löneutbetalning och kommunikationen med myndigheterna. Företagarens ansvar blir att förse den digitala tjänsten med den information som tjänsten begär. Den digitala tjänstens ansvar blir att hålla reda på myndigheternas regler och t.ex. se till att deklarationer och inbetalningar genomförs i rätt tid och på rätt sätt. Denna digitala tjänst kan fungera som en dörröppnare inte bara till företagande, utan även till samhället i stort. Lite mer i detalj så skulle det kunna se ut så här:

1. Ett bolag startas av företagaren, alternativt har en myndighet (t.ex. Arbetsförmedlingen) redan registrerade bolag på lager. Det enklaste är om bolaget är en egen juridisk person och alla transaktioner är 100% kontantfria.

Varje bolag har följande:

- bankkonto med betalkort
 - mobil kortbetalningskassa kopplat till bankkontot (typ izettle.com)
2. Den nya företagaren använder bolaget för att direkt prova sin affärsidé.
- Företagaren köper varor/tjänster till företaget med betalkortet
 - Företagaren säljer företagets varor/tjänster med den mobila kortbetalningskassan.
 - Företagaren har en app som begär in nödvändiga uppgifter (t.ex. foto på faktura till bokföring, momsats på en försäljning)
3. Den digitala tjänsten är kopplad till bankkontot och sköter:
- Löpande bokföring av alla transaktioner
 - Momsredovisning och arbetsgivaravgifter till Skatteverket
 - Löneutbetalning till privat bankkonto
 - Preliminär inkomstdeklaration och betalning av F-skatt
 - Årlig inkomstdeklaration
 - Bokslut och årsredovisning till Bolagsverket

Detta täcker de vanligaste umbärandena för en ny företagare, men den digitala tjänsten kan byggas ut allteftersom behov uppstår.

VI YRKAR ATT FI VERKAR FÖR:

- **att** det skapas en nationell digital tjänst (webbportal + app) som sköter bokföring, löner och myndighetskommunikation för nystartade företag.
- **att** en myndighet har företag på lager kopplade till denna digitala tjänst, som ligger redo att användas av nya företagare

Motionär:

Kristina Carlsson

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen delar inte motionärens syn på att en programvara skulle kunna automatisera stora delar kring att starta och driva bolag. Det är fortfarande den som startar och driver ett bolag som ansvarar för att alla lagar och regler följs, det ansvaret går inte att delegera bort till en programvara.

Styrelsen yrkar på avslag.

MOTION 23. NYTT KONCEPT AV LÄRLINGSSYSTEM

Berör: C 5 punkt 43, 45

D 3

Idag är den största gruppen av arbetslösa unga. Och den växer stadigt. Trots utbildning och ibland mer än en examen vill ingen anställa om man inte har erfarenhet. Att få sitt första jobb är inte en självklarhet och många gånger får man arbeta i en helt annan bransch. Men det finns möjligheter för både unga och företag att dra nytta av varandra. I Schweiz och Tyskland har man låg arbetslöshet bland ungdomar. I Schweiz är det obligatoriskt att gå lärling hos ett företag. Genom detta kan företaget utbilda personen på deras produkter och teknologi. Lärlingen förbinder sig att stanna i 3 år efter utbildningen klar då företaget investerat tid, kunskap och pengar i utbildningen. Sedan är lärlingen fri att lämna eller stanna kvar. Under lärlingstiden är det lärlingslön som gäller och arbetsgivaren har inga kostnader för personen i fråga. Varför uppfinna hjulet en gång till när det redan finns möjligheter och ett system som fungerar bra. För lärlingen innebär det praktiska kunskaper, kännedom om hur ett företag fungerar, arbetslivserfarenhet och utbildning på arbetsplatsen. Detta ger större möjligheter att få ett jobb när man är klar med sin utbildning.

För arbetsgivaren/utbildaren är det möjligt att ha en person som formas och kan utföra många sysslor på ett företag. Det betyder att det finns ytterligare en person i huset med kunskap som arbetsgivaren kan ta nytta av. För mindre branscher betyder det att kunskapen kan formas hos arbetsgivaren. I vissa branscher i Sverige saknas folk med kunskap. Tex i pressgjuteribranschen och företagen måste utbilda sin personal först innan anställningen är definitiv. Det är inte alla företag som har den ekonomiska resursen.

För samhället betyder det att kostnaden för utbildning är mindre. Chansen att få ett jobb ökar, utbildningskostnaden minskar då den läggs på arbetsgivaren.

JAG YRKAR DÄRFÖR:

- att det tillsätts en arbetsgrupp som kan analysera de olika systemen i Schweiz och Tyskland för att närmare anpassa det till svenska marknaden.

På <http://www.orientation.ch/dyn/46447.aspx>

Finns alla underlag och lagar som berör lärlingssystemet i Schweiz.

Motionär:

Catarina Nkembo

F! Lund

STYRELSENS SVAR:

Vi delar motionärens syn på det problematiska med svårigheterna för unga att få arbete. Det finns flera förslag på olika former av lärlingssystem i omlopp och det vore önskvärt att också vi/F! utvecklar vår syn på detta.

Styrelsens yrkar på:

- Bifall till motionen med uppdrag till den nya styrelsen att be skuggriksdagsgruppens ledamöter i Arbetsmarknadsutskottet och Utbildningsutskottet att utreda frågan.

MOTION 24. JÄMSTÄLLDA LÖNER

För en feministisk politik

C.3 Lön och anställningsvillkor

Förklaring:

Vi har i flera rapporter skrivit om lönediskrimineringen. Vi är det parti som varit drivande i den frågan. Vi har varit framgångsrika. Men vi har inget i vårt politiska dokument om vad vi vill. Allt står i våra rapporter men vår politik om jämställdhetsfond samt årliga lönekartläggningar behöver komma in i det politiska dokumentet.

JAG YRKAR PÅ:

- att brödtext samt kravpunkter enligt nedan om jämställda löner läggs in i politikområde **C.3 Lön och anställningsvillkor.**

Vår gemensamma välfärd och stora delar av handeln och restaurangbranschen subventioneras i dag genom att kvinnors arbetskraft konsekvent reas ut. Att avskaffa de diskriminerande löneskillnaderna mellan män och kvinnor är en central fråga för en feministisk politik. Lönen är ett tydligt uttryck för hur mäns och kvinnors arbete värderas och i förlängningen

för hur män och kvinnor i sig värderas.

Den svenska jämställdhetspolitiken och den svenska lönebildningsmodellen har inte lyckats komma tillrätta med arbetsmarknadens ogenerade upprätthållande av en värdediskriminering där den kvinnodominerade sektorn konsekvent förblir bara ”nästan” lika mycket värd som den mansdominerande sektorn. Det handlar om löneskillnaderna mellan exempelvis vård-verkstad, socionom-ekonom osv. En kvinna tjänar drygt 3,6 miljoner kronor mindre än en man under sitt arbetsliv. Räknar en upp lönerna till heltid tjänar kvinnan fortfarande i snitt 2,1 miljoner mindre än mannen. För att respektera halva befolkningens krav på ekonomisk och demokratisk rättvisa måste jämställdhetsinsatser göras. Insatser som uppvärderar kvinnors arbete och låter staten och arbetsgivarna vara med och dela på kostnaden.

- Fi ska verka för att hela arbetsgivarkollektivet tillsammans med staten finansierar en jämställdhetsfond som betalar ut ett jämställdhetsbidrag till arbetsgivare som höjer löner i kvinnodominerande branscher
- Fi ska verka för att Diskrimineringslagen ändras, så att kravet på årliga lönekartläggningar återinförs, liksom regeln att bara arbetsgivare med färre än tio anställda undantas kravet på att skriftligen kunna redovisa lönekartläggningen.

Motionärer:

Stina Svensson Göteborg

Marita Strand Vänersborg

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen instämmer med motionärerna.

Styrelsens yrkar på bifall.

MOTION 25. AVSKAFFA DELTIDSBEGRÄNSNINGEN/75-DAGARSREGELN I ARBETSLÖSHETSFÖRSÄKRINGEN

För en feministisk politik

C.5 Arbetslöshet

VI YRKAR:

- att lägga till ett nytt stycke (brödtext) samt kravpunkter om deltidbegränsningen i C.5

Deltidsbegränsningen/75-dagarsregeln

År 2008 införde Alliansen den s.k. deltidbegränsningen i arbetslöshetsförsäkringen. Den innebär att du som är arbetslös endast kan stämpla deltid i 75 dagar. När de 75 dagarna är slut kan du välja mellan att avstå arbete och stämpla på heltid, eller att arbeta deltid utan att få ersättning från a-kassan.

I ersättningsperiodens 300 dagar ingår deltidsbegränsningens 75 dagar. Det som är intressant är att när jobb utförts på deltid och de 75 dagarna är slut, fryser resterande dagar inne, tills du är helt arbetslös.

Ett av syftena, enligt Alliansen, med deltidsbegränsningen var att sporra arbetsgivare att erbjuda heltid. Ser vi till hur anställningsvillkor ser ut så är det vanligare med deltidsanställningar inom kvinnodominerade yrken än inom yrken som män traditionellt sett utför. Under 2013 arbetade 30 % av kvinnorna deltid medan motsvarande siffra för män var 11 %. (SCB 2014 "På tal om kvinnor och män. Lathund om jämställdhet") Omräknat innebär det att var tredje kvinna arbetar deltid. Samma siffra för män är en på tio. De största orsakerna till deltidarbete är att det saknas lämpligt heltidsarbete och att kvinnor mer eller mindre tvingas gå ner i arbetstid för att ta hand om det obetalda arbetet. (SCB 2014 "På tal om kvinnor och män. En lathund om jämställdhet")

De som drabbas mest av deltidsbegränsningen är kvinnor, unga och personer födda utanför Norden som i högre grad erbjuds osäkra och därmed otrygga anställningar.

Kvinnor som arbetar som exempelvis timvikarier vet ofta inte hur arbetsveckan kommer se ut. Verkligheten är att arbetsgivare kan sms:a in för några timmar någon dag men osäkert om de kan erbjuda mer under den veckan. Under sådana förhållanden blir det oerhört svårt att kalkylera inkomsten. Ska den arbetslösa chansa att jobba och därmed riskera att de 7 arbetstimmar utgör hela veckolönen eller tacka nej till jobb och istället få a-kassa? Tar inte du jobbet ringer inte arbetsgivaren igen, utan väljer någon annan. Heltidsarbetslöshet eller deltidarbete? Det förstnämnda ger i alla fall chans till mat på bordet och hyran betald.

Kravpunkter:

- Fi ska verka för att deltidsbegränsningen/75-dagarsregeln i arbetslöshetsförsäkringen tas bort.
- Fi ska verka för att arbetslöshetsförsäkringen ska genomsyras av ett icke-diskriminerande förhållningssätt.

Motionärer:

Stina Svensson Göteborg

Marita Strand Vänersborg

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen instämmer.

Styrelsens yrkar på bifall.

- Bifall till motionen.
- Brödtexten läggs till på slutet av nuvarande text och kravpunkterna sätts in efter nuvarande punkt nr 44 .

MOTION 26. MEDLINGSINSTITUTETS UPPDRAG

För en feministisk politik

C.3 Lön och anställningsvillkor

Förklaring:

Ur regleringsbrevet budgetåret 2015 för Medlingsinstitutet:

”Medlingsinstitutet ska analysera hur de centrala kollektivavtalen har konstruerats för att underlätta de lokala parternas arbete med lönefrågor ur ett jämställdhetsperspektiv. Utifrån den officiella lönestatistiken ska Medlingsinstitutet även undersöka om de centrala löneavtalens konstruktion har haft någon effekt för att minska löneskillnaderna mellan kvinnor och män. Medlingsinstitutet ska även redovisa vilka relativlöneförändringar som har skett för olika yrken mellan 2008 och 2013.

I uppdraget ingår även att på basis av ovan nämnda analyser och redovisningar initiera en diskussion i syfte att främja arbetsmarknadens parter arbete med att minska löneskillnader mellan kvinnor och män.”

Regleringsbrevet är inte kraftfullt nog. Vi har ett tydligare krav på ändrat direktiv till Medlingsinstitutet som bör komma in i vårt politiska dokument. Kravpunkten är från vår motion som lämnades in under allmänna motionstiden till Riksdagen.

VI YRKAR PÅ:

- att lägga till en kravpunkt i politiska området **C.3 Lön och anställningsvillkor:**

Fi ska verka för att Medlingsinstitutets uppdrag ändras så att jämställda löner prioriteras före institutets andra uppdrag.

Motionärer:

Stina Svensson Göteborg

Marita Strand Vänersborg

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen instämmer.

Styrelsens yrkar på bifall.

MOTION 27. PENSIONER MED RÄTTVISEMÄRKTA INVESTERINGAR

För en feministisk politik

C.4 Pensioner alternativt P. Internationellt samarbete

Våra gemensamma pensionsfonder, AP-fonderna, investerar i bolag som kränker de mänskliga rättigheterna samt har negativ inverkan på miljön. Det har rört sig om investeringar i gruvprojekt som exempelvis Marlingruvan i Guatemala, som begått brott mot människor och miljö, något som uppmärksammats av ett flertal människorättsorganisationer. Investeringar har även gjorts i Jacobs Engineering Group, som har kapital placerat i bolag involverade i tillverkningen av kärnvapen, det brittiska läkemedelsföretaget GlaxoSmithKline som gjort icke godkända vaccintester på tusentals indiska flickor, vilket orsakade sju flickors död, samt bolaget Barrick Gold Corporation, som dumpat giftigt gruvavfall i floder. AP fondkapital har likaså investerats i tveksamma bioenergiprojekt i Brasilien.

Feministiskt initiativs politik bygger på att de mänskliga rättigheterna som grunden för vårt samhälle ska styra pensionskapitalets användning. Ekonomin ska vara ett medel inte ett mål. Därför kräver vi att dessa investeringar i brott mot folkrätten upphör.

VI YRKAR:

- att Feministiskt initiativ ska verka för att AP-fonderna drar tillbaka investeringar i bolag som bryter mot de mänskliga rättigheterna och begår brott mot miljön.
- att Feministiskt initiativ ska verka för att alla svenska pensioner är rättvisecertifierade och att det sker kontinuerliga opartiska utredningar av pensionsfondernas investeringar.

Motionärer:

Kontaktperson: Sanna Ghotbi

Undertecknare:

Gudrun Tiberg

Lisa Eriksson

Kenneth Hermele

STYRELSENS SVAR:

Vi delar motionärernas uppfattning och vill placera in både text och kravpunkter i avsnitt C.4 Pensioner. Texten läggs efter nuvarande (den nya) text och kravpunkterna efter nuvarande (de nya) punkter

Styrelsens yrkar på bifall.

MOTION 28. PENSIONER

För en feministisk politik (Dokumentet som ska ändras)

C.4 Pensioner (Avsnittet som ska ändras)

Under 2014 har några riksdagskandidater skrivit ett antal artiklar för att utveckla Feministiskt initiativs syn på pensioner. Syftet med denna motion är föra in delar av det arbetet i F!:'s politikdokument. Motionen är en uppdatering och utveckling av avsnitt **C.4 Pensioner** från det befint-

liga politikdokumentet samt ett antal artiklar publicerade bland annat i UNT och Aftonbladet. LO:s ordförande Karl Petter Torwaldsson uttryckte i en intervju i SvD Näringsliv den 19 december 2014:

”Det svenska pensionssystemet är ett konkret exempel på när försiktighetskulturen riskerar skada oss. Pensionssystemet gjordes upp över blockgränserna och sedan har debatten kring våra pensioner tystnat.– ingen pratar om att pensionen går ner kraftigt för ganska stora grupper. ... En rimlig pension borde ligga kring 70 procent av slutlönen.”

VI YRKAR:

- att följande text ersätter avsnittet C.4 Pensioner:

C.4 Pensioner

1994 infördes det pensionssystem som först nu slagit igenom med full kraft. Det poängterades att systemet var könsneutralt, det behandlade kvinnor och män exakt lika. Vad nuvarande pensionssystem är blint för är att en skev fördelning av såväl det betalda och obetalda arbetet som löneinkomster mellan kvinnor och män fortfarande består. Kvinnor och män gör olika livsval.

Det finns särskilda pensionsrättigheter för vård av barn. Men det räcker inte på långa vägar för att skapa ett rättvist system. Samma gäller de låga särskilda pensionsrättigheter som delas ut till dem som studerar.

Dagens pensionssystem är utformat efter den manliga normen att det krävs heltidsarbete i 40 år för att uppnå full pension. Att kvinnor är föräldralediga mer, deltidsarbetar mer, studerar mer, har lägre lön och oftare lämnar arbetslivet i förtid är några av de faktorer som slår hårt på pensionerna. Systemet bygger också på värderingen att det bara är lönearbete som ska avgöra hur stor pensionen blir. Hela vägen, hela livet. För utrikes födda är det ofta svårt att nå full pension. Även för dem som arbetat i Sverige sedan trettioårsåldern är det omöjligt att komma ikapp. Feministiskt initiativ tycker inte att det är rimligt utan vill se över möjligheten att låta de bästa 20 åren i yrkeslivet styra slutpensionen. Vidare bör andra beräkningsgrunder än 40 års heltidsarbete tas i beaktande för att uppnå full pension. På så sätt skulle det finnas möjligheter att göra val att under perioder av sitt liv gå ner i arbetstid för exempelvis barn eller studier, utan att få allvarliga konsekvenser för pensionerna. Detta är viktiga uppgifter i ett gott samhälle och bör inte bestraffas.

Vidare måste det tas itu med att det till lönearbetet knutna PPM-systemet lägger ansvaret på individen att göra investeringar för sin pension. Människor tvingas att bli spekulanter på aktiemarknaden och fondförvaltarna tar en del av kakan oavsett hur det går. Feministiskt initiativ anser att de pengarna istället bör återföras till AP-fonden för att stärka pensionskapitalet.

Den så kallade ”bromsen” är något som svenska pensionärer fått känna av under senare år. Samtidigt som reallönerna har ökat har pensionerna fallit. Bromsen är konstruerad så att när det går utför för Sveriges sysselsättning och ekonomi, minskas pensionerna för att inte ris-

keras att urholka AP-fonden. Bromsen är i relation till det totala fondkapitalet försvinnande liten och det vore rimligare om eventuellt nödvändiga besparingar bars gemensamt av såväl staten, arbetsgivarna och pensionärerna, och inte som idag enbart av pensionärerna. Att bromsen slår till samtidigt som stora skattesänkningar genomförs för andra delar av befolkningen trotsar logik och rimlighet. Bromsen i sin nuvarande form bör avskaffas och ersättas med ett nytt system för att säkra fondkapitalet.

En rapport från IFS, Inspektionen för socialförsäkringar (publicerad maj 2014) visar att allt fler lämnar yrkeslivet i förtid. En majoritet av dem är kvinnor och genomsnittsåldern för dem är 63 år. Kartläggningen visar att det är framför allt kvinnor anställda inom kommun och landsting samt privatanställda arbetare som lämnar arbetslivet med en sjukdomsrelaterad ersättning. För att uppnå full pension krävs idag arbete till minst 66 år, i framtiden ännu längre. Idag är det inte möjligt att erhålla en socialförsäkring bortom 65, vilket innebär att ett utslitet vårdbiträde måste börja ta ut sin pension långt innan full pensionsålder uppnåtts. Feministiskt initiativ vill att åldersgränsen på socialförsäkringar ska möta pensionsåldern.

En annan orättvisa är det som kallas ”pensionärsskatten”. Vad som avses med det är skillnaden i skatt som tas ut mellan den som arbetar och den som uppbär pension. Genom jobbskatteavdragen har köpkraften ökat avsevärt hos dem som lönearbetar. Den ökade köpkraften är det inte bara pensionärer som går miste om, utan alla som inte lönearbetar, exempelvis föräldralediga, studerande, arbetslösa, sjukskrivna och de som uppbär försörjningsstöd. Med andra ord, de grupper som har minst i samhället. Feministiskt initiativ vill skrota jobbskatteavdragen för dem som tjänar över 30 000 kronor i månaden och införa motsvarande skattelättnad för dem som har lägst pension.

Det finns en garantipension i systemet. Men den är mycket låg och minskar successivt jämfört med lönerna. 40 års bosättning i Sverige är ett krav, annars minskar den också av det skälet motsvarande antalet år som fattas. Även äldreförsörjningsstödet är mycket restriktivt utformat. Över hälften av de kvinnor som nu går i pension kommer att få garantipension, så kallad fattigpension. Av dem får 100 000 endast garantipension. Vi har sedan det nya pensionssystemet infördes haft en kraftig reallöneökning i Sverige. Eftersom garantipensionen är bunden till inflationen och inte till löneutvecklingen i samhället har nivåerna kraftigt halkat efter. Garantipensionen bör omedelbart höjas för att kompensera för detta. Vi vill att golvet på garantipensionen genast höjs till att möta EU:s gräns för fattigdom. Äldreförsörjningsstödet behöver också förstärkas.

En allt större del av pensionen utgörs av tjänstepension, vilket gynnar dem som lönearbetar och speciellt dem med hög lön. En halv miljon svenskar har fortfarande inte någon tjänstepension alls. Politikerna och den ansvariga myndigheten presenterar allt oftare kalkyler som utgår ifrån att människor ”skaffar sig” tjänstepension. Detta samtidigt som arbetslösheten är hög, anställningsförhållandena blir allt osäkrare och allt fler saknar tjänstepension. Detta är inte acceptabelt och den allmänna pensionen bör återta sin roll och se till att människor verkligen får en tillräcklig pension. Det kan ske enbart genom att de resurser som avsätts för den allmänna pensionen ökas. Det blir sedan en uppgift för arbetsmarknadens parter att se över sina tillägssystem.

Feministiskt initiativ ska verka för:

1. Fi ska verka för att ändra beräkningsgrunderna för pension så att ersättningsnivån baseras på de 20 bästa åren år.
2. Fi ska verka för att ändra beräkningsgrunderna för att uppnå full pension.
3. Fi ska verka för att avskaffa PPM. Pengarna ska stärka AP-fonden för tryggare pensioner.
4. Fi skall verka för att avsättningarna till de allmänna pensionerna även i övrigt ökas så att ett rättvist system kan utformas.
5. Fi ska verka för att ersätta ”bromsen” i pensionssystemet med ett jämställt, jämlikt och hållbart system.
6. Fi ska verka för att åldersgränsen för socialförsäkringar ska ändras för att möta faktisk pensionsålder.
7. Fi ska verka för att införa skattelättnader motsvarande jobbskatteavdrag för dem med låga pensioner.
8. Fi ska verka för att höja golvet i garantipensionen till EU:s fattigdomsgräns.
9. Fi ska verka för att äldreförsörjningsstödet förstärks.

Motionär:

Lotten Sunna

STYRELSENS SVAR:

Vi delar motionärens uppfattning om att vår politik kring pensionerna måste lyftas upp och utvecklas.

Styrelsens yrkar på bifall.

MOTIONER PÅ KAPITEL D.
UTBILDNING

MOTION 29. SKOLBIBLIOTEKEN

Läsförståelse och läsförmåga har minskat kraftigt enligt internationella jämförelser. Sverige har halkat ned ordentligt. Den senaste Pisarapporten slog ned som en bomb. Sverige störtök i jämförelsen med andra länder. Att kunna läsa och skriva ordentligt är förutsättningen för att kunna ta till sig kunskap, något som behövs för att kunna fungera som medborgare i ett demokratiskt samhälle. Vi anser att fullfärdiga skolbibliotek är ett viktigt medel för skolutveckling.

2011 blev skolbiblioteken obligatoriska och skrevs in i skollagen. Dessa elever ska ha tillgång till skolbibliotek: Eleverna i grundskolan, gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, specialskolan och sameskolan. Av någon anledning finns inte Komvux med. Självklart ska även denna skolform finnas med inte minst med tanke på alla nysvenskar som behöver tillgång till litteratur.

Enligt Kungliga bibliotekets statistik från hösten 2014 saknar 22 procent av skolorna ett skolbibliotek. Statistiken är mycket nedslående och Skolinspektionen har hittills inte gett många skarpa förelägganden eller viten. Eftersom lagen nu funnits ett par år är det på tiden att den utvecklas och kvalitetssäkras och följs.

Vi anser att det tydligt bör framgå att det är utbildade bibliotekarier med kännedom om skolans styrdokument som ska leda arbetet i skolbiblioteken. Man bör också utveckla regler för hur mycket pengar skolorna ska satsa per elev när det gäller mediaförsörjningen.

Att bara sätta ihop böcker som finns på skolan utan någon struktur, som någon friskola gjort kan knappast kallas ett bibliotek. Huvudmannen bör på central nivå ha en person som är sakkunnig inom området, upprätta skolbiblioteksplaner och ha en strategi för utveckling av skolbiblioteken.

VI YRKAR:

- att ett särskilt avsnitt om skolbiblioteken läggs till under **D Utbildningspolitik** i vårt partiprogram.

Motionärer:

Karin Odelblad Fi Norrköping

Antagen av styrelsen i Fi Norrköping 2014-12-19

STYRELSENS SVAR:

Motionen tar upp ett viktigt område som behöver ses över. I sitt yrkande nämner dock motionären enbart ett tillägg i vårt partipolitiska program, men inget förslag på text och kravpunkter på vad som borde ingå i skolornas uppdrag gällande skolbibliotek. Styrelsen föreslår att förslagen skickas till skuggriksdagsgruppen för att en konkret text kan skrivas och läggas fram till nästa kongress.

Styrelsen yrkar på bifall med tillägget

- att skuggriksdagsgruppen får i uppdrag att lägga fram ett förslag på nästa kongress.

MOTION 30. ORDINATIONSRÄTT

Som en viktig del i skapandet av en diskrimineringsfri skola behöver lärargrupperna ges ordinationsrätt, dvs. rätt att avgöra när så kallat resurspersonal dvs. elevassistenter, specialpedagoger eller andra ur lärargrupperna ska tas in i samband med undervisningssituationer, utöver bastillgången av dessa yrkeskårer. Idag är det svårt att få igenom sådana önskemål vilket drabbar både elever och lärare. Psykiska ohälsan ökar markant bland elever och otillgänglighet är en diskrimineringsgrund, därför bör alla metoder användas för att uppnå en hälsosam och tillgänglig skola. Det är även viktigt att inkludera vuxenutbildningen inom ordinationsrätten eftersom allt fler elever flyttas över från gymnasieskolan till folkhögskolan, men där finns ofta bristfällig tillgång på elevassistenter och elevhälsovård trots att behovet många gånger är stort.

VI YRKAR:

- att stycket "Lärargrupperna ska ges ordinationsrätt" införs som en punkt i det utbildningspolitiska dokumentet gällande avsnitten förskola, fritidshem, grundskola, gymnasieskola och vuxenutbildning.

Motionärer:

Jenny Sandsten

Lars Jalmert

Emelie Bardon

Louise Lindblom

Zarah Melander

Filip Hallbäck

Veronica Svärd

Kristin Löf

STYRELSENS SVAR:

Från och med den 1 juli 2014 har bestämmelserna om stödinsatser i skolan ändrats. Med anledning av detta har Skolverket reviderat de allmänna råden. Undervisande lärare har idag större krav på sig att inom ramarna för extra anpassningar erbjuda stödinsats av "mindre ingripande karaktär" inom ramen för den ordinarie undervisningen. Det behövs inget formellt beslut kring dessa extra anpassningar. Dessa skall skyndsamt sättas in när en elev riskerar att misslyckas med att nå kunskapsmålen i läroplanen eller med att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Om en elev efter en tid med extra anpassningar fortfarande inte utvecklas i riktning mot kunskapsmålen eller kunskapskraven är det viktigt att extra anpassningarna intensifieras och anpassas ytterligare utifrån elevens behov, heter det idag. Detta ligger på undervisande lärare/kollegiet. Det finns inga direktiv om tidsgräns för hur länge extra anpassningar ska ges innan en anmälan till rektorn görs om att en elev är i behov av särskilt stöd.

I de fall som lärare eller övrig skolpersonal gör en bedömning att särskilt stöd behövs omgående, ska de göra en anmälan om elevens eventuella behov av särskilt stöd till rektorn. Rektor

i sin tur har ålagts att skyndsamt utreda behovens karaktär och omfattning. Lärare och övrig skolpersonals bedömning vägs idag in enligt de nya direktiven.

Vidare är lärares samlade bedömning av behov för stödinsatser alltid underlag för utredning dock förbises dessa främst pga. den resursbrist som kommuner upplever sig ha. En ökad resurstillgång hos kommunerna för att kunna bevilja tilläggsbelopp i långt större omfattning än idag skulle ombesörja för elevers behov av extra stöd.

Då bestämmelserna kring särskilt stöd idag har skärpts och ålägger undervisande pedagoger att extra anpassa undervisningen i väsentlig utsträckning för att möta elevens behov och då dessa extra anpassningar ej ger önskat resultat, utgör lärarens samlade bedömning underlag för anmälan om särskilt stöd, ter sig ”ordinationsrätten” överflödigt.

Bestämmelserna om extra anpassningar gäller för elever i alla skolformer som berörs av de allmänna råden, samt för fritidshemmet, vilket gör att elever med behov av särskilt stöd som går på folkhögskola faller utanför Skolverkets allmänna råd rörande stödinsatser. Styrelsen ser ett behov av en motion som adresserar och problematiserar att folkhögskolor som undervisar ungdomar i gymnasieålder ej innefattas av de allmänna råden.

Styrelsen yrkar på avslag.

MOTION 31. KÖTTFRIA SKOLMÅLTIDER

Att skolan ska erbjuda köttfria alternativ är en självklarhet. Begreppet *köttfria måndagar* är välkänt, men begränsande. Att formulera sig öppnare skapar möjlighet för fler köttfria dagar.

VI YRKAR:

- att stycket ”*köttfria måndagar*” ersätts med stycket ”*köttfria dagar*” i hela det utbildningspolitiska dokumentet gällande alla skolformer.

Motionärer:

Jenny Sandsten

Louise Lindblom

Emelie Bardon

Lars Jalmert

Zarah Melander

Filip Hallbäck

Veronica Svärd

Kristin Löf

STYRELSENS SVAR:

Motionärernas förslag är motiverad, om än redaktionell. Det har inkommit en snarlik motion nr. 32 kring köttnormen som tangerar motionärernas förslag men som även lägger fram ett nytt politiskt förslag kring att göra vegetabiliskt till norm inom alla skolformer.

Styrelsen yrkar på avslag.

MOTION 32. MOTVERKA KÖTTNORM I SKOLOR OCH FÖRSKOLOR

Berör:

- D.1, punkt 17
- D.2, punkt 43
- D.3

Produktion och konsumtion av animaliska livsmedel är ett av de absolut största bidragen till miljöförstöring, resursslöseri, koldioxidutsläpp och lidande.

Djurindustrin står för närmare en femtedel av världens totala koldioxidutsläpp. Dessa fabriker läcker ut gifter i miljön och bidrar till utvecklingen av resistent bakterier som på sikt kan skapa stor förödelse. Uppfödningen av djur för produktion av animaliska livsmedel leder också till orimligt stora arealer av åkermark går åt till foderproduktion. Upp till 90 % av energin av denna produktion försvinner sedan när det stoppas genom djuret.

Att minska animalieproduktionen är helt avgörande för omställningen till ett ekologiskt hållbart samhälle, och ett samhälle där djur slipper lida för människors skull. Köttnormen måste brytas, och detta bör ske redan i skolan. Köttfria måndagar är ett bra initiativ, men det fortsätter att skapa synen på animalisk kost som det normala. Vegetabilisk kost fortsätter att stigmatiseras. Fi bör därför verka för att alla skolor serverar minst ett vegetabiliskt måltidsalternativ i sina matsalar varje dag. Detta bidrar inte bara till att Sverige blir mer ekologiskt hållbart, utan även till att vegetabiliskt blir norm.

JAG YRKAR DÄRFÖR:

Avsnitt D.1, punkt 17, samt avsnitt D.2, punkt 43:

- att *"Fi ska verka för att alla förskolor/skolor ska erbjuda ett veganskt alternativ till alla som önskar detta, samt att alla förskolor/skolor inför köttfria måndagar."*

ersätts med:

"Fi ska verka för att vegetabilisk kost blir norm i alla förskolor/skolor, genom att erbjuda minst ett fullvärdigt, vegetabiliskt måltidsalternativ i skolan varje dag."

samt läggs till som punkt 72 i avsnitt D.3.

Motionärer:

Camilla Bergvall, F! Lund, Cherry Batrapo, F! Lund, Marit Stigson, F! Lund

STYRELSENS SVAR:

Motionärernas förslag förtydligar att Fi utmanar köttnormen och avser att göra vegetabiliskt till norm inom samtliga skolformer.

Styrelsen yrkar på bifall.

MOTION 33. MILJÖKUNSKAP ÄR ETT MER INKLUDERANDE BEGREPP

Skolan är en viktig del av demokratibygget och där ingår även arbetet för - och medvetenheten om - miljön. För att tydliggöra skolans roll och syfte i hållbarhetsarbetet är begreppet miljökunskap omfattande och lättillgängligt. Detta till skillnad från begreppet klimatkunskap som idag finns med i hela det utbildningspolitiska dokumentet gällande mål för undervisning och kunskap hos lärargrupperna och skolledarna.

VI YRKAR:

- att begreppet ”klimatkunskap” ersätts med ”miljökunskap” i hela det utbildningspolitiska dokumentet gällande alla skolformer samt i avsnittet Lärarutbildning.

Motionärer:

Jenny Sandsten

Lars Jalmert

Emelie Bardon

Louise Lindblom

Zarah Melander

Filip Hallbäck

Veronica Svärd

Kristin Löf

STYRELSENS SVAR:

Motionärernas förslag ämnar förtydliga hållbarhetsperspektivet. Styrelsen anser att detta är motiverat.

Styrelsen yrkar på:

- Bifall med följande tillägg:

- att begreppet ”klimatkunskap” ersätts med ”miljö- och klimatkunskap” i hela det utbildningspolitiska dokumentet gällande alla skolformer samt i avsnittet Lärarutbildning.

MOTION 34. PROGRAMMERING I SKOLAN, I

Bakgrund:

Den digitala världen växer och tekniken bakom denna värld påverkar alltmer vår vardag. Det krävs datateknisk kunskap för att förstå hur den digitala världen fungerar och hur man kan delta i skapandet av densamma. Idag är spridningen av denna datatekniska kunskap ojämn mellan olika grupper i samhället, vilket blir ett problem eftersom vissa grupper i praktiken stängs ute från att själv aktivt kunna påverka sin digitala omvärld.

Förslag:

Vi vill hitta vägar att ge så många som möjligt samma förutsättningar att kunna delta aktivt på den digitala arenan, och på så sätt öka den digitala jämställdheten. En viktig nyckel till djupare förståelse av den digitala världen är att förstå hur en dator kan styras genom programmering. Programmering kan läras ut på många olika sätt och vilket sätt som passar är högst individuellt.

T.ex. kan programmering läras ut genom att man:

- gör ett eget spel
- gör en interaktiv webbsida
- gör en egen mobilapp
- gör ett program som styr en maskin (robot, elmotor, hydraulik, lysdioder, ...)
- gör ett program som gör beräkningar i ett kalkylblad

Behovet att kunna individanpassa utbildningen tillsammans med den snabba utvecklingen på området ställer höga krav på utbildningsmaterial och utbildningsledare.

VI YRKAR ATT FI VERKAR FÖR:

- att varje grundskola ska utbilda i programmering på ett för eleven anpassat sätt.
- att det inrättas ett öppet digitalt arkiv med löpande uppdaterat utbildningsmaterial i programmering för en mängd olika målgrupper.
- att programmeringscoacher organiseras över hela landet för att där det behövs tillföra kunskap och idéer (t.ex. i klassrum, vid lärarfortbildning, öppna workshops).

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen håller med om att det är viktigt att lyfta in teknologin i utbildningsväsendet. Dock är det oklart om programmering som obligatoriskt ämne i skolan är vägen att erbjuda elever möjlighet att fördjupa sina teknologiska kunskaper kring datorer och digital media – det bör istället genomsyra all undervisning. Vi tycker inte heller att det i politikdokumentet ska vara så specificerat som motionen är skriven.

Styrelsen yrkar på avslag.

MOTION 35. PROGRAMMERING I SKOLAN, II

D.2 Grundskola

Programmering ger möjlighet att kunna förstå och påverka dator användning. Som det är nu kan många unga använda dator och internet bra men som om att bara kunna läsa utan att kunna skriva för att göra liknelse med skriv och läskunnighet. Därför bör programmering införas i Grundskolan som obligatoriskt ämne. Dessutom så är programmering bra användning för matte kunskaper och ofta engelska kunskaper.

JAG YRKAR ATT NY PUNKT UNDER RUBRIKEN

D.2 GRUNDSKOLA MED LYDELSEN:

- att Fi ska verka för att programmering införs som obligatorisk del av grundskoleutbildningen.

Motionär:

Johan Andersson

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen håller med motionären om det viktiga med att alla elever ges möjlighet att utveckla kunskaper som är viktiga i dagens samhälle. Dock tycker vi det är problematiskt att göra det obligatoriskt och ser hellre att det ska genomsyra all undervisning, samt att det erbjuds som frivilligt ämne.

Styrelsen yrkar på:

- bifall med följande ändring:
- Fi ska verka för att programmering införs som en del av grundskoleutbildningen.

MOTION 36. FÖR EN VETENSKAPLIGT GRUNDAD OCH INTERSEKTIONELL SKOLA

*För en feministisk politik
Utbildning, fjärde stycket*

Jag anser att vi bör vara tydligare i vår normkritiska skolpolitik om vad just den innebär. Som det ser ut nu är frågan inte tillräckligt tydlig; särskilt inte vad gäller dess vetenskapliga grunder. Därmed tänker jag ge mig friheten att föreslå dessa.

JAG YRKAR:

- att ersätta stycket Utbildning, som börjar med "*Feministiskt initiativ strävar efter pluralism...*" och slutar med "*All undervisning ska vara vetenskapligt grundad och sekulär.*" med följande text: "*Feministiskt initiativ strävar efter pluralism och vill verka för att skolplanens möjligheter att använda olika pedagogiska modeller och metoder stärks för att bidra till nytänkande och bredda utbildningsutbudet. All undervisning ska vara evidensbaserad, äm-*

nesintegrerad, intersektionell, samt sekulär. Detta innebär framförallt att den professionelle väger samman sin expertis med bästa tillgängliga kunskap, den enskildes situation, erfarenheter och önskemål.”

Motionär:

Tord Abenius

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen anser att motionärens förslag ej förtydligar utan snarare förvirrar och att nuvarande text är tydligare.

Styrelsen yrkar på avslag.

MOTION 37. MOTIVERANDE ARBETE I SKOLAN

Partiprogrammet D. Utbildning, D.1 Förskola och fritidshem, D.2 Grundskola, D.3 Gymnasiet

Skolkande ungdomar betraktas enligt skolverkets rapport (2009b) som en av samhällets mest utsatta grupper med tanke på vilka konsekvenser som utebliven skolgång får. Omkring 12-13 procent av en årskull riskerar att hamna utanför samhället till en kostnad omkring 216 miljarder per årskull. Med andra ord, att eleverna klara målen i skolan och tar en gymnasieexamen berör inte bara eleverna själva, deras familjer och skolan utan i längden hela samhället. Gymnasiestudier fördubblar chansen till ett jobb och minskar radikalt risken för individer att hamna utanför arbetsmarknaden. Vi anser att normkritisk pedagogik, som tas upp i partiprogrammet, är ett viktigt redskap för att höja skolnärvaron och göra elever och skolpersonal medvetna om den intersektionella problematik som studiefrånvaro innebär. Det är dock också viktigt att skolpersonal är medvetna om motivationsteorier och är utbildade i motiverande samtal. Många ungdomars situation i skolan kan förändras genom att ändrat förhållningssätt från skolpersonal.

VI YRKAR:

- **att** all skolpersonal ska kontinuerligt bli uppdaterade och få kompetensutveckling i motivationsteorier.

Motionärer:

Emma Ebintra, Tin Eriksson och Charlotte Niklasson Karlenvie

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen håller med om motionärernas problembeskrivning och sympatiserar med motionärernas ambition för positiv förändring, men delar inte synen på motivationshöjande teorier som effektiva i att åstadkomma denna. Styrelsen anser det inte heller vara partipolitikens uppgift att föreskriva vilka teorier som ska ingå i olika utbildningar utan det bör fortsättningsvis vara utbildningsvetenskaplig forskning – som i dagsläget inte prövat om inkluderingen av dessa teorier och metoder är lösningen på skolk. Motiverande samtal och motivationshöjande teorier kan

också uppfattas som alltför individfokuserade medan det är styrelsens uppfattning att problem med utebliven skolgång kan ha mer strukturella orsaker och därför kräver ett helhetsperspektiv på skolan, såsom också framkommer i Fi:s politiska förslag för mindre elevgrupper, alternativ pedagogik, normkritik, arbete mot diskriminering och stärkt elevhälsa.

Styrelsen yrkar på avslag.

MOTION 38. MOTION ÖVER ATT TECKENSPRÅKET BLIR ETT OBLIGATORISKT ÄMNE I SKOLAN

Teckenspråket används inte bara av döva och hörselskadade för att kommunicera med varandra. Det är också ett sätt för barn med språksvårigheter att lära sig associera till ord. Med hjälp av tecken TAKK gör det möjligt för barnet att lära sig ord. På Språkförskolan i Lund, som numera är nerlagd, använde man sig av tecken för att utveckla barns språk.

På Mellangårdens förskola i Bengtsfors använder personalen alltid stödtecken. Det gör att alla barn kan göra sig förstådda och förskolan har en beredskap om ett barn har språkstörningar. Med teckenspråk skulle fler få möjlighet att lära sig tecken och samhället skulle tjäna på detta. Fler jobb skulle kunna skapas och fler skulle få anställning. Personer med språkstörning skulle kunna ha ett språk och det skulle kunna bli mindre insatser för de barn som har språkstörning. För små barn och för barn som ännu inte lärt sig att helt och hållet styra talmotoriken, så brukar handmotoriken utvecklas snabbare vilket innebär att tecknen med framgång kan bli ett komplement till talet.

- För barn med annat modersmål som kommer till förskolan och möter svenska språket för första gången, kan tecknen konkretisera en del talade ord eftersom de ofta visar tydligt vad som avses. Detta gör att tecknen blir en bro mellan svenskan och modersmålet som underlättar andraspråksinläringen.

- För barn med språkstörning är det oerhört viktigt att se till barnets hela kommunikation, och bygga kommunikationen på alla möjliga kommunikationssätt. Tecknen kan bli en stor del av barnens totala kommunikation innan det verbala språket så småningom blir så starkt att det kan "ta över" mer och mer av kommunikationen.

I *Lpfö98* framgår tydligt att förskolan ska stimulera barns språk, arbeta aktivt med alla barns samtliga språk, samt hjälpa barn att utveckla självständighet och tillit till sin egen förmåga att uttrycka sig och därmed påverka sin egen situation. För vissa barn i språksvårigheter kan detta endast ske genom att man ger barnen TAKK, men ofta kan dessa viktiga uppdrag i förskolan realiseras för många barn genom att man använder TAKK som vilken annan metod eller strategi för att stimulera barns språkutveckling som helst. I Halmstads kommuns förskolor har arbetet med att utveckla teckenanvändandet i förskolan – som ett led i att arbeta språkutvecklande med alla barn – tagit väldig fart de senaste åren. Under mina nästkommande inlägg på denna blogg kommer jag att berätta lite om hur några olika förskolor arbetar med tecken. Det innebär också att man ger Teckenspråket en chans att bli minoritetsspråk i Sverige.

JAG YRKAR DÄRFÖR PÅ:

- att man tillsätter en grupp för att se över möjligheterna till att införa teckenspråket som obligatoriskt ämne i skolan.

Motionär:

Catarina Nkembo

F! Lund

STYRELSENS SVAR:

Det är ej upp till kongressen eller Fi att tillsätta utredningsgrupper. Men vi anser att det är en viktig fråga och föreslår att skuggriksdagsgruppen får i uppdrag att utveckla politik i frågan till nästa kongress.

Styrelsens yrkar på bifall.

MOTION 39. BARNOMSORG FINNS INTE LÄNGRE

Förskola och fritidshem

Punkt 5. "Barnomsorgsgarantin ska gälla till och med 12 års ålder. Fi ska verka för att ingen pedagogisk förskoleverksamhet eller barnomsorg missgynnas ekonomiskt. Fi ska verka för obegränsad rätt till närvaro i förskolan för alla barn.*

Sedan förskolan blev en skolform och fritidshemmet slogs ihop med grundskolan används i princip inte begreppet barnomsorg längre. Både förskolan och fritidshemmet ligger under Skolverket och regleras av skollagen till skillnad från tidigare omsorgsverksamheter (daghem och fritidshem), som låg under Socialstyrelsen och reglerades av socialtjänstlagen. Den enda verksamhet som numera omfattas av begreppet barnomsorg är så kallad pedagogisk omsorg i familjedaghem, vilket inte omfattas av de behörighetskrav (alltså krav på utbildade lärare) eller den läroplan som finns för förskolan. Om alla barn får rätt till obegränsad närvaro i förskolan och förskolan görs avgiftsfri, vilket Fi också förespråkar, behövs inte längre familjedaghemmen.

VI YRKAR:

- att formuleringen "Barnomsorgsgarantin ska gälla till och med 12 års ålder" ändras till:
"Garanterad plats i förskola ska gälla alla barn under 6 år. Garanterad plats i fritidshem ska gälla från 6 till 12 års ålder";
- att formuleringen "Fi ska verka för att ingen pedagogisk förskoleverksamhet eller barnomsorg missgynnas ekonomiskt" stryks.

Motionärer:

Emelie Bardon, Kristin Löf, Zarah Melander, Lars Jalmert, Louise Lindblom, Jenny Sandsten, Madeleine Wahlund

STYRELSEN SVAR:

Styrelsen instämmer med motionärernas förslag.

Styrelsen yrkar på bifall.

MOTION 40. FRITIDSHEMMET ÄR EN DEL AV GRUNDSKOLAN

Förskola och fritidshem samt Grundskola

Vi tycker att det är bra att fritidshem nämns i våra skolpolitiska dokument. Dock är det problematiskt att fritidshem omskrivs tillsammans med förskola. Förskolan är en egen skolform med egen läroplan medan fritidshemmet är en del av grundskolan och följer samma läroplan som den senare. Därför bör fritidshem inkluderas i dokumentet om grundskolan.

Skolformen förskoleklass nämns däremot inte alls i Fi:s skolpolitiska dokument, trots att det är en skolform i det svenska utbildningssystemet. Då förskoleklassen följer samma läroplan som grundskolan inklusive fritidshemmet bör förskoleklassen nämnas i samma politiska dokument.

VI YRKAR:

- **att** dokumentet Förskola och fritidshem ändrar rubrik till Förskola;
- **att** alla skrivningar om fritidshem tas bort ur dokumentet Förskola (och fritidshem) och istället skrivs in i dokumentet Grundskola;
- **att** dokumentet Grundskola ändrar rubrik till Förskoleklass och grundskola inklusive fritidshem;
- **att** skrivningarna "skola" och "grundskola" i hela dokumentet ändras till "förskoleklass och grundskola inklusive fritidshem".

Motionärer:

Emelie Bardon, Kristin Löf, Zarah Melander, Lars Jalmert, Louise Lindblom, Jenny Sandsten, Madeleine Wahlund

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen instämmer med motionärernas förslag men tycker det är problematiskt att ändra till "förskoleklass och grundskola inklusive fritidshem" i hela politikdokumentet då det dels blir en lång mening och dels inte är säkert att det passar i alla sammanhang där vi talar om skolan.

Styrelsen yrkar på:

- Bifall på kravpunkt 1-3.
- Avslag på kravpunkt 4

MOTION 41. MAKT – ETT SKOLÄMNE

Utbildning

Först stycket, sista raden i texten **Utbildning**: ”*Det är mönster som måste belysas och brytas, skolan behöver aktivt förebygga maktstrukturer och förhindra kränkningar*”.

Fi, såsom parti, finns p.g.a. en snedfördelning av makt. För att kunna påverka detta i framtiden måste våra barn och ungdomar fostras i att tidigt upptäcka maktutövning men också få kunskap i hur man bemöter detta på ett effektivt och framgångsrikt sätt. Jag vill samla dessa önskemål genom att införa ett nytt skolämne i grundskolan och gymnasium där ämnet ”Makt” genomlysas från olika vinklar: på individ-, grupp- och samhällsnivå. Ämnet ska följa eleven genom hela skolgången.

JAG YRKAR:

- att lägga till en rad i texten om Utbildning med följande text:

Ämnet ”Makt” ska införas som ett separat skolämne i såväl grundskola som gymnasium.

Motionär:

Inese Ljunggren

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen anser att kärnan i den normkritiska pedagogik som vi förespråkar tar sin avstamp i att just ifrågasätta, analysera och exponera rådande maktstrukturer. Motionärens yrkande adresseras redan i Fi:s partipolitiska dokument i form av normkritisk och antirasistisk undervisning som tar sin avstamp i just; maktanalys.

Styrelsen yrkar på avslag.

MOTION 42. SÄKRA PAPPERSLÖSA BARNES SKOLGÅNG

I Feministiskt initiativs nationella politikdokument, paragraf D. Utbildning, vill jag få in 1 ny punkt.

Sedan mitten av 2013 har papperslösa barn rätten att gå i förskola och grundskola från 6 års ålder tom 18 år ålder trots att de inte har personnummer eller fast adress. Skolorna ska skydda barnen mot utlämnande till polis, men den säkerheten behöver stärkas och därför har jag skrivit följande motion:

JAG YRKAR PÅ:

- **att** punkten: ”*Fi ska verka för att papperslösa barn som går i gymnasiet ska ha fredad väg till och från skolan, dvs att polisen inte ska ha rätt att gripa dessa elever under deras väg till och från skolan.*” ska skrivas in i **D.3 gymnasium.**

Motionär:

Erika Ring, medlem i Fi Malmö

STYRELSENS SVAR:

Motionärens förslag är viktigt ur hänseendet att papperslösas faktiska möjligheter att gå i skolan brister. Idag är det i teorin möjligt för papperslösa barn och unga att gå i skolan, men inget har gjorts för att garantera deras säkerhet till och från skolan. Motionen förstärker dessa barns och ungdomars möjligheter att faktiskt kunna få en skolgång.

Styrelsen yrkar på bifall.

MOTION 43. UNIVERSITET OCH HÖGSKOLOR SKA VARA STATLIGA

För en feministisk politik,

D.5 Universitet/högskola och forskning

Inledande motivering

Alliansregeringen lanserade sommaren 2013 förslaget att fler högskolor och universitet ska ombildas från att vara statliga till att bli privata stiftelser, vilket möttes av massivt motstånd från universitet och högskolor. Blir högskolor och universitet stiftelser kan de äga bolag, och obegränsat ta emot och förvalta donationer samt bygga upp egna ekonomiska tillgångar. Det skulle riskera att näringslivets intressen i än högre grad än idag styr utbildning och forskning – med konsekvensen att humaniora och samhällsvetenskaplig utbildning och forskning får sämre villkor.

Stiftelsemodellen skulle även öppna upp för ännu fler möjligheter att införa studieavgifter som krav att få bli antagen, eftersom pengarna inte skulle gå till staten (staten får inte ta ut studieavgifter), utan till privata stiftelser. Alliansregeringen införde möjligheten till ”avgift till ett utbildningskonsortium” vilket redan blivit praxis på flera universitet som villkor för studenter att kunna bli antagna till vissa utbildningsprogram.

Redan 2010 införde Alliansregeringen avgifter för utomeuropeiska studenter. Det går helt mot ett av högskolevärldens främsta mål; internationalisering. Sverige behöver studenter från alla delar av världen för att bygga nödvändiga internationella relationer inom utbildning och forskning. Idag kostar det uppemot 300 000 kronor för en utomeuropeisk student att få studera på svenskt universitet, summor som få har råd att betala. Ansökningarna till Sverige har minskat med en tredjedel sedan avgiften infördes. Dessutom har högskolorna fått ökade kostnader för

administration i och med ökade kontroller av utomeuropeiska studenter.

VI YRKAR:

- **att** punkt 91 förtydligas, så att den lyder:

91 Fi ska verka för att den högre utbildningen är avgiftsfri för alla studenter, *även för utomeuropeiska studenter.*

- **att** en ny punkt läggs till:

Fi ska verka för att Sveriges universitet och högskolor ska drivas i statlig offentlig regi, inte som privata stiftelser, eller dylikt.

Motionärer:

Veronica Svärd, Linnéa Bruno, Lars Jalmert, Peter Dellgran, Jenny Sandsten

STYRELSENS SVAR

Styrelsen håller med motionärerna

Styrelsen yrkar på bifall.

MOTION 44. ÄNDRA RUBRIKEN PÅ UNIVERSITET/HÖGSKOLA OCH FORSKNING

För en feministisk politik

D.5 Universitet/Högskola och forskning

Vi vill förtydliga rubriken "Universitet/Högskola och forskning". Universitet och högskolor bedriver både forskning och utbildning, dessa ska ges samma fokus. Därför skulle vi vilja ändrarubriken till "Högre utbildning och forskning". Den nya rubriken anser vi ger en tydligare bild av vad universiteten och högskolorna bedriver för verksamhet.

Vi yrkar:

- **att** ändra rubriken **D.5 Universitet/Högskola och forskning** till **D.5 Högre utbildning och forskning**

Motionärer:

Angelica Kauntz

Saranna Lundén

Sara Kopljar

Sandra Högberg

Clara Lundblad

STYRELSENS SVAR

Styrelsen håller med motionärerna

Styrelsen yrkar på bifall.

MOTION 45. LÄGGA TILL ATT-SATS OM UTBILDNINGSPLATSER

För en feministisk politik

D.5 Universitet/Högskola och forskning

För att fler personer ska kunna ta del av högre utbildning och för att bredda rekryteringen till högre utbildning behövs det fler utbildningsplatser. Vi vill att Fi ska verka för att utöka antalet utbildningsplatser vid universitet och högskolor.

VI YRKAR:

- att lägga till punkt 97 i avsnittet D.5 Universitet/Högskola och forskning med följande text:

“Fi ska verka för en utökning av att antalet utbildningsplatser vid universitet och högskolor.”

Motionärer:

Angelica Kauntz

Sara Kopljar

Saranna Lundén

Lorraine Jonis

Lone Mogensen

Clara Lundblad

Carl Granklint Rask

STYRELSENS SVAR

Styrelsen håller med motionärerna om att det behövs breddad rekrytering till högre utbildning, men tror inte att endast utökning av antalet platser är effektivt nog för att råda bot på problemet. Det är också svårt att verka för en generell utökning av utbildningsplatser inom högre utbildning när det ser så olika ut mellan utbildningar, där vissa har ett oerhört högt söktryck medan andra inte ens kan fylla sina platser. Styrelsen ser behov av en mer ingående analys av läget för att kunna ta ställning och föreslår därför att Skuggriksdagsgruppens utbildningsutskott får i uppdrag att titta närmare på frågan till nästa kongress.

Styrelsen yrkar på avslag.

MOTION 46. LÄGGA TILL ATT-SATS OM UNDERVISANDE PERSONAL VID HÖGRE UTBILDNING

För en feministisk politik

D.5 Universitet/Högskola och forskning

I dagens läge har inte all undervisande personal vid högskolor och universitet en högskolepedagogisk kompetens, det vill säga att all undervisande personal har inte gått en pedagogisk utbildning. För att en student ska få bästa möjliga utbildning är det viktigt att kunskapen förmedlas av lärare med vetenskaplig och konstnärlig kompetens, men lika viktigt är att den som undervisar har pedagogisk kompetens. För att säkra en nödvändig kompetens måste all undervisande personal ha gått en högskolepedagogisk utbildning. Den pedagogiska utbildningen bör även vara återkommande.

VI YRKAR:

- att lägga till punkt 99 i avsnittet D.5 Universitet/Högskola och forskning med följande text:

“Fi ska verka för en satsning på högskolepedagogik. All undervisande personal ska ha genomgått en högskolepedagogisk utbildning.”

Motionärer:

Angelica Kauntz

Clara Lundblad

Saranna Lundén

Sara Kopljar

STYRELSENS SVAR:

Sedan 2014 står högskolepedagogisk utbildning inskrivet i högskoleförordningen som behörighetskrav för anställning som lektor eller adjunkt och motionärernas förslag anses därför vara tillgodosedd.

Styrelsen yrkar på avslag.

MOTION 47. MOTIVATIONSHÖJANDE TEORIER SOM DEL AV LÄRARUTBILDNINGEN

Partiprogrammet

D. 6 Lärarutbildningen

Skolkande ungdomar betraktas enligt skolverkets rapport (2009b) som en av samhällets mest utsatta grupper med tanke på vilka konsekvenser som utebliven skolgång får. Omkring 12-13

procent av en årskull riskerar att hamna utanför samhället till en kostnad omkring 216 miljarder per årskull. Med andra ord, att eleverna klara målen i skolan och tar en gymnasieexamen berör inte bara eleverna själva, deras familjer och skolan utan i längden hela samhället. Gymnasiestudier fördubblar chansen till ett jobb och minskar radikalt risken för individer att hamna utanför arbetsmarknaden. Det är därför viktigt att mer resurser ges till barn som riskerar att i ett senare skede i livet hamna utanför arbetsmarknaden. Resurser i form av kuratorer, social- och studiepedagoger, motiverande samtal och mer

Vi anser att normkritisk pedagogik, som tas upp i partiprogrammet, är ett viktigt redskap för att höja skolnärvaron och göra elever och skolpersonal medvetna om den intersektionella problematik som studiefrånvaro innebär. Det är dock också viktigt att skolpersonal är medvetna om motivationsteorier och är utbildade i motiverande samtal. Många ungdomars situation i skolan kan förändras genom att ändrat förhållningssätt från skolpersonal.

VI YRKAR:

- att motiverande samtal och motivationshöjande teorier ska vara en obligatorisk kurs under lärarutbildningen.

Motionärer:

Emma Ebintra, Tin Eriksson och Charlotte Niklasson Karlenvie

Kontaktperson: Emma Ebintra

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen håller med om motionärernas problembeskrivning och sympatiserar med motionärernas ambition för positiv förändring, men delar inte synen på motivationshöjande teorier som effektiva i att åstadkomma denna. Styrelsen anser det inte heller vara partipolitikens uppgift att föreskriva vilka teorier som ska ingå i olika utbildningar utan det bör fortsättningsvis vara utbildningsvetenskaplig forskning – som i dagsläget inte prövat om inkluderingen av dessa teorier och metoder är lösningen på skolk. Motiverande samtal och motivationshöjande teorier kan också uppfattas som alltför individfokuserade medan det är styrelsens uppfattning att problem med utebliven skolgång kan ha mer strukturella orsaker och därför kräver ett helhetsperspektiv på skolan, såsom också framkommer i Fi:s politiska förslag för mindre elevgrupper, alternativ pedagogik, normkritik, arbete mot diskriminering och stärkt elevhälsa.

Styrelsen yrkar på avslag.

MOTION 48. FORSKARUTBILDNINGEN SKA VARA FYRAÅRIG

*För en feministisk politik,
D.5 Universitet/högskola och forskning*

Inledande motivering

Under många år har doktorandföreningar arbetat hårt för att hela forskarutbildningen ska vara avlönad så att inte doktorander tvingas försöka försörja sig på ett mycket lågt utbildningsbidrag. Allt fler universitet och högskolor börjar nu införa doktorandlöner för hela utbildningstiden. Samtidigt har Alliansregeringen infört stora inskränkningar i doktoranders socialförsäkringssystem, exempelvis kraftiga försämringar i möjlighet till a-kassa. Förslag har samtidigt väcks om att korta ned dagens 4-åriga forskarutbildning till 3 år, vilket ingen regering hittills anammat. Trots detta vill en del universitets och högskolors ledningar själva korta ned forskarutbildningarna, bland annat med argumentet att de då skulle ha råd att anställa fler doktorander.

Förslaget tar inte hänsyn till att det för 2/3 av alla doktorander tar mer än 5 år att färdigställa en avhandling. Om den avlönade tiden kortas den till 3 år skulle det i praktiken innebära att en majoritet av Sveriges doktorander tvingas skriva nära halva sin avhandling på obetald tid. Ett dråpslag för doktorandkårens hårda arbete för full lön under de 4 åren. Samtidigt ökar risken att många doktorander aldrig blir klara, och att de inte har möjlighet att gå de forskarutbildningskurser som krävs för att skriva avhandlingar av hög kvalitet.

VI YRKAR:

- att en ny punkt läggs till:
- att Fi ska verka för att forskarutbildningen ska vara fyra år.

Motionärer:

Veronica Svärd, Linnéa Bruno, Lars Jalmert, Kenneth Hermele, Jenny Sandsten

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen instämmer i motionärernas yrkande men skulle vilja förtydliga att kravpunkten handlar om att verka för att inga förändringar görs av nuvarande system med fyraårig forskarutbildning.

Styrelsen yrkar på:

- bifall med följande ändring:
- Fi ska verka för att forskarutbildningen fortsättningsvis ska vara fyra år.

MOTION 49. ÄNDRA ATT-SATS OM STUDIEFINANSIERINGSSYSTEMET

För en feministisk politik

D.5 Universitet/Högskola och forskning

Dagens studiefinansieringssystem har många brister och framförallt att studiemedlet inte ger studenter ett socialt trygghetssystem. Studenter kan inte vara deltidssjukskrivna, vilket betyder att studenter måste vara ”mer sjuka” än vad de faktiskt är. För studenter som sjukskrivs finns ingen rehabilitering tillbaka till studier, utan studenter rehabiliteras tillbaka till arbete. Studenter har 30karensdagar och sjukförsäkringen är kopplad till studiemedlet, den student som inte tar studiemedel är oförsäkrad. Det finns en parlamentarisk socialförsäkringsutredning som pågått i fyra år, men eftersom de olika blocken inte kommer överens om de andra socialförsäkringarna så har inte studenters sjukförsäkring förändrats - för varje dag som går drabbas nya studenter av den usla sjukförsäkringen. I punkt 81 under D.5 Universitet/Högskola och forskning skriver vi om att det nya system för studiefinansiering vi vill ha ska utformas så att alla studenter ska ha tillgång till de sociala trygghetssystemen. Vi tycker det är viktigt att trycka på att studenters sjukförsäkring är i akut behov att ses över!

VI YRKAR:

- **att** ersätta stycket på punkt 81 i **D.5 Universitet/Högskola och forskning**, som börjar med:
”Fi ska verka för en totalöversyn...” och slutar med *”..föräldraskap och heltidsstudier”* med följande text: *”Fi ska verka för en total översyn av det befintliga studiefinansieringssystemet ur ett könsmaktsperspektiv som syftar till att det nuvarande studiefinansieringssystemet på sikt ersätts med studielön. Detta nya system ska utformas så att alla studenter ska ha tillgång till de sociala trygghetssystemen. Till exempel ska studenter kunna kombinera föräldraskap med heltidsstudier och de omfattande bristerna i sjukförsäkringssystemet ska åtgärdas.”*

Motionärer:

Angelica Kauntz, Saranna Lundén, Sara Kopljar

Lorraine Jonis, Clara Lundblad, Carl Granklint Rask

STYRELSENS SVAR

Styrelsen håller med motionärerna

Styrelsen yrkar på bifall.

MOTION 50. BREDARE PERSPEKTIV PÅ AVSNITTET OM UNIVERSITET OCH HÖGSKOLOR

För en feministisk politik

D.5 Universitet/Högskola och forskning

Under avsnittet om Universitet/högskolor och forskning finns det idag ett kort avsnitt om den högre utbildningen. Vi vill bredda synen på den högre utbildningen. Det är viktigt att trycka på att fler ska ha tillgång till den högre utbildningen. Det finns idag strukturer som förhindrar individer från att delta i den högre utbildningen. Det finns ekonomiska hinder men också hinder som bland annat hindrar personer med funktionsnedsättning, studenter med barn och personer med psykisk ohälsa att kunna ta del av den högre utbildningen på samma villkor. Vi vill också tydliggöra att akademien även måste applicera den kunskap om maktstrukturer på sig själv då det finns en stark vithetsnorm, könsmaktsordning, tvåkönsnorm, heteronorm och funktionalitetsnorm som präglar vid högre utbildning idag.

VI YRKAR:

- att ersätta stycket i D.5 Universitet/Högskola och forskning, som börjar med:

”Människors möjligheter att studera...” och slutar med ”...genomsyra utbildningarna” med följande text: ”Högre utbildning ska vara gratis och tillgänglig för alla. Människors möjligheter att studera ska inte vara beroende av individens ekonomi, hälsa, familjesituation eller funktionalitet. Studiemedelssystemet ska likställas med arbete i förhållande till sociala trygghetssystem, förmåner och status. Likaså är utbildning ingen handelsvara och vi vill verka mot en kommersialisering av högre utbildning. För att säkra en hög kvalitetsnivå i den högre utbildningen bör genus-, funktionalitets-, hbtq- och antirasistiska perspektiv genomsyra utbildningarna. Dessa perspektiv måste också genomsyra akademien i sig för att bryta de maktstrukturer som finns inom akademien idag.”

Motionärer:

Angelica Kauntz, Saranna Lundén, Daniel Kraft, Lorraine Jonis, Gubb Marit Stigson, Sara Kopljar, Sandra Högberg, Sanne Petersson, Clara Lundblad

STYRELSENS SVAR

Styrelsen håller med motionärerna men skulle vilja lägga till etnicitet i uppräkningslistan av vilka hinder som idag finns för människor att studera, eftersom det finns en underrepresentation av personer med utländsk bakgrund. Vi skulle även vilja ändra gratis till avgiftsfri utbildning och hbtq till normkritiskt perspektiv.

Styrelsen yrkar på:

- bifall med följande ändringar:
- att mening 1 ändras till: *Högre utbildning ska vara avgiftsfri och tillgänglig för alla,*
- att mening 2 ändras till *Människors möjligheter att studera ska inte vara beroende av individens ekonomi, hälsa, familjesituation, etnicitet eller funktionalitet.*
- att mening 5 ändras till *För att säkra en hög kvalitetsnivå i den högre utbildningen bör genus-, funktionalitets-, antirasistiska och normkritiska perspektiv genomsyra utbildningarna.*

MOTIONER PÅ KAPITEL E.
HÄLSA OCH SJUKVÅRD

MOTION 51. TRANSUTREDNINGARNA DÖDAR

Den lag om könsutredningar kom till 1972, den har sedan dess lappats och lagats, men är helt omodern och leder till stort lidande för massor av transpersoner, både icke-binära som inte ens existerar i lagstiftningen, och för binära transpersoner som ofta drivs till desperation av långa och godtyckliga utredningar.

Det finns dessutom inga regler satta för hur de lagstadgade utredningarna skall genomföras eller några krav på kompetens hos utredarna.

Det är ett pressande behov att vi får en ny lag och en vård som fyller kraven på en modern och human transvård.

VI YRKAR:

- **att** Feministiskt Initiativs kongress 2015 tillsätter en arbetsgrupp där transpersoner själva har störst representation för att genomföra arbetet att författa ett förslag på en helt ny lag som reglerar könskorrigeringar, den vård som transpersoner har behov av och krav på kompetens från utredarnas sida.

Motionär:

*Johanna Marseille Eneroth
Ordförande Fi Helsingborg*

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen instämmer i motionärens problembeskrivning och behovet av ny lagstiftning utformad efter transpersoners egna behov. Vi kan dock inte tillsätta en arbetsgrupp som författar ny lagstiftning. När vi tillsätter arbetsgrupper är det för att utveckla vår egen politik, som vi sedan kan driva i riksdagen och på så sätt påverka nationell lagstiftning. Men att skriva om hela eller delar av lagboken ser vi inte som en hållbar arbetsuppgift för vanliga medlemmar. Vi föreslår istället att detta blir en fråga att skapa opinion kring genom debattartiklar under de kommande åren.

Styrelsen yrkar på avslag.

MOTION 52. MOTION OM TILLÄGG TILL E. HÄLSA OCH SJUKVÅRD

*För en feministisk politik
Stycke E. nya punkter*

Vid arbete med landsbygdspolitisk motion diskuterades vård och äldreomsorg. Det kom då upp tre bra förslag som inte var landsbygdsspecifika. Vi tycker att de talar för sig själva.

P1. Fi ska verka för en utbyggnad av antalet platser i äldrevården, motsvarande det behov som finns.

P2. Fi ska verka för ett bättre samarbete mellan sjukhus och äldreboenden för att sjuka med stort omvårdnadsbehov inte ska bli kvar på sjukhusen då de är medicinskt färdigbehandlade.

P3. Fi ska verka för att det på vårdcentraler i varje kommun finns personal specialiserad på de äldres sjukdomar, detta för att avlasta sjukhusen. Till det behövs fler sjuksköterskor, undersköterskor och läkare med geriatrisk utbildning

VI YRKAR:

- att lägga till punkt 1 i listan efter stycke **E.1 Äldreomsorg**
- att lägga till punkt 2 i listan efter stycke **E.1 Äldreomsorg**
- att lägga till punkt 3 i listan efter stycke **E. Hälsa och sjukvård**

Motionärer:

Ann-Catrin Linden Magnusson, Anna Ryan Bengtsson Ingrid Mårtensson, Malin Ohlsson, Rasmus Åkesson, Julia Falkman, Annami Löfving, Åsa Lundmark

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen anser att det redan ligger i uppdraget enligt lagen att erbjuda det antal platser som motsvarar behoven men att det är resurserna som saknas. Därmed täcks det också redan in i befintlig punkt 13: Fi ska verka för mer resurser till äldrevården under kapitel E.1 Äldreomsorg. Styrelsen ser däremot behov av att stärka geriatriken, som idag har låg status och som bidrar till att det saknas kompetens på området. Vi ser också behov av att utveckla vår politik på äldreområdet och uppdrar därför åt Skuggriksdagsgruppen att göra detta till nästa kongress.

Styrelsen yrkar på avslag.

MOTION 53. STRYK PUNKT E.9 I "FÖR EN FEMINISTISK POLITIK, FEMINISTISKT INITIATIV 2013" RÖRANDE UTVECKLING OCH KVALITETSKONTROLL AV ALTERNATIVMEDICIN

Förslag till kongressbeslut:

Kongressen stryker punkt E9 i dokumentet "För en feministisk politik, Feministiskt initiativ 2013"; av de anledningar som anges i denna motion.

Motivering

Punkten lyder: "Fi ska verka för att stödja en utveckling av och därmed också en kvalitetskontroll av den alternativa vården." Denna möjlighet till utveckling och ett system för kvalitetskontroll är redan i bruk i Sverige idag.

Alla potentiella läkemedel genomgår cirka tolv års studier, uppdelat på fem faser med olika kontrollsystem som i tur och ordning måste godkännas, för att garantera läkemedlens säkerhet och effekt innan de släpps på marknaden. Alla, även tillverkare av "alternativa" medel, får påbörja dessa studier för att få substansen att klassas som konventionell medicin. Ett exempel på detta är Johannesört, som var "alternativmedicin" men numera ingår i högkostnadsskyddet sedan dess effekt bevisats i vetenskapliga studier.

När det kommer till praktiska behandlingsmetoder (som t.ex. akupunktur) står Statens Beredning för medicinsk Utvärdering (SBU) som kvalitetskontrollerade organ. Behandlingsmetoder man önskar använda inom svensk sjukvård utvärderas och kontrolleras av SBU. Redan idag kan vilken metod som helst, "alternativ" eller annan, utvärderas av SBU för att eventuellt godkännas och därmed bli ett vedertaget verktyg inom sjukvården. SBU:s utvärderingar baserar sig på forskning och beprövad erfarenhet, och är en kvalitets- och säkerhetsgaranti för patienterna.

I motionen syftar "*Före en feministisk politik, Feministiskt initiativ 2013*" på detta dokument, på kommande version av detta dokument eller på motsvarande dokument, beroende på vad som är applicerbart.

VI YRKAR:

- att punkt E.9 i dokumentet **För en feministisk politik, Feministiskt initiativ 2013** stryks i sin helhet, då den åtgärd som denna punkt efterfrågar redan finns och fungerar i dagens Sverige.

Motionärer:

Marielle Alvdal, sekreterare Fi Luleå

Joar Dahlblom, ledamot Fi Luleå

Med stöd av Fi Luleås styrelse

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen instämmer med motionärerna.

Styrelsen yrkar på bifall

MOTION 54. LIVMODERSSJUKDOMAR

För en feministisk politik

E. Hälsa och sjukvård eller E.6 Rättighet till sexuell och reproduktiv hälsa

Bakgrund

Endometriosis är en sjukdom som drabbar en av tio som har livmoderslemlhinnan utanför livmodern och leder till kroniska smärtor och svårigheter i vardagslivet. En tredjedel av kvinnor som har svårt att bli med barn har endometriosis. Mats Olovsson, överläkaren på Endometrioscen- trumet i Uppsala, en av de tyvärr fåtal specialistgrupper i Sverige, säger "Hade män drabbats så hade det funnits ett botemedel idag." Många som lider av denna sjukdom, såväl som många

andra livmodersrelaterade sjukdomar, nekas sjukpenning då det inte finns utbredd kunskap kring sjukdomen. Aftonbladet skrev en artikel år 2012 om en ung kvinna som dog av sjukdomen endometrios efter att ha sökt vård otaligt många gånger men inte fått den hjälp hon haft behov av på grund av bristen på kunskap.

Till politiska dokumentet

Vi vill ha ett samhälle som bygger på de mänskliga rättigheterna där rätten till vård ska gälla alla. Idag efterföljs inte detta mål då många nekas den hjälp de behöver på grund av brist på kunskap och tillgång till resurser. Sjukdomar som drabbar livmodern är osynliggjorda och underprioriterade inom sjukvården, såväl som i medicinsk forskning. Sjukdomen endometrios drabbar en av tio med livmoder, trots detta saknas forskning och det finns fåtal specialisterheter i landet. Många som är drabbade blir stigmatiserade och sällan tagna seriöst när de söker vård vilket också leder till en hög nivå av psykisk ohälsa. Flertal som lider av denna sjukdom, såväl som många andra livmodersrelaterade sjukdomar, nekas sjukpenning då det inte finns utbredd kunskap kring sjukdomen. Vi menar att tystnaden och okunskapen kring dessa sjukdomar måste upphöra och att alla drabbade ska få tillgång till den vård de faktiskt behöver

VI YRKAR:

- **att** Feministiskt initiativ ska verka för att läkare och professorer får bidrag för att forska om underprioriterade livmoderssjukdomar som endometrios
- **att** Feministiskt initiativ ska verka för en kompetenshöjning kring livmodersrelaterade sjukdomar och komplikationer och att ingen nekas sjukpenning utan att en utredning av personens hälsa först görs
- **att** Feministiskt initiativ ska verka för att det bildas fler endometrioscentrum i Sverige

Motionärer:

Kontaktperson: Sanna Ghotbi

(sanna.ghotbi@feministisktinitiativ.se, 0700925028)

Underskrifter:

Louise Thörnqvist

Gudrun Tiberg

Julia Bahner

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen instämmer i motionärernas problembeskrivning men anser att punkterna som föreslås är för detaljerade och till viss del bortom vad politiken har mandat att påverka (huruvida utredning genomförs eller ej är en medicinsk fråga). Vi föreslår istället att punkterna ersätts av en punkt enligt nedan.

Styrelsen yrkar på:

- Bifall på punkt 1 och 2 med följande ändringar:
”Feministiskt initiativ ska verka för att höja kunskapen och stödja forskning om livmoders-

relaterade sjukdomar såsom endometrios.”

- Bifall på punkt 3.

MOTION 55. FEMINISTISKT INITIATIV BÖR TA STARK STÄLLNING EMOT INFÖRANDET AV EN SAMVETSKLAUSUL FÖR VÅRDPERSONAL

Berör:

E. Hälsa och sjukvård

E.6 Rättighet till sexuell och reproduktiv hälsa

E.9 Sexualitet och kroppslig integritet

F. Sexualpolitik

F.3 Reproduktion, hälsa och rättigheter

M. Funktionalitet och funktionshinder

M.5 Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter

P. Internationellt samarbete

P.2 Feministisk solidaritetspolitik

Q. Feministisk politik för Europeiska Unionen

Q.2 Feministisk politik i EU

Sverige utmärker sig som ett av få länder i Europa som inte tillämpar samvetsfrihet för vårdpersonal. I enlighet med Europarådets Resolution 1763 finns i många EU-länder möjlighet för vårdpersonal att avstå från vissa arbetsuppgifter med hänvisning till bland annat religiös tro eller moralisk övertygelse. Detta, så kallat samvetsklausul, tillämpas inte sällan i samband med att kvinnor söker vård för abort, preventivmedelsrådgivning, fosterdiagnostik eller liknande. I Italien ska upp till 70 % av landets gynekologer och barnmorskor vägra att utföra aborter. I Sverige har frågan om en samvetsklausul för vårdpersonal nyligen aktualiserats i och med att en barnmorska anmält Jönköpings läns landsting till DO då hen vägrats anställning på grund av oviljan att utföra aborter. Samvetsklausul har sedan motionerats av KD på riksdagsnivå, där även SD uttryckt sitt stöd. Feministiskt initiativ bör formulera en starkare ställning emot införandet av en samvetsklausul för vårdpersonal.

JAG/VI YRKAR:

- **att** följande text läggs till i avsnitt E.6, s.25, rad tre:

”I många länder tillämpas en så kallad samvetsklausul, vilken ger vårdpersonal rätt att vägra utföra aborter på grund av religiös tro eller liknande. Konsekvensen av detta kan bli att en abortsökande kvinnas hälsa och rättigheter ej tillgodoses. Feministiskt initiativ är starkt kritiska till en samvetsklausul och ska arbeta emot att en sådan införs i Sverige.”

- **att** följande text läggs till i punktlistora under avsnitten E.6, E.9, F.3, M.5:

”Fi ska verka för att stoppa införandet av en samvetsklausul för vårdpersonal.”

- **att** följande text läggs till i avsnitt Q.2, s.86 under rubriken "Hälsa och jämställdhetsaspekter":

"I många EU-länder tillämpas, i enlighet med Europarådets Resolution 1763, en så kallad samvetsklausul, vilken ger vårdpersonal rätt att vägra utföra aborter på grund av religiös tro eller liknande. Konsekvensen av detta kan bli att en abortsökande kvinnas hälsa och rättigheter ej tillgodoses. Feministiskt initiativ är starkt kritiska till en samvetsklausul och ska arbeta för att Resolution 1763 upphävs, och att fler länder, i likhet med Sverige, väljer att inte följa den."

- **att** följande text läggs till punktlistorna under avsnitten P.2 och Q.2:

"Fi ska verka för att fler länder väljer att inte tillämpa en samvetsklausul för vårdpersonal."

Motionärer:

Cherry Batrapo, F! Lund

Karin Johansson, F! Lund

Karolina Jakstrand, F! Lund

Gubb Marit Stigson,

F! Lund

(Kontakt:

gubbmarit.stigson@feministisktinitiativ.se, 076 135 50 11)

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen instämmer i motionärens problembeskrivning och att Fi självklart ska motsätta sig införandet av samvetsklausul. Däremot anser vi inte att det är nödvändigt att skriva in det i politikdokumentet då vi redan har tydliga ställningstaganden för reproduktiva rättigheter. Det är än så länge en marginaliserad fråga utan brett stöd i riksdagen, så vi ser inget behov av att skriva in att vi ska stoppa något som ännu inte är infört.

Styrelsen yrkar på avslag

MOTION 56. MOTION OM REVIDERING AV E.5 ALKOHOL- OCH DROGPOLITIK I "FÖR EN FEMINISTISK POLITIK"

Feministiskt initiativs utgångspunkt är att alla människor ska färdas väl genom livet, det betyder frihet från våld och diskriminering. I förlängningen betyder detta även individens möjlighet till frihet från droger.

Vi har jobbat vidare och utvecklat avsnitt E.5 Alkohol- och drogpolitik i "För en feministisk politik" och kommer här med en uppdaterad mer omfattande version, vi har inte ändrat riktning på något av tidigare förslag.

Vi som skrivit har utgått från folkhälsoperspektivet och försökt ta ett större grepp kring beroende och anhöriga. Vi har många års erfarenhet av arbete med drogpolitik, medberoendeproblematik, alkohol som utvecklingshinder och drogfrihet.

VI YRKAR:

- att texten nedan i sin helhet ersätter stycke E.5 i dokumentet **För en feministisk politik**

E.5 Alkohol- och drogpolitik

Problem till följd av alkohol- och drogbruk är en stor utmaning för samhället och individen. Feministiskt initiativ har folkhälsan, rätten till personlig trygghet och internationell solidaritet som utgångspunkt för sin politik.

Alkoholnormen genomyrar idag vårt samhälle med förödande konsekvenser för de drabbade. Alkoholen används som trigger till våld, både i nära relationer och i utelivet. Alkoholnormen befäster könsnormerna och stöder förtrycket av de normbrytande. Därför är en restriktiv alkoholpolitik en viktig del för att utrota mäns våld mot kvinnor. Rättsväsendet ska inte se bruk av alkohol som en förmildrande omständighet eller som en ursäkt för våld och brottslighet.

Att missbruka är skambelagt och stigmatiserat, detta drabbar de som redan är utsatta i samhället, som kvinnor, funktionsnedsatta, transpersoner och queera. Vi behöver en genusmedveten beroendebehandling som motverkar stigmatisering av beroende, och finns där för att hjälpa på individens villkor. Beroendevården ska också aktivt arbeta för att människor ska våga söka hjälp innan drogbruket har blivit ett för stort problem. Feministiskt initiativ vill satsa på att öka kunskapen om kvinnors och trans- och queerpersoners drogmissbruk, genom forskning, utbildning och metodutveckling inom socialtjänst, sjukvård, polisväsende och behandlingsverksamhet. Då vi ser att mycket behandlingsmetoder är utformade efter mäns problematik. Ett genusperspektiv måste läggas på alla led i bemötande-, behandlings- och tillfrisknandeprocessen inom alkohol- och drogmissbruksvården, så att all vård och behandling kan utformas utifrån kunskap om de skillnader som könsidentitet skapar.

Feministiskt initiativ vill ha ett välfungerande stöd till de som lever med och nära en beroende. Missbruk drabbar alla närstående och samhället i stort. Även medberoende, som oftast drabbar kvinnor och barn, kan få förödande konsekvenser för dessa individer.

Feministiskt initiativ ser också hur marknadsföringens glorifierande budskap förstärker sexism och patriarkala strukturer. En marknadsföring som dessutom letar sig in på "legala" omvägar och uppenbarligen vänder sig till en ung målgrupp. Vi ser också hur alkoholföretagen ständigt lobbar för mer försäljning och lägre skatter.

Feministiskt initiativ lyssnar på vedertagen forskning när vi säger att vi vet att ju mer reglerad tillgången är desto mindre blir den totala konsumtionen, och lägre konsumtion leder i sin tur till mindre alkoholskador i samhället.

Feministiskt initiativ vill också öka de naturliga mötesplatserna och att dessa ska vara fria från alkohol för allas rätt att delta på lika villkor. Sportevenemang, biosalonger och andra nöjesplatser där barn och unga vistas ska vara alkoholfria. Kulturområdet måste stärkas för att bli kärnan i nöje, kulturevenemang ska kunna leva utan alkoholförsäljning.

Feministiskt initiativ ser att alkohol är ett hinder för utveckling även i andra delar av världen. Alkoholindustrin jobbar utstuderat i de länder med sämst alkohollagstiftning för att hålla lagen borta. Marknadsföringen formas för att ge intrycket av, att en genom företagets produkter får ta del av den "lyckade" västerländska livsstilen. Lönerna sups upp, så trots bättre ekonomi hålls folk kvar i fattigdom. Kvinnor och barn i fattigdom utnyttjas för att öka alkoholindustrins försäljning och lämnas sedan i ökad fattigdom, beroende och ohälsa. Våld mot kvinnor i hemmet och våldtäkter hör tätt samman med alkoholen även här. Svenskar och västerlänningar på semester i fattigare länder bidrar också till en ytterst problematisk syn på alkoholbruk. Dagligt och mycket drickande ses av lokalbefolkning som något naturligt och leder dem in i eget missbruk. Som en del av den koloniserande del av världen vi är måste vi ta stort ansvar på alla områden.

1. Fi ska verka för att utbildning kring alkoholens roll ur ett könsmaktsperspektiv genomförs för all personal inom skola, socialtjänst och all behandlingsverksamhet.
2. Fi ska verka för att ett genusperspektiv tillförs alla led i bemötande-, behandlings- och tillfrisknandeprocessen inom alkohol- och drogmissbruksvården, så att all vård och behandling kan utformas utifrån kunskap om könsspecifika skillnader mellan kvinnors, mäns, trans- och queerpersoners relation till alkohol och droger.
3. Fi ska verka för att möjligheten för kvinnor och transpersoner att få bättre hjälp inom missbruksvården ökar. Till detta behövs anpassade och könssegregerade avgiftningskliniker, behandlingar och boenden
4. Fi ska verka för att kommunernas alkohol- och drogpolicyer innefattar ett genusperspektiv.
5. Fi ska verka för att kommunernas alkohol- och drogpolicyer innefattar ekonomiska uppskattningar av alla alkohol- och drogrelaterade kostnader.
6. Fi ska verka för att skolans utbildningar kring alkohol och droger tillförs ett genusperspektiv och problematiserar alkohollagstiftningen.
7. Fi ska verka för att regeringens agerande i alkohol- och drogfrågor, både nationellt och internationellt, innefattar ett genusperspektiv och tar sin utgångspunkt i folkhälsa och samhällsekonomi.
8. Fi ska verka för att regeringen, inom ramen för EU-samarbetet, kraftfullt motverkar krav på avregleringar och legaliseringar inom alkohol- och drogpolitiska områden.
9. Fi ska verka för ett återinfört förbud mot alkoholreklam i tidningar, tv, sociala nätverk och eventuella framtida digitala mötesplatser
10. Fi ska verka för att all försäljning av livsmedel med alkoholhalt över 3,5 vol% fortsatt ska ske genom Systembolaget
11. Fi ska verka för att alla droger ska vara förbjudna, alkohol undantaget som även i fortsättningen kan finnas tillgängligt under reglerade former
12. Fi ska verka för mer resurser till tullens arbete kring narkotikasmuggling
13. Fi ska verka för en missbruksvård som också aktivt vänder sig till de som vill sluta dricka alkohol innan det blivit ett beroende
14. Fi ska verka för utbildning av läkarkåren i alkoholrelaterade problem, så de i ett tidigare skede kan sätta in åtgärder samt för att slå hål på myten om det "nyttiga vinglasen"
15. Fi ska verka för att medberoende människor ska få den hjälp och den vård de behöver
16. Fi ska verka för att drogpåverkan inte ska anses förmildrande i rättssystemet

17. Fi ska verka för ett förbud mot all marknadsföring av alkohol och andra droger
18. Fi ska verka för att idrottsklubbar och föreningar som uppbär statliga och kommunala stöd ska vara drogfria verksamheter i alla avseenden, så som aktiviteter och sponsring
19. Fi ska verka för att offentliga mötesplatser och allmänna kommunikationsmedel är alkoholfria. Exempelvis teatrar och tåg.
20. Fi ska verka för att alkoholen i förlängningen bär sina egna samhällskostnader, och därmed verka för en höjd alkoholskatt.
21. Fi ska verka för att alkohol behandlas som ett utvecklingshinder i biståndspolitik
22. Fi ska verka för ett internationellt förbud mot alkoholreklam

Motionärer:

Rasmus Åkesson

Wilda Kristiansson

Hanna Jansson

Linn Heiel Ekeborg

Eriq Petersson

Kjell Håftén

Kontaktperson: Rasmus Åkesson (rasmusthegreat@gmail.com 0730-232223)

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen välkomnar delar av motionen då vi ser behov av att utveckla vår politik på detta område, men anser att den nya texten i sin helhet är mindre genomarbetad än nuvarande i text i E.5. Dessutom är flera av förslagen svåra att ta ställning till i dagsläget då vi ser möjliga krockar med andra delar av Fi:s politik, såsom exempelvis på kulturområdet. Vi uppmuntrar därför motionärerna att inom ramen för Skuggriksdagsgruppen lägga fram ett nytt förslag till kongressen 2017.

Styrelsen yrkar på:

- avslag på att ersätta nuvarande text om alkohol- och drogpolitik med ovanstående i sin helhet.
- bifall på kravpunkt 9.
- bifall på kravpunkt 3 (nuvarande kravpunkt 47) med följande ändring:

“Fi ska verka för att möjligheten för kvinnor och HBTQ-personer att få bättre hjälp inom missbruksvården ökar. Till detta behövs anpassade och könssupplade avgiftningskliniker, behandlingar och boenden .”
- bifaller även att följande från motionen läggs till i inledningen i nuvarande text i politik-dokumentet:

”Feministiskt initiativ har folkhälsan, rätten till personlig trygghet och internationell solidaritet som utgångspunkt för sin politik. Alkoholnormen genomsyrar idag vårt samhälle med förödande konsekvenser för de drabbade.”

MOTIONER PÅ KAPITEL F.
SEXUALPOLITIK

MOTION 57. TILLSÄTTANDE AV TRANSPOLITISK ARBETSGRUPP

I Feministiskt initiativs valplattform under avsnittet Sexualpolitik - könsidentitet och könsuttryck, första stycket, står bland annat följande:

“Feministiskt initiativ vill se en värld där människor fritt kan definiera och uttrycka sitt kön och där alla har rätten att bestämma över sin egen kropp. Det måste till en bred samhällelig uppslutning med utbildningar för att vända stigmat som riktar sig mot transpersoner.”

I enlighet med detta är det viktigt med ett inkluderande språkbruk i samtliga politiska dokument. I flertalet avsnitt i valplattformen används en binär könsuppdelning där människor delas upp i kvinnor respektive män. I vissa sammanhang kan det vara relevant, men i många sammanhang, t.ex. när det gäller sexualpolitik och reproduktiva rättigheter, blir det direkt exkluderande att endast tala om kvinnor, då frågor om t.ex. abort kan vara aktuella även för transmän och icke-binära personer med livmoder. Kvinnor som grupp är underordnade i samhällshierarkin, men transpersoner som grupp är ännu mer marginaliserade, varför det är viktigt att ej osynliggöra transpersoner då vi pratar om maktstrukturer.

För att ej osynliggöra transpersoner bör samtliga politiska dokument granskas av personer med tolkningsföreträde i frågan och gås igenom med avsikt att utforma en valplattform med ett genomgående mer inkluderande språkbruk.

VI YRKAR:

- **att** förbundsstyrelsen får i uppdrag att tillsätta en transpolitisk arbetsgrupp, vars uppgift är att verka som referensgrupp till förbundsstyrelsen för att få ett så inkluderande språkbruk som möjligt i utformandet av politiska dokument.
- **att** denna arbetsgrupp får i uppdrag att gå igenom nuvarande partiprogram och i samråd med förbundsstyrelsen utforma förslag till nya formuleringar som kan läggas fram som propositioner till kongressen 2017.
- **att** denna arbetsgrupp bör bestå av personer som själva definierar sig som transpersoner och bestå av 3-5 personer.

Motionärer

Zandra Hedlund och Linus Thunell

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen instämmer i motionärens yrkande ett och två. Gällande yrkande tre ser vi det dock som att detaljstyra styrelsens arbete att på förhand ange antal och vilka som ska ingå i gruppen. Det är viktigt att personer med egna erfarenheter är i majoritet men det kan även finnas personer med andra erfarenheter och kompetenser som kan vara av betydelse i arbetsgruppens arbete.

Styrelsen yrkar på:

- bifall till yrkande ett och två
- avslag till yrkande tre

MOTIONER PÅ KAPITEL G.
KVINNOFRID, MÄNS VÅLD MOT
KVINNOR OCH VÅLD I NÄRA
RELATIONER

MOTION 58. LÄGG TILL ATT-SATS OM OROS- ANMÄLNINGAR FRÅN SKOLA OCH FÖRSKOLA

Dokument: För en feministisk politik

Avsnitt: G.5 Direkt och indirekt våld mot barn

Våld mot barn är, precis som det står skrivet i inledningen till politikavsnittet Direkt och indirekt våld mot barn, en oacceptabel företeelse och en nollvision borde vara självklar. Förutom hjälp och stöd till de som blivit utsatta, och ”behandling” av de som utsätter andra för våld, är upptäckten av att någon blir utsatt en viktig del i arbetet med våldsutsatta barn. I detta har skola och förskola en viktig roll då de har långtida kontakt med ett stort antal barn och en lagstadgad plikt att anmäla till socialtjänsten om de anar att något barn far illa. Idag fungerar dock denna anmälningsplikt inte som det var tänkt då lärare/rektorer ofta väntar in i det längsta med att anmäla, vilket i värsta fall kan ge oerhörda konsekvenser för de barn som berörs. För att komma till bukt med att barn blir utsatta för våld behöver skolorna mer resurser för att kunna följa sin anmälningsplikt.

VI YRKAR:

- att lägga till en punkt 30 i avsnitt G.5 Direkt och indirekt våld mot barn med lydelsen:
”Vi ska verka för att skola och förskola får ökade resurser till att kunna fullfölja sin anmälningsplikt gällande oro om att barn far illa”

Motionärer:

Sara Häll, Angelica Kauntz, Gubb Marit Stigsson, Pernilla West, Saranna Lundén

STYRELSENS SVAR:

Inom ramarna för partiets utbildningspolitik föreslås kraftigt ökade resurser för elevhälsa i skolan, samt även förslag om kuratorer till förskolan. Genom dessa prioriteringar anser vi att skola och förskola får möjlighet att uppmärksamma barns utsatthet, ge stöd och i ökad utsträckning göra orosanmälningar när det behövs.

Styrelsen yrkar på avslag.

MOTION 59. LÄGG TILL ATT-SATS OM SOCIALSEKRETERARNAS ARBETSSITUATION

Dokument: För en feministisk politik

Avsnitt: G.5 Direkt och indirekt våld mot barn

Socialsekreterare som utför barnutredningar har till uppgift att reda ut huruvida ett barn far illa eller inte, och om så är fallet också hitta insatser som i bästa fall tar bort problemen. Att de har en viktig arbetsuppgift råder det inga tvivel om och deras arbete kan ha stor påverkan både för

individer men också på samhällsnivå. I många kommuner runt om i Sverige har dessa socialsekreterare en oerhört stor arbetsbörda och personalomsättningen är hög, något som såklart påverkar deras arbete och i längden inte är hållbart. För att färre barn i Sverige ska fara illa behövs det en ändring på detta!

DÄRFÖR YRKAR VI:

- att lägga till en punkt 31 i avsnitt G.5 Direkt och indirekt våld mot barn med lydelsen:
”Fi ska verka för att socialsekreterare som arbetar med barnutredningar får färre ärenden och bättre förutsättningar att utföra sitt arbete”

Motionärer:

Angelica Kauntz, Gubb Marit Stigsson, Pernilla West, Sara Häll, Saranna Lundén

STYRELSENS SVAR:

Vi håller med om motionärernas problembeskrivning men ser behov av att förbättra arbetsvillkoren för alla offentliganställda med särskilt fokus på kvinnodominerade yrken, där socialsekreterare av alla inriktningar ingår. Vi föreslår därför att ny politik på området i kapitel C. En ny syn på arbete utvecklas till nästa kongress inom ramen för Skuggriksdagsgruppens arbetsmarknadsutskott.

Styrelsen yrkar på avslag.

MOTIONER PÅ KAPITEL H.
SAMHÄLLSBYGGNAD OCH
BOSTADSPOLITIK

MOTION 60. SAMHÄLLSPLANERING

En ny inledning till bostadspolitiken

För en feministisk politik, kapitel H Samhällsbyggnad och bostadspolitik

Motivering:

En omskriven inledning till bostadspolitiken som utgår från att rätten till bostad är en grundläggande rättighet. En bostadspolitik som utgår från invånarnas behov, motverkar diskriminering och segregation med ett mer långsiktigt hållbarhetsperspektiv - socialt, ekonomiskt och miljömässigt.

Borttagen text är ~~struken~~ och tillagd text är understruken.

Det första stycket ska tas bort och ersättas med fyra nya stycken, samt att sist i texten lägga till ytterligare sex stycken samt mellanrubriker.

~~Fett hållbart dynamiskt samhälle planeras boende med sikte på hälsa, trygghet och oberoende. Alla, oberoende av kön, sexuell läggning, trosuppfattning, funktionsduglighet eller etnicitet ska kunna känna sig säkra i sin omgivning. En feministisk politik kräver därför nya normer för bostadsbyggande och samhällsplanering. Nya boendereformer krävs för att bryta mansdominans och det mansberoende som den nuvarande bostadspolitiken skapar. För att alla människors vardagsliv – också kvinnors och barns – ska fungera krävs barn- och äldreomsorg, skolor och mataffärer i närmiljön och en tillfredsställande kollektivtrafik. Feministiskt initiativ verkar för en samhällsplanering utifrån kvinnors möjligheter och villkor. Det kräver en samordnad planering av bostäder, service och arbetsplatser med ett prioriterat kollektivt transportsystem som avsevärt förkortar restider.~~

JAG YRKAR:

- att inledningen till kapitlet H Samhällsbyggnad och bostadspolitik ersätts med följande text:

H Samhällsbyggnad och bostadspolitik

Rätten till bostad – politikens ansvar

Att alla invånare har rätt till bostad slås fast i Sveriges grundlag som säger att det allmänna särskilt ska trygga rätten till bland annat bostad. Människors rätt till en bostad är en grundläggande rättighet som politiken ska ta ansvar för och inte kan delegera till enbart marknaden eller individen. Samhälls- och stadsbyggande är en konkret form av fördelningspolitik och ett strategiskt verktyg med lång verkningstid för alla typer av hållbarhetsarbete: socialt, ekonomiskt och miljömässigt.

Den grupp som hittills prioriterats i stadsplanering, trafik och bostadsbyggande är män. Män har högre inkomster och tryggare arbetsvillkor än kvinnor. Män kör bil i högre utsträckning än kvinnor och låginkomsttagare, som oftare åker kollektivt. Män har i större utsträckning möjlighet att äga sin bostad än kvinnor. Mäns krav på trygghet och säkerhet

ser också annorlunda ut än för andra människor. Ett samhälle som är planerat utifrån mäns behov innebär också att det är byggt för män. Därför vill Feministiskt initiativ att all samhällsplanering ska göras utifrån ett rättighetsperspektiv med antidiskriminering, jämlikhet och jämställdhet i åtanke, och med hänsyn till såväl invånarnas olika behov som social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet.

En förutsättning för att bygga ett samhälle som motverkar diskriminering är att människor som arbetar med samhällsplanering och bostadsproduktion har kunskaper om genus och könsmakt, hbtq, ålder, funktionalitet och antirasism och behöver därför kontinuerlig utbildning inom dessa områden.

Bostadsbyggandet ska vara en del av ett samhällsbygge som placerar förskola, skola, äldreboende, vårdcentral, bibliotek, gemensamhetslokaler, mataffärer, kaféer och kollektivtrafik i närheten av bostäder.

Motverka segregation

Sverige är kraftigt segregerat när det gäller boende. I den allmänna debatten förklaras ofta bostadssegregationen i termer av klasskillnader eller enskilda personers val ”att bo nära sina landsmän”. Det finns en föreställning om att det är de etniska minoriteterna som gör detta val, när studier istället visar att svenskar flyttar från områden som blivit heterogena. Segregationen kan inte kopplas bort ifrån de rasistiska strukturerna som finns i samhället, utan måste ses som resultatet av en strukturell diskriminering av invandrare och personer med invandrarbakgrund.

Enligt diskrimineringsombudsmannen (DO) är mörkertalet vad gäller förekomsten av direkt eller indirekt etnisk diskriminering på bostadsmarknaden stort.

Den etniska boendesegregationen kan ses i relation till en diskriminerande arbetsmarknad. De flesta fastighetsägare kräver att bostadssökande har fast anställning och regelbunden lön. Eftersom många invandrade personer, i synnerhet kvinnor, har låga löner, osäkra anställningar eller är arbetslösa utesluts de även från bostadsmarknaden. En diskriminerande arbetsmarknad utvecklar med andra ord bostadsområden organiserade efter etniska principer. Åtgärder mot arbetslöshet bland boende i marginaliserade och stigmatiserade områden måste därför prioriteras.

Detta ska inte ses som en form av positiv särbehandling, utan snarare som en insats mot den negativa särbehandlingen av boende i dessa områden. Feministiskt initiativs förslag syftar till att minska de negativa effekterna som en etablerad positiv särbehandling av majoritetsbefolkningen har för marginaliserade och stigmatiserade grupper.

Människor som är hemlösa eller utanför den ordinarie bostadsmarknaden skall så fort som möjligt inlemmas i den ordinarie bostadsmarknaden. En egen bostad är en förutsättning för att andra eventuella problem skall kunna åtgärdas.

Rätt typ av bostäder – som vi har råd med

Det är bostadskris i Sverige, framförallt i storstadsregionerna, och vi behöver bygga fler bostäder, men vi behöver framförallt bygga rätt bostäder. Bostadsbyggandet ska styras av invånarnas verkliga behov med ett långsiktigt hållbarhetsperspektiv och inte av bostadsföretags kortsiktiga vinstintressen. Många som efterfrågar bostäder har begränsade ekonomiska resurser, men nästan inga bostäder byggs för den målgruppen. Familjebildandet, liksom boendet ser ut på många olika sätt och bostäderna behöver motsvara det verkliga behovet och också vara mer flexibelt när behoven förändras, så att det är enklare att antingen byta bostad eller slå samman/dela befintliga bostäder.

Politiken måste ta sitt ansvar genom att stimulera bostadsbyggande, inte minst av hyresrätter med bra standard till rimliga priser. Allmännyttans roll som prispressare måste återetableras.

Kommunerna måste ta sitt ansvar både genom att ställa mark till förfogande och att ställa tydliga krav på byggföretag i samband med markanvisning för att bostäderna ska motsvara invånarnas behov. I ett område i centrala Göteborg pågår ett försök där över 10 000 lägenheter ska byggas de närmsta åren. Kommunen har krävt att minst en fjärdedel av de nybyggda lägenheterna ska ha låga hyror.

Långsiktigt och hållbart – socialt, ekonomiskt och miljömässigt

För att säkra ett hållbart byggande på lång sikt är det viktigt att ha en hög kvalitet när det gäller val av material och byggnadsteknik. Bostäder byggda med ett miljövänligt fokus i byggprocessens alla delar skonar miljön, håller längre och ger hälsosammare bostäder. För att hålla nere boendekostnaderna är det att föredra att bygga något mindre lägenheter och med en enklare standard när det gäller ytskiktet i lägenheterna.

Bygg också bostäder och bostadsområden som underlättar för ett miljömässigt hållbart vardagsliv där sopsortering underlättas, där det finns bra och tillgängliga utrymmen för cykelparkering, närhet till och trygg och trafiksäker väg till kommunikationer samt samhällsservice och affärer som är lätta att nå för invånarna.

Motionär:

Karin Ploen Hultén

STYRELSENS SVAR:

Vi delar motionärens uppfattning om att bostadspolitiken både behöver lyftas upp och utvecklas.

Styrelsens yrkar på bifall med följande ändringar:

- Tredje stycket, "hbtq" ändras till "normkritik"
- Att stycket om hemlöshet flyttas från underrubriken "motverka segregation" till underrubriken: "rätten till bostad – politikens ansvar".

MOTION 61. TILLÄGG AV KRAVPUNKTER FÖR EN FEMINISTISK POLITIK, KAPITEL H SAMHÄLLSBYGGNAD OCH BOSTADSPOLITIK

Motivering:

Kravpunkterna har ändrats för att bättre motsvara den omformulerade bostadspolitiken (se en separat motion med en ny inledning till kapitlet H Samhällsbyggnad och bostadspolitik).

JAG YRKAR:

- att följande punkter i kapitlet H Samhällsbyggnad och bostadspolitik läggs till samt att de placeras först bland punkterna:
 1. Fi ska verka för en skyndsam undersökning och analys av behovet av bostäder i Sverige.
 2. Fi ska verka för att analysen av bostadsbehovet ska göras ur ett rättighetsperspektiv och ligga till grund för en rikstäckande byggplan fördelad på regioner med delmål för tre, tio och tjugo år framåt i tiden. Planen ska innehålla totalt antal bostäder varav minst hälften av lägenheterna ska vara hyresrätter, samt fördelningen av storlekar och standardnivå, såsom t ex mindre och enklare studentbostäder.
 3. Fi ska verka för att kommunerna uppdras att nå målsättningen i byggplanen genom att i mycket större utsträckning ställa krav på byggbolagen som en förutsättning för markanvisning. Kommunen ska ställa krav på att varje fastighet ska innehålla en viss andel hyreslägenheter samt en viss andel lägenheter med låg hyra.
 4. Fi ska verka för att all planering av bostadsbyggande integrerar planering av infrastruktur såsom t ex samhällsservice och kollektivtrafik samt att alla delar i planeringen bedöms utifrån ett rättighetsperspektiv.

Motionär:

Karin Ploen Hultén

STYRELSENS SVAR:

Yrkandena kommer som en konsekvens av huvudmotionen.

Styrelsens yrkar på bifall med följande tillägg:

- 2. Fi ska verka för att analysen av bostadsbehovet ska göras ur ett rättighetsperspektiv och ligga till grund för en rikstäckande byggplan fördelad på regioner med delmål för tre, tio och tjugo år framåt i tiden. Planen ska innehålla totalt antal bostäder varav minst hälften av lägenheterna ska vara hyresrätter, samt fördelningen av storlekar och standardnivå, såsom t ex mindre och enklare studentbostäder utan att kraven på tillgänglighet försvagas.

MOTION 62. BORTTAG AV KRAVPUNKTER FÖR EN FEMINISTISK POLITIK, KAPITEL H SAMHÄLLSBYGGNAD OCH BOSTADSPOLITIK

Motivering:

Kravpunkterna har ändrats för att bättre motsvara den omskrivna bostadspolitiken (se en separat motion med en ny inledning till kapitlet H Samhällsbyggnad och bostadspolitik).

JAG YRKAR:

- att följande punkter (4, 7 och 24) i kapitlet H Samhällsbyggnad och bostadspolitik tas bort:
 - 4: Fi ska verka för att bryta den patriarkala dominansen avseende den fysiska samhällsplaneringen är ett prioriterat krav för att åstadkomma en rejäl demokratisering av samhällsprocessen och en jämställd, behovsbaserad utveckling.
 - 7: Fi ska verka för att allmännyttans kostnadsnivåer och bostadsprogram ska baseras på kvinnors ekonomi.
 - 24: Fi ska verka för att hyresregleringen utreds och ses över för att den ska hindra diskriminering och att vinsterna återinvesteras i renoveringar av bostadsområden och nybyggnation för låg- och medelinkomsttagare.

Motionär:

Karin Ploen Hultén

STYRELSENS SVAR:

Yrkandena kommer som en konsekvens av huvudmotionen.

Styrelsens yrkar på bifall.

MOTION 63. ÄNDRING AV KRAVPUNKTER FÖR EN FEMINISTISK POLITIK, KAPITEL H SAMHÄLLSBYGGNAD OCH BOSTADSPOLITIK

Motivering:

Kravpunkterna har ändrats för att bättre motsvara den omformulerade bostadspolitiken (se en separat motion med en ny inledning till kapitlet H Samhällsbyggnad och bostadspolitik).

Borttagen text är ~~struken~~ och tillagd text är understruken.

JAG YRKAR:

- att punkterna 3, 9, 12, 14, 26 och 27 i kapitlet H Samhällsbyggnad och bostadspolitik ändras enligt följande:

3: Fi ska verka för att alla grupper som förbereder och som tar samhällsbyggande beslut så fort som möjligt ska uppnå en befolkningsmässigt representativ fördelning på 50 procent kvinnor och 50 procent män i olika åldrar vad gäller kön, ålder, funktionalitet och etnicitet. Dessa organ ska ha en bred demokratisk och lättillgänglig remissprocess.

9: Fi ska verka för att alla personer som på central, regional och lokal olika nivåer är involverade i samhällsplaneringen och bostadsproduktion får utbildning i perspektiv som jämställdhet, genus, funktionalitet, antirasism och hbtq, ska tillägna sig baskunskaper i jämställdhet. För detta ändamål ska kurser regelbundet anordnas på central, regional och lokal nivå.

12: Fi ska verka för att samhällsekonomiska uträkningar ska utgå från ett feministiskt, hbtq-, antirasistiskt- och miljöperspektiv samt ska ta hänsyn till funktionshindrades nedsattas behov.

14: Fi ska verka för att en rikstäckande bostadsvaneundersökning genomförs. Syftet är att skapa förutsättningar för en trygghetsskapande bostadspolitik. Exempel på sådant som ska utredas i undersökningen är flyttningstrender, den dagliga tidsfördelningen i det privata och i det offentliga rummet, kvinnors människors dagliga planering och utnyttjande av transporter, tillgänglighetsaspekter, etc. Resultaten ska redovisas utifrån bland annat könstillhörighet.

26: Fi ska verka för att ansvarig kommun, landsting och/eller staten alltid ska göra en konsekvensanalys av helheten vid all samhällsplanering, till exempel ett nytt bostadsområde eller sträckningen för en busslinje. Analysen ska göras utifrån perspektiv som mänskliga rättigheter, socialt, ekonomiskt och miljömässigt. diskrimineringseffekterna för marginaliserade områden ska göras beträffande beslut i stadsplanering, infrastruktur, kommunikationer, service och så vidare.

27: Fi ska verka för sanktionering av hyresvärdar och andra aktörer på bostadsmarknaden för att eliminera möjligheterna att utöva diskriminering utifrån ras/eticitet samtliga diskrimineringsgrunder.

Motionär:

Karin Ploen Hultén

STYRELSENS SVAR:

Yrkandena kommer som en konsekvens av huvudmotionen.

Styrelsens yrkar på bifall med följande ändringar:

- Punkt 9: "Hbtq" ändras till "normkritik"
- Punkt 12: "miljöperspektiv samt ta hänsyn till funktionsnedsattas behov" ändras till "tillgänglighets- och hållbarhetsperspektiv".
- Punkt 14: Sista meningen, "bland annat könstillhörighet" ändras till "ett intersektionellt perspektiv".

MOTION 64. FÖRTYDLIGANDE AV 15-MINUTERSPRINCIPEN

*Kap H. Samhällsbyggnad och bostadspolitik i dokumentet "För en feministisk politik".
Skriven av Cecilia Billskog och Jackie Mhitaryan*

Motivering:

Förtydligande av 15-minutersprincipen i relation till glesbyggd. Inkommen fråga under valrörelsen.

Nuvarande text:

Punkt "...1 Fi ska verka för att 15-minutersprincipen lanseras. Detta gagnar arbete, fritid, samvaro och familjeliv och skapar mindre bidragsberoende. Detalj- och regionplaner samt stadsbildningar ska vila på ett jämställt och resurshushållande samhällsbyggande med en feministisk värdering och analys..."

VI YRKAR:

- att tillägg till mening ett "*1 Fi ska verka för att 15-minutersprincipen lanseras i storstadsregionerna.*" Samt ändra andra meningen till "*Detta gagnar arbete, fritid och samvaro, motverkar framväxandet av så kallade sovstäder (områden utan kommunal service) och skapar mindre bidragsberoende.*"

STYRELSENS SVAR:

Vi föreslår att punkten förtydligas genom den skrivning som finns i motion nr 65: "*Fi ska verka för att 15-minutersprincipen tas som utgångspunkt när man bygger nytt och när man planerar och ser över kollektivtrafik, service etc. Detta gagnar arbete, fritid, samvaro och familjeliv och skapar mindre bidragsberoende. Detalj- och regionplaner samt stadsbildningar ska vila på ett resurshushållande samhällsbyggande som motverkar segregering och utgår från en feministisk analys.*" Styrelsen anser inte att den behöver förtydligas ytterligare.

Styrelsens yrkar på avslag.

MOTION 65. AVSNITTET SAMHÄLLSBYGGNAD I FI:S POLITIKDOKUMENT

Som en av de personer som svarar på mail som kommer till Fi:s infomail har jag fått upp ögonen för ett par saker i avsnittet om samhällsbyggnad i politikdokumentet som jag tycker fattas eller bör ändras.

För det första har jag några mindre synpunkter i texten i de första två styckena, där jag tycker att en intersektionell analys bör genomsyra texten bättre, se mitt förslag 1 i yrkandena i denna motion.

För det andra så tycker jag att det saknas avsnitt som tar upp frågor om boende för ensamstående föräldrar, i första hand mammor. Ensamstående mammor har betydligt lägre disponibel inkomst än genomsnittet, de är diskriminerade på arbetsmarknaden och ofta drabbade av deltidarbetslöshet. Detta gör att de både har svårt att hitta boende och att betala dagens hyror. Jag skulle önska att denna grupps villkor benämndes i brödtexten samt att formuleringarna i punkterna 7, 9 och 27 modifieras med detta i åtanke.

För det tredje anser jag att hemlöshet, som är ett växande problem bör beröras i avsnittet. Hemlöshet handlar om bostadsbrist, men det handlar också om att människor med exempelvis missbruksproblem och psykiska problem inte klarar av att behålla sitt boende, endera för att de på något sätt missköter det, eller för att de inte klarar av att sköta sin ekonomi. För att hantera hemlösheten räcker det således inte med att erbjuda människor med exempelvis psykiska problem en bostad, det måste också finnas funktioner som stöttar dem så att de kan behålla boendet, alternativt att de erbjuds en annan form av boende. I Fi:s förslag i dagsläget finns endast det senare med. Jag anser därför att det bör kompletteras enligt mina förslag nedan.

Ytterligare en grupp av hemlösa är idag det som kallas för EU-migranter. Personer som bor längre eller kortare perioder i Sverige för att på olika sätt tjäna pengar. Ingen som vistas i Sverige bör vara hemlös. Socialtjänsten bör ha som uppgift att erbjuda akutboenden, men någon form av mer långsiktiga boenden där den boende betalar ersättning för boendet bör också utarbetas. EU-medborgare som omfattas av den fria rörligheten måste också ha rätt att bo under rimliga förhållanden när de vistas inom EU, som Sverige är en del av.

För det fjärde anser jag att Fi:s förslag till fastighetstaxering är mycket märkligt. En sådan rak form för taxering leder till att bostadsmarknaden blir extremt trögrörlig. Den som exempelvis köpt ett mycket stort boende till ett lågt taxeringsvärde kan få mångdubbelt ökade utgifter när personen exempelvis vill flytta till en liten pensionärslägenhet, eftersom man då kommer att få betydligt högre skatt. Det kommer också att leda till en orättvisa mellan generationer, där den generation som haft turen att vara i en ålder där man köper boende vid en tidpunkt med låg fastighetsskatt kommer att gynnas på bekostnad av de som köper bostad vid andra tidpunkter.

När fastighetstaxeringen ändrades efter valet 2006 var utgångspunkten att statens intäkter från fastigheter skulle ligga kvar, men att skatten skulle jämnas ut samt sänkas drastiskt. För att ro detta i land infördes en så kallad fastighetsavgift som i princip innebär att alla betalar lika mycket i skatt för en fastighet, oavsett storlek, läge eller standard (lite andra regler gäller för fritidshus).

För att dra in resterande pengar till statskassan beslutades om att lägga en avgift på uppskov av vinst vid försäljning. Detta skulle dels leda till att fler betalade in reavinstskatten i samband med försäljning, dels att staten fick in avgifter (ungefär som räntor) på uppskoven på reavinstskatten. Detta innebär att det blev dyrare för människor att flytta än det tidigare varit, vilket påverkar rörligheten på bostadsmarknaden. Det är självklart inte vare sig miljö- eller resurseffektivt att människor som egentligen både vill och kan flytta till mindre, väljer att bo kvar i stora bostäder för att det är ekonomiskt gynnsamt. Den ”platta” fastighetsavgiften i kombination med avgiften på reavinst gynnar också de som har mycket pengar och inte behöver låna så mycket till sitt

bostadsköp. De har fått minskad skatt. De som behöver låna mycket och när de flyttar till större, exempelvis om familjen växer, får utöver lånen betala ränta på sitt uppskov på reavinsten.

När Fi:s förslag om fastighetsskatt fattades var det i en situation då problembeskrivningen innehöll många exempel på familjer som tvingades flytta från sina bostäder för att köpesummorna på hus i deras närområde drevs upp väldigt fort. Sådant är självklart inte heller önskvärt. Men det finns inget som säger att nivåerna på taxeringsvärdet behöver beräknas på samma sätt som tidigare. Det går att utforma beräkningen av taxeringsvärdet på sätt som tar hänsyn till att människor måste kunna bo kvar även om marknaden ”skenar”. Samtidigt är det en viktig omfördelningsprincip att den som bor stort och bra bör betala mer i skatt än den som inte har råd med samma bostadsstandard. En fastighetsskatt som utgår från en procentsats på taxeringsvärdet i kombination med en bättre utformning av hur man beräknar taxeringsvärdet bör kunna ge både inkomster till statskassan och en rättvis betalningsbörd. Det är en ”gammal sanning” att det mest stabila för en stat att beskatta är fastigheter och fattigt folk. Både fastigheter och fattiga är nämligen de som har minst benägenhet att ”fly” landet om skattetrycket ökar. I det valet, tycker jag att Fi bör satsa på att hitta en bra lösning för att taxera fastigheter som också kan ha en viss omfördelningseffekt, liksom det, med rätt utformning, kan vara ett verktyg för att minska segregation. Jag föreslår därför att Fi fattar beslut i enlighet med mina förslag nedan.

För det femte anser jag att formuleringarna i punkten om 15-minuterssamhället bör modifieras. Tanken är bra, även om min personliga uppfattning är att denna tanke som springer ur 70-talets kvarters-tänkande, måste omarbetas radikalt för att passa ihop med hur samhället ser ut idag för att vara verksam. En sådan diskussion vore bra att föra i Fi. Fi kan absolut behålla visionen, men bra om den redan nu formuleras om i enlighet med mitt yrkande nr. 5 nedan.

För det sjätte föreslår jag viss ommöblering och smärre justeringar bland punkterna: att punkten om tillgänglighet flyttas upp för att markera att denna fråga ska genomsyra hela verksamheten samt några andra ändringar som framgår i yrkande nr 6 nedan.

MOT OVANSTÄENDE BAKGRUND YRKAR JAG:

- **att** de två första styckena i avsnittet om samhällsplanering byts ut mot följande formuleringar:
I ett hållbart dynamiskt samhälle planeras boende med sikte på alla människors hälsa, trygghet och oberoende. Alla, oberoende av familjetyp, kön, sexuell läggning, trosuppfattning, etnicitet eller om man har ett funktionshinder ska kunna känna sig säkra i sin omgivning. En feministisk politik kräver därför nya normer för bostadsbyggande och samhällsplanering. Nya boendereformer krävs för att bryta klassmässig och etnisk segregation, mansdominans och olika slags beroenderelationer som den nuvarande bostadspolitikerna skapar. För att alla människors vardagsliv ska fungera krävs barn- och äldreomsorg, skolor och mataffärer i närmiljön och en tillfredsställande kollektivtrafik. Feministiskt initiativ verkar för en samhällsplanering som bryter segregation och utgår från kvinnors möjligheter och villkor. Det kräver en samordnad planering av bostäder, service och arbetsplatser med ett prioriterat kollektivt transportsystem som avsevärt förkortar restider.

Sverige är kraftigt segregerat när det gäller boende. I den allmänna debatten förklaras ofta

bostadssegregeringen i termer av klasskillnader eller enskilda personers val ”att bo nära sina landsmän”. Det finns en föreställning om att det är klass eller etnicitet som påverkar människors val av var de ska bo, när studier istället visar att svenskar flyttar från områden som blivit heterogena och att de som har mer pengar flyttar från områden med låg social status. Segregeringen kan inte kopplas bort ifrån klassbaserade och rasistiska strukturer som finns i samhället.

- **att** det efter brödtexten i avsnittet läggs till följande stycken om ensamstående mödrar:

En annan grupp som är särskilt utsatt på bostadsmarknaden är ensamstående föräldrar, oftast mödrar. Ensamstående mammor diskrimineras på arbetsmarknaden, tjänar ofta dåligt och har ofta ofrivillig deltid. De har därmed svårare att få bostad, men ofta också problem att få ekonomin att gå runt och kunna betala hyror som ofta kräver att man är två personer med inkomst i familjen.

2b Samt att nuvarande punkterna 7, 9 och 27 modifieras så att de lyder enligt följande:

7 Fi ska verka för att allmännyttans kostnadsnivåer och bostadsprogram ska baseras på tanken om att familjer ser olika ut och att alla ska kunna bo med rimlig standard utifrån den inkomst de har.

9 Fi ska verka för att alla personer som på olika nivåer är involverade i samhällsplaneringen ska tillägna sig baskunskaper i jämställdhet, samt hur heteronormativitet och föreställningar om hur familjer ser ut samt hur etnisk diskriminering påverkar samhällsplaneringen. För detta ändamål ska kurser regelbundet anordnas på central, regional och lokal nivå.

27 Fi ska verka för sanktionering av hyresvärdar och andra aktörer på bostadsmarknaden för att eliminera möjligheterna att utöva diskriminering utifrån ras/eticitet eller familjesammansättning.

- **att** följande brödtext läggs till efter nuvarande brödtext samt avsnittet om ensamstående föräldrar:

Hemlöshet är ett tilltagande problem i vårt samhälle. För att komma till rätta med detta problem krävs fler hyresrätter med låga hyror och fler boenden som är tillgängliga för förmedling via socialtjänsten. Psykiskt sjuka och missbrukare måste stöttas och erbjudas ett eget boende, samtidigt som de måste få stöd med att klara av boendet. Så kallade EU-migranter som vistas i Sverige måste också, genom socialtjänstens försorg få tillgång till boende om de saknar sådant.

För att fylla dessa behov och för att studenter och unga ska kunna flytta hemifrån krävs att bostadsbyggandet ökar och sker på sätt som skapar boenden som är möjliga att bo i till rimliga kostnader.

3b. Samt att det efter punkt 8 i punktlistan läggs till följande punkter:

- *Fi ska verka för fler bostäder finns tillgängliga för socialtjänsten att förmedla till de som idag är hemlösa.*
- *Fi ska verka för att det inom socialtjänsten utvecklas särskilda program för att hemlösa*

som fått ett boende ska få stöd för att klara sitt boende samt sin ekonomi så att de kan behålla boendet.

- *Fi ska verka för att det finns lägenheter till socialtjänstens förfogande där hemlösa s.k. EU-migranter ska kunna bo under vissa perioder. Ingen ska behöva bo på gatan.*

- att det sist i brödtexten läggs till följande avsnitt om fastighetsskatt:

Fastighetsskatten är idag utformad så att den minskar rörligheten på bostadsmarknaden. Genom att eventuella vinster på den fastighet man flyttar ifrån beläggs med en ränta så kan det i vissa fall, och vissa områden, vara så att det lönar sig att bo kvar i ett boende som man själv uppfattar som för stort, istället för att flytta till något mindre. Det är vare sig resurs-effektivt eller bra för bostadsmarknaden. Ett system där man istället taxerar fastigheter utifrån taxeringsvärdet ger samma inkomster för staten, men gynnar rörlighet på bostadsmarknaden. Regler för hur taxeringsvärden höjs eller sänks ska utformas så att människor inte måste flytta från ett boende till följd av hastigt stigande marknadspriser på bostäder i specifika områden.

4b. Samt att nuvarande punkt 20 byts ut mot följande tre punkter:

- *Fi ska verka för att fastighetsskatten som en procentsats på taxeringsvärdet återinförs. Bostadsrätter ska taxeras på samma sätt som fastigheter.*
- *Fi ska verka för att utreda hur ett system för hur taxeringsvärde sätts utformas för att hindra att förändringar i marknadsvärdet i ett specifikt område inte gör att människor måste flytta på grund av hastigt ökad skatt.*
- *Fi ska verka för att uppskovsräntan avskaffas samt att uppskovsrätten återinförs.*

- att första punkten om 15-minutersprincipen ändras så att den lyder som följer:

1 Fi ska verka för att 15-minutersprincipen tas som utgångspunkt när man bygger nytt och när man planerar och ser över kollektivtrafik, service etc. Detta gagnar arbete, fritid, samvaro och familjeliv och skapar mindre bidragsberoende. Detalj- och regionplaner samt stadsbildningar ska vila på ett resurshushållande samhällsbyggande som motverkar segregation och utgår från en feministisk analys.

- att justeringar av ordningsföljd på punkterna samt några smärre justeringar görs enligt följande:

1. flytta upp nuvarande punkt 11 så att den står som punkt 2.
2. flytta upp nuvarande punkt 15 så att den står före nuvarande punkt 8 samt lägg till "missbrukare" i formuleringen av punkt 15, så att den lyder: "Fi ska verka för att varje vuxen individ ska ha rätt till en egen bostad till rimlig kostnad. Nya boende- och hyresrättsformer bör utvecklas och moderna kooperativa bosparkassar främjas. Det är särskilt viktigt att se till att lämpliga boendeformer och bostäder för utsatta grupper, såsom psykiskt sjuka, missbrukare och nyanlända flyktingar, finns att tillgå.
3. ändra "andra" till "olika" i nuvarande punkt 17, så att den lyder: "17 Fi ska verka för olika former av flerboende, det vill säga att flera innehavare kan stå på kontraktet.
4. nuvarande punkt 8 om förtursansökningar från sociala myndigheterna samt punkt 20 om prioriterade upplåtelseformer för ungdomar förstår jag inte. De bör förtydligas.

Motionär: Maria Jansson

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen håller i stort med om motionärens förslag men har några förslag på ändringar. Några av förslagen avslår vi med hänvisning till att de tillgodoses genom att vi bifaller motionerna 60-63.

Yrkande 1: Det första stycket är ersatt av ny text som tillgodoser motionärens intentioner, i enlighet med motion 60. Det andra stycket föreslås ändras i enlighet med motionärens yrkande.

Yrkande 2: Styrelsen instämmer i motionärens yrkande gällande brödtexten, som vi föreslår läggs till i den nya huvudtexten, på slutet av texten som hör till första underrubriken "*Rätten till bostad – politikens ansvar*". Gällande förslagen om ändring i kravpunkterna har dessa utgått, konsekvensändrats, i det nya dokumentet och innehållet återfinns i andra punkter, i enlighet med motion 60-63.

Yrkande 3: Vi föreslår att texten förs in efter nuvarande brödtext under "*Rätten till bostad – politikens ansvar*" på slutet, men före det föreslagna nya stycket om ensamstående föräldrar. Gällande förslagen om ändring i kravpunkterna håller vi med om innehållet men föreslår att punkt 1 och 2 slås ihop.

Yrkande 4: Det system med frysta värderingar utifrån fasta taxeringsvärden som F! tidigare förespråkade är, precis som motionären skriver, förbisprunget av utvecklingen. Vi delar också motionärens uppfattning om att nya regler ska ha som syfte att också öka rörligheten på bostadsmarknaden. Vi föreslår därför att ovanstående text och vidhängande kravpunkter förs in i texten under en egen rubrik – *Fastighetsskatt*.

Yrkande 5: Styrelsen instämmer i att kravpunkten om 15-minutersprincipen har varit otydlig och behöver utvecklas i enlighet med motionärens förslag. Gällande förslagen i yrkande 5a-b om ändring i ordningen håller vi med men numrering blir justerad i enlighet med ny struktur enligt motion 60-63. Vi håller också med om ändringen i yrkande 5c. De punkterna som tas upp i yrkande 5d är oprecisa och inte relaterade till någon konkret text och föreslås därför strykas helt eftersom motionären inte ger något konkret förslag på förändring.

Övergripande: Ändring av begreppsanvändning: i stället för psykiskt sjuka står personer med psykisk ohälsa, så kallade EU-migranter är ändrat till hemlösa EU-medborgare, samt att det istället för missbrukare står beroendesjuka.

Styrelsen yrkar på:

- Avslag på yrkande 1 gällande första stycket, bifall till stycke två.
- Bifall till yrkande 2 gällande brödtexten, som läggs in under **Rätten till bostad – politikens ansvar**, avslag till förslag på ändring av kravpunkterna
- Bifall till yrkande 3 gällande brödtexten, som föreslås läggas in under **Rätten till bostad – politikens ansvar**. Bifall till förslaget om ändring i kravpunkterna 1 och 2 med tillägget att de slås ihop.
- Bifall till yrkande 4, den nya texten läggs in under en ny rubrik – **Fastighetsskatt**
- Bifall till yrkande 5 gällande att ändra texten om 15-minutersprincipen, bifall till uppflyttning

av punkterna men i enlighet med förslag i Karin Ploen Hulténs motion, bifall till tillägg av missbrukare (beroendesjuka) i kravpunkt 15, bifall till yrkande 5c, avslag till yrkande 5d, punkterna föreslås istället tas bort helt ur politikdokumentet.

- Genomgående vill vi också ändra begreppen *missbrukare* till *beroendesjuka, psykiskt sjuka* till *personer med psykisk ohälsa*, så kallade *EU-migranter* till *hemlösa EU-medborgare*.

Ny text blir följande:

Texten H. Samhällsbyggnad och bostadspolitik som den blir efter att motionerna är besvarade

Motionerna från Karin Ploen Hultén: 1. En ny inledning till bostadspolitiken, 2. Tillägg av kravpunkter, 3. Borttag av kravpunkter, 4. Ändring av kravpunkter .

Motion från Cecilia Billskog och Jackie Mhirtyan - Förtydligande av 15-minutersprincipen.

Motion från Maria Jansson - Avsnittet Samhällsbyggnad i F!:'s politikdokument.

H. Samhällsbyggnad och bostadspolitik

Rätten till bostad – politikens ansvar

Att alla invånare har rätt till bostad slås fast i Sveriges grundlag som säger att det allmänna särskilt ska trygga rätten till bland annat bostad. Människors rätt till en bostad är en grundläggande rättighet som politiken ska ta ansvar för och inte kan delegera till enbart marknaden eller individen. Samhälls- och stadsbyggande är en konkret form av fördelningspolitik och ett strategiskt verktyg med lång verkningstid för alla typer av hållbarhetsarbete: socialt, ekonomiskt och miljömässigt.

Den grupp som hittills prioriterats i stadsplanering, trafik och bostadsbyggande är män. Män har högre inkomster och tryggare arbetsvillkor än kvinnor. Män kör bil i högre utsträckning än kvinnor och låginkomsttagare, som oftare åker kollektivt. Män har i större utsträckning möjlighet att äga sin bostad än kvinnor. Mäns krav på trygghet och säkerhet ser också annorlunda ut än för andra människor. Ett samhälle som är planerat utifrån mäns behov innebär också att det är byggt för män. Därför vill Feministiskt initiativ att all samhällsplanering ska göras utifrån ett rättighetsperspektiv med antidiskriminering, jämlikhet och jämställdhet i åtanke, och med hänsyn till såväl invånarnas olika behov som social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet.

En förutsättning för att bygga ett samhälle som motverkar diskriminering är att människor som arbetar med samhällsplanering och bostadsproduktion har kunskaper om genus och könsmakt, normkritik, ålder, funktionalitet och antirasism och behöver därför kontinuerlig utbildning inom dessa områden.

Bostadsbyggandet ska vara en del av ett samhällsbygge som placerar förskola, skola, äldreboende, vårdcentral, bibliotek, gemensamhetslokaler, mataffärer, kaféer och kollektivtrafik i närheten av bostäder.

Hemlöshet är ett tilltagande problem i vårt samhälle. Människor som är hemlösa eller utanför den ordinarie bostadsmarknaden skall så fort som möjligt inlemmas i den ordinarie bostadsmarknaden. En egen bostad är en förutsättning för att andra eventuella problem skall kunna åtgärdas.

Det måste byggas fler hyresrätter med låga hyror och fler boenden som är tillgängliga för förmedling via socialtjänsten. Personer med psykisk ohälsa och beroendesjuka måste stöttas och erbjudas ett eget boende, samtidigt som de måste få stöd med att klara av boendet. Hemlösa EU-medborgare som vistas i Sverige måste också, genom socialtjänstens försorg få tillgång till boende om de saknar sådant.

En annan grupp som är särskilt utsatt på bostadsmarknaden är ensamstående föräldrar, oftast mödrar. Ensamstående mammor diskrimineras på arbetsmarknaden, tjänar ofta dåligt och har ofta ofrivillig deltid. De har därmed svårare att få bostad, men ofta också problem att få ekonomin att gå runt och kunna betala hyror som ofta kräver att man är två personer med inkomst i familjen.

Motverka segregation

Sverige är kraftigt segregerat när det gäller boende. I den allmänna debatten förklaras ofta bostadssegregationen i termer av klasskillnader eller enskilda personers val ”att bo nära sina landsmän”. Det finns en föreställning om att det är klass eller etnicitet som påverkar människors val av var de ska bo, när studier istället visar att svenskar flyttar från områden som blivit heterogena och att de som har mer pengar flyttar från områden med låg social status. Segregationen kan inte kopplas bort ifrån klassbaserade och rasistiska strukturer som finns i samhället.

Enligt diskrimineringsombudsmannen (DO) är mörkertalet vad gäller förekomsten av direkt eller indirekt etnisk diskriminering på bostadsmarknaden stort. Den etniska boendesegregationen kan ses i relation till en diskriminerande arbetsmarknad. De flesta fastighetsägare kräver att bostadssökande har fast anställning och regelbunden lön. Eftersom många invandrade personer, i synnerhet kvinnor, har låga löner, osäkra anställningar eller är arbetslösa utesluts de även från bostadsmarknaden. En diskriminerande arbetsmarknad utvecklar med andra ord bostadsområden organiserade efter etniska principer. Åtgärder mot arbetslöshet bland boende i marginaliserade och stigmatiserade områden måste därför prioriteras. Detta ska inte ses som en form av positiv särbehandling, utan snarare som en insats mot den negativa särbehandlingen av boende i dessa områden. Feministiskt initiativs förslag syftar till att minska de negativa effekterna som en etablerad positiv särbehandling av majoritetsbefolkningen har för marginaliserade och stigmatiserade grupper.

Rätt typ av bostäder – som vi har råd med

Det är bostadskris i Sverige, framförallt i storstadsregionerna, och vi behöver bygga fler bostäder, men vi behöver framförallt bygga rätt bostäder. Bostadsbyggandet ska styras av invånarnas verkliga behov med ett långsiktigt hållbarhetsperspektiv och inte av bostadsföretags kortsiktiga vinstintressen. Många som efterfrågar bostäder har begränsade ekonomiska resurser, men nästan inga bostäder byggs för den målgruppen. Familjebildandet, liksom

boendet ser ut på många olika sätt och bostäderna behöver motsvara det verkliga behovet och också vara mer flexibelt när behoven förändras, så att det är enklare att antingen byta bostad eller slå samman/dela befintliga bostäder.

Politiken måste ta sitt ansvar genom att stimulera bostadsbyggande, inte minst av hyresrätter med bra standard till rimliga priser. Allmännyttans roll som prispressare måste återetableras.

Kommunerna måste ta sitt ansvar både genom att ställa mark till förfogande och att ställa tydliga krav på byggföretag i samband med markanvisning för att bostäderna ska motsvara invånarnas behov. I ett område i centrala Göteborg pågår ett försök där över 10 000 lägenheter ska byggas de närmsta åren. Kommunen har krävt att minst en fjärdedel av de nybyggda lägenheterna ska ha låga hyror.

Långsiktigt och hållbart – socialt, ekonomiskt och miljömässigt

För att säkra ett hållbart byggande på lång sikt är det viktigt att ha en hög kvalitet när det gäller val av material och byggnadsteknik. Bostäder byggda med ett miljövänligt fokus i byggprocessens alla delar skonar miljön, håller längre och ger hälsosammare bostäder. För att hålla nere boendekostnaderna är det att föredra att bygga något mindre lägenheter och med en enklare standard när det gäller ytskiktet i lägenheterna.

Bostäder och bostadsområden ska utformas efter ett miljömässigt hållbart vardagsliv där sopsortering underlättas, där det finns bra och tillgängliga utrymmen för cykelparkering, närhet till och trygg och trafiksäker väg till kommunikationer samt samhällsservice och affärer som är lätta att nå för invånarna.

Fastighetsskatten

Fastighetsskatten är idag utformad så att den minskar rörligheten på bostadsmarknaden. Genom att eventuella vinster på den fastighet man flyttar ifrån beläggs med en ränta så kan det i vissa fall, och vissa områden, vara så att det lönar sig att bo kvar i ett boende som man själv uppfattar som för stort, istället för att flytta till något mindre. Det är vare sig resurs-efektivt eller bra för bostadsmarknaden. Ett system där man istället taxerar fastigheter utifrån taxeringsvärdet ger samma inkomster för staten, men gynnar rörlighet på bostadsmarknaden. Regler för hur taxeringsvärden höjs eller sänks ska utformas så att människor inte måste flytta från ett boende till följd av hastigt stigande marknadspriser på bostäder i specifika områden.

1. Fi ska verka för en skyndsam undersökning och analys av behovet av bostäder i Sverige
2. Fi ska verka för att analysen av bostadsbehovet ska göras ur ett rättighetsperspektiv och ligga till grund för en rikstäckande byggplan fördelad på regioner med delmål för tre, tio och tjugo år framåt i tiden. Planen ska innehålla totalt antal bostäder varav minst hälften av lägenheterna ska vara hyresrätter, samt fördelningen av storlekar och standardnivå, såsom t ex mindre och enklare studentbostäder, utan att kraven på tillgänglighet försvagas.
3. Fi ska verka för att kommunerna uppdras att nå målsättningen i byggplanen genom att i

- mycket större utsträckning ställa krav på byggbolagen som en förutsättning för markanvisning. Kommunen ska säkerställa att fastighetsbeståndet (min ändring) ska innehålla en viss andel hyreslägenheter samt en viss andel lägenheter med låg hyra.
4. Fi ska verka för att all planering av bostadsbyggande integrerar planering av infrastruktur såsom t ex samhällsservice och kollektivtrafik samt att alla delar i planeringen bedöms utifrån ett rättighetsperspektiv.
 5. Fi ska verka för att 15-minutersprincipen tas som utgångspunkt när man bygger nytt och när man planerar och ser över kollektivtrafik, service etc. Detta gagnar arbete, fritid, samvaro och familjeliv och skapar mindre bidragsberoende. Detalj- och regionplaner samt stadsbildningar ska vila på ett resurshushållande samhällsbyggande som motverkar segregering och utgår från en feministisk analys.
 6. Fi ska verka för att tillgänglighet integreras helt och fullt från början i all planering. Äldre bebyggd miljö ska anpassas för ökad tillgänglighet.
 7. Fi ska verka för att alla kommuner ska utreda den fysiska verkligheten och i detaljplaneringen arbeta utifrån ett perspektiv där medborgarna, särskilt med kvinnor i åtanke, kan känna sig trygga vid alla tider på dygnet. Alla kommuner ska upprätta en handlingsplan för hur detta ska kunna uppnås.
 8. Fi ska verka för att alla grupper som förbereder och som tar samhällsbyggande beslut så fort som möjligt ska uppnå en befolkningsmässigt representativ fördelning vad gäller kön, ålder, funktionalitet och etnicitet. Dessa organ ska ha en bred demokratisk och lättillgänglig remissprocess
 9. Fi ska verka för att infrastrukturen, såsom kommunikationer, energi, vatten och avlopp, ska förvaltas med hänsyn till resurshushållning och ekologi.
 10. Fi ska verka för att kommunala bostadsförmedlingar återinförs i alla kommuner och att alla personer i kön ska kunna meritera sig till alla lediga lägenheter som annonseras ut.
 11. Fi ska verka för att varje vuxen individ ska ha rätt till en egen bostad till rimlig kostnad. Nya boende och hyresrättsformer bör utvecklas och moderna kooperativa bosparkasor främjas. Det är särskilt viktigt att se till att lämpliga boendeformer och bostäder för utsatta grupper, såsom personer med psykisk ohälsa, beroendesjuka och nyanlända flyktingar, finns att tillgå.
 12. Fi ska verka för fler bostäder finns tillgängliga för socialtjänsten att förmedla till de som idag är hemlösa och att socialtjänsten har möjlighet att utveckla särskilda program så att hemlösa som fått ett boende ska få stöd för att klara boende och ekonomi.
 13. Fi ska verka för att det finns lägenheter till socialtjänstens förfogande där hemlösa EU-medborgare ska kunna bo under vissa perioder. Ingen ska behöva bo på gatan.
 14. Fi ska verka för att alla personer som på central, regional och lokal nivå är involverade i samhällsplanering och bostadsproduktion får utbildning i perspektiv som jämställdhet, genus, funktionalitet, antirasism och normkritik.
 15. Fi ska verka för minskade avgasutsläpp, en utbyggd kollektivtrafik och fler och bättre cykelvägar i städerna.
 16. Fi ska verka för att samhällsekonomiska uträkningar ska utgå från ett feministiskt, normkritiskt, antirasistiskt, tillgänglighets- och hållbarhetsperspektiv.
 17. Fi ska verka för att alla ska ha möjlighet till utbildning och tillgång till offentlig service samt informationsteknologi oavsett var i landet man väljer att bosätta sig.
 18. Fi ska verka för att en rikstäckande bostadsvaneundersökning genomförs. Syftet är att

skapa förutsättningar för en trygghetsskapande bostadspolitik. Exempel på sådant som ska utredas i undersökningen är flyttningstrender, den dagliga tidsfördelningen i det privata och i det offentliga rummet, människors dagliga planering och utnyttjande av transporter, tillgänglighetsaspekter, etc. Resultaten ska redovisas utifrån ett intersektionellt perspektiv.

19. Fi ska verka för fler härbärgen för kvinnor.
20. Fi ska verka för olika former av flerboende, det vill säga att flera innehavare kan stå på kontraktet.
21. Fi ska verka för att allmännyttan ska vara en förebild och leverera bostaden som en bruksvärdesmärkt produkt: Bra bostad.
22. Fi ska verka för att fastighetsskatten som en procentsats på taxeringsvärdet återinförs. Bostadsrätter ska taxeras på samma sätt som fastigheter.
23. Fi ska verka för att utreda hur ett system för hur taxeringsvärde sätts utformas för att hindra att förändringar i marknadsvärdet i ett specifikt område gör att människor måste flytta på grund av hastigt ökad skatt.
24. Fi ska verka för att uppskovsräntan avskaffas samt att uppskovsrätten återinförs.
25. Fi ska verka för att utveckla kooperativa hyresrätter med lokala demokratiska styrelseorgan.
26. Fi ska verka för att en flexibel behovsgenererad lägenhetssammansättning utvecklas där lägenheter och rum kan länkas samman på olika sätt. Det kan till exempel handla om att lägenheter byggs så gemensam vårdnad av barn vid skilsmässa underlättas eller att alternativa familjebildningar, innehållande en eller flera familjer, får lämpliga lägenheter.
27. Fi ska verka för att blandade och flexibla lösningar vad gäller samhällsplanering utvecklas så att arbetslokaler, service, skolor med mera kan rymmas inom samma närområde, kanske rent av i samma fastighet.
28. Fi ska verka för att tillsätta en demokratiskt styrd bo- och markkreditbank som har i uppgift att vara huvudaktör i frågor som rör markanvisningar samt främja en kravmärkt bostadspolitik.
29. Fi ska verka för att ansvarig kommun, landsting och/eller staten alltid ska göra en konsekvensanalys av helheten vid all samhällsplanering, till exempel ett nytt bostadsområde eller sträckningen för en busslinje. Analysen ska göras utifrån perspektiv som mänskliga rättigheter, socialt, ekonomiskt och miljömässigt.
30. Fi ska verka för sanktionering av hyresvärdar och andra aktörer på bostadsmarknaden för att eliminera möjligheterna att utöva diskriminering utifrån ras/etnicitet eller familjesammansättning.
31. Fi ska verka för att nyanlända själva ska få välja var de ska etablera sig. Samhället ska underlätta för dessa grupper att komma in på arbets- och bostadsmarknaden.
32. Fi ska verka för en lagstiftning som kraftigt begränsar reklam och istället upplåter plats åt samhällsinformation och kultur på offentliga utrymmen.

MOTIONER PÅ KAPITEL I.
KULTURPOLITIK

MOTION 66. KVINNLIG PROFFSLIGA INOM ISHOCKEY OCH FOTBOLL

Partiprogrammet 2013

1.2.31

I Sverige finns två elitserier för ishockey respektive fotboll för damer, Riksserien och Damallsvenskan. Lönenivån varierar, både mellan sporterna i sig och mellan de enskilda klubbarna. Många kvinnliga elitidrottare saknar möjlighet att livnära sig enbart på sitt idrottande, vilket är problematiskt och beror på att en i dagens samhälle värderar kvinnliga idrottares prestationer lägre än deras manliga motsvarigheter. Jag tror att vi kan förändra detta genom att arbeta med punkt 1.2.26-30 i partiprogrammet. Däremot bör en ha i åtanke att såväl herr- som damklubbar bedriver marknadsekonomiska verksamheter som främst bekostas av sponsorintäkter, biljettförsäljning och TV-avtal. Att spelarna på damsidan i genomsnitt tjänar sämre än herrarna beror på att deras föreningar omsätter mindre pengar och därigenom får ett begränsat ekonomiskt utrymme till personalkostnader. Dessa skillnader kan och bör motverkas, men inte genom att vi som parti på ett direkt sätt försöker reglera lönesättningen. Politikens uppgift bör snarare vara att skapa jämlika förutsättningar för att utöva idrott, något som på sikt leder till en höjd status för damidrotten och i förlängningen påverkar lönebildningen inom Riksserien och Damallsvenskan.

JAG YRKAR:

- att stryka punkt 1.2.31 i partiprogrammet gällande att partiet ska verka för att "*Sverige får en kvinnlig proffsliga inom ishockey och fotboll*".

Motionär:

Kajsa Birgersson

STYRELSENS SVAR

Styrelsen instämmer i motionärens förslag

Styrelsen yrkar på bifall

MOTION 67. MAKT OCH MEDIA

För en feministisk politik (Dokumentet som ska ändras)

I.1 Makt och media (Avsnittet som ska ändras)

Medielandskapet är i snabb förändring och mediepolitiken behöver anpassas därefter.

JAG YRKAR:

- att följande text ersätter avsnittet I.1 Makt och Media:

I.1 Makt och media

Media har stor makt och inflytande över hur vi uppfattar vår omvärld. Bilden av världen och av oss själva formas av de berättelser och bilder media levererar, definierar som normalt och värt att sträva efter. Berättelserna om kvinnor och män är som gjutna i cement i media och en vit manlig, heterosexuell norm genomsyrar mediebranschen, dess innehåll och tilltal. För att medierna ska bidra till att uppfylla jämställdhetsmålen behöver utvecklingen bevakas, utvärderas och följas upp kontinuerligt. Den kunskap som finns bygger på tillfälliga projekt eller är beroende av ideella krafter. Och medieforskare med genusinriktning saknar statistik, eftersom medierna själva ogärna är öppna med sina brister på området.

Allt fler regeringar inser allvaret i det demokratiska underskott som uppstår i samhället när kvinnor och män behandlas olika i medierna och i medieorganisationer. Medierna kan antingen förhindra eller påskynda strukturella förändringar för jämlikhet och detta har uppmärksammats på global nivå. Riktlinjer har tagits fram av Unesco, Europarådet för de mänskliga rättigheterna och även den internationella journalistfederationen IFJ. Samtidigt har EU antagit indikatorer för jämställdhet inom mediebranschen, som är mätbara och jämförbara, vilket gör det möjligt att diskutera varför vissa länder ligger så långt efter och som kan göras för att förbättra läget.

Rådande patriarkala maktförhållanden i samhället blir också tydliga i medievärlden, i allt från medieägande och styrelserepresentation till presstöd, distribution, innehåll och tilltal. Kvinnor är underrepresenterade i medieföretagens styrelser. Vi har sett hur traditionella medier bidragit till normaliseringen av rasism, genom valet av perspektiv i frågeställningar och att det behövs ett kunskapslyft på etablerade redaktioner. Journalist och medieutbildningar behöver innehålla genus- och MR kunskap.

Även distributionen av tidskrifter till återförsäljare är ett stort problem för små tidskrifter, eftersom distributionen sköts av två företag som sätter priserna och bestämmer förutsättningarna. Detta begränsar den yttrande- och tryckfrihet vilken ett demokratiskt samhälle villar på. Medierna är dessa friheters arenor. Alla röster har idag inte tillträde till dessa forum. Strukturellt underordnade grupper berättelser osynliggörs i det offentliga samtalet. Feministiskt initiativ ska verka för att en kritisk diskussion om media, medias makt och medias betydelse för jämställdheten.

De stora medieägarnas oligopol är på väg att lösas upp. Ny teknik och den snabba överflyttningen till digitala medier gör det möjligt för marginaliserade eller underordnade grupper kan få en röst utan att ha stora ekonomiska resurser. Samtidigt som den traditionellt granskande journalistiken, som med stora resurser granskat såväl den politiska som ekonomiska makten, försvinner när inkomstkällorna för traditionella medier snabbt krymper. En kartläggning av mediepolitiska behov som inbegriper omställningsstöd, stöd till public service samt presstödet villkor och utformning.

Utvecklingen gör också att det blir allt viktigare med källkritik för unga människor. Mediekunskap behöver därför ingå grundskoleutbildningen, och utgå från ett intersektionellt perspektiv.

Ny teknik har även gjort det möjligt för kultur och information att sprida sig utan dessa mellanhänder. Detta skapar möjlighet för normkritisk och marginaliserad kultur att distribueras. Upphovspersoner, mediaföretag och internetleverantörer bör samarbeta för att bilda gemensamma, lättanvända lösningar för ersättningssystem.

1. Fi ska verka för att utreda hur riktlinjer som tagits fram av Unesco, Europarådet för de mänskliga rättigheterna samt den internationella journalistfederationen IFJ kan anpassas till svenska förhållanden.
2. Fi ska verka för stöd till initiativ och kampanjer som ökar kunskapen om hur könsstereotypa medieskildringar bekämpas.
3. Fi ska verka för att en mediekunskap som utgår från ett intersektionellt perspektiv ingår i samhällsundervisningen i grund och gymnasieskolan.
4. Fi ska verka för att journalist- och medieutbildningar behöver innehålla genus- och MR kunskap.
5. Fi ska verka för att konkurrenssituationen i distributionsledet ska utredas.
6. Fi ska verka för en kartläggning av mediepolitiska behov som inbegriper omställningsstöd, stöd till public service samt presstödet villkor och utformning.
7. Fi ska verka för att det inrättas ett genusgranskningsråd. Rådet ska granska och kartlägga genusskildringar i media ur ett demokratiperspektiv med utgångspunkt i klass, etnicitet, sexualitet, ålder med mera. Rådet ska också sammanställa underlag och information till exempelvis skolor, utbildare och föreningar.
8. Fi ska verka för att digitala medier bör erhålla samma moms nivå som papperstidningar, förutsatt att de faller inom ramen för en sammantagen redaktionell, journalistisk bedömning.
9. Fi ska verka för att lösningar utvecklas för att ersättning för upphovsrätt sker på ett sätt som frigör verk för visning, delning och omtolkning.

Motionär:

Lotten Sunna

STYRELSENS SVAR

Styrelsen instämmer i motionärens förslag

Styrelsen yrkar på bifall med följande ändring:

- att i punkt 7 ändra begreppet genusgranskningsråd till normkritiskt råd.

MOTIONER PÅ KAPITEL J.
MILJÖ

MOTION 68. DJURRÄTT OCH INTERSEKTIONALITET

Att utgå från en feministisk ståndpunkt leder till att omsorgen om livet sätts i fokus. Alla individer ska kunna färdas väl genom livet och största hänsyn ska tas till ekosystemet med alla dess varianter av liv. Ett samhälles moraliska status kan bedömas utifrån hur de svagaste medlemmarna behandlas. I vårt samhälle har individer som inte tillhör arten Homo Sapiens, människor, lägst status. De erkänns inga rättigheter alls utan det pratas om ”beskydd”.

En intersektionell analys visar på hur olika maktordningar samverkar och förstärker varandra. Fi arbetar för en värld fri från diskriminering, det finns ingen anledning att utesluta alla andra arter än den egna från ett inkluderande synsätt.

En grundprincip att utgå ifrån är att djuren, våra medvarelser, precis som människor föds till livet med en kropp som inte är till för någon annan utan tillhör individen. Djuren är kännande och tänkande varelser, de kan känna smärta och njutning, och många arter har ett komplext och djupt känsloliv, liknande människans. De har ett eget existensberättigande och finns inte till för att tillfredsställa någon annans behov eller för att skapa nytta för människor. I frihet lever de i olika relationella konstellationer tillsammans med andra individer inom och utom arten.

Djuren och djurprodukter ska inte ses som objekt som förvandlas till gratis råvara för vår ekonomi, utan som en värdefull del av näringskedjor och natur. Djur ska inte ses som underordnade mänskliga intressen som får lov att utnyttjas för dessa intressens skull. Djur och människor kan leva i en berikande samklang i världen om människan, som är den starkare parten, tar hänsyn till djurens existens och behov när hon planerar sin egen existens, ekonomi och framtid. I ett samhälle med feministiska förtecken kan alla individer färdas väl genom livet.

VI YRKAR PÅ:

- att djurrätt får ett eget avsnitt i partiprogrammet och att det inte som nu ligger under avsnittet om miljö.
- att en arbetsgrupp tillsätts för att utveckla Fi s djurrättspolitiska program fram till nästa kongress.

Motionärer:

Fi Norrköping Styrelse.

Kontaktperson: Maija Löfgren

STYRELSENS SVAR:

Vi håller med motionärerna om att djurpolitik är viktigt och ska få ett eget kapitel. Vi ser även behovet av att utveckla vår djurpolitik och diskutera partiets syn på djurs ställning i samhället, utan att i dagsläget ta ställning till motionärernas syn på djurens plats i en intersektionell analys.

Styrelsen yrkar på:

- bifall på att sats ett med tillägget att kapitlet heter djurpolitik och har underavsnitten djurrätt och djurskydd.
- bifall på attsats 2 med tillägget att skuggriksdagsgruppen får uppdraget tillsammans med djurrättsgruppen.

MOTION 69. DJURRÄTTLIG VISION BEHÖVS

Relevant dokument: För en feministisk politik, avsnitt J 4 Djurrätt.

Att all mat på Fi:s kongress är vegansk hedrar verkligen partiet. Frågan om djurs rättigheter bör ses som en av vår tids mest viktiga samhällsfrågor. Dels eftersom det handlar om så otroligt många individer. Bara i Sverige dödas nästan 90 miljoner landlevande djur och 19 miljarder fiskar. Dels eftersom det handlar om så grundläggande intressen – att inte utsättas för lidande och dödas.

På Wikipedia finns följande stycke i artikeln om djurskydd: ”Djurskydd ska ej förväxlas med djurrätt som handlar om att det i princip är fel att använda eller döda djur oavsett hur de behandlas.”

I partiprogrammet finns ett helt avsnitt om djurrätt. Innehållet handlar dock i huvudsak om djurskydd; avsnittet handlar om hur utnyttjandet av djur ska regleras för att minska lidande men säger inget om en grundläggande kritik mot djurutnyttjandet som sådant. Flera stycken är bisarra ur ett djurrättsligt perspektiv, t ex detta:

”60. Fi ska verka för att alla husdjur i jordbruksverksamhet ska ha laglig rätt till längre utevistelse under sommaren.”

Denna punkt visar på okunskap om verkligheten i Sveriges djurindustri. Kycklingar som föds upp för att bli kött lever idag bara en dryg månad pga intensiv avel. Hur ska Fi:s förslag om utevistelse kunna möjliggöras för alla de kycklingar som bara lever en månad under höst-vinter-vår? Detta illustrerar att det som behövs för att komma tillrätta med lidandet inom djurhållningen inte är nya regleringar utan ett systemskifte till ett samhälle som respekterar djurs rättigheter.

Ett partiprogram är ett dokument som bör vara visionärt. Givetvis kan Fi framöver lägga olika förslag för förbättrat djurskydd men om visionen inte är tydligare är det problematiskt. Vi kan tänka på samma sätt som på migrationsområdet där Fi har gått ut med en vision om en värld utan gränser samtidigt som vi lägger förslag om reformerad migrationspolitik för att minska det värsta lidandet.

VI YRKAR:

- **att** avsnittet om djurrätt ersätts med följande:

”Djur har liksom människor förmåga att känna och uppleva. Det ger dem starka individu-

ella intressen att inte utsättas för lidande eller dödas av människor. Vår vision är därför ett samhälle som inte förtrycker djur. I ett sådant samhälle föder vi inte upp djur för att döda och äta dem eller det de tvingas producera. Vi utsätter inte djur för vetenskapliga försök som inte är i deras eget intresse. Vi utnyttjar dem inte för kläder eller andra varor och inte som underhållning. Istället strävar vi efter ett förhållande med djur präglad av respekt där djurens egna intressen ges stor vikt.

Fi ska verka för:

- Att djurs rätt att inte dödas eller utsättas för lidande av människor skrivs in i grundlagen (?)
- Att det blir olagligt att föda upp djur för mat, kläder eller andra varor.
- Att satsa på djurfria vetenskapliga testmetoder och att den etiska prövningen av användande av djur i försök baseras på samma princip som när människor deltar i försök - djuren måste bedömas själva vilja medverka.
- Att förbud införs mot att använda djur i underhållning.
- Att djurskyddslagen uppdateras i syfte att reglera människors respektfulla relationer med djur, t ex vilka regler som ska gälla för djur som familjemedlemmar och om djur hålls i landskapsvårdande syfte.”

Motionärer:

Kajsa Markström, Malte Lindstam och Filip Hallböök

STYRELSENS SVAR:

Avslag med hänvisning till att vi bifaller motion 68.

Styrelsen yrkar på avslag.

MOTION 70. REVIDERING AV J.4 DJURRÄTT OCH UTLYFTNING AV DET TILL ETT EGET KAPITEL: "K. ICKE-MÄNSKLIGA DJUR"

Dokument: För en feministisk politik

J.4 Djurrätt

Vi tycker att det är problematiskt att ha den politik som rör icke-mänskliga djur som en del i miljökapitlet då det handlar om ett separat politikområde. Djurrätt eller djurskydd, vilket utgår ifrån individen, har egentligen ingenting med miljö att göra. Miljö och frågor som rör icke-mänskliga djur korrelerar dock i vissa fall, t.ex. då vi pratar om några av vilda djurs livsvillkor och olika arters överlevnad. Detta är inte tillräckligt för att behandla hela området under miljökapitlet, utan bör behandlas i ett enskilt kapitel.

Avsnittet J.4 Djurrätt är även mycket missvisande. Dels heter avsnittet djurrätt även om det inte finns en enda djurrättslig mening i brödtexten. Detta är något som vi sett att Fi fått mycket kritik för i djurrättsliga och djurskyddsliga forum, speciellt inför valen 2014. Vi har sett att det i dessa

forum lyfts att Fi inte vet skillnaden på djurrätt och djurskydd och där den okunskapen därmed visar att Fi inte kan tas på allvar i frågorna.

Samtidigt ser vi att Fi har progressiva, antagna texter om icke-mänskliga djurs villkor, på olika håll i landet som visar på den kompetens och ideologiska skarpheit som finns inom partiet.

Dessa antagna texter runt om i landet samt även de skarpa nationella krav som Fi för, lyfte Fi till ett av de absolut mest populära partierna, under valrörelsen, bland människor engagerade i s.k. djurfrågor. En djurrättslig politik går hand i hand med en feministisk ideologi som har ett maktperspektiv och i sin essens arbetar mot diskriminerande normer och förtryck. Detta visar vi i flera nuvarande nationella krav som t.ex. att Fi vill förbjuda djurförsök inom undervisning, s.k. pälsdjursuppfödning och utnyttjandet av ickemänskliga djur i cirkusar. Vi föreslår att J.4 Djurrätt lyfts ur miljökapitlet till ett enskilt kapitel som får heta "K. Icke-mänskliga djur" och att innehållet byts ut till en helt ny brödtext där skillnaden mellan djurrätt och djurskydd blir tydligare. Den text som föreslås är delvis en sammanvävning av skarpa, kompetenta och redan antagna Fi dokument runt om i landet. Vi föreslår även en förändring i de nuvarande att-satserna för att ta bort det objektifierande och diskriminerande i språket samt ett antal nya att-satser. I förslaget för ett nytt kapitel "K. Icke-mänskliga djur" har vi även tagit bort en att-sats som inte längre är aktuell.

VI YRKAR:

- att **J.4 Djurrätt** lyfts ur miljökapitlet och byter namn till **K.Icke-mänskliga djur** samt att innehållet ersätts till texten nedan:

K. Icke-mänskliga djur

Vår politik bygger på övertygelsen om alla djurs egenvärde, mänskliga som icke-mänskliga.

Feministiskt initiativ har en vision om ett samhälle som erkänner alla djurs lika värde. Därför verkar vi för en samhällspolitik som bejakar kunskapen om att icke-mänskliga djur är kännande individer. Deras intressen och behov ska respekteras och tillgodoses.

En vanlig uppfattning är att människor främst eller endast behöver ta hänsyn till icke-mänskliga djur i form av hela arter eller populationer. Fi anser dock att individen bör sättas i centrum då lidande upplevs av enskilda varelser och inte av arter. Icke-mänskliga individers rättigheter är inte en fråga om ekologism och ska inte heller förminska till en fråga om djurskydd.

Vår politik utgår från insikten om att det finns ett förtryck av djur som grundas på arttillhörighet. Sociala, kulturella, ekonomiska och politiska strukturer och intressen formar våra idéer om andra djur. Benämningar på icke-mänskliga djur som exempelvis värphöns och slaktdjur framställer utnyttjandet av dessa individer som deras livsändamål. De framställs till att utnyttjas och dödas.

Fi har ett normkritiskt perspektiv kring dessa kollektiva föreställningar. Djurs kroppar, kraf-

ter och fortplantningsförmågor bör inte betraktas som kapital och handelsvaror. Deras fysiska egenskaper och beteenden ska inte manipuleras och anpassas till produktionsapparater.

Att föra en djurrättslig politik är nödvändigt för en långsiktig samhällsförändring för allas lika värde. Av hänsyn för de individer som idag lider under mänskligt utnyttjande ser vi dock djurskyddsliga åtgärder som en viktig del i det politiska arbetet. I och med dessa åtgärder kan vi på kort sikt försöka minska och reglera det mest extrema lidandet inom människans exploatering av andra djur.

Djurrätt

1. Fi ska verka för att förbjuda s.k. pälsdjursuppfödning.
2. Fi ska verka för att förbjuda ickemänskliga djur på cirkusar.
3. Fi ska verka för att innehav och spridning av djurpornografi förbjuds.
4. Fi ska verka för att all s.k. djurpolitik genomsyras av arbete mot förtryck och där olika djurperspektiv lyfts.
5. Fi ska verka för att all personal och medarbetare för socialtjänsten utbildas i djurrätt och alltid beaktar djurens förhållande i de hem där utredning inleds.
6. Fi ska verka för att djurrättsliga värderingar ska spridas i samhället bl.a. genom utbildning och kulturevenemang.
7. Fi ska verka för att på sikt kriminalisera allt utnyttjande och dödande av icke-mänskliga djur som resurser: däribland för arbetskraft, livsmedel, material, underhållning, utsmyckning och även vetenskapliga experiment som inte ligger i individens intresse.
8. Fi ska verka för att på sikt förbjuda produkter som testats på icke-mänskliga djur på ett ofördelaktigt sätt för den utsatta individen.
9. Fi ska verka för att ett normkritiskt förhållningssätt i relationen till djur bör ingå i skolans demokratiska uppdrag att förmedla maktkritiskt och respektfullt beteende inför alla djur.

Djurskydd

1. Fi ska verka för att djurskyddsmyndigheten återinrättas, och tar över det centrala ansvaret för djurskyddet. gräns
2. Fi ska verka för ett avskaffande av alla subventioner till djurindustrier oavsett politisk nivå.
3. Fi ska verka för upprättandet av en djurbalk som de har i t.ex. Norge.
4. Fi ska verka för att den djurskyddslagstiftning som finns idag efterlevs och att djurskyddsinspektörer känner sig trygga när de utför sitt arbete.
5. Fi ska verka för att det ska gå att väcka allmänt åtal när djur vanvårdas och att resurserna för lagens efterlevnad ökas.
6. Fi ska verka för att vegansk kost ska vara norm inom statliga, kommunala och länsverksamheter och att människor i samhället även på andra sätt uppmuntras till en vegansk kost.
7. Fi ska verka för att myndigheters samarbete med djurrätts- och djurskyddsorganisationer ökar.
8. Fi ska verka för ett förbud i lagen mot avel med sådan inriktning att det kan medföra

- lidande för moderdjur eller avkomma.
9. Fi ska verka för att fler djurskyddskontroller genomförs, främst oanmälda.
 10. Fi ska verka för att mer forskning bedrivs på området djurvälstånd så att mindre plågsamma slaktmetoder kan utvecklas, samt att berörda näringsidkare får relevant utbildning på området.
 11. Fi ska verka för att alla s.k. husdjur i jordbruksverksamhet ska ha laglig rätt till längre utevistelse under sommarhalvåret.
 12. Fi ska verka för att icke-mänskliga djur som hålls inom någon av de s.k. djurindustrierna ska ha rätt till större utrymmen och att vistas i mindre grupper.
 13. Fi ska verka för utveckling och ökat användande av alternativ till s.k.djurförsök.
 14. Fi ska verka för utveckling och ökat användande av livsbejakande metoder för populationsreglering av vilda djur.
 15. Fi ska verka för att förberedelse eller försök till grova jaktbrott straffbeläggs.
 16. Fi ska verka för finansierade sökjourer för bortsprungna djur som hålls för sällskap.
 17. Fi ska verka för att finansierade fristäder för djur som farit illa och/eller övergivits ska upprättas utspritt i landet.
 18. Fi ska verka för att registrering och märkning av icke-mänskliga djur ska vara obligatorisk. De arter som inte går att märka på ett skonsamt sätt får inte hållas av människor.
 19. Fi ska verka för 18-årsgräns och andra krav för de människor som vill hålla icke-mänskliga djur för sällskap. Fi ska verka för att förbjuda avlivning av friska icke-mänskliga djur som hålls för sällskap.
 20. Fi ska verka för att all uppfödning och handel med icke-mänskliga djur ska begränsas och licensieras.
 21. Fi ska verka för ett förbud av export av levande djur
 22. Fi ska verka för att de s.k. djurindustrierna inte ska ges möjlighet att påverka undervisningen i Sveriges förskolor, grundskolor, gymnasier och fritidshem, genom riktat material till pedagoger.
 23. Fi ska verka för att alla som skadar vilda djur oavsett art, ska vara skyldiga att rapportera in det.
 24. Fi ska verka för en större satsning på rehabilitering och vård av skadade vilda djur.
 25. Fi ska verka för att det ska finnas kvinnojourer där djur som hålls för sällskap är tillåtna.

Undertecknare:

Diana Zanzi Ferrando och Martin Ortega Engström

STYRELSENS SVAR:

Avslag med hänvisning till att vi bifaller motion 68.

Styrelsen yrkar på avslag

MOTION 71. RAPPORTERINGSSKYLDIGHET SAMT SATSNING PÅ REHABILITERING OCH VÅRD AV SKADADE VILDA DJUR

*Dokument: För en feministisk politik
J.4 Djurrätt*

Icke-mänskliga djur så som mänskliga djur har förmågan att uppleva. Då en kännande individ är sjuk eller skadad och lider har vi ett moraliskt ansvar att hjälpa den individen. Idag görs ett mycket viktigt och värdefullt arbete av våra viltjourer runt om i landet, men de jobbar tyvärr helt på ideell basis. Om ett icke-mänskligt djur exempelvis skulle bli påkörts, tar inte samhället hand om den påkörda, såvida det inte är en större individ så som t.ex. en björn eller en älg. Det finns inte heller någon rapporteringsskyldighet för de som kör på mindre vilda djur.

Enligt en grov uppskattning bildödas i Sverige varje år närmare 10 miljoner fåglar och däggdjur(1). Hur många som dödas av tåg är för de flesta arter okänt, men studier pekar på att det kan vara i samma storleksordning, åtminstone för de större arterna (2).

VI YRKAR DÄRFÖR:

- **att** Fi ska verka för att alla som skadar vilda djur oavsett art, ska vara skyldiga att rapportera in det.
- **att** Fi ska verka för en större satsning på rehabilitering och vård av skadade vilda djur.

(1) Centrum för biologisk mångfald bedömning baserad på uppgifter presenterade i Svensson 1998 + Seiler m.fl. 2004

(2) Seiler & Helldin 2006

Motionärer

Undertecknare: Diana Zanzi Ferrando, Martin Ortega Engström

STYRELSENS SVAR:

Vi håller med motionärerna om behovet av att se över luckorna i lagen gällande att alla vilda djur inte täcks in, men ser samtidigt svårigheter i att inte göra någon avgränsning alls. Styrelsen hänvisar därför utveckling av frågan inom ramen för uppdraget som följer på bifall av motion 68.

Styrelsen yrkar på avslag.

MOTION 72. DJURSKYDD FÖR VILDA FISKAR OCH FÖRBUD AV FISKJAKT

Dokument: partiprogrammet "För en feministisk politik"

J.4 Djurrätt

Fiskar är kännande individer som har förmåga att uppleva smärta såväl som lust. Många av dessa vattenlevande djur har meningsfulla sociala relationer och avancerade mentala förmågor. Vissa fiskar använder redskap och tusentals fiskarter bygger bon. Det är vanligt att fiskar lever i stora sociala grupper, där de också har olika relationer till olika individer. Vissa grupper utvecklar egna kulturer, socialt överförda traditioner som är unika för gruppen, såsom favoritplatser för parning och vilken migrationsväg gruppen tar. Dessa fakta står i klar kontrast till de fördomar och myter som omgett dessa djur. Fiskars förmågor har också betydelse för hur illa dessa kännande individer far i människans våld.

Omkring 1,6 miljoner av befolkningen ägnar fritid åt att lemlästa, kväva och döda vattenlevande djur utan bedövning. Varje år spenderar denna grupp 13 miljoner dagar åt det som kallas hobbyfiske, där ett okänt antal miljoner individer plågas ihjäl med krokarna och andra redskap. Inom det kommersiella dödandet av vilda fiskar så plågas vanligen djuren ihjäl genom kvävning. De fiskar som inte dör på land, dör medan de hänger på kroken, kämpar i nätet, kläms under andra fiskar vid lastning eller när deras simblåsar spricker av tryckskillnaden som uppstår då de snabbt dras upp från vattendjupet. Inom fisknäringen kan djuren bli hängande i krokarna många dagar innan linorna dras upp.

I Sverige finns det en uppseendeväckande lucka i svensk lag gällande dessa vilda djur. Trots att det kommersiella fisket är en jaktform som dödar otroliga 19 miljarder individer varje år, bara i Sverige, så saknas skydd i Jaktlagstiftningen; den gäller endast däggdjur och fåglar. Den myndighet som ansvarar för delar av det s.k. fiskandet inom Sverige, Havs- och vattenmyndigheten, tar inget ansvar för djurskyddsfrågor. Djurskyddslagen å sin sida omfattar endast de vilda djur som används i djurförsök, och därför saknar Jordbruksverket i sin tur föreskrifter för alla dessa vattenlevande djur som attackeras och dödas av människor.

Det är förbjudet för svenska näringar att döda fiskar i så kallade odlingar på de sätt som vilda fiskar vanligen dödas på. Det är även värt att uppmärksamma att en av Sveriges Lantbruksuniversitets undersökningar visat att bara 34 % av befolkningen stödjer jakt som sker för spänning och avkoppling. Fi bör verka för begränsning av och på sikt förbud mot detta våldsutövande, oavsett om det utförs för nöjes skull eller kommersiella syften.

VI YRKAR:

- **att** Fi verkar för att djurskyddslagstiftningen ska inkludera alla vilda fiskar och på sikt förbjuda alla former av jakt på fiskar.

Undertecknare:

Martin Ortega Engström, Diana Zanzi Ferrando

STYRELSENS SVAR:

Vi håller med motionärerna om behovet av att se över luckorna i lagen gällande att fiskar inte täcks in, men ser samtidigt svårigheter i dagsläget att ta ställning till totalförbud av jakt. Styrelsen hänvisar därför utveckling av frågan inom ramen för uppdraget som följer på bifall av motion 68.

Styrelsen yrkar på avslag.

MOTION 73. POLICY FÖR DJURVÄNLIGA MILJÖER

Genom vårt arbete i temagruppen Fi Djurrätt har vi kommit i kontakt med många väljare som säger sig rösta på Fi för den rosa djurpolitiken. Uppfattningen bland dessa väljare har varit att vårt parti tar de initiativ inom en rad områden som saknas hos riksdagspartierna.

Initiativen består bl.a. av att FI:s skuggriksdagsgrupp meddelat att ”situationen kring köttkonsumtion... kräver att frågan prioriteras och att politiska företrädare tar ansvar – detta ansvar tar Feministiskt initiativ”(1). Under EU-valrörelsen förtydligades den rosa rösten med ett ja till att EU bör anta en handlingsplan för minskad köttkonsumtion (2). I Almedalen presenterades FI:s ekonomiska program och uppmärksammades för dess räkneexempel om 10 kr i köttskatt (3). Vi har fått fantastisk respons på djurfrågorna i den rosa kommunpolitiken, Fi Malmö kräver bl.a. kommunalt finansierad kunskapspridning om djurrätt och en kommunal policy för att göra vegansk till norm (4). Enkäter inom djurrörelsen har visat att Fi varit det mest populära partiet, i dessa sammanhang har funnits stort intresse för Unga Feministers policy om att dess pengar inte får gå till djurindustrin(5).

Mot denna bakgrund föreslår vi att en policy tas fram för skapandet av djurvänliga miljöer. Så att även FI:s aktiviteter kommunicerar den djurpolitiska linjen, på ett konsekvent sätt utan motsägelser. Vi menar att det är en viktig fråga för vår trovärdighet i djurfrågorna. Partiets aktiviteter bör förhålla sig till icke-mänskliga djur som kännande individer och inte som förbrukningsvaror för bl.a. mat, kläder och underhållning. Därför bör Fi erbjuda en miljö där mat och dryck är djurfri, som är päls- och skinnfri och att icke-mänskliga djur inte används som en del av aktiviteter. Även språket, bilder och andra framställningar bör vara befriat från djurfientliga uttryck, t.ex. ramsor som benämner rasister som ”rasse-svin”.

En sådan miljö främjar det som partiet vill verka för: ett synsätt som varken nedvärderar eller objektifierar icke-mänskliga djur. En sådan miljö inkluderar även alla de människor med engagemang i frågorna, istället för att utestänga dem genom att legitimera djurförtryck. Idag är var tionde människa i Sverige vegan eller vegetarian (6) och vi är många Fi:or som menar att individer inte bör utnyttjas på ett sätt som går emot den enskilda individens intressen, oavsett arttillhörighet.

VI YRKAR:

- **att** en policy tas fram för djurvänliga miljöer.
- **att** policyn fastställer att mat och dryck som erbjuds i samband med FI:s aktiviteter ska vara fri från animalier.
- **att** policyn fastställer att förtroendevalda inte använder päls från djur eller konsumerar animalier då de företräder partiet.
- **att** policyn fastställer att icke-mänskliga djur inte ska användas som en del i Fi:s aktiviteter.
- **att** policyn fastställer att FI:s aktiviteter inte ska ge plats åt språk, bilder och andra framställningar som uttrycker diskriminerande attityder mot andra djurarter.

Undertecknare:

Martin Ortega Engström, Diana Zanzi Ferrando

STYRELSENS SVAR:

Vi håller med om att vi som organisation och politiskt parti borde kommunicera den politik vi driver, men ser det som problematiskt att ställa krav på enskilda individer inom partiet, bland annat av ekonomiska skäl, utan ser vår uppgift som parti att driva frågor för förändring på strukturell nivå. Vi ser behovet av en policy för våra evenemang ur djurrättsligt perspektiv i likhet med vår policy om tillgängliga evenemang, men ser det som svårt att i dagsläget ta ställning till vad denna policy ska innehålla. Vi föreslår därför att styrelsen får i uppdrag att ta fram och sedermera besluta om en policy.

Styrelsen yrkar på:

- Bifall av att sats 1
- Avslag av att sats 2-4

MOTION 74. TALERÄTT OCH PLATS FÖR DJURSKYDDSS- OCH DJURRÄTTSORGANISATIONER

Dokument: partiprogrammet "För en feministisk politik".

J.4 Djurrätt

Den svenska lagstiftningen ger miljöorganisationer rätt att överklaga domstolars och myndigheters beslut i miljöärenden. Detta för att kunna skydda naturen som inte kan föra talan kring besluten. Vid domar kring icke-mänskliga djur så saknar dock djurorganisationer motsvarande möjligheter, trots att djuren inte heller har möjlighet att föra talan.

I särskilda brottsmål kan en ägare av ett icke-mänskligt djur kräva skadestånd som målsägande, men det finns ingen att föra djurets talan om ägaren är den som begått brottet mot djuret.

Vad gäller beslut om djurförsök så måste en etisk nämnd godkänna ett experiment innan det får utföras. Varje år godkänns dock 99 % av alla experiment, och endast de som experimenterar med djuren kan överklaga nämndernas beslut. Under år 2013 utnyttjades över fem miljoner individer i svenska experiment. Många av offren utsattes för bl.a. svält, förgiftning, isolering och smärta i långa perioder. Ändå är djurskyddsintresset i nämnderna i minoritet, majoriteten utgörs av forskare, politiker och *försöksdjurspersonal*.

Beslut om jakt på de vilda djuren kan överklagas av miljöorganisationer, som fokuserar på hela arters överlevnad. Situationen för djuren som jagas kräver dock ett perspektiv med fokus på den enskilda individen som upplever lidande, och inte hela deras arters status. Ändå saknar djurskyddsintressena den rätt som ges miljöorganisationernas i dessa ärenden. För några år sedan inrättade Alliansregeringen regionala delegationer att besluta om bl.a. riktlinjer för olika former av jakt, och där gavs plats åt företrädare för bl.a. jägarintressena, djurnäringen och skogsägarna. Men ingen plats åt djurskyddsorganisationer.

Jägarnas våldsutövande leder till ett extremt lidande för många vilda djur, utöver det omfattande dödandet i sig. Bara i Sverige skadskjuts ca en halv miljon individer av de mindre djurarterna varje år. Två av tre individer som skjuts dör sakta av skottskador eller lever vidare med skadade lemmar, organ och bly i kropparna.

Inom var och ett av dessa områden bör djurskyddsintressenas ställning ses mot bakgrund av Alliansregeringens nedmontering av djurskyddet. Det är viktigt att den rosa djurpolitiken tar initiativ till att djurskydds- och djurrättsintressena kan ta plats i beslutsprocessen.

YRKANDEN:

- **att** Fi ska verka för att djurskydds- och djurrättsorganisationer ges talerätt i domstol samt möjlighet att överklaga beslut av djurförsöksetisk nämnd, och ges plats i viltförvaltningsdelegationerna.

Undertecknare:

Martin Ortega Engström, Diana Zanzi Ferrando

STYRELSEN SVAR:

Vi håller med motionärerna men gör ett språkligt förtydligande enligt nedan.

Styrelsen yrkar på:

- bifall med följande ändring:

Fi ska verka för att djurskydds- och djurrättsorganisationer ges talerätt i domstol samt möjlighet att överklaga beslut fattade av djurförsöksetisk nämnd, och ges plats i viltförvaltningsdelegationerna.

MOTION 75. FÖRBUD MOT SEXUELLA ÖVERGREPP PÅ ICKE-MÄNSKLIGA DJUR

Dokument: partiprogrammet "För en feministisk politik"

J.4 Djurrätt

I Feministiskt initiativs partiprogram, J.4 Djurrätt, finns punkt 66 om att vårt parti ska verka för att förbud mot sexuella övergrepp på icke-mänskliga djur skrivs in i djurskyddslagen. Då förbud mot denna form av övergrepp har varit straffbart enligt svensk lag sedan 1 april 2014 anser vi att denna punkt bör strykas.

VI YRKAR:

- att punkt 66 i J.4 Djurrätt, " *Fi ska verka för att förbud mot sexuella övergrepp på djur skrivs in i djurskyddslagen*", stryks.

Undertecknare:

Diana Zanzi Ferrando och Martin Ortega Engström

Kontaktperson: Diana Zanzi Ferrando, diana.zanzi.ferrando@gmail.com

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen instämmer.

Styrelsen yrkar på bifall

MOTIONER PÅ KAPITEL K.
RÄTTSPOLITIK

INGA MOTIONER.

MOTIONER PÅ KAPITEL L.
POLITIKENS ORGANISERING

MOTION 76. POLITIKENS ORGANISERING

Kap L. Politikens organisering i dokumentet "För en feministisk politik".

Tillägg och omskrivning av hela kapitel L

Skriven av Cecilia Billskog

Motivering:

Kapitlet behöver bli tydligare och flera viktiga politikområden finns inte inskrivna. Motionären har delat in kapitlet i underrubriker och lagt till Feministisk initiativs syn på politisk förvaltning, medborgarskap, demokrati, föreningsliv och konsumentpolitik. Texten är medvetet kort.

Borttagen mening, se parentes för var i texten den varit:

1. Arbetet för kvinnors rättigheter måste baseras på en feministisk analys och organiseras utifrån ett tydligt politiskt ansvar.

Omskriven mening:

Ett feministiskt förändringsarbete kräver nya strategier ~~som skapar bredd och djup i det politiska arbetet.~~

Tillägg i texten är markerade med understruket.

Kravpunkterna har flyttats i enlighet med förändringar i brödtexten. Numreringen är justerad.

JAG YRKAR:

- att hela kapitel L Politikens organisering ersätts med följande text:

L. Politikens organisering

Ett feministiskt förändringsarbete kräver nya strategier med tydligt intersektionellt perspektiv. En politik för att häva kvinnors underordning och mäns överordning, samt all diskriminering berör samtliga politikområden. Feministiskt initiativ vill sätta maktfrågor i fokus. (Tagit bort mening 1, se ovan) För Feministiskt initiativ är det en självklarhet att den feministiska analysen även omfattar politikens former och organisering. Arbetet med att utveckla en feministisk förvaltning fortsätter, där ledorden är ansvar, demokrati och respekt för mänskliga rättigheter. Hur något är organiserat är även det politik. Politikernas uppgift är att skapa förutsättningarna för förvaltningen att uppnå uppsatta mål. Kunskaper i förvaltningen ska tas till vara och politikerna måste respektera professionen. Rovdriften på allt offentligt måste upphöra och Feministisk initiativ ser med skepsism på utvecklingen av organisationsidéer från det privata i det offentliga. Former som går under den allmänna benämningen New Public Management. Att det offentliga finansierar privata företag vars förluster måste bäras av skattebetalarna medan vinsterna går till ägarna är inte hållbart.

Jämställdhetsområdet kräver både en ansvarig minister, som inte ansvarar för flera andra ämnesområden, och ett eget departement. Vidare behövs en särskild myndighet som, utifrån ett könsrättsperspektiv, arbetar mot könsdiskriminering inom samhällets samtliga områ-

den, svarar för kunskapsutveckling och kunskapsspridning, är mötesplats mellan forskning och praktik, ansvarar för granskning av andra myndigheter samt ansvarar för metodutveckling rörande arbete mot könsdiskriminering i ett brett perspektiv. Tidigare erfarenheter och kunskaper från JämO ska tas till vara.

Diskriminering på grund av kön och sexualitet pågår överallt i samhället. Denna diskriminering tar sig olika uttryck eftersom den samverkar med andra maktordningar så som rasistiska och socioekonomiska strukturer. För att hantera frågorna i den politiska diskussionen krävs ett forum och Feministiskt initiativ anser att ett jämställdhetsutskott ska inrättas i riksdagen. Utskottet ska tydliggöra hur könsmaktsordningen påverkar olika politikområden, samt vara ett vägledande och uppföljande organ för övriga utskott.

Till riksdagens uppgifter hör även att granska och kontrollera regeringen och den offentliga förvaltningen. En av Feministiskt initiativs viktiga uppgifter i riksdagen är att säkerställa att jämställdhetsdirektiv till myndigheter följs upp på ett aktivt sätt och att regeringens eget arbete präglas av utlovade förändringar. Staten måste även aktivt främja det opinionsbildande arbetet i samhället.

1. Fi ska verka för ett jämställdhetsutskott i riksdagen, ett tydligt departementsansvar i regeringen och en särskild jämställdhetsmyndighet.
2. Fi ska verka för att Riksrevisionens granskning av statliga insatser ska inkludera jämställdhetsmål i tolkningen av allmänna samhällsintressen.
3. Fi ska verka för att minska avståndet mellan politiker och väljare genom att införa en återkommande arbetspraktik för politiker. I denna praktik ska såväl traditionella kvinno- och mansyrken som betalt och obetalt arbete ingå.

L . 1 Demokrati

Feministiskt initiativ är ett parti med alla människors lika värde och demokratin som signum. Då är monarkin en omöjlighet. På demokratisk väg vill Fi sträva mot att Sverige blir en parlamentarisk republik.

Idag får inte alla som lever och verkar i Sverige vara med och välja folkets representanter. Ofta är det de människor som är mest utsatta i samhället som också saknar rösträtt. Feministiskt initiativ vill ändra på reglerna för medborgarskap och göra folkbokföringsort till avgörande för vem som är medborgare i politisk mening och vem som inte är det. Innan en sådan medborgarskapsdefinition är genomförd är opinionsbildning och aktivism de enda medel som står till buds för personer, som inte har rösträtt men som bor och verkar i Sverige, att påverka politiken.

Om dagens marginaliserade grupper ska ha möjlighet att själva öka sin makt utifrån sina förutsättningar behöver samhället förändras och dess prioriteringar riktas om. Feministiskt initiativ tror starkt på att samhället blir bättre om så många som möjligt får chansen att delta och göra sina röster hörda, men i dag är avståndet mellan politiker och medborgare enormt och människorna förutsätts inte själva vara engagerade i sina verkligheter. Samtidigt kämpar det föreningsliv som finns, som är fullt av goda kunskaper och fantastiskt drivna

människor, i motvind i en stelbent byråkrati. Olika föreningars men även andra organisationers idéer och förslag bör ett samhälle som värnar om demokrati kunna ta tillvara på. Ett sätt att göra det på är inrättandet av ett nationellt förslagsinstitut.

För Feministiskt initiativ är demokrati mer än bara val av representation i parlamenten. Det handlar om medborgarinflytande och delaktighet på alla nivåer. För att detta ska vara möjligt krävs till exempel ett starkt föreningsliv, en bred folkbildningsrörelse och stärkt konsumentskydd.

1. Fi ska verka för att utländska medborgare ska ha rätt till svenskt medborgarskap efter tre års folkbokföring i Sverige.
2. Fi ska verka för att barn som är födda i Sverige, av föräldrar bosatta i Sverige, ska ha rätt till svenskt medborgarskap, oavsett föräldrarnas medborgarskap.
3. Fi ska verka för att Sverige i EU arbetar för att unionsmedborgarskap även ska tilldelas tredje lands medborgare som är bofasta i EU.
4. Fi ska verka för att folkbokföringsort ska utgöra grund för rösträtten; samma regler ska gälla för EUmedborgare och medborgare från tredje land, det vill säga alla utländska medborgare ska kunna rösta i lokala val efter en månads folkbokföring i Sverige. Efter tre års folkbokföring ska full rösträtt ges.
5. Fi ska verka för att parlamentariska val ska vara tillgängliga och att alla ska ha samma möjlighet att delta.
6. Fi ska verka för ett brett feministiskt folkbildningsprojekt genom ett utökat anslag till folkbildningen.
7. Fi ska verka för en översyn av statliga bidrag till föreningsliv, ungdomars mötesplatser och idrott. En tydlig folkrörelsepolitik ska inkludera medborgares alla gemensamhets- skapande samhälleliga aktiviteter.
8. Fi ska verka för att alla statliga bidrag som ges till föreningsliv och organisationer ska omfattas av en klausul mot diskriminering och kränkande behandling på grund av kön, etnicitet, sexuell läggning, funktionshinder, religion och ålder.
9. Fi ska verka för att kommunen eller annan lämplig samhällsinstans tillhandahåller lättillgänglig information om hur ideella organisationer bildas och vilka möjligheter till stöd som finns samt att alla oavsett förutsättningar får ökad tillgång till lokaler för föreningsverksamhet.
10. Fi ska verka för inrättandet av ett Riksdagens förslagsinstitut.
11. Fi ska verka för att konsumentskyddet stärks.

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen håller med om behovet av omarbetning för att tydligare få med alla våra politikområden och med motionärens ambition att utveckla avsnittet i en mer intersektionell riktning.

Styrelsen yrkar på:

Bifall på motionen med följande ändringar:

- att stryka meningen “ *En politik för att häva kvinnors underordning och mäns överordning, samt all diskriminering berör samtliga politikområden.*” i stycke 1.
- att lägga till kravpunkten:

“Fi ska verka för att inrätta en oberoende institution för mänskliga rättigheter som ska främja, skydda och bevaka arbetet med mänskliga rättigheter i Sverige.”

MOTION 77. DEMOKRATIN BÖR UTÖKAS TILL YNGRE VÄLJARE

För en Feministisk politik

L. Politikens organisering (sida 56)

I enlighet med att Fi är ett parti som vill verka för en utökning av demokratin menar vi att rösträttsåldern bör sänkas för att inkludera en större del av befolkningen. Idag begränsar vi demokratin genom att ha en åldersgräns för att rösta i våra parlamentariska val, det vill säga att personer under 18 år inte representeras av någon i våra parlament och kan därför inte ha någon möjlighet att påverka sin livssituation. Vi menar att vi bör inkludera fler i demokratin - och detta genom att sänka röståldern till 15 år.

VI YRKAR:

- att lägga till punkt 14 under L. Politikens organisering med följande text:

“Fi ska i led med sin strävan efter att utöka demokratin, verka för att sänka rösträttsåldern till 15 år.”

Motionärer:

Saranna Lundén, Angelica Kauntz, Anna Lundén, Matilda Holst-Lidsfors, Sara Häll och Gubb Marit Stigson

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen instämmer med motionärernas vilja att inkludera fler i demokratin men i enlighet med Rädda barnens ungdomsförbunds rapport i frågan förespråkar vi en gräns på 16 år.

Styrelsen yrkar på:

- Bifall med följande ändring:

Fi ska i led med sin strävan efter att utöka demokratin, verka för att sänka rösträttsåldern till 16 år.

MOTION 78. ATT FÖDAS IN I RÖSTRÄTT

Rätten att rösta har i Sverige genomgått olika faser, med bla allmän rösträtt 1909 för män vid 24 år och för kvinnor 1921 vid 23 år. 1975 sänktes gränsen till 18 år men först 1989 var alla undantag borta. I Vallagen 2005:837 står - *För att ha rösträtt måste du ha fyllt 18 år senast på valdagen. Det gäller vid alla val.* I F!:'s politiska program framgår att alla ska ha samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter inom alla områden i livet.

Frågan om rösträtt för barn debatteras sedan decennier både i Sverige och internationellt av statsvetare, barnläkare, politiker, kulturarbetare, ideella organisationer m fl. Några förordar en sänkning av rösträttsåldern, där Rädda barnen och Miljöpartiet diskuterar åldersgränsen 16 år. Barnläkareföreningen vill ta bort åldersstreck och menar att föräldrar ska vara röstombud för sina barn, medan Margareta Rönnberg, professor i Mediepedagogik föreslår föräldrar som röstombud upp till 12 år. Hanna Lidström och Benjamin Juhlin motionerade om att avskaffa rösträttsåldern på Miljöpartiets kongress 2012. De skäl som angavs var bl a att säkerställa ungdomars representation i politiken, att barn ska rösta när de själv vill det och att de ska kunna delta i samhällsbyggandet när de känner för det, vilket inte finns som en möjlighet idag. Motionärerna menar också att åldersgränsen finns, för att vi alltid haft rösträttsålder, inte för att vi kan förklara den. Motionen avslogs med motiveringen att frågan om gräns vid 16 år redan lyfts, men att frågan behöver utredas mer grundligt.

Verklig jämställdhet kräver rösträtt. I min motion - Att födas in i rösträtt, ligger *både* en välkomnensignal om direkt politisk jämställdhet till den människa som föds in i det svenska samhället *och* ett krav på den vuxna samhällsmedborgaren att skapa en möjliggörande och stärkande miljö för barns växande in i en demokratisk delaktighet och ett inflytande över det politiska beslutsfattandet. Konkret kan det handla om anpassning av politiska partiprogram och mediala nyhetsprogram – barn är vetgiriga, men behöver få begriplig information och nyhetsbevakning. Idag finns ingen övre åldersgräns kopplat till oförmåga, för när en medborgare ska sluta rösta. Det bör inte heller finnas någon nedre åldersgräns kopplat till oförmåga, för när medborgare ska börja rösta. I Barnkonventionens Artikel 12 betonar kommittén ständigt att barn måste ses som aktiva medborgare med rättigheter att delta i besluten i alla frågor som rör dem. I två faktablad från Barnombudsmannens diskuteras 'Barns och ungas rätt till inflytande i kommuner och landsting' genom ungdomsråd, respektive 'Uppnå kvalitet i beslut som rör barn och unga', genom barnkonsekvensanalyser. John Wall för fram en etisk dimension i begreppet 'childism', där barns erfarenheter ska kunna omvandla moralisk teori. Lars H Gustavsson hänvisar till Wall med sin term 'barnist' innefattande ett aktivt arbete för att barnets perspektiv ska få ökad tyngd och att alla skulle tjäna på det. Barnet bär på erfarenheter och kompetens som gått förlorad hos vuxna, t ex kunskapen om lek, som behövs för samhällets utveckling.

JAG YRKAR FÖR:

- **att** styrelsen tillsätter en arbetsgrupp med mandat att grundligt utreda frågan - Att födas in i rösträtt, inom ramen för "Reformer av det politiska arbetet".
- **att** arbetsgruppen fortlöpande återför sitt arbete i enlighet med styrelsens beslut
- **att** frågan debatteras i olika forum utifrån det som förankrats i styrelsen
- **att** arbetsgruppen för en dialog med riksdagens pågående Demokratiutredning

Motionär:

Madeleine Boll

STYRELSENS SVAR:

Styrelsens håller med motionären om att det är en viktig fråga men anser inte att det är Feministisk initiativs uppgift att tillsätta grupper för att göra utredningar. Vi hänvisar till att frågan kan lyftas av skuggriksdagsgruppen.

Styrelsen yrkar på avslag.

MOTIONER PÅ KAPITEL M.
FUNKTIONALITET OCH FUNK-
TIONSHINDER

INGA MOTIONER.

MOTIONER PÅ KAPITEL N.
FEMINISTISK ANTIRASISM

MOTION 79. ENSAMKOMMANDE KVINNOR SOM KVOTFLYKTINGAR

För en feministisk politik, N.1 Migrationspolitik punkt 15 samt Q.2 Feministisk politik i EU/Asylpolitik och rättigheter för tredjelandsmedborgare punkt 17

Feministisk initiativs migrationspolitik i allmänhet och asylpolitik i synnerhet är mycket tydlig och väl underbyggd. Däremot bör genusanalysen samt jämställdhetssträvanden ytterligare förtydligas i strävandemål under vår rubrik N.Migrationspolitik samt Q.2 Feministisk politik i EU. Vi har i dag en stor kunskap om att flyktvägarna till Sverige (och EU) är väldigt farliga för alla och för kvinnor i synnerhet. Detta leder till att den stora majoriteten flyktingar som till slut söker asyl i Sverige är män. För de flesta flickor och kvinnor i krigförande länder är flykt inte ens ett alternativ. Kvinnor med eller utan barn som ändå ger sig ut på flykt kan sällan göra det utan en man i sällskap och de tar mycket större risker än en man på flykt. De riskerar våldtäkt och i värsta fall att falla i händerna på människohandlare och förpassas till sexuellt slaveri.

VI YRKAR:

- **att** en ny punkt införs i En feministisk politik N1 Migrationspolitik – efter nuvarande punkt 15 ” *Fi ska verka för att Sverige tar emot fler ensamkommande kvinnor samt ensamkommande kvinnor med barn som kvotflyktingar.*”
- **att** punkt 17 i En feministisk politik Q.2 Feministisk politik i EU/Asylpolitik och rättigheter för tredjelandsmedborgare ändras till ” *Fi ska verka för att den som söker skydd ska kunna söka asyl under skyddade omständigheter – i mottagarlandet – med eller utan sina anhöriga. Detta krav gäller kvinnor och barn i synnerhet*”

Motionärer:

Kristina Bergdahl, Anna Jacobsson, Åsa Lundmark, Anna Meissner, Liz- Marie Nilsen, Mattias Nordhamn

STYRELSENS SVAR:

Vi delar motionärernas analys av att flyktvägarna för kvinnor är mycket osäkra och att det är ett stort problem. Vi ställer oss dock frågande till begreppet ”*ensamkommande kvinnor*”. Det liknande begreppet ensamkommande flyktingbarn handlar om minderåriga barn som kommer utan förmyndares sällskap, men kvinnor är ingen omyndig grupp i behov av förmyndare. Eftersom det inte heller är ett vedertaget begrepp anser vi inte att vi bör använda det i vårt politikdokument. Själva andemeningen i yrkandet anser vi täcks upp av att Fi vill verka för fler lagliga vägar till Europa.

Yrkande nr 2 tycker vi är bra om sista meningen stryks. Att vara medveten om hur vissa grupper drabbas hårdare av nuvarande regler innebär inte att vi vill ge skydd till vissa mer än andra. Målet är att alla ska skyddas.

Styrelsen yrkar på:

- Avslag på yrkande 1.
- Bifall på yrkande 2 med följande ändringar:
”Fi ska verka för att den som söker skydd ska kunna söka asyl under skyddade omständigheter – i mottagarlandet – med eller utan sina anhöriga. “

MOTION 80. ALLMÄN AMNESTI ÅT PAPPERSLÖSA (STATSLÖSA) SOM BEFINNER SIG I SVERIGE

*För en feministisk politik
N. Feministisk antirasism*

I enlighet med ett feministiskt anti-rasistiskt perspektiv och för att stärka varje människas rätt till sina mänskliga rättigheter vill vi att Fi ska verka för en allmän amnesti åt alla personer som i Sverige saknar giltigt uppehållstillstånd eller bevis på medborgarskap. Detta kommer också vara vår hållning på EU-nivå, för människor i Europa. En feministisk och anti-rasistisk politik strävar efter att säkerställa varje människas trygghet, säkerhet och rätt till ett värdigt liv. Det ska därför inte spela någon roll var, när eller hur du är född – vi har ett internationellt och gemensamt ansvar för att säkerställa människors mänskliga rättigheter. Det betyder att vi också ska ge skydd och rättigheter åt de människor som flyr, och ge skydd och rättigheter till de människor som av andra anledningar väljer att flytta (migra) oavsett medborgarskap eller formell status. Vi har alla samma och lika värde.

VI YRKAR FÖLJANDE TILLÄGG AV POLITIKPUNKTER EFTER DEN FÖRSTA SOM LYDER

- **att** (1) Fi ska verka för att föra in feministiska, antirasistiska perspektiv i den politiska debatten så att dessa perspektiv genomsyrar varje del av politiken.” till att följas av:
- **att** (2) Fi ska verka för att alla personer som befinner sig i Sverige utan giltiga papper eller möjlighet att bevisa sitt medborgarskap ska ges allmän amnesti och rätt att stanna.”

Motionärer:

Linda Hiltmann (på Soraya Posts initiativ, men som inte hann skriva under själva motionen innan deadline)

STYRELSENS SVAR:

Vi tycker kravet är bra och har drivit det två valrörelser i rad. Vi föreslår dock att föra in den under ”N.1. Migrationspolitik” istället. En konsekvensändring blir då att stryka punkt 10 som handlar om statslösas möjlighet att få uppehållstillstånd efter 6 månader.

Styrelsen yrkar på :

- Bifall med följande ändringar:
- att stryka punkt 10.
- att föra in punkten under N.1. Migrationspolitik.

MOTION 81. TA EJ BORT DUBLINFÖRORDNINGEN UTAN ÄNDRA TILL EN BÄTTRE FÖRORDNING

I Feministiskt initiativs nationella politikdokument, paragraf N. Feministisk antirasism, vill jag ändra 1 punkt. Dublinförordningen, även med revideringarna i Dublinförordningen III, har brister i förhållande till de mänskliga rättigheter vi ska efterleva. Om vi tar bort Dublinförordningen kommer vi tillbaka till Dublinkonventionen som hade mycket större brister. Och om vi tar bort även detta är det upp till var och ett av EUs medlemsländer hur de behandlar asylsökande, enligt landets gällande lagar och rutiner.

Med detta i åtanke har jag en motion angående punkt 14 i stycke Asyl under N.1 Migrationspolitik, som i nuläget lyder: ”Fi ska verka för att bryta Europas samordning av migrationspolitiken så länge asylrätten och FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna inte respekteras. Sverige ska sluta deportera flyktingar till andra europeiska länder samt avskaffa Dublinförordningen.”

JAG YRKAR PÅ:

- att ersätta ”Sverige ska sluta deportera flyktingar till andra europeiska länder samt avskaffa Dublinförordningen” till ”Sverige ska sluta deportera flyktingar till andra europeiska länder tills Dublinförordningen har ersatts av en överenskommelse mellan EU:s medlemsländer som säkrar de asylsökandes trygghet, rättssäkerhet, personliga säkerhet, möjlighet att nå sin familj inom andra delar av EU och grundläggande mänskliga behov.”

Detta skulle ändra punkt 14 till ”Fi ska verka för att bryta Europas samordning av migrationspolitiken så länge asylrätten och FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna inte respekteras. Sverige ska sluta deportera flyktingar till andra europeiska länder tills Dublinförordningen har ersatts av en överenskommelse mellan EU:s medlemsländer som säkrar de asylsökandes trygghet, rättssäkerhet, personliga säkerhet, möjlighet att nå sin familj inom andra delar av EU och grundläggande mänskliga behov.”

Motionär:

Erika Ring, medlem i Fi Malmö

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen instämmer med motionären som genom förslaget förtydligar av vår politik.

Styrelsen yrkar på bifall.

MOTION 82. HANDLINGAR PÅ SITT FÖRSTA SPRÅK

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att handlingar som utförs av migrationsverket till asylsökande ska utföras på sökandes första språk. Kallelse till asylutredning är en sådan handling som skall utföras på sökandes första språk.

Motivering

Idag delges en del information av migrationsverket till sökande på deras första språk dock inte all information som de behöver ta del av. T.ex. så utförs kallelser till asylutredningar på svenska och dessa skulle behöva utföras på sökandes första språk för att tillgängliggöra informationen. Det räcker inte att handläggare på plats med hjälp av tolk förklarar informationen i kallelsen utan sökande ska kunna läsa kallelsen på egen hand vid senare tillfälle.

Det är viktigt att sökande kan läsa handlingar som rör dennes asylärende så att den inte missar viktig information. Samtal med personal på migrationsverket kan vara påfrestande och sökande kan ha svårt att ta in information i denna situation därför är det bra om sökande vid senare tillfälle samt på egen hand kan få ta del av informationen återigen.

Information bör också skrivas på ett enkelt sätt då sökanden har olika läskunskaper. Med första språk menas det språk som sökande bäst tycker att den förstår i skrift. Är detta flera språk ska sökande välja ett av dessa.

Motionär:

Sadaf Nasiripour (Fi)

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen instämmer i motionärens problembeskrivning och förslag. Men motionen är riktad till riksdagen och saknar ett yrkande som berör politikdokumentet. Vi anser också att andemeningen täcks in av punkt 12, avsnitt N.1 Migrationspolitik i politikdokumentet, som lyder: ”Fi ska verka för att Sverige efterlever de konventioner som ser till flyktingars och asylsökandes rättigheter samt rättssäkerheten stärks för flyktingar och asylsökande”.

Styrelsen yrkar på avslag.

MOTION 83. EKONOMISK VINST AV INVANDRING

Vi bör ta i invandrings och integrations frågor på ekonomiskt allvar. Det är inte enbart humanistiska anledningar, vilka i sig är stor vinst utan också Sverige vinner rent ekonomiskt när individer flyttar till Sverige. Vi bör samla statistiska underlag där rent ekonomiskt i term av pengar kan vi entydigt visar till svenska folket att vi vinner rent ekonomiskt när individer flyttar till Sverige. Ett exempel: I 80-talet fick jag se statistiken över kostnaden för 9 åriga grundskolan på cirka 4 000 000 kronor. Det är en stor andel av invandrarna har efter gymnasial utbildning. Helt enkelt Sverige vinner massmiljarder.

Vi har gott om tid att samla statistiska underlag som enligt min mening visar entydigt ekonomiskt vinst för landet. Tillsammans med den starka solidarismen i f! få vi visa den vackra sidan av invandringskortet!

Motionär:

Reza Hatami och Den rosa tomten

STYRELSENS SVAR:

Det stämmer att det finns gott om fakta som visar på de ekonomiska vinsterna av invandring. Men det finns också problem och stora risker med ekonomiska argument. Till exempel att migrationspolitiken skulle kunna utvecklas till att välkomna invandrare som genererar vinst, men stänger gränserna till de som är för traumatiserade eller sjuka för att vara "lönsamma". Det finns en risk att människor avhumaniseras när rätten att finnas i det här landet motiveras av lönsamhet. Eftersom vi förespråkar öppna gränser och varje människas rätt att bosätta sig var den vill tycker styrelsen det är bättre att använda andra argument.

Styrelsen yrkar på avslag.

MOTION 84. EN FEMINISTISK URFOLKSPOLITIK

För en feministisk politik

N Feministisk Antirasism

"Kanske vi alltid funnits här", skrev den samiske författaren Johan Turi 1910 angående frågan om hur länge samer funnits i Sábmme. Spår av människor i Sábmme finns sedan 10 000 år tillbaka. Sábmme, Sameland – ofta återgivet i den nordsamiska versionen "Sápmi" – är ett sedan länge kulturellt sammanhållet territorium som sträcker sig över fyra sentida nationers gränser.

Samerna är det enda Europeiska urfolk utpekade av ILO och har enligt internationell rätt därmed ett särskild skydd i de mänskliga rättigheterna med en egen deklaration. Det samiska folket har en egen kultur, ett flertal egna språk, egna näringar och framför allt en tydlig koppling till sina traditionella land- och vattenområden. Juridiskt sett är det skillnad på att vara ett urfolk eller en minoritet. Fi:s politik bör spegla detta och flytta dessa frågor från minoritetspolitiken till ett eget område om Urfolk.

Den pågående gruvboomen i Sápmi och de fascistiska vindar som blåser i nationen Sverige aktualiserar vikten vid att stärka urfolks rättigheter. Sverige kan inte längre påstå att samerna är tillräckligt skyddade och blunda för kritik från FN. Vi bevittnar också hur svenska företag och svenska pensionsfonder bidrar till kränkningar av urfolks rättigheter i samband med exploatering av naturresurser i andra delar av världen.

VI YRKAR:

- att texten nedan med tillhörande att-satser utgör det nya kapitlet N.3 Urfolk
- att nuvarande punkt 36, 40,41 och 42 i N.2 Nationella Minoriteter stryks

N.3 Urfolk

Ett urfolk härstammar från folkgrupper som bodde i ett land eller i ett geografiskt område,

som landet tillhör, vid tiden för erövring eller kolonisation eller fastställande av nuvarande statsgränser och vilka har behållit en del eller alla sina egna sociala, ekonomiska, kulturella och politiska institutioner. Urfolks rättigheter har ett förstärkt skydd jämfört med övriga minoritetsrättigheter. Folkrättsligt går regelverket för urfolk längre än för övriga minoritetsgrupper i ett land.

FN:s generalförsamling antog år 2007 en deklaration om urfolkens rättigheter. Grundläggande i deklarationen är rätten till självbestämmande. Att skydda rätten för urfolk att själva få bestämma över politisk status och att fritt få driva sin ekonomiska, sociala och kulturella utveckling är viktigt mot bakgrund av att just dessa möjligheter historiskt sätt frångåtits urfolk världen över.

Det behövs ett starkt stöd till undervisning som bevarar det samiska språket samt till stöd för samisk media. Bland annat bör detta ske genom public service. Det är viktigt att samerna känner sig respekterade i det svenska samhället och att det finns god kunskap om det samiska samhället och kulturen. Här spelar media en stor roll.

Sametinget inrättades som en statlig myndighet under regeringen, som samtidigt – genom att också vara ett folkvalt parlament – skulle representera det samiska folket i Sverige. Vid sidan av denna folkvalda församling (plenum) organiserades tinget med en styrelse och ett kansli. Sametinget har på så sätt dubbla roller: en myndighetsroll och en politisk representativ roll. Ända sedan tinget invigdes har Sametingets begränsade mandat, institutionella ordning och organisation varit kraftigt kritiserad av Sametinget själv, samiska organisationer, NGO:s och FN för att inte tillgodose det samiska folkets rätt till självbestämmande i egenskap av urfolk (se t ex Amnesty 2010; Sametinget 2004: kap 7; Sametinget 2005a; SOU 2009:3: 117-135; UN 2009: art. 20). Redan i de remissvar på den offentliga utredning som föregick inrättandet av Sametinget var denna kritik tydligt formulerad, bland annat uttalade Svenska Samernas Riksförbund (SSR) att man kunde ”konstatera att frågan om reellt samiskt inflytande blockerats” och förbundet framförde kravet ”att sametinget skall tilläggas reella befogenheter” (Ds 1989: 127). I denna kritik har konstruktionen med Sametingets dubbla roller varit särskilt ifrågasatt. I en FN-rapport från 2011 ansågs det exempelvis särskilt betydelsefullt för Sverige att ”review the statutory status and functions of the Swedish Sami Parliament in relation to Swedish government authority structures, with the goal of increasing its independent decision making powers” (UN 2011: art. 76).

Samernas rätt till land och vatten är en het och omdiskuterad fråga. Att den frågan inte fått en tillfredsställande lösning orsakar med jämna mellanrum internationell kritik från bland annat FN, OECD och Europarådet. Den är också anledningen till att Sverige ännu inte ratificerat ILO-konvention 169 om urfolks rättigheter. Frågetecknen gäller bland annat vilken mark som åsyftas, vilka rättigheter som medföljer och vem rättigheterna ska omfatta.

ILO-konventionen ILO 169 skapar inga nya markrättigheter, men ställer krav på att de markrättigheter som finns skall erkännas och respekteras, samt att samernas renskötselrätt respekteras på motsvarande sätt som andra markrättigheter i Sverige. De brister som finns idag gäller den geografiska omfattningen av vinterbete, omfattningen av jakt- och fiske-

rätt, rätten att upplåta jakt- och fiskerätt och skyddet för renskötselrätten gentemot annan markanvändning. Konventionen ger inte samebyarna vetorätt, däremot rätt till samråd. Att Sverige fortfarande inte ILO169 visar på oviljan att ta sitt ansvar för de intrång på samers rätt till land och vatten som försiggått under lång tid.

Svenska AP-fonderna investerar i ett stort antal företag som kränker mänskliga rättigheter och bidrar till klimatförändringar och miljöförstörelse. Eftersom urfolk lever i områden som är rika på naturresurser är de särskilt utsatta. Företags etableringar på urfolks territorier är en ny form av kolonialism. Fi anser att AP-fonderna behöver striktare direktiv för att förhindra att statliga fonder bidrar till att kränka mänskliga rättigheter samt bidra till miljöförstörelse.

1. Fi ska verka för att Sverige ska ratificera ILO:s konvention 169 om urfolks rättigheter
2. Fi ska verka för att samernas rättigheter som har stöd i internationella konventioner och deklARATIONER respekteras.
3. Fi ska verka för att öka samernas rätt till självbestämmande, och för att FN:s urfolksdeklARATION ska implementeras som svensk lag.
4. Fi ska verka för att samernas rätt till land och vatten ska säkerställas i svensk lag.
5. Fi ska verka för att lokaldemokratien stärks så att befolkningars perspektiv kring gruve-
tableringar respekteras.
6. Fi ska verka för att Rennäringslagen ses över så att den blir könsneutral.
7. Fi ska verka för en samisk språklag och att resurser tillförs för att Sametinget och andra
aktörer aktivt ska kunna arbeta för att öka användningen av samiska.
8. Fi ska verka för en egen sameparagraf i sändningstillstånden och att sändningstillstån-
dens krav på spegling och regional balans i nyhetsrapporteringen också ska gälla för
samiska förhållanden.
9. Fi ska verka för att Sametingets position som plattform för samisk självständighet i
frågor rörande samisk kultur, tradition, historia, språk, rättigheter till marker och vatten
fastställs och stärks.
10. Fi ska verka för att säkerställa Sametingets verksamheter (i dagsläget både som myndig-
het och som folkvalt organ) genom en kraftig förstärkning av de ekonomiska ramarna.
11. Fi ska verka för att Sametingets dubbla roll som dels myndighet, underställd Sveriges
regering, dels som folkvald representativ organisation, utreds i enlighet med framförd
kritik från samiska organisationer.
12. Fi ska verka för en departementstillhörighet för sameskolorna och att Sametinget
övertar ansvaret för den samiska utbildningen och för att stärka det demokratiska och
samiska inflytandet.
13. Fi ska verka för att ett beslut tas om vilket statsråd som bör ansvara för de samiska så
dessa inte byter departement med varje ny regering.
14. Fi ska verka för en formell samisk representation i Riksdagen
15. Fi ska verka för ett samiskt kulturcentrum i Sveriges huvudstad
16. Fi ska verka för queersamisk representation och synliggöra queersamiska konstnärliga
och kulturella uttryck.
17. Fi ska verka för att AP-fonderna ska investera i verksamheter som respekterar mänskli-
ga rättigheter och som bidrar till hållbar sociala och ekologisk utveckling.

Motionärer:

Em Petersson, Maria Starck, Johanna Grant Axén

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen instämmer i motionärernas yrkanden.

Styrelsen yrkar på:

- bifall med följande ändringar.
- Att lägga till meningen ”*I Sverige är Samer ett urfolk.*” sist i första stycket.
- Att i fjärde stycket ta bort parantesen i fjärde meningen, samt meningarna 5 och 7.
- Att i första meningen, femte stycket, ta bort ”*het och*”.
- Att genomgående ändra Samerna till Samer.

MOTION 85. ATT SVERIGE SKA FÖLJA SINA ÅTAGANDEN ENLIGT FN:S INTERNATIONELLA KONVENTION OM AVSKAFFANDET AV ALLA FORMER AV RASDISKRIMINERING: CERD

*För en feministisk politik
N. Feministisk antirasism*

För att stärka vår feministiska antirasistiska politik bör vi använda oss av de juridiska instrument som finns kring mänskliga rättigheter, alltså de människorättsavtal som olika länder ingår med varandra framförallt genom att de är medlemmar i internationella organisationer såsom EU, EG, ILO eller FN.

Ett sådant viktigt avtal är FN:s Internationella konvention om avskaffandet av alla former av rasdiskriminering (CERD) från 1965. I Sverige började konvention gälla 1972. Det betyder att den ska gälla som lag i Sverige och även att politiken ska arbeta aktivt mot rasdiskriminering. Rättigheterna finns alltså, men det politiska arbetet i enlighet med konventionen brister och Sverige har på flera gånger och på flera punkter fått kritik för att de (vi!) inte lever upp till konventionen. Regeringen lyfter framförallt fram lagen om hets mot folkgrupp, tyvärr är denna i sig inte en tillräcklig lagstiftning då den inte hindrar rasistiska partier från att få demonstrationstillstånd eller ta sig in i parlamentariska församlingar. Lagen om hets mot folkgrupp är också otillräcklig då vi kan se att rasismen och rasistisk organisation växer i Sverige.

CERD är viktig för ett antirasistiskt arbete och F! bör ställa sig bakom att de rättigheter och skydd som den tar upp ska förverkligas i Sverige. Att människor verkligen får leva i konventionens skydd och främjande av rättigheter. Ett viktigt steg är att förbjuda rasistiska organisationer, som CERD kräver av stater att de ska göra. Vi vill därför att ett särskilt fokus läggs i vårt politikdokument vid artikel 1 och 4 i CERD. Artikel 1 definierar rasism, och artikel 4 tar upp kravet på en stat att avskaffa organisationer som står för rasism i någon form:

Artikel 1

1. I denna konvention avses med uttrycket rasdiskriminering varje skillnad, undantag, inskränkning eller företräde på grund av ras, hudfärg, härkomst eller nationellt eller etniskt ursprung som har till syfte eller verkan att omintetgöra eller inskränka erkännande, åtnjutande eller utövande på lika villkor av mänskliga rättigheter och grundläggande friheter på politiska, ekonomiska, sociala, kulturella eller andra områden av det offentliga livet.

(Här kan vi alltså läsa definitionen av vad som är rasism och att det handlar om att göra skillnad undantag, inskränkning eller företräde på grund av ras, hudfärg, härkomst eller nationellt eller etniskt ursprung).

Artikel 4

Konventionsstaterna fördömer all propaganda och alla organisationer som grundar sig på föreställningar eller teorier att någon ras eller persongrupp av viss hudfärg eller visst etniskt ursprung skulle vara överlägsen någon annan grupp eller som söker rättfärdiga eller främja rashat och diskriminering i någon form och åtar sig att vidta omedelbara och konkreta åtgärder som syftar till att utrota all uppmaning eller utövande av sådan diskriminering. I detta syfte skall konventionsstaterna, med vederbörligt beaktande av de principer som omfattas av den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna och av de rättigheter som uttryckligen anges i artikel 5 i denna konvention, bland annat

a) förklara som brottslig gärning som är straffbar enligt lag allt spridande av idéer grundade på rasöverlägsenhet eller rashat, uppmaning till rasdiskriminering, liksom alla våldshandlingar eller uppmaning till sådana handlingar mot en viss ras eller en grupp av personer av annan hudfärg eller annat etniskt ursprung och även lämnande av stöd i någon form till rasistiska aktiviteter, inklusive finansiering av sådana aktiviteter,

b) olagligförklara och förbjuda organisationer samt organiserad propaganda och all annan propaganda som främjar och uppmanar till rasdiskriminering, samt förklara deltagande i sådana organisationer eller i sådan verksamhet som brottslig gärning som är straffbar enligt lag, (Här står det att organisationer inte får grunda sig på föreställningar eller teorier att någon ras eller persongrupp av viss hudfärg eller visst etniskt ursprung skulle vara bättre än någon annan grupp. Ingen organisation får heller argumentera för rashat eller diskriminering i någon form. Staten måste se till att de är olagliga och får inte bidra till deras verksamhet med några ekonomiska medel).

Sverige har också upprepade gånger fått kritik från FN och CERD-kommittén (den grupp som granskar vad Sverige gjort för att leva upp CERD), inte minst eftersom rasistiska organisationer fortfarande är tillåtna i landet.

Några ord om demokrati och mänskliga rättigheter. Våra moderna mänskliga rättigheter är formulerade utifrån erfarenheten vi gjort från folkmord, och då särskilt den demokratiska organiseringen som nazisterna drog nytta av för att få tillstånd för intelsen. Våra mänskliga rättigheter handlar om att säkerställa varje människas värdighet och lika värde. Det betyder följande: oavsett då en majoritet i en parlamentarisk församling är överens så säkerställer våra mänskliga rättigheter att denna majoritet inte kan ta beslut som äventyrar värdigheten hos en människa.

VI YRKAR PÅ:

- att följande tillägg i brödtexten under rubriken **N. Feministisk antirasism**, efter den sista meningen i andra stycket som lyder "*Könsstrukturer och rasistiska strukturer förstärker och upprätthåller på så sätt varandra.*" till att följas av:

"Feministiskt initiativ vill att Sverige ska uppfylla de åtaganden som gjorts i internationella avtal kring mänskliga rättigheter. För det antirasistiska politiska arbetet vill vi särskilt lyfta fram CERD: Konventionen om avskaffande av alla sorters rasdiskriminering från 1965. Sverige har skrivit under och ratificerat denna konvention (1971), vilket innebär att staten ska arbeta för och genomföra det som står i konventionen. Så är det inte idag. Vi vill att det politiska arbetet lägger ett särskilt fokus läggs vid den första och fjärde artikeln i CERD vilka tar upp vad som är att betrakta som rasism och kravet på en stat att avskaffa organisationer som främjar och uppmanar till rasdiskriminering. Vi menar att det blivit alltmer uppenbart att lagen om hets mot folkgrupp är otillräcklig. Många har lyft problemet med att lagen inte tillämpas, att hatbrott blivit nedprioriterat inom polisen och att det skett en förskjutning där rasistiska yttringar som tidigare ansågs oacceptabla numera anses rumsrena. Allt detta stämmer. Men det finns också ett annat problem som handlar om att lagen är för snäv, då den endast begränsar hets genom tal och skrift. Den hindrar inte rasistiska partier från att få demonstrationstillstånd eller ta sig in i parlamentariska församlingar. Nazism och fascism har kommit till makten genom demokratiska val tidigare, i Tyskland ledde det till förintelsen. Vi får inte låta historien upprepa sig."

- att följande tillägg av politikpunkter efter den första som lyder "*1. Fi ska verka för att föra in feministiska, antirasistiska perspektiv i den politiska debatten så att dessa perspektiv genomsyrar varje del av politiken.*" till att följas av:

1. "*Fi ska verka för att Sveriges regering och riksdag uppfyller sina åtaganden enligt FN:s Internationella konvention om avskaffandet av alla former av rasdiskriminering (CERD).*"
2. "*Fi ska verka för att det politiska arbetet lägger ett särskilt fokus läggs vid den första och fjärde artikeln i FN:s Internationella konvention om avskaffandet av alla former av rasdiskriminering (CERD).*"
3. "*Fi ska verka för att Sveriges riksdag i enlighet med FN:s rekommendationer omprövar beslutet om förbud av nazistisk organisering.*"
4. "*Fi ska verka för att arbetet mot hatbrott prioriteras och får mer resurser.*"
5. "*Fi ska verka att rättsväsendet får obligatorisk utbildning i antirasism, genus och normkritik.*"

Motionärer

Linda Hiltmann, Maria Starck, Soraya Post, Katerin Mendez, Adam Wassrin, Jenny Sandsten, Kajsa Axelsson, Kajsa Lindqvist, Armina Etminan, Julia Falkman, Sara Dorotea Häll, Lisa Eriksson, Amanda Ripa, Malin Ericson, Louise Zurawski, Pernilla West, Lidia Svensson, Mona Camara Sylvan, Maria Pettersson, Ing-Britt Melin, Tomas Carlén, Daniela Duchens Harnisch, Adam Hjort, Ahmad Abonahleh, Margarethe Kuhn-Müntzing, Annica Stuparich Ericsson

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen instämmer i motionärernas yrkande.

Styrelsen yrkar på bifall.

MOTIONER PÅ KAPITEL O.
EN FEMINISTISK SYN PÅ
SÄKERHET

MOTION 86. FN-KONVENTION ÄVEN MOT DISKRIMINERING PÅ GRUND AV KÖNSIDENTITET

*För en feministisk politik,
O.3 FN:s roll i världspolitiken*

JAG YRKAR:

- att könsidentitet läggs till på slutet i kravpunkt 31:
31. Fi ska aktivt arbeta för upprättandet av en internationell FN-konvention mot diskriminering på grund av sexuell läggning eller könsidentitet.

Motionär:

Veronica Svärd, ledamot försvarsutskottet i Feministiskt initiativs skugggruppsdagsgrupp.

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen instämmer i motionärens yrkande.

Styrelsen yrkar på:

- bifall med följande tillägg.
- att även könsuttryck läggs till.

MOTION 87. UPPDATERING AV SÄKERHETSPOLITIKEN

*För en feministisk politik,
O. En feministisk syn på säkerhet
– Inledningstext samt underrubrik O.1 Konflikthantering och fredsbyggande*

Inledande motivering

Feministiskt initiativ har en orädd säkerhetspolitik som står sig stark i samtal och debatter, men den behöver också utvecklas och förtydligas på vissa områden. Denna motion har främst tre syften;

1. Mindre språkliga justeringar, samt enstaka ord tillagda för att göra texten mer korrekt.
2. Att förtydliga att Fi vill se en succesiv militär nedrustning. Många som refererar till vår försvarspolitik menar att vi vill montera ned hela försvaret, omedelbart. I vår ekonomiska politik har vi förtydligat att det handlar om en omfördelning av resurser. Det stämmer heller inte att vi vill stänga ned hela försvaret eftersom flera av de verksamheter vi lyfter fram som viktiga (t.ex. att upptäcka varningssignaler, kris- och katastrofhantering, med mera) återfinns under försvaret.
3. Att betona *säkerhetsarbete* ur ett bredare perspektiv. Underrubriken ”O.1 Konflikthantering och fredsbyggande” föreslås utvecklas och ändra namn till ”O.1 Konflikthantering, fredsbyggande och säkerhetsarbete”. Den ursprungliga texten är bevarad, men är något omstrukturerad. Nu inleds den med de stycken som fokuserar på vapen, militär upprustning samt

militära samarbeten – för att sedan övergå till text som fokuserar på att fred och säkerhet är processer som måste investeras i. Kris- och katastrofhantering ingår sedan tidigare i denna underrubrik – detta är stärkt i och med avsnittet om klimathotet samt ett nytt stycke om informationssäkerhet.

Motivering för tillägget om informationssäkerhet: Vi lever i dag i ett samhälle där större mängder information än någonsin tidigare bearbetas, lagras, kommuniceras och mångfaldigas. Brister i hanteringen riskerar dock att få omfattande konsekvenser, såväl för samhället i stort som för enskilda. Riksrevisionen riktar allvarlig kritik mot att svenska myndigheter inte har centrala delar av ett systematiskt säkerhetsarbete på plats. Ett arbete som regeringen försummat genom att inte vidta nödvändiga åtgärder för att informera sig om vilka hot som finns mot den civila statsförvaltningen, i vilken omfattning de realiserats och vilka skyddsåtgärder som vidtas. Varje myndighet har ansvar för den egna säkerheten – men det behövs ett samordnat utbyggt stöd som står hela statsförvaltningen till handa med kunskap samt förebyggande och operativt stöd. Precis som riksrevisionen föreslår motionen (i en ny kravpunkt) att MSB samordnar detta arbete.

Ny text är understruken och språkliga justeringar även *kursiverade*. Den nya texten lyder:

O. En feministisk syn på säkerhet

En feministisk vision om det globala samhället bygger på respekt för alla individers mänskliga rättigheter, säkerhet, möjlighet till aktivt demokratiskt deltagande samt frånvaro av strukturellt förtryck. Den strävar efter att alla människor ska kunna utöva ett aktivt medborgarskap i samhällen med transparenta politiska processer och en representativ politisk församling på alla nivåer. Så ser inte världen ut idag.

Traditionellt sett har säkerhetsbegreppet och säkerhetspolitiken styrts av snäva stats- och militärperspektiv. Säkerhetspolitiken har fokuserat på att skydda staten från externa potentiella hot, främst med militära medel. Den traditionella säkerhetspolitiken är patriarkal och bygger på att det är män som med militära medel ska försvara nationen, dess kvinnor och barn. Idag har både synen på säkerhet samt hoten förändrats. Krig förs ofta i form av interna väpnade konflikter mellan olika militära grupper, inte mellan två staters militära styrkor på ett slagfält. Lika centralt som hotet från väpnade konflikter är hoten från klimatförändringar, brist på mat och vatten samt social service. Dessa hotar direkt människors säkerhet men är även bidragande faktorer till väpnade konflikter. Vidare är mäns våld mot kvinnor både i samhällen i konflikt och i fred ett enormt säkerhetsproblem. Detta gäller även i Sverige. Läs mer under kapitel F. Kvinnofrid, mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer.

Trots att säkerhetspolitiken har utvecklats och omdefinierats till att nu även innefatta mänsklig säkerhet, dominerar fortfarande den traditionella militära utgångspunkten. Ofta saknas ett genusperspektiv och kvinnors rättigheter inkluderas inte. Många människor lever under förhållanden präglade av våld, osäkerhet, fattigdom, sjukdom, miljöförstöring och naturkatastrofer. I dessa situationer drabbas kvinnor och män på olika sätt. Kvinnor deltar *sällan* i väpnade konflikter men är i oproportionerligt utsatta av det våld som följer. Vapenvila och fredsavtal betyder inte att hoten försvinner. Istället fortsätter våldet, ofta i hemmen.

70 procent av världens fattiga är kvinnor vilket gör att de är särskilt utsatta för hot mot deras säkerhet. För att motverka de strukturella problemen måste kvinnors delaktighet och aktörskap synliggöras samt öka internationellt. Vi måste även synliggöra rasism, homo- och transfobi som säkerhetshot då det innebär förtryck och i sin extremaste form våldsutövning.

En feministisk analys av säkerhet utgår från mänsklig säkerhet där hot mot individer och inte stater är centralt. Det handlar om frihet från våld men även om möjligheten att tillfredsställa människors grundläggande behov genom exempelvis mat och sjukvård.

Feministiskt initiativ strävar efter att succesivt demontera hela den traditionella säkerhetspolitiken och istället fokusera på begrepp som exempelvis hållbar fred, kroppslig integritet, frihet att agera samt kvinnors, mäns och transpersoners rätt och frihet att vara autonoma individer i livets alla faser och rum.

O.1 Konflikt hantering, fredsbyggande och säkerhetsarbete

Att förebygga konflikter samt att bygga säkerhet, hållbar fred och en väl fungerande demokrati efter krig och konflikt är en av de största utmaningarna för världen idag. Centralt är att motverka orsaker till väpnade konflikter som fattigdom, ojämn resursfördelning, förtryck, marginalisering och maktlöshet, ojämlikhet och militarism. Detta är även centralt för att motverka terrorism.

Den traditionella säkerhetspolitiken bygger på ett militärt patriarkalt perspektiv där dominans, våld och militära maktmedel är centralt. Vi vill bryta detta. Militarism och våld skapar inte en långsiktig, hållbar och verklig fred utan bidrar snarare till en våldskultur som är nära kopplad till synen på maskulinitet. Militär upprustning stjäl pengar från social uppbyggnad, eftersom ökade militärbudgetar ger minskade välfärdssatsningar. Stridsflygplan står mot sjukvård och skola. Kapprustning står mot globala satsningar på miljömål och hållbar utveckling. Vapensäljarna finns ofta i den rika delen av världen, bland annat Sverige, och köparna ofta i den fattiga. Det innebär att ekonomiska resurser från fattiga länder går till rika länder istället för till den egna befolkningens behov.

Vapen möjliggör väpnade konflikter, väpnat våld mot kvinnor och inte minst systematiska våldtäkter. Feministiskt initiativ strävar därför efter total global nedrustning från små och lätta vapen (exempelvis pistoler och gevär) till kärnvapen. Viktigt är också att bryta patriarkala normer som bygger på dominans och våld. Fi:s antimilitaristiska hållning innebär även att vi motsätter oss ett eventuellt svenskt medlemskap i Nato då det är en säkerhetsgemenskap som bygger på militära medel, inklusive kärnvapen.

Feministiskt initiativ anser att verklig fred är mer än enbart avsaknad av krig. Fred är en process som måste investeras i. Förutsättningar för ett jämlikt samhälle där alla kan delta på lika villkor och där jordens resurser fördelas på ett rättvist sätt måste skapas. För att stärka säkerheten och förhindra väpnade konflikter måste vi globalt arbeta långsiktigt och förebyggande. Vi måste uppmärksamma tidiga varningssignaler för väpnade konflikter och andra säkerhetsshot för att avvärja dessa. Centralt för att stärka säkerhet och hållbar fred är demokrati, möjlighet till deltagande, att tillfredsställa de grundläggande behoven samt nedrustning.

Nedrustning är också nödvändigt utifrån perspektivet att väpnade konflikter innebär en enorm belastning på miljön. Klimathotet är i sig ett globalt och lokalt säkerhetshot. FN:s klimatpanel (IPCC) pekar på att den globala uppvärmningen riskerar att innebära omfattande naturkatastrofer med konsekvensen hundratals miljoner nya klimattvångar, främst kvinnor. Att investera i miljön är därför ett viktigt förebyggande säkerhetsarbete. Att investera i fred handlar också om vikten av att bygga en global ekonomi med fokus på samarbete snarare än konkurrens; på mänskliga rättigheter snarare än utnyttjande av mänskliga resurser; samt på ansvarsfullt användande av ekologiska resurser.

Ett stärkt förebyggande säkerhetsarbete innebär också en väl fungerande internationell, regional och lokal krisberedskap vid exempelvis naturkatastrofer, men också stabil informationssäkerhet. Attacker mot våra informationssystem ökar allt mer. Det riskerar att allvarligt skada den elektroniska infrastruktur som vår välfärd idag till stora delar vilar på. Det kan också få omfattande konsekvenser för individens säkerhet och förtroendet för civila myndigheter om personuppgifter sprids.

Sverige måste agera i enlighet med den beslutade Politik för global utveckling (PGU) som innebär att ett politikområde inte ska motverka ett annat, den totala politiken ska alltså vara samstämmig. Detta är inte fallet idag. Sverige gör stora biståndssatsningar med utgångspunkt i mänskliga rättigheter, jämlikhet och hållbar utveckling samtidigt som vi säljer vapen till diktatorer och till länder med utbredd fattigdom. Detta motverkar direkt de satta målen och undergräver Sveriges trovärdighet som internationell fredsaktör. Vapenexporten måste upphöra och vapenindustrin måste ställas om till tillverkning av ickemilitära produkter, exempelvis miljöteknik, som kan bidra till en fredlig och hållbar utveckling. Sverige måste återigen bli en stark röst för fred och nedrustning och gå före genom att vi själva nedrustar.

Det internationella samfundet har vid upprepade tillfällen deklarerat att jämställdhet mellan kvinnor och män är fundamentalt för världsfreden och för fortsatt hållbar utveckling. Problemet ligger alltså inte i att det internationella samfundet underlåtit att uppmärksamma den könsbaserade ojämlikheten i världen, utan i att konventioner och resolutioner inte implementerats. Sverige har en viktig roll i världen, ett ansvar att agera internationellt och stå upp för mänskliga rättigheter och säkerhet för alla. Som ett ekonomiskt välbeställt välfärdssamhälle har Sverige en skyldighet att gå före i kampen för fred, global rättvisa och hållbar utveckling. Därför arbetar vi för en succesiv militär nedrustning, och ett stärkt förebyggande arbete och hantering av de reella säkerhetshot som vi ser idag.

1. Fi ska verka för att den internationella handeln utvecklas till en rättvis och ekologiskt hållbar handel, vilket inte den nyliberala "fria" handel nu står för. Multinationella företags ambitioner av marknadsdominans måste motverkas.
2. Fi ska verka för en utveckling av global mänsklig säkerhet, bort från föreställningar om militär säkerhet. Det förutsätter stopp för militär upprustning, ett aktivt nedrustningsarbete, stopp för vapenexport samt omställning av krigsmaterielproduktion till civil produktion.
 - Fi ska verka för att inga militära avtals sluts med länder som bryter mot folkrätten eller de mänskliga rättigheterna, samt att sådana pågående avtal bryts.
 - Fi ska verka för att Sverige inte bedriver kommersiell militär verksamhet eller hyr ut

svensk mark eller luftrum för vapenprov och militära övningar till försvarsföretag eller andra länders försvarsmakter.

3. Fi ska verka för att vidga det globala säkerhetspolitiska begreppet så att också det strukturella våld som riktas mot kvinnor i vardagen innefattas.
4. Fi ska verka för att det konfliktförebyggande arbetet och civil krishantering prioriteras, att det får tillräckliga resurser, att mekanismer för tidiga varningssignaler stärks och att civilbefolkningens deltagande och säkerhet sätts i första rummet.
-Fi ska verka för att MSB ges resursmässiga förutsättningar att kunna göra en övergripande lägesbild om informationssäkerheten hos civila statsförvaltningar, samt kunna bistå med nödvändigt stöd.
_Fi ska verka för att Sverige inte har en allmän militär värnplikt. Istället bör en frivillig ettårig utbildning inom samhällsskydd och civil krisberedskap inrättas.
5. Fi ska verka för att lokala, regionala och internationella kvinnorrättsorganisationer, hbtq-organisationer och antirasistiska organisationer alltid är med och förebygger och löser konflikter samt deltar i fredsbyggande. Dessa ska konsulteras av internationella aktörer.
6. Fi ska verka för kvinnors meningsfulla deltagande i förhandlingar om avtal om vapenvila och fredsavtal samt verka för att upphörandet av sexuellt och genusbaserat våld ska ingå som en del av avtalen. Detta för att motverka att övergreppen fortsätter att begås efter vapenvila samt för att motverka straffrihet.
7. Fi ska verka för att totala avvärpningsprocesser sker efter väpnade konflikter där lokala kvinnorrättsorganisationer ska vara en del av processen.
8. Fi ska verka för att Sverige regelbundet tar fram handlingsplaner för och implementerar FN:s säkerhetsråds resolution 1325 om Kvinnor, Fred och Säkerhet samt efterföljande resolutioner 1820, 1888, 1889 och 1960. I denna process ska det svenska civila samhället konsulteras.
9. Fi ska verka för att Sverige alltid arbetar för kvinnors deltagande före, under och efter en konflikt på alla nivåer i enlighet med resolution 1325.
10. Fi ska verka för att vikten av nedrustning och kvinnors säkerhet tydligt kopplas samman på nationell och internationell nivå.
11. Fi ska verka för att straffriheten för konfliktrelaterat genusbaserat och sexuellt våld ska upphöra och för att rättssäkerheten stärks.
12. Fi ska verka för att i enlighet med FN:s säkerhetsråds resolution 1820 synliggöra sexuellt våld mot kvinnor i konflikter som en institutionaliserad form av vapen och krigsstrategi.
13. Fi ska verka för att lyfta fram kopplingen mellan kvinnors rätt till den egna kroppen och deras möjlighet att agera som politiska aktörer.
14. Fi ska verka för att kvinnor som utsatts för konfliktrelaterat sexuellt och genusbaserat våld ses som offer för konflikt och krig och därmed får samma status och insatser som andra typer av krigsoffer.
15. Fi ska verka för att kvinnor som utsatts för konfliktrelaterad våldtäkt ska kunna få status som flyktingar på samma sätt som människor vilka förföljs för sin tro, politiska åsikt eller sexuella läggning.
16. Fi ska verka för att Sverige i samband med internationella insatser ska erbjuda hjälp och stöd till våldtagna kvinnor.
17. Fi ska verka för att fler kvinnor ska finnas med i på alla nivåer i svensk internationell konfliktshantering och förebyggande av konflikter.

18. Fi ska verka för att Sverige tar en aktiv roll i arbetet för ett förbud mot kärnvapen och för att Sverige är en aktiv röst för global nedrustning.
-Fi ska verka för total global nedrustning.
19. Fi ska verka för att Sverige inte blir medlem i NATO, inte agerar som värdland åt eller har andra nära samarbeten med NATO.

JAG YRKAR:

- att den nya texten med de nya kravpunkterna och språkliga justeringarna tas i sin helhet.
- att kravpunkternas korrekta nummer korrigeras i efterhand.

Motionär

Veronica Svärd, ledamot försvarsutskottet i Feministiskt initiativs skuggriksdagsgrupp.

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen instämmer med motionären och tycker att område O.1 fått en bättre struktur samt att tilläggen om ett bredare perspektiv på säkerhet med tydliga och konkreta krav är bra. Vi tycker även att förtydligandet kring nedrustning är nödvändig. Styrelsen håller därmed också med motionären om att ändra överskrift på område O.1 till "Konflikthantering, fredsbyggande och säkerhetsarbete".

Styrelsen yrkar på

- bifall med följande ändring på kravpunkt "Fi ska verka för att Sverige inte har en allmän militär värnplikt. Istället bör en frivillig ettårig utbildning inom samhällsskydd och civil krisberedskap inrättas." till "Fi ska verka för att Sverige inrättar en frivillig ettårig utbildning inom samhällsskydd och civil krisberedskap inrättas."

MOTION 88. ALLMÄN VÄRNPLIKT

En allmän civilplikt där alla ungdomar som bor i Sverige deltar utifrån sina individuella förutsättningar skulle utgöra en alldeles utomordentlig integrationsplattform där alla har samma värde och förutsättningar. Det skulle ge alla en bra grundutbildning och höja allas självkänsla och dess insatser skulle kunna göra en stor resurs när det inträffar händelser utöver det vanliga.

Den allmänna civilplikt ska utgöra en grundplattform där samtliga personer som lever i Sverige ska delta. Åldern på deltagarna bör vara eftergymnasial. För de som väljer att inte gå i gymnasium bör möjlighet finnas att göra civilplikt tidigare. Grundplattformen ska vara inriktad på samhällsnyttiga insatser. Etablissemangen ska vara utformat så att varje individ kan få verka inom det verksamhetsområde som hen väljer. Denna resurs ska användas vid exempelvis humanitära insatser, naturkatastrofer, och vara en extraresurs där behov uppstår etc. Deltagarna ska få adekvat utbildning för att utföra det arbete som krävs.

Exempel på utbildningsområden kan vara. Sjukvård, samtal för krisdrabbade, sanering, överlev-

nadskunskap, matlagning/kost, sjöräddning etc.

Tiden för civilplikten bör ligga mellan 7-15 månader.

Allmän civilplikt ska vara förlagd så deltagarna likt den gamla värnplikten bor och sistas tillsammans. Att under en så lång tid få bo, utbilda sig, arbeta och umgås med människor en förmodligen inte tidigare kände skapar en respekt och förståelse för människors olikheter.

JAG YRKAR ATT FEMINISTISKT INITIATIV VERKAR FÖR:

- att allmän civilplikt införs i Sverige.
- att samtliga ungdomar som lever i Sverige ska göra värnplikt.
- att civilplikt bör ske i en ålder i direkt anslutning till gymnasiet

Motionär

Anders Stengård F! Nyköping

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen förstår motionärens intention om att någon form av civil beredskap behövs. Styrelsen tror att motionären kan jämka sig med kravpunkt i motion 87 om frivillig utbildning inom samhällsskydd och civil beredskap.

Styrelsen yrkar på avslag

MOTION 89. SVERIGE BEFINNER SIG I KRIG: FOKUSFÖRFLYTTNING FRÅN STATSNIVÅ TILL INDIVIDNIVÅ

En feministisk syn på säkerhet

Vapenvila och fredsavtal betyder inte att hoten försvinner

”Vapenvila och fredsavtal betyder inte att hoten försvinner. Istället fortsätter våldet, ofta i hemmen.”

Viktigt att lyfta ur ett feministiskt, antimilitaristiskt perspektiv är inte enbart att säkerhetspolitiken måste rymma säkerhetsproblem som våld i nära relationer och utnyttjandet mot barn och kvinnor som sker i beväpnade konflikter. Att tillägga är även att bara för att en beväpnad konflikt inte sker i Sverige betyder inte det att Sverige haft fred i 200 år.

VI YRKAR:

- att efter ovannämnda citat lägga till följande text:
”Ofta påstås det att Sverige haft fred i 200 år. Detta menar vi inte stämmer. Begreppet krig

måste förstås i ett vidare perspektiv där det inte bara är det fysiska, beväpnade våldet som räknas utan även de efterföljande och pågående psykiska trauman och belastningar som krig innebär. Den patriarkala bilden av att det enbart är den som är ute i krig som påverkas måste ifrågasättas. Familjer till de som är ute i krig belastas i form av psykiska trauman, en snedvriden arbetsbörda samt den närståendes eventuella död. Därav lever familjen även i krigets verklighet. Människor som flytt till Sverige på grund av krig lever kvar i kriget i form av psykiska åkommor som PTSD och upplever således kriget även i Sverige. Med dessa människors verklighet menar vi att Sverige i allra högsta grad befinner sig i krig.”

Motionärer:

Pernilla West: pernilla.west@hotmail.com, 0734-426054

Carl Granklint Rask

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen menar att frågan om krigets konsekvenser som anhöriga lever med som exempelvis psykiska trauman är otroligt viktig och bra att den lyfts. Men styrelsen ser det som svårt att säga att Sverige befinner sig i krig och anser inte att det riktigt passar in i textavsnittet om säkerhetspolitik.

Styrelsen yrkar på avslag.

MOTIONER PÅ KAPITEL P.
INTERNATIONELLT
SAMARBETE

MOTION 90. FEMINISTISK SOLIDARITETSPOLITIK

För en feministisk politik (Dokumentet som ska ändras)

Motionen ersätter nuvarande avsnitt P 2. Feministiskt solidaritetsarbete (Avsnittet som ska ändras)

Bakgrund, beskrivning av denna motion:

Från flera håll, både internt och externt, har det efterlysts en mer utförlig feministisk politik för det internationella utvecklingssamarbetet. Den nya version av avsnitt P2 som föreslås nedan avser att förtydliga, utvidga och uppdatera Fi:s politik inom området feministiskt internationellt utvecklingssamarbete.

Vi yrkar:

- att avsnitt P2 ersätts av nedanstående text:

P2 Feministisk solidaritetspolitik

Världen kännetecknas av stora klyftor mellan rika och fattiga och mellan Nord och Syd. Den världsomspännande patriarkala maktordningen, i samspel med den ekonomiska världsordningen och rasistiska och koloniala strukturer som tar sig uttryck i koncentrationen av ekonomisk och politisk makt på internationell, nationell och lokal nivå, leder till en orättvis fördelning av jordens resurser och tvingar stora delar av världens befolkning, särskilt kvinnor och barn, till ett liv i extrem fattigdom. Det är centralt att ett feministiskt solidaritetsarbete genomförs tillsammans med och för att stärka lokala demokratiska sociala rörelser där människor kämpar för att förändra sin egen livssituation.

Utveckling och fattigdomsbekämpning måste ses i ljuset av globala orättvisor och kräver insatser inom många områden, från en ansvarsfull klimatpolitik av regeringar i Nord via reformer av de internationella finansiella institutionerna, avskaffande av vapenhandel och införande av rättvisa regler för handel och investeringar till skuldavskrivningar. Utvecklingssamarbete (bistånd) kan inte utrota världens orättvisor, men rätt utformat kan solidaritetsarbete bidra till att stärka fattiga kvinnors, mäns och barns kraft att själva förändra sina liv.

Sverige har som ett land som gynnas av den existerande världsordningen ett särskilt ansvar för en rättvisebaserad utvecklingspolitik, vilket bland annat avspeglar sig i riksdagens beslut att utvecklingssamarbetet ska uppgå till en procent av BNI.

Men där upphör den relativa samsynen. Feministiskt initiativ anser att det är av största vikt att fattigdomsbekämpning utformas utifrån ett anti-rasistiskt och postkolonialt genusperspektiv, alltid med sikte på att gynna de mest utsatta, en central princip för allt rättighetsbaserat arbete. Där könsroller och föreställningar om familjeekonomi och arbetsuppdelning ofta tas för givna, riskerar det stöd som ges att återskapa eller förstärka maktordningar. Frågor som rör rättighet till sexuell och reproduktiv hälsa, rättvisa arbetsvillkor liksom en hållbar miljö, vilket bland annat innefattar tillgång till rent dricksvatten, är viktiga frågor

för världens kvinnor och barn. Solidariteteten stannar dock inte där, utan vill också ge kvinnor och barn makt över sina egna kroppar, liv och inkomster.

Ett samarbete med folkrörelser över nationsgränser är nödvändigt för att skapa en jämlik, jämställd och hållbar värld. För att ett rättighetsbaserat arbetssätt skall vara effektivt krävs kulturell känslighet, samtidigt som ingen kontext bör antas vara homogen. Utvecklingssamarbetet måste grundas i en intersektionell förståelse av lokala förhållanden och motsättningar, och stöd till normkritiskt arbete hos civilsamhällets organisationer skall underlättas.

Som slås fast i regelverket för mänskliga rättigheter, har Sverige, som ett av världens rika länder, ett ansvar att bidra till fattigdomsbekämpning. Krav på respekt för mänskliga rättigheter måste ställas på såväl privata företag som på aktörer från det civila samhället och den offentliga sektorn.

Bortsett från storleken – där Sverige hör till en liten exklusiv grupp rika länder som uppfyller FN:s mål om 0,7 procent i bistånd – har svensk utvecklingspolitik allvarliga brister. Det gäller för det första att lån (om de sker på förmånliga, icke-kommersiella villkor) kan räknas som bistånd (enligt de regler som de rika länderna, samlade i OECD:s biståndskommitté DAC, enats om). Detta får till följd att även skuldsanering och skuldlättnad kan räknas av mot biståndsanslaget. Liknande är förhållandet när det gäller kostnader för mottagande av flyktingar som enligt DAC får räknas som bistånd. Här utmärker sig Sverige genom att ha bland de högsta avräkningarna i världen för flyktingmottagande.

För det andra har världens rika länder lovat att de summor som satsas för fattiga länders anpassningskostnader på grund av klimatförändringarna ska vara ”additionella”, dvs. komma utöver det tidigare biståndet. Det betyder att sådan finansiering i Sveriges fall antingen gör att biståndsramen måste överstiga en procent av BNI, eller att klimatfinansieringen måste belasta budgetposter utanför biståndet.

Sverige har här möjlighet och ansvar att gå sin egen väg och inte låta sig begränsas av OECD:s regler. Sveriges Politik för global utveckling, PGU, med sina tydliga krav på ett rättighetsbaserat utvecklingssamarbete och med fokus på fattiga människors egna värderingar, mål och förmågor, ska vara styrande för Sveriges solidaritetspolitik. Det gäller särskilt kraven på samstämmighet mellan Sveriges olika policyområden. Här finns stora brister, bland annat när det gäller handelspolitik, vapenexport, Sveriges agerande i EU och Världshandelsorganisationen.

Även de delar av biståndet som blandar offentliga och privata aktörer (så kallade Private Public Partnerships, PPP) har allvarliga brister just när det gäller samstämmigheten och det rättighetsbaserade arbetet. Biståndsorgan använder till och med skatteparadis för sin penningförvaltning och finansierar markrofferi i fattiga länder tillsammans med internationella energibolag.

1. Fi ska verka för att all utvecklingspolitik ska utgå från Politik för global utveckling och från kraven på att målkonflikter ska lyftas fram och hanteras transparent.
2. Fi ska verka för att PGU:s krav på samstämmighet genomsyrar arbetet hos alla aktörer

som har del i svenskt utvecklingssamarbete.

3. Fi ska verka för att jämställdhet och jämlikhet görs till uttalade mål inom ramen för svensk global solidaritetspolitik, liksom för Sveriges politik i internationella sammanhang som EU, FN och de regionala utvecklingsbankerna.
4. Fi ska verka för att detaljstyrande policyvillkor som sätts av IMF eller andra finansiella institutioner inte ska utgöra villkor för erhållande av svenskt bistånd.
5. Fi ska verka för att allt bistånd, även katastrofbistånd, genomsyras av ett genus- och antirasistiskt perspektiv där kvinnors, barns, ungdomars och hbtq-personers rättigheter främjas. Detta kräver representation och deltagande av dessa grupper i beslutsprocesser.
6. Fi ska verka för att minst 50 procent av biståndet kommer kvinnor till del.
7. Fi ska verka för att kvinnors rätt till sexuell och reproduktiv hälsa, SRHR, blir en prioriterad fråga i svenskt utvecklingssamarbete liksom inom internationella organisationer där Sverige har en röst. Fi ska även verka för att minst 10 procent av biståndet skall gå till SRHR.
8. Fi ska verka för att dagens enprocentsmål för biståndet är en miniminivå och inte en maximinivå.
9. Fi ska verka för att svenska bidrag till klimatfinansiering läggs ovanpå enprocentsmålet eller tas från andra budgetposter.
10. Fi ska verka för att DAC:s regelverk ändras så att kostnader för flyktingmottagande och skuldavskrivningar inte får räknas som bistånd. Sverige ska här gå före och upphöra med sådana avräkningar.
11. Fi ska verka för att biståndsmedel som kanaliseras via privata företag ska underställas samma granskning som övrig biståndsverksamhet vad gäller dessas förmåga att bidra till fattigdomsbekämpning.
12. Fi ska verka för ett förbud mot att bistånd, exportkrediter, investeringsstöd eller andra former av stöd till näringslivet kanaliseras via skatteparadis.
13. Fi ska verka för att utvecklingsmålen Post 2015 innehåller skarpa mål om fattigdomsbekämpning, jämställdhet och minskad ekonomisk ojämlikhet (såväl inom som mellan stater) samt hållbart resursutnyttjande. Målen skall även innefatta specifika mål om kvinnors sexuella och reproduktiva hälsa och rättigheter, samt mäns våld mot kvinnor.
14. Fi ska verka för att folkrörelsernas och frivilligorganisationers kunskap och erfarenheter tas tillvara vid utformandet av biståndsverksamhet och utvecklingssamarbete, i Sverige såväl som i EU och internationella sammanhang.
15. Fi ska verka för att informationsstödet till svenska folkrörelser ska ökas, att krav på egeninsats inte ska gälla för informationsverksamhet, samt att svenska folkrörelsernas roll att kritiskt granska Sveriges internationella politik stärks.
16. Fi ska verka för att alla ambassader och biståndskontor har kompetens inom genus- och HBTQ-frågor, samt en handläggare som ansvarar för att jämställdhetsarbetet.
17. Fi ska verka för att Sveriges utvecklingssamarbete alltid ska innehålla en analys av hur politik, projekt och program bidrar till att uppfylla konventionen om avskaffande av allt slags diskriminering av kvinnor. Inom FN, Internationella valutafonden, Världsbanken och de regionala utvecklingsbankerna ska Sverige verka för att institutionernas avtal, program och strategier skall innehålla sådana analyser.
18. Fi ska verka för att Sverige aktivt engagerar sig för att EU och dess medlemsländer tar fram en tydlig färdplan för hur EU:s målsättning för biståndets nivå (0,7 procent av

- BNI till 2015) ska uppnås och utvecklas på kort och lång sikt.
19. Fi ska verka för att i EU öka stödet till och underlätta det civila samhällets roll inom global utveckling, inklusive genom ökat deltagande i beslutsprocesser.

Motionärer:

Annami Löfving, Kenneth Hermele

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen ser många positiva utvecklingar som motionärerna föreslår, men tycker att det är ett avsteg från vår tidigare syn på solidaritetsarbete. Exempelvis vänder vi oss mot utgångspunkten att Sverige ska utveckla andra länder, ur ett postkolonialt perspektiv. Vi föreslår därför att förslaget förankras i Skuggriksdagsgruppen så att det passar ihop med vår övriga politik och blir ett nytt förslag till nästa kongress.

Styrelsen yrkar på avslag.

MOTIONER PÅ KAPITEL Q.
EN FEMINISTISK POLITIK FÖR
EUROPEISKA UNIONEN

MOTION 91. MOTION OM NY INLEDNING TILL EU-PROGRAMMET

Förslaget till inledning samt övriga motioner på EU-programmet är gjorda med tanken att EU-politikprogrammet ska vara en utbyggd version av den EU-plattform som lades fram inför EU-valet 2014. Tanken är att det så småningom ska ersätta det gamla programmet från 2009 och att skapa något som är mera kortfattat och övergripande än det detaljerade programmet från 2009 där flera förslag inte längre är aktuella.

Förslagen består av en inledning där Fi beskriver sin övergripande hållning till EU och hur Fi ser på sin roll i EU. Därefter följer liksom tidigare två kapitel där det ena beskriver hur Fi ser på EU som institution och det andra den politik som Fi vill driva i EU indelat i tematiska områden. Uppdateringarna har gjorts med ett tydligare fokus på EUs kompetens i åtanke, dvs att fokusera programmet tydligare på frågor och områden som EU faktiskt har kompetens eller mandat att konkret besluta om. Vi har prioriterat att uppdatera de områden som är centrala för Fi:s EU-politik. Övriga områden bör ses över och uppdateras till kongressen 2017.

Motionärer:

Soraya Post, Kasper Paulig, Kristin Tran, Hermes Holm

VI YRKAR PÅ:

- att inledningen under ”**Q En feministisk politik för Europeiska unionen**”, (s. 73 i politikdokumentet ”För en feministisk politik”) ersätts med följande text:

Q. En feministisk politik för Europeiska unionen

I en värld där FN beräknar att män äger 99 procent av all egendom och tjänar 90 procent av inkomsterna, trots att kvinnor utför två tredjedelar av arbetet, är en feministisk politik nödvändig. I ett Europa där gränserna sluts allt mer och där rasistiska och fascistiska partier växer sig allt starkare, behövs en antirasistisk politik.

Sverige är medlem i EU sedan år 1995. Fi ska använda de möjligheter till samarbete och påverkan som medlemskapet i EU medför för att öka jämställdhet och jämlikhet överallt i Europa och i världen och samtidigt motverka patriarkala strukturer, rasism och militarisering.

Europeiska unionen (EU) består av dess i nuläget 28 medlemsländer. Det är medlemsländerna som kommer överens om EU:s grundlagar, fördragen, som styr hur EU fungerar och vad EU kan bestämma om. Medlemsländernas regeringar är representerade i Europeiska unionens råd (Rådet). Europaparlamentet (parlamentet) är EU:s folkvalda församling vars 751 ledamöter har valts av EU:s medborgare i direkta val. Sedan valet 2014 har Fi en plats i parlamentet. Europeiska kommissionen (kommissionen) är den institution som lämnar förslag till de beslut som fattas av EU. Det är EU:s medlemsländer och parlamentet som bestämmer vilka personer som ska leda kommissionen.

De beslut som fattas av EU fattas i de flesta fall av rådet och parlamentet gemensamt. Besluten bygger därmed på de olika viljor som varje medlemslands regering och varje enskild ledamot i Europaparlamentet står för och besluten är i stor utsträckning kompromisser. I grunden avspeglar besluten den politiska verklighet som finns i medlemsländerna och som bestäms av de personer som har rätt att delta i allmänna val. Fi ska därför bedriva sin europapolitik med utgångspunkten att EU går att förändra. Fi ska delta aktivt i EU:s beslutsfattande för att påverka EU mot den politiska inriktning som Fi representerar.

EU:s grundlagar, fördragen, ger EU rätt att fatta en mängd beslut som har direkt påverkan på de människor som lever i Europa. Som en feministisk organisation vänder sig Fi emot centralisering av makt och försämringar av demokratiska processer. Fi anser därför att subsidiaritetsprincipen ska vara ledande i EU-arbetet, det vill säga att beslut ska fattas så nära EU:s invånare som möjligt. EU ska enbart besluta i frågor som är av gemensamt intresse och där det finns ett tydligt mervärde i att beslutet fattas på EU-nivå. Det kan handla om att påverka enskilda medlemsländer att höja standarden där krafterna på den nationella nivån inte räcker till som i frågor om diskriminering och i vissa miljöfrågor. Fi anser att EU:s roll ska vara att sätta miniminivåer i frågor som t.ex. rör diskriminering och mänskliga rättigheter men inte begränsa enskilda medlemsländer som vill genomföra ett starkare skydd inom dessa områden. I frågor av gemensamt intresse där EU inte ska fatta beslut kan EU ändå verka som en positiv kraft för förändring.

Fi ska bevaka att EU i all sin verksamhet håller sig till sina gemensamma värden som enligt EU-fördraget består av respekten för människans värdighet, frihet, demokrati, jämlikhet, rättsstatsprincipen och respekten för mänskliga rättigheter som uttryckligen även gäller personer som tillhör minoriteter. Fi anser att EU och dess medlemsländer ska utgå från dessa värden i frågor som påverkar alla människor som bor och lever i EU, oavsett om de är medborgare i ett EU-land, har rätt att vistas i ett EU-land eller om de idag lever i EU som papperslösa.

Fi ska verka för ett ökat skydd mot diskriminering i EU, i synnerhet för utsatta grupper som romer, personer med funktionsnedsättning och HBTQ-personer. Fi ska värna om den fria rörligheten inom EU. Fi ska verka för en migrationspolitik som nedmonterar Fort Europa och skapar öppna och säkra vägar till EU för alla. Fi ska verka för en värld utan gränser. Fi ska motverka trafficking och våld mot kvinnor. Fi ska verka för att jämställdhet och lika rättigheter integreras i EU:s beslutsprocesser och att EU:s institutioner föregår med gott exempel på dessa områden.

Fi anser att EU kan verka som en positiv kraft i sin omvärld och förmedla de grundläggande värden som EU bygger på. EU ska stödja demokratiutveckling och mänskliga rättigheter i sin omvärld och upphöra med samarbeten kring militarisering och upprustning. EU ska inte bygga sitt välstånd på bekostnad av fattigare länder. Fi är i grunden positiv till att EU sluter samarbetsavtal med länder utanför EU och Fi anser att EU ska fortsätta att utvidgas genom att ansluta nya medlemsländer.

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen instämmer med motionärerna. Inledningen beskriver bra parlamentets struktur, vår övergripande hållning till EU och vår roll i EU. Vi har dock några mindre förslag på ändring:

- Den första meningen i kapitlet har enligt tidigare styrelsebeslut tagits bort från Fi:s hemsida då statistiken bakom påståendet inte kan styrkas. Som en konsekvens vill vi därför stryka den även här. Generellt kan sägas att statistik som kan förändras bör användas med försiktighet i politikdokumentet, men att motionärerna är välkomna med uppdaterad text till nästa kongress.

Styrelsen yrkar på:

- Bifall med följande ändring
- att meningen "*I en värld där FN beräknar att män äger 99 procent av all egendom och tjänar 90 procent av inkomsterna, trots att kvinnor utför två tredjedelar av arbetet, är en feministisk politik nödvändig.*" stryks.

MOTION 92. MOTION OM NY TEXT TILL KAPITEL Q1 SAMT FÖRFLYTTNING AV STYCKEN SOM HANDLAR OM POLITIK SOM FI VILL DRIVA I EU TILL KAPITEL Q2

Uppdelningen i det gamla EU-programmet i ett kapitel om EUs institutioner (Q1) samt ett kapitel om den politik som Fi vill driva i EU (Q2) är mycket detaljerad och på vissa ställen inte konsekvent. Vi föreslår nya inledande stycken till Q1 samt att de stycken som handlar om politik i Q1 konsekvent flyttas till Q2.

VI YRKAR PÅ:

- att kapitlet "**Q1 EU som institution**" (s. 73-78 i politikdokumentet "*För en feministisk politik*") ersätts med följande text plus stycket "*jämställdhetsintegrering och jämställdhetsbudgetering inom organisationen*" som bibehålls från gamla texten, samt
- att styckena "*Den ekonomiska-monitära unionen EMU*" samt "*EUs inre marknad*" under kapitel Q1 flyttas till kapitel Q2.

Q1 EU som institution

Insyn, inflytande och demokrati

Genom Lissabonfördraget som trädde i kraft år 2009 har Europaparlamentet fått mera inflytande över EU:s lagstiftning, vilket är positivt ur demokratisynpunkt. Numera antas det mesta av EU:s lagstiftning av parlamentet och rådet gemensamt. Med Lissabonfördraget har också ett medborgarinitiativ införts som gör det möjligt för en miljon medborgare att uppmana kommissionen att lägga fram lagförslag.

Samtidigt har EU med Lissabonfördraget tagit ytterligare steg mot överstatlighet. Europeiska

rådet, den organisation inom EU som består av medlemsländernas stats- och regeringschefer och som bestämmer över EU:s allmänna politiska inriktningar och prioriteringar, lider fortfarande av en i praktiken total brist på insyn. Den institutionalisering av Europeiska rådet med en vald ordförande som infördes med det nya fördraget har ytterligare fjärrat Europeiska rådet från den ordinarie lagstiftande verksamheten. Den nya höga representanten med ansvar för utrikesfrågor och säkerhetspolitik som är kommissionär och representant för EU i utrikespolitiska frågor gör det enklare för EU att tala med en röst i utrikespolitiska frågor. Med denna nya funktion ökar samtidigt avståndet till den nationella nivån och bidrar till att EU-samarbetet får en statsbildningsliknande struktur.

Det demokratiunderskott som den Europeiska unionen lider av beror även på en allmän brist på transparens i EU:s institutioner. Det handlar om en brist på öppenhet men även en brist på relevant information till EU:s invånare om hur EU fungerar, hur de beslut som fattas i EU påverkar deras liv och hur de kan ha inflytande över dessa beslut. Ansvaret för detta ligger på EU:s institutioner, på medlemsstaterna men också på de politiska partier i Europa som på olika sätt deltar i EU-samarbetet.

Det nya tillvägagångssätt att utse kommissionens ordförande som prövades år 2014 då de politiska grupperna i Europaparlamentet utsåg varsin kandidat till posten och lät europavalet avgöra vilken av kandidaterna som skulle bli Europaparlamentets kandidat ger i princip EU:s medborgare ökade möjligheter att ha inflytande över EU:s institutioner. Det är ett mera transparent tillvägagångssätt än det som hittills gällt då medlemsstaterna har tagit fram sin kandidat som de presenterat för parlamentets godkännande. Det nya tillvägagångssättet ställer dock höga krav på EU:s institutioner, medlemsländernas regeringar och de politiska partierna både på Europeanivå och nationell nivå om att informera invånarna i EU om europavalets innebörd.

1. Fi ska verka för en ökad transparens och minskad överstatlighet i Europeiska unionens verksamhet.
2. Fi ska verka för att öka underrepresenterade grupperns tillgång till kunskap om och insyn i hur EU fungerar och om hur EU:s invånare kan utöva inflytande över de beslut som fattas av EU.

EU:s institutioner och deras verksamhet

Kvinnor och minoritetsgrupper så som unga, personer med funktionsnedsättning, hbtq-personer, och rasifierade personer är fortfarande underrepresenterade i samtliga av EUs organ och politiska beslutsprocesser. EUs åtgärder på detta område har varit otillräckliga och huvudsakligen varit begränsade till icke-bindande texter och åtaganden.

I sin verksamhet ska EU:s institutioner vara förebilder för medlemsstaterna, i synnerhet när det gäller jämställdhet, antidiskriminering och lika rättigheter. En jämn könsfördelning ska eftersträvas i alla delar av organisationen. I de fall medlemsländerna föreslår kandidater till särskilda poster i EU:s institutioner, som när det gäller Europeiska kommissionens medlemmar, ska länderna för en plats föreslå två kandidater av olika kön. Vid nomineringarna ska medlemsländerna också ta hänsyn till en jämlik representation utifrån etnicitet, sexuell läggning, ålder och funktionalitet. Tjänstemän på alla nivåer i EU:s institutioner och ledamöter i Europaparlamentet,

EU:s regionkommitté och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén bör få obligatoriska utbildningar i jämställdhet och antidiskriminering.

Därtill behöver EU en fungerande mekanism för integrering av jämställdhet och likabehandling inom alla politikområden. Varje EU-institution bör ta fram en strategi för detta som anpassas till respektive roll i beslutsprocessen. När det gäller kommissionen bör den konsekvensanalys som görs av kommissionens alla förslag innehålla en särskild redogörelse för förslagens konsekvenser för jämställdhet och likabehandling och i förslagen bör det framgå tydligt hur dessa aspekter beaktas. En enkel målsättning om att jämställdhet och likabehandling ska beaktas när förslaget genomförs kan aldrig vara tillräckligt för att tillgodose det kravet. En särskild jämställdhetsanalys bör alltid göras av förslaget till EU:s budget. Ett aktivt övergripande ansvar för integrering av jämställdhet och likabehandling bör finnas på hög politisk nivå inom kommissionen. I parlamentet måste en ledamot i varje utskott ha ett särskilt ansvar för integrering av jämställdhet och likabehandling i det löpande arbetet. Därtill bör alla högre tjänstemän i EU:s institutioner och ledamöter i parlamentet, EU:s regionkommitté och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén få utbildning i metoder för integrering av jämställdhet och likabehandling i politik och i beslutsprocesser.

EU-institutionerna Rådet och Europaparlamentet bedriver sina verksamheter i olika länder. Rådet och parlamentet har kompletta möteslokaler i både Bryssel, Belgien, och Luxemburg respektive Strasbourg, Frankrike. Rådet håller sina möten i Luxemburg under månaderna april, juni och oktober och Europaparlamentet flyttar sin verksamhet till lokalerna i Strasbourg under några dagar varje månad där parlamentet har sitt formella säte. Detta utgör ett flagrant slöseri med resurser som medför stora kostnader både i pengar och i miljökonsekvenser. Bara parlamentets mötesverksamhet i två olika länder beräknas föranleda en årlig merkostnad på 180 miljoner Euro och 19 000 ton i ökade koldioxidutsläpp (källa: one seat-rörelsen).

Det är Europeiska rådet, bestående av stats- och regeringscheferna i EU:s medlemsländer, som beslutar var EU:s institutioner ska ha sina säten och var de ska bedriva sin verksamhet. Beslutet finns i ett protokoll till EU:s fördrag.

1. Fi ska verka för att Europaparlamentet liksom Rådet och Kommissionen ska ha sitt säte i Bryssel och att parlamentet och Rådet liksom Kommissionen ska bedriva all sin verksamhet där.
2. Fi ska verka för att det antas bindande texter för att främja jämställd representation i EU:s institutioner.
3. Fi ska verka för att medlemsländerna för poster i EU:s institutioner som tillsätts genom nomineringar för varje post föreslår två kandidater av olika kön som också kan bidra till en jämlik representation utifrån etnicitet, sexuell läggning, ålder och funktionalitet.
4. Fi ska verka för att tjänstemän på alla nivåer i EU:s institutioner och medlemmar i Europaparlamentet, Regionkommittén och Ekonomiska och sociala kommittén får obligatoriska utbildningar i jämställdhet och antidiskriminering.
5. Fi ska verka för att det inrättas fungerande mekanismer för integrering av jämställdhet och likabehandling inom alla EU:s politikområden som följer genom hela beslutsprocessen.
6. Fi ska verka för att förslag till EU:s budget alltid genomgår en genomgripande analys uti-

från jämställdhet och antidiskriminering.

7. Fi ska verka för att kommissionen på hög politisk nivå tar ett aktivt ansvar för integrering av jämställdhet och likabehandling i sin verksamhet.
8. Fi ska verka för att högre tjänstemän vid EU:s institutioner och ledamöter i parlamentet utbildas i metoder för integrering av jämställdhet och likabehandling i politik och beslutsprocesser.

Motionärer

Soraya Post, Kasper Paulig, Kristin Tran, Hermes Holm

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen instämmer med motionärerna. Det blir tydligare och en bättre struktur på området ”*En feministisk politik för Europeiska unionen*”

Styrelsen yrkar på bifall

MOTION 93. MOTION OM EN AKTIV JÄMSTÄLLDHETSPOLITIK I EU

Vi föreslår att stycket ”Jämställdhet i EU” under kapitel Q2 ersätts med ett nytt mer utvecklat stycke med uppdaterade siffror om läget idag, och som tydligare förklarar vad EU har rätt att besluta om på jämställdhetsområdet, samt vad Fi vill driva på området genom konkreta kravpunkter.

VI YRKAR PÅ:

- att stycket ”**Jämställdhet i EU**” under kapitel Q2 (s. 78) ersätts med följande text:

En aktiv jämställdhetspolitik

På jämställdhetsområdet har EU kompetens att lagstifta inom det arbetsmarknadspolitiska området och inom vissa delar av socialpolitiken. Sedan år 1976 har det funnits EU-lagstiftning mot diskriminering på grund av kön i arbetslivet. Därefter har det tillkommit lagstiftning om jämställdhet när det gäller social trygghet och pensioner, tillgång till service och tjänster, lagstiftning om mammaledighet och om skydd för gravida arbetstagare.

Ändå är jämställdhetsfrågorna eftersatta i EU-politiken och i synnerhet på just de områden där EU har kompetens. Enligt kommissionens siffror för år 2013 låg kvinnors sysselsättning på 63 % jämfört med 75 % bland män. Löneskillnaden mellan kvinnor och män låg på 16 % och skillnaden när det gällde pensionsrättigheter var hela 39 %.

Kvinnor är inte heller rättvist representerade bland makthavare och beslutsfattare. I de största börsnoterade företagen i Europa var endast 16 % av styrelsemedlemmarna kvinnor år 2013 och de innehade endast tre procent av posterna som verkställande direktör. Bland Europas politiker var 27 % av ministrar och parlamentsledamöter kvinnor.

Enligt en rapport om våld mot kvinnor från EU:s byrå för grundläggande rättigheter (FRA) som publicerades år 2014 hade 33 % av kvinnorna i EU:s 28 medlemsländer upplevt fysiskt våld efter 15 års ålder, mer än hälften hade blivit utsatta för sexuella trakasserier och fem procent hade blivit utsatta för våldtäkt.

Denna statistik redogör för en omfattande kränkning av de mänskliga rättigheterna mot hälften av EU:s befolkning.

Det följer av EU:s fördrag att EU i all sin verksamhet ska undanröja bristande jämställdhet mellan kvinnor och män och främja jämställdhet. Enligt EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna ska jämställdhet mellan kvinnor säkerställas på alla områden. Med den utgångspunkten är EU:s institutioner och medlemsstaterna skyldiga att komma till rätta med denna situation även om EU inte kan besluta om bindande lagstiftning på alla de områden som berörs.

Kommissionens jämställdhetsstrategi för perioden 2010-2015 omfattar områdena ekonomiskt oberoende, lika lön för lika arbete, jämställdhet i beslutsfattande, våld mot kvinnor och jämställdhet utanför EU. En ny jämställdhetsstrategi kommer att tas fram för perioden fram till år 2020. Det är viktigt att kommissionen tar det arbetet på allvar och inrättar en strategi som är fokuserad och som sätter press på medlemsländerna att komma till rätta med diskrimineringen på grund av kön i EU.

En ny jämställdhetsstrategi måste ha tydliga ambitioner när det gäller kvinnors sysselsättning, löneglappet och pensionsglappet och tillgången till barnomsorg i medlemsstaterna. En ny jämställdhetsstrategi måste också innehålla åtgärder mot multipel diskriminering på arbetsmarknaden som drabbar kvinnor på grund av etnicitet, religion, sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck, funktionsnedsättning och ålder. De s.k. Barcelonamålen som EU:s medlemsländer kom överens om år 2002 inom ramen för EU:s förra tillväxtstrategi med målsättningen att 90 % av de barn som var äldre än tre år skulle ha tillgång till barnomsorg innan skolåldern år 2010 har inte uppfyllts på långa vägar. Effekterna av den lägre sysselsättningen bland kvinnor jämfört med män har negativa konsekvenser för kvinnors ekonomiska oberoende och i förlängningen för andelen kvinnor i pensionsåldern som lever i fattigdom. Det är viktigt att frågan om kvinnors sysselsättning och ekonomiska jämlikhet först och främst behandlas som en fråga om rättigheter och inte enbart som en potential för ökad tillväxt.

År 2008 lade kommissionen fram ett förslag om att uppdatera gällande lagstiftning om skydd för gravida arbetstagare där ledigheten förlängdes till 18 veckor. Europaparlamentet och rådet har inte ännu kunnat enas om förslaget. Fi anser att det finns behov av att reglera detta område på EU-nivå eftersom den begränsade möjlighet till föräldraledighet som finns i många EU-länder tvingar kvinnor att välja mellan arbete och föräldraskap. Det är dock viktigt att en sådan reglering skapar förutsättningar för båda föräldrarna att vara föräldralediga och att lagstiftningen inte försämrar väl fungerande system för föräldraledighet i medlemsländerna.

Under hösten 2012 lade kommissionen fram ett förslag om ett direktiv om könsbalans i bolagsstyrelser som fastställde ett mål om 40 % kvinnor i styrelserna för större börsnoterade företag. Fi anser att direktivförslaget, som huvudsakligen beskriver hur tillsättningen av styrelseledamöter ska gå till och innehåller en regel om positiv särbehandling, är ett viktigt initiativ för att främja jämställdhet bland makthavare.

EU måste ta ett särskilt ansvar för att utrota våldet mot kvinnor. En ny jämställdhetsstrategi måste innehålla tydliga målsättningar på detta område och kommissionen bör ta fram ett förslag till EU-lagstiftning mot våld mot kvinnor som ska komplettera och stödja medlemsstaternas åtgärder på detta område. I februari år 2014 lade parlamentet fram ett initiativbetänkande med en sådan uppmaning.

1. Fi ska verka för att EU har höga ambitioner när det gäller jämställdhet med utgångspunkten att ökad sysselsättning bland kvinnor och ekonomisk jämlikhet i första hand är fråga om mänskliga rättigheter och inte en potential till ökad tillväxt.
2. Fi ska verka för att jämställdhetsarbetet på EU-nivå tar hänsyn till multipla former av diskriminering och att åtgärderna för jämställdhet tar hänsyn till livsvillkor för olika grupper av kvinnor.
3. Fi ska verka för att de s.k. Barcelonamålen om tillgången till barnomsorg i EU:s medlemsländer som beslutades inom ramen för Lissabonstrategin ska fortsätta att gälla.
4. Fi ska verka för EU-lagstiftning om föräldraledighet för två eller fler föräldrar som inte försämrar väl fungerande system för föräldraledighet i medlemsländerna
5. Fi ska verka för EU-lagstiftning för att öka andelen kvinnor i bolagsstyrelser
6. Fi ska verka för EU-lagstiftning mot våld mot kvinnor.

Motionärer:

Soraya Post, Kasper Paulig, Kristin Tran, Hermes Holm

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen tycker att motionärerna på ett bra sätt har utvecklat, uppdaterat och gjort tydligt vad EU har möjlighet till att besluta om på jämställdhetsområdet i detta övergripande inledningsstycke om jämställdhet i EU. Styrelsen tycker också att den nya rubriken ”**En aktiv jämställdhetspolitik**” till det området passar bättre.

Styrelsen yrkar på:

- bifall med följande ändringar:
- att ”*och våld i nära relationer*” läggs till i kravpunkt 16.

MOTION 94. MOTION OM ATT UPPDATERA EU-MILJÖ OCH KLIMATPOLITIKEN

Fi miljögrupp har sett över EU-politiken på klimat- och miljöområdet och föreslår tillsammans med oss att miljöstycket ersätts med följande uppdaterade stycke.

VI YRKAR PÅ:

- att stycket ”Klimat, energi och miljö” (s.78) ersätts med följande text:

En feministisk miljö- och klimatpolitik

Feministiskt initiativ har en vision om ett hållbart energisystem byggt på förnybara resurser och ett minimalt utsläpp av växthusgaser. Det är ett system där resurser fördelas rättvist mellan människor och i solidaritet med framtida generationer. Vi behöver ställa om och ifrågasätta idén om ständig tillväxt och ökad konsumtion. Unionen måste rikta resurser till satsningar på förnybar energi, ett samordnat tågnät samt att avskaffa kärnkraften och användningen av fossila bränslen. Fi vill verka för ett hållbart jordbruk i vilket djurskyddsfrågor värnas och utvecklas. Det finns ett klart samband mellan bättre djurhållning och bättre klimat.

En stor del av Sveriges lagar stiftas i EU och detta gäller i särskilt hög grad inom miljö- och klimatområdet. En ambitiös miljöpolitik i Bryssel krävs för att åstadkomma en ambitiös miljöpolitik i Sverige. EU förhandlar för sina medlemsstater inom FN:s klimatförhandlingar och historiskt sett har det varit avgörande för att få de globala klimatavtalen på plats. EU är ett viktigt forum för att hantera de miljöfrågor som inte känner några gränser, med den globala uppvärmningen som det mest tydliga exemplet. Klimatpolitiken ska bygga på såväl en global solidaritet som på en jämställd och rättvis fördelningspolitik mellan EU-länderna. Feministiskt initiativ anser därför att det är ytterst viktigt att Sverige tar sitt ansvar att driva en tydlig och ambitiös miljöpolitik i EU.

Ett enskilt land ska aldrig hindras från att gå längre i sina miljöambitioner än vad som kan enas om inom EU. EU:s miljöpolitik bör ses som en lägstanivå som länder måste uppfylla.

EU måste rikta resurser till satsningar på förnybar energi, avskaffande av kärnkraften såväl som användningen av fossila bränslen. EU ska underlätta för sina medlemsländer att samarbeta i frågor som bidrar till hållbar utveckling, exempelvis genom att skapa ett samordnat tågnät eller underlätta för utbyggnad av elnät mellan länder.

EU måste styras om för att främja ett etiskt och hållbart jordbruk, skogsbruk och fiskerier.

1. Fi ska verka för att EU skärper sitt klimatmål för år 2020 till minst 30 % reduktion av växthusgaser jämfört med år 1990.
2. Fi ska verka för att EU skärper sina klimatmål till år 2030 till minst 55 % minskning av utsläpp av växthusgaser jämfört med år 1990, 45 % förnybar energiproduktion och 40 % energieffektivisering.
3. Fi ska verka för att EU driver på i de internationella klimatförhandlingarna för att de globala växthusgasutsläppen ska vara noll senast år 2050.
4. Fi ska i EU verka för reformer i handeln med utsläppsrätter, ETS, så att priset på utsläppsrätter höjs. En viktig reform är att alla utsläppsrätter ska auktioneras ut och att överskottet tas bort.
5. Fi ska verka inom EU för att Green Climate Fund styrs i huvudsak av de berörda länderna.

6. Fi ska verka inom EU för att marginaliserade gruppers situation vid naturkatastrofer uppmärksammas och att dessa görs till aktörer i återbyggandet av samhället efter en naturkatastrof.
7. Fi ska verka inom EU för ett ökat stöd till forskning om klimatanpassning och att underlätta för länder och regioner att samarbeta för en anpassning till ett förändrat klimat.
8. Fi ska verka för att EU:s energisystem är 100 % förnybart senast år 2050.
9. Fi ska verka för att EU motverkar allt statsstöd till kärnkraft och fossila energikällor.
10. Fi ska verka för att utbyggandet av elnät mellan länder ökar, med fokus på smarta elnät.
11. Fi ska verka för att tågnätet inom EU samordnas så att det blir lättare och billigare att åka tåg än att flyga eller åka bil inom Europa.
12. Fi ska verka för att EU ska vara en förebild för att utveckla fler verktyg för en omställning till ekologisk jordbruksproduktion.
13. Fi ska verka för att EU begränsar användningen av plast.
14. Fi ska verka för att säkra matsuveränitet och biologisk mångfald, såväl nationellt som globalt.
15. Fi ska verka för en hållbar fiskepolitik med restriktivare fiskekvoter och fler skyddade områden.
16. Fi ska inom EU verka för att reducera det svinn som uppkommer inom hela livsmedelskedjan, genom riktade åtgärder för att stödja jordbruket att minska sitt produktions-svinn.
17. Fi ska verka för en minskning av animalieproduktion inom EU.
18. Fi ska verka för ett förbud av användandet av genmodifierade organismer inom livsmedelsproduktion i EU.
19. Fi ska verka för att inga fler GMO-grödor godkänns inom EU.
20. Fi ska inom EU verka för en tuffare kemikalielagstiftning.

Motionärer:

Fi Miljö och Soraya Post, Kasper Paulig, Kristin Tran, Hermes Holm

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen tycker att det nya förslaget till text är bra samt att kravpunkterna är tydliga och konkreta.

Styrelsen yrkar på bifall

MOTION 95. MOTION OM FRIHET FRÅN VÅLD OCH SEXUELL EXPLOATERING I EU PROGRAMMET

Sedan det nuvarande EU-programmet antogs inför valet 2009 har mycket hänt. Fi har skrivit under *'The Brussel's call'* som verkar för att kriminalisera sexköp i hela Europa. Fi tog även fram en rapport om mäns våld mot kvinnor 2011 som uppmärksammade papperslösa kvinnors situation vad gäller rätt till skydd från våld. Den nya texten vi föreslår här har uppdaterats med beaktande av dessa.

VI YRKAR PÅ:

- att stycket ”**Prostitution och människohandel**” (s.87) ersätts med följande text:

Frihet från våld och sexuell exploatering

Mäns våld mot kvinnor är Europas största säkerhetsproblem. Vi vill se ett Europa fritt från trafficking och prostitution och därför måste arbetet mot alla former av våld intensifieras. Bakgrunden till att människor hamnar i prostitution kan vara fattigdom, tvång och hot, missbruk eller som följd av en restriktiv migrationspolitik som tvingar människor till papperslöshet och brist på möjligheter till försörjning. Prostitution och människohandel för sexuella ändamål är en form av våld och ett brott mot de mänskliga rättigheterna. Definitionen av vad människohandel är fastslås i Palermo-protokollet. Människohandel innebär rekrytering, transporter, mottagande av vuxna eller barn (under 18 år) som genom våld, hot om våld, bortförande, bedrägeri, utnyttjande av människor i en utsatt position eller missbruk av befogenheter, syftar till att exploatera någon. Vad gäller barn behöver inte våld eller hot om våld finnas med i bilden för att det ska vara ett fall av människohandel. Vårt att notera här är också att handeln inte behöver vara transnationell utan kan även innebära handel inom en nation, mellan regioner eller städer.

Arbetet för att minska människohandel och prostitution måste fokusera på att förändra en restriktiv migrationspolitik och diskriminerande och otrygga arbetsvillkor som gör att kvinnor utan papper inte har några eller väldigt få möjligheter att arbeta och försörja sig. Arbetet måste också inriktas på att minska efterfrågan och att kraftfullt avvisa idén om mäns rätt att konsumera och exploatera kvinnors, transpersoners, barns och andra mäns kroppar.

Papperslösa kvinnor i EU är inte bara på flykt från förföljelse, hot, övergrepp, fattigdom, tortyr eller krig i länderna de flytt ifrån, utan befinner sig även i en ständigt otrygg situation på grund av sin papperslösa status i Europa. Som papperslös lever du utan möjlighet till skydd eller rättssäkerhet om du skulle bli utsatt för brott. Blir du utsatt för hot, rån, trakasserier, misshandel eller övergrepp har du väldigt liten möjlighet att få skydd och att få dina rättigheter tillgodosedda. Att anmäla ett övergrepp är omöjligt då polisen utgör ett hot om avvísning. Detta innebär även en situation där myndighetspersoner såsom polisen kan vara den parten som begår brott. Likaså kan det vara arbetsgivare, bostadsuthyrare, anförvanter eller andra som känner till situationen och som misshandlar, hotar, utnyttjar ekonomiskt eller sexuellt med vetskapen om att det inte kan polisanmälas. Rätten till skydd mot sexuella övergrepp och andra former av könsrelaterat våld ska, enligt FN:s kvinnokonvention, tillkomma alla utan diskriminering. Rätten till skydd mot till sexuella övergrepp och misshandel kan även anses utgöra tortyr eller omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning och ska således tillkomma alla utan diskriminering, enligt artikel 3 i Europakonventionen och artikel 7 i FN:s konvention om medborgerliga och politiska rättigheter.

Sedan 2011 finns ett EU-direktiv mot trafficking som sätter en gemensam standard för åtal mot och lagföring av brottslingar och skydd för brottsoffer. Kommissionen har också antagit en EU-strategi för att utrota trafficking som gäller tom. år 2016.

1. I de flesta EU-länder är det lagligt att köpa sexuella tjänster. Detta är oacceptabelt och det strider mot Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna. Fi ska verka för ett förbud mot köp av sexuella tjänster samt kriminalisering av köparen enligt den modell som bl.a. Sverige, Norge och Island har infört. Fi ska verka för att varje medlemsland har en nationell lagstiftning mot köp av sexuella tjänster som även gäller sexköp i andra länder utan krav på dubbel straffbarhet.
2. Feministiskt initiativ ska verka för att avkriminalisera prostituerade i hela EU.
3. Fi ska verka för att EU främjar tillgången till skydd och stöd för våldsutsatta i medlemsländerna, att förövare lagförs och att rättssäkerheten stärks genom kunskapshöjning och förebyggande arbete.
4. Fi ska verka för att kommissionen ska uppmuntra medlemsländerna att upprätta handlingsplaner med möjlighet till ekonomiskt och socialt stöd som gör det möjligt att lämna prostitutionen.
5. Fi ska verka för att konsulat på medlemsländernas ambassader i ursprungsländer tillhandahåller information på landets språk om vilka myndigheter och organisationer som erbjuder hjälp om man skulle bli utnyttjad i landet.
6. Fi ska verka för att de offer för människohandel som vill ska ha rätt att stanna i medlemslandet.
7. Fi ska verka för att allt arbete mot människohandel sker i samklang med arbete mot prostitution och att sambandet klagörs i alla sammanhang med stor tydlighet.
8. Fi ska verka för att kommissionen utför den sedan länge utlovade studien av nationella prostitutionslagstiftningars påverkan på den europeiska transnationella sexhandeln, samt att sambandet mellan prostitution och en restriktiv migrationspolitik klagörs.

Motionärer:

Soraya Post, Kasper Paulig, Kristin Tran, Hermes Holm

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen instämmer med och tycker det är bra att rubriken ändras till att handla om frihet från våld och sexuell exploatering. Styrelsen tycker också att motionärerna på ett bra sätt beskrivit en bredare förståelse för människohandel för sexuell exploatering

Styrelsen yrkar på:

- Bifall med följande ändringar:

att i första kravpunkten i textstycket om Frihet från våld och sexuell exploatering dela upp den så att texten "*Fi ska verka för att varje medlemsland har en nationell lagstiftning mot köp av sexuella tjänster som även gäller sexköp i andra länder utan krav på dubbel straffbarhet.*" blir en egen kravpunkt.

MOTION 96. MOTION OM FI:S ASYL- OCH MIGRATIONSPOLITIK I EU

En central fråga för Fi nationellt och i EU är frågan om öppna gränser. Fi ska sträva efter att nedmontera Fort Europa och skapa öppna och säkra vägar till EU för alla. Följande stycke beskriver vad Fi vill driva som steg på vägen till en värld utan gränser.

VI YRKAR PÅ:

- att stycke "Asylpolitik och rättigheter för tredjelandsmedborgare" och "Immigration" (s. 81-82) ersätts med följande stycke:

Öppna gränserna

Så länge världen är präglad av orättvisor som krig, statligt förtryck, förföljelse, fattigdom, våld, sexuella övergrepp och rättslöshet kommer det att finnas människor som väljer att resa över gränser eller fly för att söka skydd och ett värdigare liv i ett annat land. Det gäller inom såväl som utanför EU. Fi anser att det ska vara varje människas rätt att leva ett värdigt liv i trygghet och att alla medlemsländer har en skyldighet att erbjuda skydd och förutsättningar för ett värdigt liv till de människor som vill eller behöver det. Fi har som ett långsiktigt mål att öppna gränserna till Europa.

Idag riskerar många människor livet när de försöker ta sig till EU. Mellan januari och november 2014 har 160 000 människor tagit sig till Europa över medelhavet. Omkring 3000 människor beräknas ha dött på medelhavet under samma period. Fi anser att detta är en direkt följd av medlemsländernas restriktiva migrationspolitik som i första hand handlar om att bevaka EU:s yttre gränser och inte om att rädda liv och erbjuda skydd. Under perioden 2007-2013 spenderade EU 2 miljarder Euro på att stärka bevakningen av EU:s yttre gränser och endast 700 miljoner Euro på att förbättra situationen för flyktingar och asylsökande som har tagit sig till EU (källa: Amnesty International, rapporten "The human cost of Fortress Europe", 2014).

Som ett led i arbetet med att öppna EU:s gränser ska Fi verka för att EU och dess medlemsstater istället för att lägga resurser på att bevaka de yttre gränserna prioriterar att skapa flera och säkra vägar in i EU och att rädda liv och att erbjuda skydd och trygghet till de människor som söker sig hit. Alla människor ska kunna söka asyl i EU:s medlemsländer på ett tryggt och säkert sätt inom ramen för en rättssäker asylprocess och de människor som vistas i EU som flyktingar och asylsökande ska kunna leva under värdiga förhållanden och utan att deras mänskliga rättigheter blir kränkta. Fi ska verka för att medlemsländerna tar ett gemensamt och solidariskt ansvar för de människor som söker sig till EU för att söka skydd och förutsättningar för ett värdigt liv.

Fi ska motverka att EU sluter avtal med länder utanför EU med syftet att hindra flyktingar från att nå EU:s yttre gränser. Dessa avtal med länder som ofta inte uppfyller grundläggande krav på mänskliga rättigheter och inte heller respekterar asylrätten är ett illegitimt sätt för EU att undandra sig skyldigheten att erbjuda skydd till människor som söker sig till EU.

Fi anser att EU:s medlemsstater ska upphöra med den inre gränskontrollen där papperslösa människor eftersöks, ofta på basis av etnisk profilering, med syftet att utvisas från EU. Medlemsländerna bör istället erbjuda papperslösa människor rätt att vistas i EU med tillgång till social trygghet, hälso- och sjukvård och möjlighet att bedriva studier och arbete.

1. Fi ska verka för det långsiktiga målet att öppna EU:s gränser
2. På kort sikt ska Fi verka för att EU:s migrationspolitik inriktas på att rädda liv vid EU:s yttre gränser och att skapa säkra vägar till EU.
3. Fi ska verka för att asylrätten inom EU utvidgas så att bl.a. könsrelaterad förföljelse och förföljelse på grund av sexuell läggning, könsidentitet och könsuttryck ska utgöra grund för asyl i EU:s medlemsländer.
4. Fi ska verka för att de människor som söker sig till EU för att söka asyl får en värdig och rättssäker asylprocess där deras rättigheter sätts i första rummet och att de kan ansöka om asyl tillsammans med sina anhöriga.
5. Fi ska verka för att de flyktingar och asylsökande som vistas i EU kan leva under värdiga förhållanden med tillgång till hälso- och sjukvård och utbildning och att deras mänskliga rättigheter inte blir kränkta. Ett barn ska aldrig behöva skiljas från sina föräldrar under asylprocessen.
6. Fi ska motverka att EU sluter avtal med tredje land med syftet att stoppa flyktingar från att ta sig till EU:s yttre gränser. FI ska motverka regler och omständigheter som får effekten av de hindrar människor från att söka asyl i EU:s medlemsländer som flygbolagens transportörsansvar.
7. Fi anser att EU:s medlemsstater ska upphöra med den inre gränskontrollen och istället erbjuda papperslösa människor rätt att vistas i EU.
8. Fi ska verka för att EU:s asylpolitiska harmoniseringsprocess anammar FN:s riktlinjer för ”internationellt skydd – könsrelaterad förföljelse inom ramen för artikel 1A(2)” för att ge tjänstemän i alla EU:s medlemsländer bättre insikt om könsrelaterat våld och bättre möjlighet att avgöra det berättigade i kvinnors asylansökningar som grundar sig på könsrelaterat våld.
9. Fi ska verka för att revidera och förstärka rådets direktiv 2003/86/EC om rätt till familjeåterförening genom att inkludera bestämmelser som ger familjemedlemmar rätt till oberoende bostad och arbetstillstånd under en minimiperiod av 5 år. Denna rätt ska vara förnybar.
10. Fi ska verka för att stärka rätten till uppehållstillstånd för anhöriga till tredjelandsmedborgare. Vid en eventuell separation ska partner till EU-medborgare beviljas rätt att stanna.
11. Fi ska verka för att skapa riktlinjer och regelverk som behandlar situationen för människor som lever som papperslösa i EU, inklusive de som arbetar inom vård- och omsorgssektorn, för att garantera dem rättslig status.
12. Fi ska verka för att ett genusperspektiv integreras i EU:s politik och i åtgärder på området för asyl och migration.

Motionärer

Soraya Post, Kasper Paulig, Kristin Tran, Hermes Holm

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen tycker att motionärerna på ett bra sätt förnyat och utvecklat avsnittet om asyl och rättigheter till dagsaktuell politik. Dock tycker styrelsen att meningen rad 4 i första stycket i Öppna gränser ”Fi anser att det ska vara varje människas rätt att leva ett värdigt liv i trygghet och att alla medlemsländer har en skyldighet att erbjuda skydd och förutsättningar för ett värdigt liv till de människor som vill eller behöver det-“ upplevs lång. Vi vill därför dela upp den meningen.

Styrelsen yrkar på:

- bifall med följande ändringar:
 - att i rad 4 första stycket i **Öppna gränser** ändras till *”Varje människa har rätt att leva ett värdigt liv i trygghet. Alla medlemsländer har skyldighet att erbjuda skydd och förutsättningar för ett värdigt liv till de människor som vill eller behöver det.”*
 - att (källa: Amnesty International, rapporten ”The human cost of Fortress Europe”, 2014). stryks i stycke 2.

MOTION 97. MOTION OM TILLÄGG AV STYCKE OM ETT EUROPA FRITT FRÅN RASISM OCH DISKRIMINERING

Det gamla EU-programmet saknar en tydlig antirasistisk politik och delarna om diskriminering behöver utvecklas. Detta stycke handlar om att stärka och förtydliga Fi:s antirasistiska politik samt förslag om anti-diskriminering som Fi ska driva i Europaparlamentet.

VI YRKAR:

- att följande två nya stycken läggs till under kapitel ”**Q2 Feministisk politik i EU**” samt
- att stycket ”**Krav på mänskliga rättigheter av ansökarländer**” under Q1 integreras i den nya föreslagna texten enligt nedan:

Ett Europa fritt från rasism och diskriminering

Dagens Europa präglas i hög grad av en ökad nationalism, främlingsfientlighet och rasism. Rasistiska partier vinner segrar både i nationella val och i valet till Europaparlamentet, kommer in i politiska församlingar och blir del av det politiska etablissemanget. Minoritetsgrupper som romer, judar, muslimer och HBTQI-personer möts av rasism och diskriminering som riskerar att normaliseras. Denna utveckling leder också till ett bakslag för kvinnors rättigheter och jämställdhet.

Det är viktigare än någonsin att genomföra det skydd mot diskriminering som finns i EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna och som uttryckligen framgår av EU:s fördrag. I dagsläget finns EU-lagstiftning mot diskriminering på grund av kön, ras och etnicitet både i och utanför arbetslivet. Det saknas dock ett heltäckande skydd mot diskriminering pga. ålder, religion och trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och könsidentitet och könsuttryck. Samtidigt finns tydliga tecken på att HBTQI-personers situation har blivit mera utsatt i Europa. En studie från den Europeiska Byrån för Grundläggande rättigheter från 2013 (EU LGBT survey: <http://fra.europa.eu/en/publication/2013/eu-lgbt-survey-european-uni->

on-lesbian-gay-bisexual-and-transgender-survey-results) visar att hälften av de tillfrågade HBTQ-personerna hade utsatts för diskriminering eller kränkningar på grund av sin sexuella läggning. Av de tillfrågade hade 32 % upplevt diskriminering i sitt dagliga liv och 26 % hade blivit utsatta för våld eller hot om våld på grund av att de uppfattades som HBTQ-personer. Studien visar att transpersoner är särskilt utsatta. I denna grupp hade 38 % upplevt diskriminering i sitt dagliga liv och 35 % hade blivit utsatta för våld eller hot om våld.

De 80 miljoner människor i EU som lever med en funktionsnedsättning upplever stora hinder i sin vardag gällande tillgången till varor och tjänster, till boende och samhällsservice och till det offentliga rummet. Människor med funktionsnedsättning upplever också betydande hinder när det gäller deltagandet i det politiska livet som väljare eller som representant för ett politiskt parti. (källa: FRA-rapport från 2014: <http://fra.europa.eu/en/publication/2014/indicators-political-participation-persons-disabilities>)

År 2008 lade kommissionen fram ett förslag till EU-lagstiftning mot diskriminering utanför arbetslivet på grund av ålder, funktionsnedsättning, sexuell läggning, religion eller annan trosuppfattning. Förslaget har godkänts av parlamentet men rådet har ännu inte kunnat komma överens om förslaget. Fi anser att det är oförsvarligt att EU:s lagstiftare inte har lyckats komma överens om att implementera det skydd mot diskriminering som klart och tydligt följer av EU:s fördrag som ett av EU:s grundläggande värden. Fi anser därtill att EU ska lämna ett heltäckande skydd mot diskriminering av transpersoner som inte enbart har sin grund i könsbyte, vilket följer av nuvarande praxis.

Europeiska kommissionen ansvarar för att bevaka att medlemsstaterna följer EU:s lagstiftning och ska vidta åtgärder mot länder som inte rättar sig efter den. Kommissionen måste ta denna uppgift på största allvar och agera konsekvent och utan politiska överväganden mot medlemsstater som tillåter att dess invånare utsätts för diskriminering och kränkande behandling.

Europas Romer är en särskilt utsatt grupp som i flera EU-länder lever i en obeskrivlig fattigdom och marginalisering till följd av institutionaliserad rasism och diskriminering. För att förändra Romernas situation i Europa räcker det inte med de insatser för att främja social delaktighet som är utgångspunkten för det befintliga EU-ramverket för Romers integration. Arbetet för att förändra Romernas situation måste ha ett tydligt rättighetsperspektiv och EU:s institutioner och medlemsstaterna måste ta gemensamt ansvar för att motverka den utbredda rasismen mot Romer, antiziganismen, som är grundorsaken till att Romer har varit marginaliserade och diskriminerade sedan de anlände till Europa på 1300-talet. Organisationer som arbetar för Romers rättigheter där Romerna själva är representerade måste få ett ökat inflytande över EU-politiken på detta område.

I EU lever omkring 600 000 människor som saknar medborgarskap och därför betraktas som statslösa. Vissa har nyligen kommit till EU medan andra har bott i EU under flera generationer och har föräldrar som saknar medborgarskap. Många av dessa människor är Romer som ursprungligen kommer från länder på Balkan och deras avsaknad av medborgarskap är ofta ett resultat av diskriminering. Människor som lever som statslösa i EU har

i många fall inte samma rättigheter som EU-medborgare när det gäller tillgång till social trygghet och hälso- och sjukvård och rätten att studera och arbeta. Detta är en situation som inte är acceptabel i en välfärdsstat. Alla människor som bor och lever i EU ska kunna leva ett värdigt liv med lika möjligheter och det gäller även människor som saknar medborgarskap. Statslösa personers situation handlar om respekten för mänskliga rättigheter i medlemsländerna.

EU måste också ägna särskild uppmärksamhet åt HBTQI-personers situation. En gemensam lagstiftning mot diskriminering som även berör HBTQI-personer är en formell förutsättning för att HBTQI-personer ska kunna leva i EU på lika villkor. Samtidigt måste kommissionen arbeta strategiskt tillsammans med medlemsstaterna för att på andra sätt motverka diskriminering och våld mot HBTQI-personer, i första hand genom att lägga fast en gemensam handlingsplan för HBTQI-personers rättigheter.

När ett medlemsland inte lyckas skydda sina invånares mänskliga rättigheter bryter landet mot de grundläggande förutsättningarna för EU-samarbetet. Enligt EU:s grundläggande värden som de beskrivs i EU-fördraget ska EU-samarbetet bygga på bl.a. demokrati, rättsstaten och respekten för de mänskliga rättigheterna. För att beviljas inträde i EU krävs att ansökarlandet lever upp till dessa krav. Landet kan inte bli medlem om det inte uppfyller de s.k. Köpenhamnskriterierna som bl.a. går ut på att landet ska ha stabila institutioner som garanterar demokrati, rättssäkerhet, mänskliga rättigheter och minoritetsskydd. Om landet upphör att uppfylla dessa kriterier efter att det har blivit medlem i EU finns begränsade möjligheter tvinga landet till detta, särskilt i fall som inte gäller tillämpningen av EU-rätten.

EU måste ställa höga krav på de länder som beviljas inträde i EU när det gäller demokrati, respekt för mänskliga rättigheter och rättssäkerhet. I bedömningen av de länder som kandiderar för att bli medlem i EU ska läget för de mänskliga rättigheterna prioriteras minst lika högt som ekonomiska förutsättningar.

EU måste kunna agera när länder som har beviljats medlemskap i EU bryter mot EU:s grundläggande värden t.ex. genom att systematiskt diskriminera på grund av kön, sexuell läggning, funktionshinder, etnisk och kulturell tillhörighet och när rättssäkerheten annars hotas. För att kunna agera effektivt och verksamt i sådana situationer behöver EU en granskningsmekanism som regelbundet värderar situationen i medlemsländerna på objektiva grunder och som gör det möjligt att agera redan då det finns en risk för att landet ska bryta mot EU:s grundläggande värden. Det är rimligt att en sådan granskningsmekanism är kopplad till någon form av sanktioner mot medlemsländer som inte rättar till en situation där de bryter mot EU:s grundläggande värden.

Enligt Lissabonfördraget ska EU ansluta sig till Europarådets konvention om de mänskliga rättigheterna. Detta kommer att innebära att Europakonventionen får en starkare ställning i EU i och med att det blir tydligare att EU:s institutioner ska tillämpa konventionen och att Europarådets domstol kommer att kunna döma i frågor som gäller EU-rättens förhållande till konventionen. Förhandlingarna om EU:s anslutning till konventionen inleddes år 2010 och pågår fortfarande. Det är viktigt att denna process hanteras skyndsamt.

Fi ska verka för att kommissionen aktivt bevakar att medlemsstaterna följer EU:s lagstiftning mot diskriminering och vidtar åtgärder mot länder som bryter mot denna lagstiftning. Fi ska verka för att kommissionens förslag om ett direktiv mot diskriminering utanför arbetslivet på grund av ålder, religion och trosuppfattning, funktionsnedsättning och sexuell läggning antas skyndsamt.

Fi ska verka för att EU-arbetet för att förändra Romernas situation ska ha ett tydligt rättighetsperspektiv, att EU:s institutioner och medlemsstaterna tar ett gemensamt ansvar för att motverka antiziganismen och att organisationer som arbetar för Romers rättigheter där Romerna själva är representerade får ett ökat inflytande över EU-politiken på detta område. Fi ska verka för att lyfta frågan om statslösa personers rättigheter inom EU.

Fi ska verka för att kommissionen och medlemsstaterna gemensamt arbetar strategiskt och långsiktigt för att motverka diskriminering och våld mot HBTQI-personer och att EU ska lämna ett heltäckande skydd mot diskriminering och våld mot transpersoner.

Fi ska verka för att demokrati, respekt för mänskliga rättigheter och rättssäkerhet är grundläggande element som värderas minst lika högt som ekonomiska förutsättningar hos kandidatländer när EU utvidgas.

Fi ska verka för att EU inrättar en effektiv och verksam mekanism för att hantera situationer då medlemsländer bryter mot EU:s grundläggande värden om bl.a. demokrati, rättsstaten och respekten för de grundläggande rättigheterna.

Fi ska verka för att processen för EU:s anslutning till Europarådets konvention om de mänskliga rättigheterna fortsätter som planerat.

Motionärer

Soraya Post, Kasper Paulig, Kristin Tran, Hermes Holm

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen håller med motionärerna om att det nya textstycket läggs till under kapitel ”**Q2 Feministisk politik i EU**”. Vi tycker också att textstycket och kravpunkter från ”**Krav på mänskliga rättigheter av ansökarländer**” under Q1 i ursprungsdokumentet på ett bra sätt integrerats i detta nya förslag. Vi har dock några förslag på ändringar:

Begreppet HBTQI är inte vedertaget i en svensk kontext och styrelsen anser därför att det krävs en diskussion i partiet om hur vi ställer oss till det innan vi ändrar genomgående i hela politikdokumentet. Vi föreslår därför att behålla HBTQ som vi använder idag och inväntar eventuell motion till nästa kongress.

Begreppet könskorrigering är det korrekta.

Vi bör inte ha internetlänkar i vårt politikdokument och dessa föreslås därför strykas.

Styrelsen yrkar på:

- bifall med följande ändringar
- att könsbyte ändras till könskorrigering
- att HBTQI ändras till HBTQ.
- att texten “ *En studie från den Europeiska Byrån för Grundläggande rättigheter från 2013 (EU LGBT survey: <http://fra.europa.eu/en/publication/2013/eu-lgbt-survey-european-union-lesbian-gay-bisexual-and-transgender-survey-results>) visar att hälften av de tillfrågade HBTQ-personerna hade utsatts för diskriminering eller kränkningar på grund av sin sexuella läggning. Av de tillfrågade hade 32 % upplevt diskriminering i sitt dagliga liv och 26 % hade blivit utsatta för våld eller hot om våld på grund av att de uppfattades som HBTQ-personer.*”

ersätts med:

”En studie från den Europeiska Byrån för Grundläggande rättigheter från 2013 visar att 32 % av de tillfrågade hade upplevt diskriminering i sitt dagliga liv och 26 % hade blivit utsatta för våld eller hot om våld på grund av att de uppfattades som HBTQ-personer.”

MOTION 98. MOTION OM ATT LÄGGA TILL NYTT STYCKE OM ATT STÄRKA FEMINISTISK RÖRELSE I EUROPA OCH VÄRLDEN

Fi ska verka för att fler feminister från hela Europa tar plats i Europaparlamentet.

VI YRKAR PÅ:

- **att** ett nytt stycke om att stärka feministiska initiativ i Europa och världen läggs till under Q2:

En stark feministisk rörelse i Europa och världen

En central del i arbetet med att motverka diskriminering och främja mänskliga rättigheter är att mobilisera, stödja och samarbeta med feministiska partier och initiativ i Europa och världen. En stark antirasistisk feministisk rörelse i Europa är också den starkaste motkraften till rasistiska, nazistiska och fascistiska partier som mobiliserar runt om i Europa. Flera av dem finns redan i Europaparlamentet och risken är stor att gruppen växer. Om inte tillräckligt görs för att motverka strukturell diskriminering får rasistiska och konservativa krafter luft under vingarna. Det behövs tydlighet i prioriteringar för arbetet för mänskliga rättigheter från EUs institutioner och ett stort tryck från civila samhället. En central del i Fi:s arbete med att motverka diskriminering och främja mänskliga rättigheter är att mobilisera, stödja och samarbeta med feministiska partier och initiativ i Europa och världen. Fler feministiska partier tar nu form i Europa och vårt långsiktiga mål är att tillsammans bilda en feministisk partigrupp i Europaparlamentet.

1. Fi ska verka för att skapa forum för kunskap och erfarenhetsutbyte mellan olika feministiska partier i EU och EUs kandidatländer.
2. Fi ska verka för att det vid Europaparlamentsvalet 2019 ska finnas listor för Feministiska initiativ i minst sju EU-länder
3. Fi ska verka för att stärka och uppmärksamma feministiska rörelser och initiativ utanför EU

Motionärer:

Soraya Post, Kasper Paulig, Kristin Tran, Hermes Holm

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen instämmer. Det var en av våra valfrågor och styrelsen tycker det är bra att det kommer in i vårt politiska dokument.

Styrelsen yrkar på bifall

MOTION 99. MOTION OM PUNKT OM FRIA RÖRLIGHET OCH KORRIGERING AV ANTALET UTSKOTT

Den fria rörligheten har på senare tid ifrågasatts på flera håll inom EU. Flera EU-länder har hotat med att de vill omförhandla den fria rörligheten eller till och med sitt medlemskap i EU. Fi behöver vara tydliga med att vi står upp för och försvarar den fria rörligheten och se till så att inte rasistiska och fascistiska krafter får inflytande. Den andra att-satsen i denna motion är enbart en korrigerigering av rätt antal utskott i Europaparlamentet.

VI YRKAR PÅ:

- **att** en ny kravpunkt ”Fi ska värna om den fria rörligheten inom EU” läggs till som första kravpunkt i stycket ”EUs inre marknad” under kapitel Q2.
- **att** meningen ”Det finns 23 utskott i Europaparlamentet” i stycket ”Jämställdhetsintegrering och jämställdhetsbudgetering inom organisationen” ändras till ”Det finns 22 utskott i Europaparlamentet”.

Motionärer:

Soraya Post, Kasper Paulig, Kristin Tran, Hermes Holm

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen håller med motionärerna.

Styrelsen yrkar på bifall

MOTION 100. ÄNDRING I KRAV 42 Q.2 FEMINISTISK POLITIK I EU

För en feministisk politik (Dokumentet som ska ändras)

Krav 42 i Q.2 Feministisk politik i EU (Avsnittet som ska ändras)

Tidigare formulering är missvisande.

JAG YRKAR:

- att följande text ersätter krav 42 i Q.2 Feministisk politik i EU:

Ändring krav 42 i avsnitt Q.2

Fi ska verka för att analysera konsumtions- och transportmönster och utveckla program för att förändra dessa för att gagna klimat och en hållbar utveckling.

Motionär:

Lotten Sunna

STYRELSENS SVAR:

Eftersom styrelsen bifaller motioner om EU politiken där ursprungskravet inte finns med så faller denna kravpunkt automatiskt.

Styrelsen yrkar på avslag

MOTIONER
ÖVRIGT

MOTION 101. MODERNISERA LAGEN OM UPPRÄTTANDE AV TESTAMENTE

Förslag

Feministiskt initiativ tillkännager som sin politik vad som anförs i motionen om att lagen om upprättande och återkallelse av testamente (10 kap Ärvdabalk) bör ange att testamenten tillåts undertecknas med hjälp av elektronisk signatur av testator och vittnen och att testamenten tillåts att förvaras elektroniskt.

Motivering

Medan regeringen skjutit upp statlig registrering av testamenten ("Skatteverket lämnade den 19 maj 2008 förslag till en reglering av testamentsregister i promemorian Bouppteckningar och testamentsregister (*bilaga till dnr 131 79596-08/113*). Efter att Justitiedepartementet berett Skatteverkets förslag i promemorian fann regeringen i beslut den 4 april 2012 inte tillräckliga skäl att gå vidare med de förslag som hade lämnats av Skatteverket (*dnr Ju2008/4624/L2*).” http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Utskottens-dokument/Betankanden/Familjeratt_H101CU19/) så är det välkänt (åtminstone sedan år 2005) att testamenten, av olika skäl, inte kommer fram efter dödsfall. ("Många testamenten kommer nämligen inte fram efter dödsfallet. Orsakerna till det kan vara olika. I vissa fall har den avlidne kanske själv slarvat bort testamentet eller låtit förvara det på ett sådant ställe att det inte kommer fram. I andra fall kan det vara så att testamentet efter dödsfallet har påträffats först av någon som missgynnas av testamentets innehåll och som därför har förstört eller undanskaftat testamentet. De som skulle gynnas av testamentet får då aldrig veta att det funnits ett testamente.” <http://data.riksdagen.se/dokument/GT02L256>)

Det ligger flera motioner inne under den allmänna motionstiden 2014/15 som talar om registrering av testamenten:

- 2014/15:2940 av Sara-Lena Bjälkö (SD) som menar att tingsrätten skall registrera testamenten.
- 2014/15:2197 av Emanuel Öz (S) som menar att registrering av testamenten hos Skatteverket skall vara obligatorisk för att ett testamente skall vara giltigt.
- 2014/15:1629 av Gunilla Nordgren (M) som menar att lagstiftningen (Ärvdabalken) bör överses och ger registrering av testamenten hos skatteverket som ett exempel för att öka säkerheten kring testamenten.
- 2014/15:490 av Susanne Eberstein och Ingemar Nilsson (S) som menar att det skall vara obligatoriskt att registrera testamenten hos Skatteverket och vill att regeringen kommer med lagförslag snarast.
- 2014/15:423 av Robert Hannah (FP) som menar att man bör inrätta ett frivilligt testamentsregister hos skatteverket och att Skatteverkets förslag som lämnades i maj 2008 kan läggas till grund för en lagstiftning.

Även om obligatorisk eller frivillig registrering av testamenten införs så kvarstår en svårighet med säkerheten så länge Ärvdabalkens 10 kap 1 § anger att "Testamente skall upprättas skriftligen med två vittnen." Ärvdabalkens 10 kap bör ange att det är tillåtet att skriva under egenhändigt eller med elektronisk signatur. Detta för att möjliggöra förvaring av testamenten elektroniskt och därmed undanröja en allvarlig rättssäkerhetsbrist som tillåter fysiska testamenten att lätt försvinna utan att verkställas.

JAG YRKAR:

- att Feministiskt initiativ verkar för/driver frågan att testamenten skall tillåtas att signeras med hjälp av elektronisk signatur av testator och vittnen.
- att Feministiskt initiativ verkar för/driver frågan att göra testamenten som är signerade med elektroniska signaturer giltiga.
- att Feministiskt initiativ verkar för/driver frågan att tillåta förvaring av testamenten elektroniskt.

Motionär:

Undertecknad av Agust Örn Helgason

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen instämmer i motionärens tankar om att modernisera systemet för testamenten men anser att det inte behöver specificeras hur det ska göras.

Styrelsen yrkar på bifall med följande ändring:

- att feministiskt initiativ ska verka för att modernisera systemet för testamenten genom elektronisk signering och förvaring.
- att kravpunkten läggs under kapitel **Rättspolitik**.

MOTION 102. MOTION OM INRÄTTANDE AV ETT NYTT KAPITEL MED TITELN "EN FEMINISTISK LANDSBYGDSPOLITIK"

Under vårens och höstens valrörelser blev det tydligt att det i dokumentet **För en feministisk politik** som antogs vid kongressen 2013 saknades tydliga ställningstaganden och en mer sammanhållet formulerad landsbygdspolitik. Därför har en landsbygdsgrupp kopplad till skuggrisdagsgruppen arbetat under hösten med att sätta samman en grund för detta politikområde. Denna motion behandlar dels behoven av att inrätta ett nytt kapitel med rubriken En feministisk politik för landsbygden i dokumentet För en feministisk politik samt innehåller ett konkret sammanhållet förslag på en feministisk politik för landsbygden.

Motionärer:

Anna Ryan Bengtsson, Ingrid Mårtensson, Malin Ohlsson, Rasmus Åkesson, Julia Falkman, AnnCatrinLindén Magnusson, Maria Svensson, Åsa Lundmark
Kontaktperson: Anna Ryan Bengtsson

VI YRKAR

- att texten nedan i sin helhet läggs till i dokumentet För en feministisk politik genom inrättandet av ett nytt kapitel I. En feministisk politik för landsbygden.

I. En feministisk politik för landsbygden

Målet för den feministiska politiken är ett samhällsbygge som skapar utrymme för alla människor att utveckla sin fulla potential, i ett jämlikt samspel med andra, oberoende av kön, könsidentitet, ålder, funktionalitet, sexualitet, trosuppfattning, hudfärg, etnicitet eller medborgarskap. Feministiskt initiativ har en vision om ett samhälle där alla kan färdas väl genom livet. Det kräver att samhället i alla avseenden beaktar de mänskliga rättigheterna och tryggar rätten till hälsa, arbete, bostad, utbildning, social omsorg och trygghet. Dessa rättigheter ska aldrig vara villkorade av var i landet en bor. Fi vill att samhällsservice och trygghet ska göras tillgängligt utifrån idén om byn som bas där makt och inflytande över närområdet behålls lokalt. En feministisk analys av landsbygden innebär bland annat ett synliggörande av de maktordningar som gör staden till norm och vilka konsekvenser detta får. Vi ser hur alltmer ekonomisk och politisk makt har kommit att samlas i storstäderna vilket är en utveckling som varken är önskvärd, rättvis eller långsiktigt hållbar. Fi utmanar därför den gängse bilden av en långsamt döende landsbygd och hävdar istället denna som fundamentet för vår framtid ekonomiskt, miljömässigt, socialt, demokratiskt och politiskt.

En feministisk landsbygds politik utgår från själva insikten om att det lokala i alla avseenden samspelar med det globala. En sådan insikt skapar förutsättningar för att gripa tag i möjligheterna som globaliseringen bär med sig. Vi ser idag hur orter och byskolor överlever tack vare nyanlända på orten, vilka också möjliggör relationer till och kontakter med platser i andra delar av världen. Kommunikationstekniken kan om den är väl utbyggd möjliggöra ett liv lokalt men verkan globalt. Vad som behövs är en feministiskt grundad fördelningspolitik som inte endast riktar in sig på relationerna mellan människor utan också de politiska nivåerna såsom EU, staten, regionerna och kommunerna. Det starka lokala engagemanget runtom i landet behöver också erkännas och tas tillvara. Genom att utveckla de demokratiska processerna kan snåriga byråkratiska processer avvecklas till förmån för en politik som möjliggör ett levande civilsamhälle, ett hållbart och långsiktigt företagande och som skapar en situation där de mänskliga rättigheterna uppfylls oberoende av var du väljer att leva ditt liv.

I.1 Naturbruk

Naturen och jordklotet är det vi lever på och av men vi har bara ett och det mår inte längre bra. På landsbygden är naturen ständigt närvarande och utgör en stor del av livet. Jorden och naturen brukas dels för att producera mat och andra varor, men är också en viktig källa till äventyr och avkoppling. Vår jord och naturbrukspolitik tar därför ytterst hänsyn till klimatet, produktionen och naturens bevarande och utveckling för rekreation. Både i Sverige och i Europa har kapitalistiska normer om storskalighet präglat jord och naturbrukspolitiken vilket har format strukturovandlingarna i en riktning av storskalighet där små enheter slagits ihop till större för att effektivisera. Detta har missgynnat lokala jordbruk och småbönder såväl i Europa som i resten av världen. För mångfald och av sociala skäl bedriver därför Fi en natur och jordbrukspolitik som möjliggör småskalighet, främjar goda villkor som bidrar till en rättvis fördelning och användning av jordens resurser. Livsmedel utgör basen för vår överlevnad. Därför strävar vi efter att all livsmedelsproduktion ska främja ekologisk mångfald och vara befriad från kemiska bekämpningsmedel. Feministiskt initiativ stödjer en övergång till mer ekologiskt jordbruk. Genom att stödja ekologiska producenter genom olika former av ekonomiska styrmedel kan det påskynda övergångsprocessen.

I naturbrukspolitken innefattas jordbruk, skog, fiske och samers rättigheter. Fi anser att landsbygdskommuner måste få betalt för de ovärderliga resurser de producerar för vårt land i form av vattenkraft, vindkraft och gruvsdrift. För att synliggöra hur viktig landsbygden är för Sverige måste landsbygdskommunerna få betalt för de naturresurser de producerar samt involveras i skötseln av resurserna.

I.1.1 Jordbruk

1. Fi ska verka för ett klimatsmart, hälsosamt och fossilfritt jordbruk.
2. Fi ska verka för att jordbrukets påverkan på miljö och vatten ska vara positiv. Ett stort ansvar måste tas för att stoppa övergödning och utsläpp av kemikalier i vattendrag och hav. Innovationer och forskning som möjliggör ekologisk omställning ska få utökat stöd. Hela ansvaret för ekologisk matproduktion ska inte enbart ligga på konsumenter utan fördelas mellan stat, bönder, forskning och företag.
3. Fi ska verka för en svensk jordbrukspolitik som beaktar jordbrukets betydelse för ett öppet och varierat landskap med en mångfald av naturliga växt- och djurarter.
4. Fi ska verka för en kombination av lagar och ekonomiska incitament vad gäller matproduktion. Det sämsta producenterna ska förbjudas, det halvdåliga ska missgynnas och det som är bra ska premieras.
5. Fi ska verka för en jordbruksproduktion där folkhälsan och bra arbetsvillkor sätts i fokus, såväl nationellt som globalt.
6. Fi ska verka för att EU ska vara en förebild för att utveckla fler verktyg för omställningen till ekologiskt jordbruksproduktion.
7. Fi ska verka för en djurhållning där djuren kan leva så likt som möjligt det liv som är naturligt för arten.
8. Fi ska verka för att jordbruk och skogsbruk ska kunna bedrivas på mindre gårdar. Stora markägare och skogsbolag måste kunna avyttra mark till nyetablerade bönder/skogsbrukare för att gynna småskalig produktion.
9. Fi ska verka för att den svenska lagstiftningen ska ses som norm inom jordbruk och livsmedelsproduktion. Fi vill tillsätta en utredning med syfte att skapa former för att all importerad mat som inte uppfyller svensk djurlagstiftning, miljökrav och arbetsrätt ska kompenseras upp till motsvarande nivå, genom exempelvis klimatkompensering och stöd till arbetsrättsarbete.
10. Fi ska verka för uppstart av regionala fonder knutna till orten för att investera i och låna ut pengar till lokala initiativ då alla har inte hunnit bygga upp ett kapital eller har en familj som stöttar ekonomiskt. Alla ska kunna investera i ett liv som lantbrukare på landsbygden, även som ung och inflyttad.

I.1.2 Skog

1. Fi ska verka för att vår gemensamma statliga skog ska ta det största ansvaret i skyddande av biologiskt mångfald.
2. Fi ska verka för att skogen brukas på ett mer hållbart och långsiktigt sätt där dess resurser uppmärksammas och tas till vara.
3. Fi ska verka för att öka skogens tillgänglighet, att turism bygger på ekologiskt hänsynstagande och att jakt inte verkar inskränkande på tillgängligheten.

4. Fi ska verka för att det satsas på skogs- och naturvård inklusive våtmarker m.m. Detta krav driver vi även inom jordbrukspolitiken.

I.1.3 Övriga naturtillgångar

1. Fi ska verka för ett ökat lokalt inflytande vid nyetablering och nyttjande av naturtillgångar. Lokala intressen och kunskap i allmänhet och nationella minoriteters intressen och kunskap i synnerhet ska tas tillvara. På det viset kan landsbygdens betydelse stärkas och landsbygden ses som en tillgång.
2. Fi ska särskilt verka för att öka statliga mineralavgiften samt säkra att denna ökning helt eller delvis går tillbaka till området där utvinningsanläggning är etablerad.
3. Fi ska verka för en översyn av beskattning av naturtillgångar och resurser och verka för genomförande av modell där återföring av vinster tillbaka området där naturtillgången utvinns säkras.

I.1.4 Fiske

1. Fi ska verka för en hållbar fiskepolitik med mer restriktiva fiskekvoter och fler skyddade områden.
2. Fi ska verka för att den svenska regeringen blir mycket mer offensiv i försöken att förändra EU:s fiskeripolitik i riktning mot ett kraftigt minskat uttag. Trögheten i EU-systemet får inte hindra radikala åtgärder i Sverige. Den svenska fiskeflottan måste minskas, och stora områden måste fredas för att ge hotade arter en chans att återhämta sig.

I.1.5 Samers rättigheter

1. Fi ska verka för att Rennäringslagen ses över så att den blir könsneutral.
2. Fi ska verka för att öka samernas rätt till självbestämmande, och för att FN:s urfolksdeklaration ska implementeras som svensk lag.
3. Fi ska verka för att samernas rätt till land och vatten ska säkerställas i svensk lag.
4. Fi ska verka för en ratificering av ILO 169, konventionen om ursprungsfolk och stamfolk.
5. Fi ska verka för att öka samers och annan lokalbefolknings inflytande vid etablering av gruvdrift.
6. Fi ska verka för att hot och trakasserier mot samer som grupp och enskilda samer tas på allvar. Få anmälningar går till åtal vilket medför att ribban för tillåtna kränkningarna höjs.

I.1.6 Övrigt

1. Fi ska verka för ett rikt djurliv där inga arter ska utrotas. Rovdjur ska finnas i Sverige, och vid de samhällen där rovdjuren bor ska det vara säkert att leva även för människorna och deras husdjur. Därför behövs mycket bildning i frågan samt ett lokalt ansvar och lokal samverkan.
2. Fi ska verka för en ökad användning av miljö, rättvis, och jämställdhetsmärkning av varor och tjänster. Fi ska verka för att märkningen också omfattar djurs levnadsförhållanden när animaliska varor produceras. Certifieringen ska anpassas för att enkelt kunna användas även av mindre producenter.
3. Fi ska verka för att stärka de demokratiska beslutsprocesserna kring jakten och ser behov av att ytterligare involvera och erkänna det stora lokala engagemang som kanaliseras genom vilt och jaktvårdsområden i Sverige idag

I.2 Infrastruktur

En fungerande och effektiv infrastruktur är en grundläggande förutsättning för ett demokratiskt och jämlikt samhälle där människor kan färdas väl genom livet. Utifrån vår idé om byn som bas omfattar infrastruktur kollektivtrafik, vägar, järnvägar, telefon, bredband, elektricitet, vatten, avlopp, vård, skola, omsorg, handel, postombud och allas likvärdiga tillgång till dessa. Feministiskt initiativ tror på ett energieffektivt och hållbart transportsystem utan klimatpåverkan. Detta kräver kraftig utbyggnad av spårtrafiken och satsningar på utbyggnad och underhåll av spårtrafiken. De snabbt växande utsläppen från lastbils och flygtransporterna behöver minimeras genom övergång till tågtransport. Vi ska också ha en tillgänglig kollektivtrafik i hela landet, där tåg är billigare än flyg och hela tågnätet byggs ut. Målet med planeringen av kollektivtrafiken är att du ska kunna leva ett fritt liv utan egen bil. Det är dock viktigt att politiken tar hänsyn till de skilda förutsättningar som finns i landet och landsbygdsbon är därför den som ska behöva överge sin fossilbränsleddrivna bil sist. Tillgång till internet och trygg försörjning av el och vatten ska vara en självklarhet. Vidare menar Fi att tillgång till välfärd och service ska finnas nära där människor lever sina liv. Skolor, vårdcentraler, äldreboenden, sjukhus, apotek och myndigheter ska därför också vara spridda över landet. Dels för att minska resande men också för att stärka demokratin och tillgången till nödvändig samhällsservice.

1. Fi ska verka för att 15minutersprincipen lanseras och genomförs. Denna princip främjar ett fungerande samspel mellan arbete, fritid, samvaro och familjeliv.
2. Fi ska arbeta mot att detalj- och regionplaner samt stadsbildningar vilar på ett jämlikt, jämställt och resurshushållande samhällsbyggande.
3. Fi ska verka för att alla personer som på olika nivåer är involverade i samhällsplaneringen ska tillägna sig baskunskaper i jämställdhet. För detta ändamål ska kurser regelbundet anordnas på central, regional och lokal nivå.
4. Fi ska verka för att blandade och flexibla lösningar vad gäller samhällsplanering utvecklas så att arbetslokaler, service, skolor med mera kan rymmas inom samma närområde, kanske rent av i samma fastighet.
5. Fi ska verka för att alla grupper som förbereder och som tar samhällsbyggande beslut ska ha en representativ fördelning. Dessa organ ska ha en bred demokratisk och lättillgänglig remissprocess.
6. Fi ska verka för att alla ska ha tillgång till offentlig service samt informationsteknologi oavsett var i landet en väljer att bosätta sig.
7. Fi ska se till att mataffärer, apotek och postombud finns i människors närmiljö.
8. Fi ska verka för att tillgången till vård, skola och omsorg blir jämlikt och jämt fördelad över landet. Särskilda satsningar ska göras på distrikssköterskemottagningar, familjecentraler och öppna förskolor så att dessa finns tillgängliga på landsbygden.
9. Fi vill att alla kommuner ska vara skyldiga att inrätta ungdomsmottagningar. Alla ungdomsmottagningars lokaler ska vara anpassade utifrån människors olika fysiska behov och funktionalitet.
10. Fi ska verka för prioriterade upplåtelseformer till ungdomar i alla kommuner.
11. Fi ska verka för att våldsutsatta människor skyddas på orter där det är långt till polis och där ”alla känner alla” och då skyddat boende riskerar att innebära flytt långt från hemtrakten. Ökad samverkan mellan det offentliga och civilsamhället samt trygghad

finansiering för dessa insatser ska prioriteras.

12. Fi ska verka för ett jämlikt utbud av äldreboenden och demensboenden över hela landet. Äldre ska ha rätt att bo kvar hemma, men lika viktigt är att de som vill har möjlighet att bo i pensionärsbostad eller gruppboende får göra det. Förebyggande insatser, en god boendemiljö och en stimulerande tillvaro ska känneteckna äldreomsorgen oavsett var i landet du bor.
13. Fi ska verka för att byskolor bevaras och utvecklas utifrån lokala behov. Fi ska också verka för att förändra normerna om att det alltid är landsbygdens barn som ska behöva flytta på sig.
14. Fi ska verka för att utveckla den kommunala demokratin genom att kommunbygderåd som tillvaratar byarnas intressen i samarbetet med kommunerna ska etableras i alla landsbygdskommuner.
15. Fi ska verka för att förenkla för bygder att inrätta partipolitiskt obundna kommunala nämnder och områdesstyrelser med ekonomiskt ansvar. Dessa kan erbjuda alternativa vägar till invånarens lokala representation och genomförande av lokal service.
16. Fi ska verka för att ökade resurser från Nordiska Rådet och EU ställs till förfogande för nordiska och europeiska nätverk som arbetar med allmän landsbygdsutveckling.
17. Fi ska verka för att Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) integreras och att EU:s sociala trygghetssystem utformas så att människor får samma förmåner och skyldigheter.

I.2.1 Kollektivtrafik och transporter

1. Fi ska se till att hänsyn tas till lokala förutsättningar på landsbygden när omställningen till ett förnyelsebart och fossilfritt samhälle genomförs.
2. Fi ska verka för att kollektivtrafik och transportpolitik möjliggör ett liv på landsbygden.
3. Fi vill att bilpooler ska göras ekonomiskt fördelaktiga på landsbygden.
4. Fi ska verka för införandet av en nolltaxefond där kommuner, landsting och regioner kan söka pengar för att finansiera införandet av en avgiftsfri kollektivtrafik.
5. Fi ska verka för ett välutvecklat skolbussystem som möjliggör byskolornas likvärdiga förutsättningar.
6. Fi vill att alla gymnasielever/studenter ska ha tillgång till gratis skolskjuts oavsett avstånd till skola eller universitet.
7. Fi vill inrätta ett statligt program om minst 200 miljoner kronor över en fyraårs period för att stödja det folkliga engagemanget och omställningen till ett hållbart samhälle.

I.2.1 Tillgång till internet, el och vatten

1. Fi ska verka för att alla människor oavsett var de bor har tillgång till kommunikationer, energi, vatten och avlopp som förvaltas med hänsyn till resurshushållning och ekologi.
2. Fi vill att vinstuttagen ur elnäten ska stoppas och fokus istället ska ligga på miljövänlig distribution och säker leverans.
3. Fi ska verka för att trådbundet bredband om minst 30 Mbit/s ska finnas i varje hus. Dessa investeringar ska finansieras av det offentliga så att inte tillgången till information är villkorat var du väljer att bo eller vilken ekonomi du har.
4. Fi vill utreda riskerna med mobilstrålningen samt stödja forskningen på området.
5. Fi ska verka för inrättandet av ett nationellt supportkansli för de lokala fiberföreningarna, där de kan få stöd under hela processen och de resurser som krävs för att genomföra

detta.

I.3 Kultur, turism och föreningsliv

Feministiskt Initiativ menar att det långsiktigt hållbara samhället byggs av ett rikt och blandat kulturliv. Det ger människor en viktig bas att bygga sina andra aktiviteter på men kan också utgöra en viktig inkomstkälla. Med sitt ursprung i den feministiska och antirasistiska folkrörelsen delar Feministiskt initiativ grundvärderingar med de idéburna organisationer som kämpar världen över för miljö, demokrati och mänskliga rättigheter. Lokala, regionala och internationella kvinnorrättsorganisationer, hbtq-organisationer och antirasistiska organisationer ska därför ha en central roll för att förebygga och lösa konflikter samt delta i fredsbyggande arbete. Fi ser kulturen som det kitt som förenar, skapar självförtroende och framtidstro.

Kultur kan ur ett feministiskt perspektiv inte ses som ett isolerat område utan genomsyrar alla politikområden. Fi har därför en kulturpolitik som präglas av helhetssyn, kontinuitet och möjlighet till långsiktig planering. Decentraliserade satsningar på kultur ska genomsyra politiken från EU-nivå till den kommunala politiken där landsbygden ska ha en självklar plats. Kultursamverkansmodellen som infördes 2011 har som mål att öka utrymmet för regionala prioriteringar och variationer. Denna har förvisso medfört en mer decentraliserad kulturpolitik, men det behövs ytterligare politiska åtgärder för att hela länet och därigenom landsbygden ska inkluderas. Samverkansmodellen har även visat sig fungera sämre för den ideella sektorn, vilket Fi vill förändra. Här är det viktigt att få till stånd samverkan mellan större och mindre aktörer och det rör både den kommunala och regionala nivån.

Fi ser flera möjligheter för kommunerna att uppmuntra det lokala kulturlivet t.ex. genom mindre bidrag och annan assistans. Biblioteken fyller en avgörande funktion i samhället både som mötesplats och i bildningssyfte. Sedan början av 1990-talet har antalet biblioteksfilialer i Sverige minskat med 25 %. Det är en utveckling som Fi menar behöver vändas. Att utveckla nya former av bibliotek på landsbygden med utökad service är nödvändigt, där en fortsatt utbyggnad av verksamheter som lärcentra är viktiga för att brygga mellan kulturen och lärande.

1. Fi ska verka för att kommunerna ska ta fram kulturstrategier som genomsyrar politikens alla områden, där allas kulturbehov finns med och tas hänsyn till. Dessa strategier ska vara långsiktiga för kontinuitet i verksamheten.
2. Fi vill arbeta för en utvecklad kultursamverkansmodell förs in, där krav finns om att hela länet måste omfattas samt att den ideella sektorn ska inkluderas.
3. Fi ska se till att kommuner har tillräckliga resurser så att de kan fungera som partner och medfinansierare av arrangemang tillsammans med kulturbärande organisationer som exempelvis Hembygdsförbundet, Folkets hus och parker, Bydegårdarna och Våra gårdar.
4. Fi vill verka för att tillgänglighetsanpassa och utrusta mötesplatserna på landsbygden med modern teknik för att täcka de behov som kulturevenemang kräver. Även små lokaler ska få chansen med de möjligheter som en utrustad och tillgänglig lokal kan erbjuda.
5. Fi ska verka för utbyggda och utvecklade bibliotek på landsbygden. En fortsatt utveckling av lärcentra är viktiga åtgärder för att möjliggöra det livslånga och livsvida lärandet.

6. Fi ska verka för ökade resurser till den ideella sektorn såsom föreningslivet och folkbildningen där medelfördelningen ska ta hänsyn till intersektionella perspektiv och fungera utjämnande.
7. Fi ska satsa på en avgiftsfri kulturskola med öppen inbjudan för att arbeta med kultur över hela landet.
8. Fi menar att det krävs regionala satsningar på en digitalisering av de små samlingslokaler runt om i landet.
9. Fi ska verka för att öka tillgången till kulturens öppna arenor och mötesplatser såsom ateljéer, verkstäder, replokaler, scener, mötesplatser, caféer och gallerier.
10. Fi ska verka för att kommuner och regioner tillhandahåller lättillgänglig information om hur ideella organisationer bildas och vilka möjligheter till stöd som finns samt att alla oavsett förutsättningar får ökad tillgång till lokaler för föreningsverksamhet.
11. Fi vill behålla momsfriheten för ideella föreningar.

I.4 Arbete, företagande och nyinflyttning

Fi ser landsbygden som fundamentet för vår framtid ekonomiskt, miljömässigt, socialt, demokratiskt och politiskt. På så vis utmanar vi dels bilden av att karriären och nyföretagandet finns i storstaden men också bilden av att alla människor vill bo och leva där. Vi menar att lika stora möjligheter finns på landsbygden men att våra fördelningssystem idag missgynnar landsbygden. Fi erkänner och utmanar detta skeva maktförhållande och för en politik som syftar till att motverka denna utveckling. Grundläggande för en levande landsbygd är att kunna försörja sig och bo på landsbygden. Fi vill därför verka för en ökad utflyttning av offentlig verksamhet samt att välfärden byggs ut lokalt vilket skapar arbetsplatser. Offentlig upphandling av lokala varor och tjänster är ytterligare åtgärder som kan stärka den lokala ekonomin och bidra till ett mer hållbart samhälle. Fi vill även förenkla administrationen för fåhensföretagande och skapa bättre förutsättningar för distansarbete och distansutbildning. Landsbygden ska ha ett brett spektrum av arbetstillfällen och ingen ort ska behöva vara beroende av enbart en industri eller myndighet. Fi ser också invandring som nyckel till en levande landsbygd, och landsbygden som nyckel till integration då inflyttning av familjer kan rädda byskolor och mottagandet av lokalsamhället blir bättre när en direkt ser fördelarna direkt i bygden. I ett hållbart dynamiskt samhälle planeras slutligen boende med sikte på hälsa, trygghet och oberoende. Alla, oberoende av kön, sexuell läggning, trosuppfattning, funktionsvariation eller etnicitet ska kunna känna sig säkra i sin omgivning. En feministisk politik kräver därför också nya normer för bostadsbyggande och samhällsplanering. Fi förstår att en inte alltid kan försörja sig på en och samma sak året runt utan att mycket liv på landsbygden bygger på växelbruk och anpassning efter årstiderna. Fi vill därför ha ett socialt skyddsnet som passar dessa mångsysslare.

1. Fi ska verka för att förenkla skattesystemet för små företag, se över arbetsgivaravgifter för fåhensföretag samt minska trösklarna till sjuk- och arbetslöshetsförsäkringen för enhensföretag och frilansare.
2. Fi ska verka för en ökad lokal produktion och konsumtion av varor och livsmedel med låg miljö och klimatpåverkan.
3. Fi ska verka för att kommuner och myndigheter vid offentlig upphandling prioriterar lokalt producerade varor och tjänster.

4. Fi vill satsa på ökat stöd, utbildning och nätverkshjälp till små företag på både kommunal och regional nivå.
5. Fi ska verka för att öka och ta tillvara på kunskapen om andra former av företagande, till exempel idéburet företagande, hos berörda aktörer, som arbetsförmedlingen och försäkringskassan.
6. Fi ska verka för ett ökat idéburet företagande genom skattelättnader för företag som utgår från nonprofit principer.
7. Fi vill arbeta för ett klimatsmart arbetsliv, där distansarbete underlättas. Fi vill se över arbetsmiljölagstiftningen för att tydliggöra gränser för arbetsgivarens ansvar vid hemarbete.
8. Fi vill se till att det i hela landet finns mikrofonder för lokala satsningar. Dessa fonder ska utgå från stärkt jämlikhet och jämställdhet i sina satsningar.
9. Fi vill tvinga banker att ta socialt och ekologiskt ansvar för sina investeringar vilket kommer att gynna lokala företag.
10. Fi ska verka för att det finns tillgång till landsbygdsutvecklare i varje kommun som ska fokusera på både företag och föreningsliv.
11. Fi ska verka för att EU:s definitioner av små, medelstora och mikroföretag förändras så att fler kan omfattas av strukturfonderna samt se till att kollektivavtal görs normerande för att kunna ta del av dessa resurser i Sverige.
12. Fi vill stärka de regionala högskolorna genom höjda basanslag till forskning och utbildning.
13. Fi vill inte bygga externa, bilberoende köpcentrum på bördig åkermark utan istället möjliggöra försmåskaliga handlare att etablera sig i stadskärnorna.
14. Fi ska verka för ett fast bundet taxeringsvärde från inköpsdagen till försäljningsdagen. Detta för att undvika överraskande höjningar av taxeringsvärden.
15. Fi ska verka för mer variationsrika boendeformer såsom servicehus, kollektivboende, gruppboende och en ny variant av ”äldrehem”. Bostäderna ska placeras på centralt belägna platser i kommunerna, dels för att de boende ska kunna delta i det omgivande samhällslivet, och dels för att underlätta för människor som vill besöka vänner och/eller delta i olika aktiviteter.
16. Fi ska verka för att det inte ska vara möjligt att kringgå bygglagen för att kunna bygga otillgängliga bostäder.
17. Fi vill att etableringsstöd till asylflyktingar och nyanlända ska finnas lokalt och regionalt. Fi vill verka för att överenskommelser tecknas inom integrationsområdet på regional och kommunal nivå och att dessa ska föregås av ordentliga dialogprocesser samt bygga på stärkt samverkan mellan civilsamhället och det offentliga.

STYRELSENS SVAR:

Vi delar till fullo motionärernas uppfattning om behovet av en sammanhållet formulerad landsbygdspolitik. Vi föreslår dock några förändringar och förtydliganden:

Styrelsen yrkar på Bifall med följande förändringar:

- Kravpunkterna 20-25 om samers rättigheter stryks då dessa täcks av det nya politikområdet ”**Urfolkspolitik**” enligt motion 84.
- Sista meningen i I.1 Naturbruk ändras från ”*I politiken innefattas jordbruk, skog, fiske och samers rättigheter.*” till ”*I naturbrukspolitiken innefattas jordbruk, skog och fiske*”.
- Underrubrik **I.4 Arbete, företagande och nyinflyttning**. Överallt där det står ”*fåhensföretag*”

- eller "enhensföretag" ändras till "fåpersonsföretag" respektive "enpersonsföretag".
- Underrubrik **I.4 Arbete**, företagande och nyinflyttning. Meningens "Fi ser också invandring som nyckel till en levande landsbygd och landsbygden som nyckeln till integration då inflyttning av..." ändras till: "Fi ser också invandring som nyckel till en levande landsbygd då inflyttning av...". Vi vill undvika att prata om "integration" då vi generellt inte använder det begreppet i vår politik.
 - Punkt 31 ändras till: "Fi ska verka för att alla personer som på central, regional och lokal nivå är involverade i samhällsplanering och bostadsproduktion får utbildning i perspektiv som jämställdhet, genus, funktionalitet, antirasism och normkritik"
 - Punkt 36 ändras till: "Fi ska verka för att alla kommuner ska införa ungdomsmottagningar som är tillgängliga och där personalen har kompetens att möta alla unga utifrån ett intersektionellt perspektiv".
 - Punkt 73 stryks med hänvisning till att vi yrkar bifall till motion 19 om Företagande som inkluderar en punkt om att stödja företag som arbetar utan vinstkrav genom offentlig upphandling.
 - Punkt 76 ändras till: "Fi ska verka för att tvingande regler med syfte att företag ska ta socialt och ekologiskt ansvar, också ska gälla bankers och andra kreditinstituts investeringar. En sådan ordning kommer att gynna lokala företag."
 - Punkt 81 stryks. Frågan om fastighetsskatten återfinns nu i annan form i avsnittet om Samhällsbygge/Bostadspolitik i enlighet med vårt bifall till motion 65.
 - Punkt 84 ändras till: "Fi ska verka för att etableringsstöd till flyktingar och nyanlända ska finnas lokalt och regionalt. Överenskommelser om flyktingmottagande på regional och kommunal nivå ska samordnas och föregås av ordentliga dialogprocesser samt bygga på stärkt samverkan mellan civilsamhället och det offentliga."
 - Punkt 53 ska strykas. Konsekvenserna av ett Non-profit-system inom elbranschen är svårbedömt och så vitt vi kan överblicka omöjligt att genomföra på nationell nivå eftersom vi har en gemensam europeisk marknad.

MOTION 103. UTBYGGNAD AV BREDBANDSFIBER PÅ LANDSBYGDEN

Bakgrund:

Fi vill arbeta för en jämställd landsbygd och då är tillgänglighet till bra digitala kommunikationer en allt viktigare förutsättning. Därför behövs det bra bredbandsnät, precis som det behövs bra VA-nät, elnät, telefonnät, vägar, buss- och tågförbindelser. En fiberuppkoppling till internet slår andra tekniker vad gäller stabilitet och kapacitet, dessutom är månadskostnaden i många fall lägre för slutanvändaren. I tätbefolkade områden pågår uppgradering till fiber som ofta drivs på av företagen som äger fibernäten. På landsbygden saknas denna drivkraft, vilket i praktiken leder till en växande digital ojämställdhet mellan stad och landsbygd.

Förslag:

Vi vill att landets kommuner tilldelas uppgiften att ta initiativ för ökad tillgänglighet till befintliga fibernät för hushåll och företag, både i och utanför tätorterna. Att som enskilt hushåll eller företag ansluta sig till ett fibernät är mycket kostsamt, men om utbyggnaden samordnas av kom-

munen så blir kostnaden betydligt lägre. Staten har nu utlyst 3,25 miljarder för att subventionera bredbandsutbyggnad via fiber med upptill 60% av kostnaden. Sedan september 2014 kan stödet sökas av kommuner utan krav på medfinansiering och det täcker även kostnader på upp till 100 000 kr per område för projektledning, ekonomiadministration och upphandlingsarbete.

Vårt förslag i korthet:

- Kommunen tar initiativet och samordnar.
- Staten står för subventioner.
- Hushåll och företag betalar en rimlig anslutningsavgift.
- Externa leverantörer står för byggnation, ägande och drift.

VI YRKAR ATT FI VERKAR FÖR:

- att landets kommuner ska få i uppgift att ta en initiativtagande och samordnande roll för bredbandsutbyggnad, med målet att ge hushåll och företag (både i och utanför tätorterna) en möjlighet att ansluta sig till bredband via fiber till en rimlig kostnad.

Motionär

Kristina Carlsson

STYRELSENS SVAR:

Vi delar motionärens synpunkter på både behovet av samordning och problemen med de höga kostnaderna för enskilda hushåll utanför tätorter.

Styrelsens yrkar på:

- bifall med tillägget att kravpunkten:
- ”*Fi verkar för att landets kommuner ska få i uppgift att ta en initiativtagande och samordnande roll för bredbandsutbyggnad, med målet att ge hushåll och företag (både i och utanför tätorterna) en möjlighet att ansluta sig till bredband via fiber till en rimlig kostnad*” förs in som en kravpunkt i det nya politikområdet En feministisk politik för landsbygden under avsnittet **I.2.1 Tillgång till internet, el och vatten**, förslagsvis som ny punkt 54.

MOTION 104. TA FRAM EN LANDSBYGDSPOLITIK

Vi föreslår att F! på nationell nivå ska arbeta fram en politik som bättre tar hänsyn till intressen hos invånare som bor på landsbygden och i mer glesbefolkade delar av Sverige. F! har stort stöd i storstäderna, de flesta medlemmar kommer därifrån och politiken utgår därför ofta från ett stadsperspektiv. Vi saknar ett perspektiv där makthierarkin mellan stad och landsbygd lyfts fram som en del i intersektionalitetsbegreppet. F! bör ha en politik som möjliggör för människor att leva gott oberoende av var de väljer att bo och motverka att all makt centraliseras till de större städerna.

Det finns goda initiativ till sådant här arbete i flera kommuner där F! är representerade. Vi menar dock att många problem måste lösas på nationell nivå och att F!s ”landsbygdspolitik” därför

bör diskuteras och utvecklas. Vi är medvetna om att "landsbygden" är ett löst och oenhetligt begrepp. Att landsbygden i t.ex. norra och södra Sverige har olika behov, tillgångar och problem. Begreppet så som vi använder det här innefattar även glesbygd och mindre tätorter

VI YRKAR PÅ

- att nationella styrelsen får till uppdrag att skapa en grupp som ska arbeta fram en "landsbygdsolitik" senast fram till valet 2018.

Motionärer:

Beata Sjöstedt

Erika Ring

STYRELSENS SVAR:

Vi delar motionärernas syn på behovet av en politik för landsbygden och är glada över att Landsbygdsgruppen redan till denna kongress inkommit med en sammanhållen politik, i form av motion 102.

Styrelsens yrkar på avslag.

MOTION 105. REVIDERING AV DISKRIMINERINGSGRUNDER I PARTIPROGRAMMET

Feministiskt initiativs politik baseras på hur maktstrukturer interagerar med varandra och skapar orättvisor och diskriminering. Därför återfinnes olika diskrimineringsgrunder i princip i partiprogrammets alla delar. Det kan dock bli problematiskt då diskrimineringsgrunder varierar så mycket från del till del som de nu gör. Vi kan exempelvis i A. Valfärd som verktyg, finna ordvalen "funktionsförmåga", "funktionsduglighet" och "funktionsnedsättning" när detsamma åsyftas. För läsvänlighet och kontinuitet bör därför partiprogrammet i detta revideras.

JAG YRKAR:

- att ålägga styrelsen att revidera partiprogrammet så diskrimineringsgrunder genomgående anges med följande:
"kön, sexualitet, föreställningar om ras/etnicitet, funktionalitet, klass, religion eller trosuppfattning, könsuttryck, könsidentitet och ålder"

Motionär:

Daniela Duchens Harnisch

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen instämmer i motionärens problembeskrivning. På partikongressen 2013 inkom en liknande motion och då tillsattes en arbetsgrupp som reviderade partiprogrammet så att diskrimineringsgrunder genomgående angavs enligt motionärens förslag. Detta uppdaterade dokument

(2014-02-10) antogs av partistyrelsen på styrelsemöte 2014-03-01. Tyvärr verkar det ha blivit en miss i kommunikationen till webbredaktionen så att dessa ändringar inte uppdaterats på hemsidan, vilket innebär att de exempel som motionären anger inte är aktuella utan redan åtgärdade. Vi föreslår därför att den nya styrelsen får i uppdrag att se till så att den reviderade versionen av politikdokumentet utgör underlaget för de ändringar som tillkommer på denna kongress och uppdaterar texterna på hemsidan.

Styrelsen yrkar på avslag.

MOTION 106. BYT UT PRONOMENET “MAN” MOT “EN”, I DOKUMENTET FÖR EN FEMINISTISK POLITIK, FEMINISTISKT INITIATIV 2013

Förslag till kongressbeslut:

Kongressen byter ut pronomenet “*man*” mot “*en*” i dokumentet “**För en feministisk politik, Feministiskt initiativ 2013**”, av de anledningar som anges i motionen.

Motivering

I principprogrammet för Feministiskt initiativ står det att “målet för den feministiska politiken är ett samhällsbygge som skapar utrymme för alla människor att utveckla sin fulla potential, i ett jämlikt samspel med andra, oberoende av kön, könsidentitet, ålder, funktionsduglighet, sexualitet, trosuppfattning, hudfärg, etnicitet eller medborgarskap”. Feministiskt initiativ som parti problematiserar och utmanar könsmaktsordningen och heteronormativiteten och ett led i detta är att använda ett könsneutralt och inkluderande språk.

Pronomenet “*man*” kan alltid bytas ut mot “*en*”, vilket blivit allt vanligare på senare tid. Att Fi ändrar detta i sina politiska dokument skulle vara att ligga i framkant vad gäller inkluderande på alla områden inom vilka vi verkar.

I motionen syftar “**Före en feministisk politik, Feministiskt initiativ 2013**” på detta dokument, på kommande version av detta dokument eller på motsvarande dokument, beroende på vad som är applicerbart.

VI YRKAR:

- att pronomenet “*man*” genomgående ska bytas ut mot “*en*” i dokumentet “För en feministisk politik, Feministiskt initiativ” för att Fi ska få ett mer inkluderande språk i sina politiska dokument.

Motionärer:

Marielle Alvådal, sekreterare Fi Luleå

Joar Dahlblom, ledamot Fi Luleå

Med stöd av Fi Luleås styrelse

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen instämmer i motionärens yrkande men ser att det kan ingå som en del i uppdraget för den transpolitiska arbetsgruppen i enlighet med motion 57 Tillsättande av transpolitisk arbetsgrupp.

Styrelsen yrkar på avslag.

MOTION 107. REVIDERING AV DEN BINÄRA KÖNSUPPDELNINGEN I PARTIPROGRAMMET

Partiprogrammet igenom kan vi läsa hur det skrivs om kvinnor och män eller kvinnor, män och barn då det på olika sätt refereras till människor och invånare. Exempelvis i B. Ekonomi för en hållbar utveckling kan vi i tredje stycket läsa att "[...]resursfördelning och ekonomiska beslut blir för kvinnor, män, barn – och miljö." Det är problematiskt då vi på detta sätt upprätthåller och reproducerar en tvåkönsnorm. Vi bidrar på detta sätt även till ett osynliggörande av personer som ej definierar sig utifrån det binära könssystemet.

VI YRKAR:

- att ålägga styrelsen att revidera partiprogrammet så att det inte uttrycks i termer av det binära könssystemet.

Motionärer:

Daniela Duchens Harnisch

Mona Camara

Sylvan

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen instämmer i motionärens yrkande men föreslår att uppdraget genomförs i enlighet med motion 57 Tillsättande av transpolitisk arbetsgrupp.

Styrelsen yrkar på avslag.

MOTION 108. NATIONELL TAK-ÖVER-HUVUDET-GARANTI

Vi ser idag en ökad rörlighet i världen av människor som tvingats på flykt eller på resande fot på grund av krig och konflikter i deras ursprungsländer. Dessa människor lever under så svåra levnadsförhållanden och nöd att ingen annan utväg finns än att söka en framtid i ett annat land. Sverige är ett välfärdsland dit människor söker sig i hopp om att skapa en ny framtid, söka skydd, få arbete och kunna bidra till och ta del av den allmänna välfärden. Detta är något vi skall vara stolta över och värna om. Det är också något vi skall vara generösa med. Feministiskt

Initiativ ser att bestämmelserna i socialtjänstlagens fjärde kapitel avseende rätten till tak över huvudet som en del i rätten till skälig levnadsnivå inte följs av kommunerna. Istället nekas s.k. Eu-migranter och papperslösa personer den hjälp de har lagstadgad rätt till, i den kommun där de vistas. Feministiskt Initiativ vill se en skärpning av dessa regler och ett tydligare regelverk som förhindrar kommunerna att neka behövande tak över huvudet.

VI YRKAR:

- att Fi skall verka för en nationell tak-över-huvud-garanti. Denna garanti skall införas i alla kommuner och skall omfatta alla som vistas i kommunen oavsett legal status.

Motionärer:

Anna Rantala Bonnier, Katerin Mendez, Oldoz Javidi och Linnéa Bruno

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen förstår motionärernas intentioner. Men socialtjänstlagens 4 kap §1 och §3 innefattar redan en tak-över-huvudet-garanti. Skälig levnadsnivå, måttstocken för allt bistånd enl. denna lag, innefattar också bostad. Problemet är alltså inte frånvaro av lagstiftning eller garanti utan att kommunerna inte följer lagstiftningen med hänvisning till budgetsäl och kommunalt självstyre. Det är den ”traditionen”, manifesterad i brist på respekt för fundamentala rättigheter, som måste utmanas – politiskt.

En specifik tak-över-huvudet-garanti riskerar dessutom bli en parallell standard till skälig levnadsnivå och det introducerar två olika sätt att se på människor; ett mer omfattande ansvar för vissa (skälig levnadsnivå) och ett mindre omfattande ansvar för andra (tak-över-huvudet), t.ex. utifrån etnicitet eller social position. Det strider mot socialtjänstlagens mål och innebär ett avsteg från de universella och icke-diskriminerande lösningar som lagen föreskriver.

Styrelsen yrkar på bifall med följande ändring:

- att kravpunkten lyder:
 - Fi ska verka för att Socialtjänstlagen följs i enlighet med dess intentioner, dvs. att vistelsebegreppet och skälig levnadsnivå garanterar alla – oavsett legal status – grundtrygghet, exempelvis bostad,
- att kravpunkten ska läggas in i avsnittet samhällsbyggnad och bostadspolitik.

MOTION 109. BASINKOMST

I Feministiskt initiativs politiska plattform har vi ett förslag som handlar om en samlad socialförsäkring. En reform som skulle leda till att en grundnivå skulle aktualiseras för alla invånare samt att kontrollapparaten eliminerades. Vi för även resonemang kring att en ny syn på arbete behövs, i en tid då allt färre producerar allt mer.

Rådande arbetslinje utan arbeten i tillräckligt stor utsträckning är ohållbar. En generell arbetstidsförkortning med bibehållen lön skulle delvis kunna kompensera detta. Men vi ser att det

finns behov av att även titta på andra lösningar för att hantera den nya situationen. Ställt mot detta vill vi föreslå att inkorporera Basinkomst, medborgarlön eller negativ inkomstskatt i vår politiska plattform.

Basinkomst (sedermera kallad BI) har länge funnits som idé för att skapa ett mer jämlikt samhälle. Idén har diskuterats sedan Aristoteles och i modern tid har den diskuterats i många länder främst under 60- och 70-talet och det har genomförts framgångsrika pilotprojekt runt om i världen sedan dess. Även fast BI stöds av hela fem nobelpristagare i ekonomi, har idén länge varit marginaliserad och blivit avfärdad av de flesta etablerade partier som orealistisk och icke-finansierbar (Janson,P, 2003 - <http://www.basicincome.org/bien/pdf/2000Janson.pdf>).

BI diskuteras fortfarande på många håll runt om i världen och Schweiz ska så småningom ha folkomröstning om villkorlös BI. Där och i andra industriländer som Sverige anser en att det finns en strukturell arbetsbrist på grund av en fortskridande robotisering/datorisering som bara kommer att växa i framtiden. Vi anser att denna utveckling inte får gå ut över individen utan måste bäras upp av hela samhället. Dagens trygghetssystem med aktivitetskrav är dåligt anpassade till denna verklighet och många finner sig utanför dem. BI skulle däremot ge trygghet åt alla även i ett samhälle med färre och färre arbetstillfällen.

Det finns olika modeller av BI men grunden är att staten villkorlöst delar ut en summa pengar som räcker till mat, husrum och ett aktivt deltagande i samhället till varje individ. Undertecknade anser att BI utgör ett utmärkt verktyg för att nå en rad av Feministiskt initiativs politiska målsättningar. Vi anser att BI skulle skaka om könsmaktsordningen eftersom ingen människa då av ekonomiska skäl skulle behöva ta ett arbete med dåliga villkor eller t.ex. sälja sin kropp, vilket på allvar skulle begränsa mäns makt över kvinnor, något som ofta har sin grund i ekonomisk ojämlikhet.

I och med den ekonomiska tryggheten som BI ger skulle kvinnor få makt att välja bort destruktiva relationer och arbeten. Därmed skulle traditionella kvinnoyrken få en rejäl uppvärdering både ekonomiskt och statusmässigt eftersom vård, skola och omsorg är samhällsbärande verksamheter som en inte kan vara utan. Detta eftersom det nuvarande systemet bygger till stor del på att en är tvungen att arbeta för att försörja sig vilket resulterar i dåliga arbetsvillkor inte minst inom offentlig sektor. Det idag obetalda arbetet som ofta utförs av kvinnor i hemmet och i barnomsorgen skulle kunna ses som betalt arbete. Detsamma gäller ideella och allmännyttiga engagemang av alla slag.

Dessutom skulle BI ge människor råd att arbeta så mycket som de orkar och vill och därmed råda bot på människors tidsfattigdom och därmed förebygga psykisk och fysisk ohälsa. Ur miljösynpunkt skulle BI enligt vår åsikt leda till sänkt konsumtion i och med att människor får möjlighet att välja tid över pengar vilket i sin tur leder till mindre resursförbrukning och därmed mindre belastning på miljön både lokalt och globalt.

Utöver dessa sakliga argument så diskuteras BI på bred front i samhället just nu och vi anser att det vore en strategisk fördel om Fi skulle vara bland de få partier som officiellt står bakom idén. Argumenten mot BI kan indelas i två kategorier

- a) ekonomiska argument – det går inte att finansiera och
- b) moraliska argument – med BI kommer ingen att vilja jobba överhuvudtaget.

Till a) kan en säga att det har gjorts uträkningar till exempel i Schweiz att dagens socialförsäkringssystem (a-kassa, socialbidrag, bostadsbidrag, sjukförsäkring, m.m.) med dess stora administrativa kostnader bär upp en stor del av vad BI skulle kosta och resterande kostnader skulle kunna finansieras genom skatter (t.ex. förmögenhetsskatt, valutahandelsskatt, produktionskatt). Därutöver anser vi att det finns tillräckligt med pengar i vårt samhälle där BNP har fördubblats sedan 80-talet och storbanker och storföretag går med miljardvinster. Vad som finansieras är en prioriteringsfråga.

Angående de moraliska argumenten så tror vi att de allra flesta människor vill kunna bidra till samhället på ett eller annat sätt och att många dessutom vill ha en större inkomst än vad BI skulle ge. Utöver det så är vi övertygade om att många i och med BI skulle satsa på att starta eget och jobba med något de brinner för.

Motionärerna vill:

ersätta en samlad socialförsäkring i Feministiskt initiativs politiska plattform med en villkorslös Basinkomst för varje invånare.

VI YRKAR DÄRFÖR:

- **att** partikongressen tillsätter en arbetsgrupp med uppdrag att utreda BI ur ett feministiskt perspektiv,
- **att** arbetsgruppen ska lämna förslag på formulering på hur BI ska integreras i partiprogrammet,
- **att** denna arbetsgrupp lägger fram ett förslag för omröstning vid nästa partikongress 2017

Motionärer:

Daniel Graf, Nicklas Ivenholt, Cristina Santos, Katerin Mendez, Tora Lindén, Maija Löfgren, Martin Jordö, Jenny Sandsten, Linda Hiltmann, Sofia Vales, Peter Sunnergren, Gudrun Tiberg, Lisa Eriksson, Maria Pettersson, Annami Löfving, Gunilla Zand, Anna Rantala Bonnier, Fanny Isaksson Lantto, Armina Etminan, David Sjöqvist

STYRELSENS SVAR:

Hur BI förhåller sig till vår politik vet vi ännu för lite om för att kunna ta klar ställning i frågan. Styrelsen anser därför att en arbetsgrupp ska tillsättas som arbetar inom ramen för skugggruppsgruppen med syfte att utreda om BI går i linje med Fi:s övriga politik, utreder fördelar och nackdelar ur intersektionellt feministiskt perspektiv, samt föreslår ett ställningstagande för partiet i frågan inför kongressen 2017.

Styrelsen yrkar:

- bifall på yrkande 1 med ändring av partikongress till styrelse

- avslag på yrkande 2.
- bifall på yrkande 3 med tillägget att förslaget går genom styrelsen och läggs fram som en proposition på nästa kongress

MOTION 110. INFÖRANDE AV BASINKOMST

Basinkomst, eller medborgarlön som det också kallas, är en grundinkomst som delas ut till alla invånare utan krav på motprestation. Införandet av basinkomst skulle ersätta stora delar av andra bidrag (såsom a-kassa, försörjningsstöd, studiebidrag och barnbidrag).

Införandet av basinkomst ger alla en grundläggande ekonomisk trygghet utan att behöva stå till arbetsmarknadens förfogande eller myndigheters kontrollutövande. Möjlighet ges till alla att lägga mer tid på hem-, omsorgs- och kulturarbete och engagera sig i en demokratisk utveckling av samhället. Fler positiva effekter av en basinkomst skulle kunna vara: minskade klassklyftor, större makt för arbetssäljaren, mindre stress i samhället vilket i sin tur leder till bättre fysisk och psykisk hälsa och minskade kostnader för sjukvård. Negativ miljöpåverkan kan minskas, då onödiga (och direkt skadliga) arbeten och en del lyxkonsumtion försvinner.

VI YRKAR:

- att Feministiskt initiativ verkar för att införa basinkomst.

Motionärer:

Håkan Rosén, Lisa Eriksson, Elisabeth Eriksson, Anna Gessler, Marianne Castegren

STYRELSENS SVAR:

Motionen kan anses besvarad i och med styrelsens svar på motion 109.

Styrelsen yrkar på avslag.

MOTION 111. MOTION OM ATT ÅTERINFÖRA TJÄNSTEMANNASVARET

1974 ändrades grundlagen i Sverige och då togs bland annat tjänstemannaansvaret bort. I praktiken har det inneburit att politiker och offentliga tjänstepersoner fått immunitet vid missbruk eller försummelse av sina uppdrag.

Tjänstemannaansvaret innebar att en tjänsteperson i offentlig förvaltning hade ansvar för beslut, och kunde bli föremål för disciplinära åtgärder eller avsked vid förseelser.

1989 återinfördes termen tjänstefel men med ny innebörd. Bland annat räcker det inte med att bevisa samband mellan en handling och en skada, utan det måste också föreligga ett ”tillräckligt” samband. I praktiken innebär detta att ett tjänstefel blir utan påföljder även om samband

mellan en felaktig myndighetsutövning och en skada är påvisat. Det samma gäller felaktiga ”bedömningar”. Rent formellt har vi en lagstiftning om tjänstefel, men i praktiken är denna tandlös, därför går det att hävda att vi i Sverige saknar tjänstemannaansvar.

I media stöter vi ofta på myndighetsutövare som begår fel i tjänsten, många gånger i beslut som kan vara livsavgörande eller livsomvälvande för klienten. Det kan röra sig om att sätta gymnasiebetyg, fatta beslut om LVU (Lagen om vård av unga), LVM (Lagen om vård av missbrukare) eller polisiära ingrepp etc. Det kan röra sig om felaktiga bedömningar av socialtjänsten, Försäkringskassan eller annan myndighet. Myndigheternas fria tolkningar av lagar och förordningar kompromissar med klienternas rättigheter och rättssäkerhet. När sådana fel begås har klienten svårt att få upprättelse och tjänstepersonen går oftast fri.

Genom att återinföra tjänstemannaansvar görs en tjänsteperson i offentlig förvaltning ansvarig för beslut och kan komma att bli föremål för disciplinära åtgärder eller avsked vid förseelser. Disciplinära åtgärder kan innebära fängelsestraff om brottet anses vara grovt tjänstefel, lägst 6 månader och högst 6 år.

Motionärerna föreslår:

återinför tjänstemannaansvar så att tjänsteperson i offentlig förvaltning blir ansvarig för beslut och kan komma att bli föremål för disciplinära åtgärder eller avsked vid förseelser.

Motionärer:

Katerin Mendez

Anna Rantala Bonnier

STYRELSENS SVAR:

Anställda inom socialtjänst och andra myndigheter har ett ofta mycket svårt uppdrag att med bristande underlag och otillräckliga resurser fatta beslut med avgörande betydelse för människors liv, inte minst personer i utsatta situationer. Misstag begås, men riskerna för detta ska motverkas. Styrelsen ser dock inte att motionärernas förslag att lägga större skuld på individer är förenligt med hur vi förstår samhällsproblem som strukturella och som kräver strukturella lösningar. I vår politik ingår redan nu att på olika sätt stärka kompetensen, resurserna och förutsättningarna för nyckelprofessioner att utföra sitt uppdrag. Klienters möjlighet att överklaga felaktiga beslut och få upprättelse bör stärkas, men inte genom ökad repression av anställda.

Styrelsen yrkar på avslag.

MOTION 112. VÅLDSUTSATTA KVINNOR

Inspektionen för Vård och Omsorg rapport ”Våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnar våld” (2014) visar att kommunernas förmåga att bereda hjälp och stöd i allt för stor utsträckning skiljer sig åt. Rapporten visar att det i de kommuner där det fungerar tillfredsställande finns vissa komponenter som bidrar till detta; tydlig prioritering för problemområdet ”våld i nära relation” hos inblandade myndigheter, att kommunen har särskilt ansvariga personer eller verksamheter

som riktat in sig på området och har spetskompetens, vilket inbegriper tydliga och kända rutiner för att bedriva arbete med våldsutsatta kvinnor och deras barn.

Det behövs nationella direktiv som ålägger kommuner att inrätta en särskild verksamhet som riktar in sig på området. Genom att samla olika kompetenser och myndigheter under samma tak underlättar även en sådan här enhet, myndighetskontakterna för kvinnan, som oftast har en mängd olika pågående ärenden. Kvinnan och hennes familj skall även få ett eget ombud som fungerar som kontaktunderlättare för kvinnan i hennes olika myndighetskontakter. Denna person följer sedan familjen genom hela processen.

Flertalet kommuner runt om i landet har tillräckliga insatser när det kommer att bereda hjälp i det akuta skedet men många gånger saknas det långsiktig planering för dessa kvinnor och barn. Majoriteten av kommunerna saknar enligt IVO dessutom uppföljningsbara mål. Allt för ofta blir hotade och våldsutsatta kvinnor och deras barn kvar i skyddat boende under allt för lång tid. Vi måste inse att ett skyddat boende även om det bereder skydd, enbart är tilltänkt som en akut lösning. Ett liv i isolering, undagömd från övriga samhället är en inskränkning av kvinnans och barnets friheter och möjligheter för gynnsam utveckling. Dessutom är dessa kvinnor och barn ofta förpassade till en tillvaro präglad av ovisshet inför framtiden, vilket inte är förenligt med någon människas bästa.

IVO efterlyser samverkan mellan kommuner så att kommuner ska kunna jobba gränsöverskridande i dessa frågor då dessa barn och kvinnor många gånger tvingas lämna sin hemkommun, av säkerhetsskäl. Kommunerna måste även etablera samarbete med allmännyttan så att det ska finnas möjlighet att bereda kvinnor och barn i skyddade boenden företräde i allmännyttans bostadsköer.

VI YRKAR PÅ:

- **att** nationella direktiv skall tas fram med tydligt fokus på problemområdet ”*våld i nära relation*” med tydliga och kända rutiner för att bedriva arbete med våldsutsatta kvinnor och deras barn
- **att** nationella direktiv om att kommuner skall upprättar en särskild verksamhet eller utse ansvariga personer som riktar in sig på området och har spetskompetens
- **att** dessa verksamheter eller ansvariga personer skall verka gränsöverskridande kommuner emellan inom problemområdet våld i nära relationer
- **att** kommuner skall åläggas att upprätta en individuell handlingsplan med tydligt fokus på långsiktigt stöd och uppföljning för barn som bevittnar våld i nära relationer
- **att** kommunerna skall etablera samarbete med allmännyttan så att det ska finnas möjlighet att bereda kvinnor och barn i skyddade boenden företräde i allmännyttans bostadsköer
- **att** särskilt ombud skall utses för kvinnan och hennes familj som kontaktunderlättare för

kvinnan i hennes olika myndighetskontakter

Motionärer:

Katerin Mendez

Anna Rantala Bonnier

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen instämmer i motionärernas förslag men ser också en relaterad fråga kring bodelning och föreslår att ett nytt stycke med tillhörande kravpunkt också läggs till i G1:

Styrelsen yrkar på:

- Bifall på motionen. Kravpunkterna läggs till i avsnittet G.2 Socialtjänstens och kvinno- och tjejjourernas roller.
- Tilläggsyrkande: Ny brödtext med tillhörande kravpunkt i G.1 Maskulinitet och våld:
“Ekonomiskt förtryck är en vanlig del av kontroll och våld i nära relationer, kan vara ett hinder för att lämna relationen, men även på många sätt ödelägga den utsattas liv efter separation. Vårdsutsatta har sällan råd att själva bekosta en bodelningsprocess, och kan som en konsekvens försättas med skulder, utan tillgångar och rakt ut i hemlöshet på grund av förövarens ekonomiska övertag och fortsatta maktutövning efter separation. Med rätt till allmän rättshjälp vid bodelning stärks tryggheten, rättssäkerheten samt våldsutsattas position gentemot förövare.”
- Fi ska verka för att rätt till allmän bodelning införs.

MOTION 113. BARNAVÅRDSUTREDNINGAR

Socialtjänstens utredningar och insatser sätter allt för ofta barns säkerhet och rättssäkerhet ur spel.

Jag efterlyser en nationell handlingsplan för barnavårdsutredningar som utgår från ett barnperspektiv. I dag saknas det en samlad bild över hur socialtjänsterna i Sverige sköter sina uppdrag gällande barnavårdsutredningar. Det är problematiskt att det saknas nationell statistik över orosanmälningar av barn som misstänks fara illa och att vi saknar nationella direktiv om att registrera utredningar oavsett om de läggs ned eller utreds samt vilka insatser som satts in för barnen. Planen måste även ta fasta på hur vi kan garantera att alla barnavårdsutredningar har en tydlig inriktning på barnets situation. Socialtjänsten måste ges de utökade resurser som krävs för att kunna arbeta fullt ut med handläggning som sätter barns behov i centrum.

MOTIONÄRNA FÖRESLÅR:

- Nationella riktlinjer för hur barnavårdsutredningar skall bedrivas. Skall innehålla tydligt krav på samverkan mellan olika professioner och myndigheter.
- Nationella riktlinjer om att registrera barnavårdsutredningar oavsett om de läggs ned eller leder till åtgärder, så att nationell statistik kan föras över orosanmälningar av barn som misstänks fara illa

- Barnet tilldelas ett ombud som följer barnet under pågående barnavårdsutredning för att säkerställa att barnets rättigheter och behov står i centrum under utredningens gång samt vid kontakt med andra myndigheter eller sjukvården. Denna person skall följa barnet genom hela processen.
- Att satsningar görs på fördjupningsutbildningar på högskolenivå inom området barn och unga
- Nyanställda socialsekreterare ska beredas en ordentlig yrkesintroduktion där de med kvalificerat stöd gradvis slussas in i svårare barnavårdsärenden
- Krav på tillgång till kompetensutveckling och extern handledning för socialsekreterare och chefer inom socialtjänsten

Motionärer:

Katerin Mendez

Anna Rantala Bonnier

STYRELSENS SVAR:

Socialstyrelsen rekommenderar kommuner att arbeta efter Barns Behov i Centrum (BBIC), ett handläggnings- och dokumentationssystem för utredning, planering och uppföljning i social barnavård. Det ger en struktur för att systematiskt hämta in uppgifter om, dokumentera och följa upp barns och ungas behov av insatser. BBIC erbjuder, förutom en uppsättning strukturerade formulär som följer hela ärendekedjan, en teoretisk kunskapsbas för den sociala barnavården. Krav på samverkan, att personal ska vara kvalificerad samt fokus på barnet finns redan i dessa riktlinjer. För närvarande pågår en statlig utredning om implementeringen. Akademikerförbundet SSR vill ha en nationell handlingsplan som ska utarbetas i samverkan mellan regeringen, SKL och facken, för att skapa förutsättningar för en positiv utveckling inom den sociala barn- och ungdomsvården, något som styrelsen ställer sig bakom.

Styrelsen yrkar på:

- avslag av motionen, med undantag av punkt 2, som förs in under avsnittet G.5 Direkt och indirekt våld mot barn.

MOTION 114. BARN SOM BEVITTNAR VÅLD I NÄRA RELATIONER

Inspektionen för Vård och Omsorg rapport ” *Våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnar våld*” (2014) lyfter att barn måste uppmärksammas, utredas och få stöd. Rapporten påvisar att det finns uppenbara brister i synnerhet när det kommer till att barn uppmärksammas och utreds. Rapporten som IVO presenterar visar att det finns stora skillnader i förmågan att fånga upp barnet och ha ett tydligt barnperspektiv mellan landets olika kommuner.

Barn som bevittnar våld i nära situationer faller ofta mellan stolarna. Socialtjänsten kan vara väl insatt i familjens särskilt utsatta situation, men då kvinnan är den som sökt bistånd sker oftast

ingen utredning av barnets situation eller utsatthet. Vi i Feministiskt initiativ ser detta som en allvarlig brist och vill därför stärka barns rättigheter och problematisera att barnet följer med mamman och alltför sällan utreds som egen individ. Därför måste det göras en skyddsbedömning av barnets situation och utsatthet. Vi i Fi menar att barn måste uppmärksammas, utredas och få stöd och insatser som följs upp i enskilt ärende och på övergripande nivå.

IVO skriver att barn som misstänks fara illa inte identifieras och att anmälan till socialtjänsten inte heller alltid görs. Trots lagstadgad skyldighet att anmäla, brister förskolor, hälsa och sjukvård och andra instanser som har anmälningsskyldighet. Därför behövs det ytterligare stöd och utbildning för personer som i sitt arbete kommer i kontakt med dessa barn. Denna utbildning skall ha ett tydligt barnperspektiv.

Feministiskt initiativ har redan ett förslag till ett "Barnets hus" i sin politiska plattform för att minska de stora skillnaderna mellan kommunerna. Vi behöver ta det ett steg längre och utlysa nationella direktiv som uppmanar landets kommuner att upprätta en särskild kommunal enhet i samtliga kommuner som inriktar sig på våld i nära relationer, med särskilt fokus på barn. På så vis ökar vi rättssäkerheten för barnen och underlätta det gränsöverskridande arbetet mellan olika kommuner.

Vi vet att ungefär vart tionde barn i Sverige lever med våld i hemmet och att vart tjugonde barn upplever detta våld ofta! Statistiskt vet vi också att det finns ett starkt samband mellan barn som får uppleva en pappas våld mot mamman och att själva utsätts för direkt våld och sexuella övergrepp.

Därför är det problematiskt att våldsamma män får ha fortsatt tillgång till sina barn, eftersom detta ofta leder till att våldet får fortsätta. Umgänget enligt 6 kap i Föräldrabalken beskrivs som en rättighet för barnet men i praktiken innebär det en rättighet för umgängesföräldern. Därför anser vi att barnets inställning ska så långt det går, klarläggas och tas hänsyn till. Därför verkar vi i Fi för att en person som har kontaktförbud inte samtidigt ska ha möjlighet till umgänge med den skyddades gemensamma barn och om umgänge anses vara förenligt med barnets bästa skall detta ordnas på ett säkert sätt för barnet.

MOTIONÄRERNAS FÖRSLAG:

- Barnet skall tilldelas ett eget ombud, som företräder barnet vid myndighetskontakt
- Barnet måste uppmärksammas och utredas som en enskild individ – även då modern är den som söker insatser. Det skall göras en skyddsbedömning av barnets situation och utsatthet. Barnet skall utredas och få stöd och insatser som följs upp i enskilt ärende och på övergripande nivå
- Ytterligare stöd och utbildning för personer som i sitt arbete kommer i kontakt med våldsutsatta barn. Denna utbildning skall ha ett tydligt barnperspektiv
- Nationella direktiv som uppmanar landets kommuner att upprätta en särskild kommunal enhet som inriktar sig på våld i nära relationer, med särskilt fokus på barn. På så vis ökar vi rätts-

säkerheten för barnen och underlätta det gränsöverskridande arbetet mellan olika kommuner

- Nationella direktiv om att kommuner skall upprätta en särskild verksamhet eller utse ansvariga personer som riktar in sig på området och har spetskompetens
- riktat in sig på området och har spetskompetens, vilket inbegriper tydliga och kända rutiner för att bedriva arbete med våldsutsatta kvinnor och deras barn
- Kommuner skall åläggas att upprätta en individuell handlingsplan med tydligt fokus på långsiktigt stöd och uppföljning för barn som bevittnar våld i nära relationer
- En person som har kontaktförbud ej samtidigt skall ha möjlighet till umgänge med den skyddades gemensamma barn
- Barnets inställning skall så långt det går, klarläggas och tas hänsyn till inför beslut om umgänge med den våldsamma föräldern.
- Om umgänge mellan barn och den våldsutövande umgängesföräldern skall äga rum skall detta ordnas på ett säkert sätt för barnet. Vilket inbegriper närvaro av kvalificerad personal med möjlighet att gripa in om det skulle behövas.

Motionärer:

Katerin Mendez

Anna Rantala Bonnier

STYRELSENS SVAR:

Vad motionärerna föreslår står antingen redan i vårt politikdokument, alternativt finns redan formulerat som riktlinjer för kommunernas arbete, med några undantag. Kravpunkt 1 är redan tillgodosedd genom nuvarande lagstiftning. De kontaktpersoner som finns med när barn har umgänge med förälder enligt tingsrättsbeslut med stöd har inte befogenhet att gripa in om barn kränks under umgänget, vilket förekommer. Om sådan risk föreligger är det bättre att inte besluta om rätt till umgänge. Att inget barn ska tvingas är redan ett krav från Fi. Små kommuner har inte alltid möjlighet att upprätta särskilda enheter med spetskompetens i barn och våld, däremot är liknande krav vi redan har under G5. Direkt och indirekt våld mot barn:

29. Fi ska verka för att alla utredare i familjerättsärenden och barnavårdsärenden ges fortbildning om kvinnofrid, våld i nära relationer, bemötande och metoder att samtala med barn.

30. Fi ska verka för att stöd och behandling till barn som upplevt våld utvecklas och expanderar. Att satsningar på BUP och annan kvalificerad verksamhet att ta emot dessa barn, som idag ofta nekas behandling på grund av resursbrist, prioriteras.

Styrelsen yrkar på avslag.

MOTION 115. VITBOK OM SVERIGES KRIGFÖRING I AFGHANISTAN

Feministiskt initiativ för fram en feministisk säkerhetspolitik med grunden i mänskliga rättigheter, att motarbeta hot och det fruktansvärda våld mot kvinnor som sker runt om i världen, och lyfta fram kvinnor som aktiva aktörer. Fi vill stärka kopplingen mellan jämställdhet och säkerhet såsom vår nya utrikesminister lovat. Det gäller därför att städa rent för framtiden och dra lärdomar av tidigare förd politik. Vi föreslår här att kongressen beslutar om en framställan till regeringen om en vitbok om Sveriges medverkan i krigföringen i Afghanistan. Vi ser att en sådan oberoende granskning och offentlig dokumentation är ett absolut måste, och att underlaget också fortlöpande är tillgängligt för jurister och forskare.

I ett hållbart samhälle måste kvinnor räknas som relevanta aktörer, något FN kom fram till år 2000 år när säkerhetsrådet antog resolution 1325 som kräver att kvinnor ska finnas med på alla beslutsfattande nivåer i fredsarbetet i världen.

Kvinnoorganisationer i Afghanistan har formulerat krav i samband med en stor världskonferens om landets framtid i London 2010. De formulerade flera rekommendationer till de beslutsfattare som samlats till ett möte – där de själva inte fick delta.

De afghanska kvinnorna fastslår i sina rekommendationer att säkerhetsfrågan är grundläggande för utveckling i Afghanistan. De menar att en sann säkerhet innefattar militär stabilisering och de kräver rörelsefrihet för kvinnor, och tillgång till grundläggande service som fungerande polis, rättssystem, hälsovård, utbildning och tillgång till rent vatten.

De ställer därför bland annat kraven att:

1. Kvinnor måste finnas representerade i fredsprocessen
2. Fredsavtal måste garantera kvinnors rättigheter
3. Säkerhetspolitik och -policies måste skydda kvinnor

I sin slutkommuniké skriver kvinnorna: *"We, the women of Afghanistan, are committed to working alongside the Government of Afghanistan and the international community to bring peace and prosperity to our beloved country and all of its people. We stand as full partners for the future of Afghanistan"*.

Kvinnorna i Afghanistan lever inte i ett politiskt vakuum. Deras vardag är politik. De kanske inte går att finna i det formella beslutssystemet utan organiserar sig i det civila samhället men hamnar tyvärr allt för ofta bortom UD:s synfält. Ja, kvinnor är ibland offer, men de är alltid aktörer. Ge dem verktygen och arenan att föra fram sin agenda, sin säkerhetspolitik och sina lösningar. En fortsatt militär intervention från Sveriges sida (diskussioner fördes om detta på Folk- och Försvarskonferensen i Sälen 2014 enligt Natos generalsekreterare Anders Fogh Rasmussen) är absolut kontraproduktivt!

Med ovanstående som bakgrund anser vi att den politik Sverige fört har varit förödande för det afghanska folket och inte minst för kvinnorna där. Officiellt använde man sig bland annat av

argumentet att man genom militära insatser skulle bidra till kvinnors säkerhet – argument som afghanska kvinnor tillbakavisar. ”Missing the Target” är den talande titeln på rapporten från Operation 1325 om insatserna. Underställd Natos kommando (med Nato-emblem på uniformen!) har Sveriges ”fredsframtvingande” krigsinsatser i Afghanistan bidragit till förödelse och dödande.

MED DETTA YRKAR VI PÅ ATT F! AV REGERINGEN KRÄVER:

- **att** en oberoende kommission tillsätts, vars arbete ska resultera i en vitbok om Sveriges krigsföring i Afghanistan, att kommissionen i sitt arbete ges tillgång till samtliga dokument som rör militära och politiska beslut, likaväl som underlagen till beslut, om Sveriges krigsföring i Afghanistan, att afghanska kvinnors och barns erfarenheter av Sveriges tolvåriga krigsföring i deras land tas tillvara och ges utrymme i vitboken, att dokumentationen som underbygger vitboken framgent ska vara tillgänglig för jurister och forskare, att inget beslut tas för fortsatta svenska militära interventioner i Afghanistan i samarbete med Nato, att inget stöd för beslut ges i FN för fortsatt militär intervention i Afghanistan.

Motionärer:

*Ragnhild Greek Uppsala, Lisa Eriksson Nyköping, Kirsti Kolthoff Österbybruk,
Helena Sunvisson Örebro, Gudrun Tiberg Göteborg, Ninni Winge Örebro*

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen tycker att det här är ett viktigt krav. Dock kan vi som parti utanför riksdagen inte kräva något av regeringen såsom motionärerna yrkar. Styrelsen menar därför att detta skulle kunna vara något för Freds och säkerhetsutskottet i Skuggriksdagsgruppen att göra en motion på till den allmänna motionstiden till Riksdagen.

Styrelsen yrkar på avslag

MOTION 116. BEGREPPET UTANFÖRSKAP

Moderaterna införde uttrycket, att leva i utanförskap, som synonym till att vara arbetslös, i samband med arbetslinjen. Hur ska vi tolka detta? Är alla som av någon anledning, inte kommer in på arbetsmarknaden, inte fullvärdiga samhällsmedlemmar? Är lönearbete det ända sättet att vara fullt delaktig i samhället? Skall alla som inte passar in, på en allt hårdare och stressigare arbetsmarknad, behöva höra att de dessutom lever i utanförskap?

Jag upp fattar budskapet så här: Du skall arbeta så mycket som möjligt. Du ska tjäna så mycket pengar som möjligt. Du skall konsumera så mycket som möjligt. Vad du gör på ditt arbete spelar ingen roll, bara du tjänar pengar. Genom att konsumera håller du systemet igång. Allt obetalt samhällsnyttigt arbete räknas inte. Du bör också försöka hålla dig innanför alla normer. Annars kan det hända att du blir utesluten från det ända viktiga, nämligen arbetsmarknaden.

Moderaterna har lyckats. Genom att ständigt upprepa sitt budskap. Nu mera talar de flesta politi-

ker om utanförskapet när de menar arbetslösheten. Jag har även hört några från Fi göra det. Det har också spridit sig till människors vardagliga samtal.

Jag tycker att uttrycket är kränkande. Vi i Fi, kämpar för alla människors lika värde och rättigheter. Då bör vi inte använda ett språk som mäter människor efter prestation och förmåga. Jag tror inte att jag någon gång, hört Reinfeldt tala, utan att nämna utanförskap och arbete

JAG YRKAR:

- att Fi i offentliga sammanhang inte använder ordet utanförskap som synonym för arbetslöshet.

Motionär:

Ann Åkerberg

STYRELSEN SVAR:

Styrelsen instämmer i motionärens problembeskrivning men kan inte tillgodose yrkandet i den form som motionären yrkar. Vi föreslår därför istället att lägga till en mening om frågan i politikdokumentet.

Styrelsen yrkar på:

- bifall, med följande tillägg:

att en mening läggs till sist i första stycket i kapitel C. En ny syn på arbete, i politikdokumentet **För en feministisk politik:** *Fi motsätter sig också den retorik som likställer arbetslöshet med utanförskap.*

MOTION 117. DISKRIMINERINGSLAGSTIFTNINGEN

Diskrimineringslagen säger att:

arbetsgivaren måste genomföra stöd- och anpassningar som eliminerar eller reducerar effekten av en funktionsnedsättning så att den som har nedsättningen kommer i jämförbar situation med de som inte har en nedsättning.

Skyddet mot diskriminering i diskrimineringslagen gäller den som är anställd men inte den som är uppdragstagare. Jag anser att detta är en allvarlig brist. Det skulle kunna utesluta människor med funktionsnedsättning från politiska och andra offentliga uppdrag.

Jag yrkar:

- att Fi verkar för att diskrimineringslagen ändras så att den också omfattar offentliga uppdrag.

Motionär:

Ann Åkerberg

STYRELSENS SVAR:

Styrelsen instämmer i motionärens yrkande och föreslår att kravpunkten läggs till som punkt 3. i kapitel M. Funktionalitet och funktionshinder, i politikdokumentet För en feministisk politik, samt att en kompletterande mening läggs till i tillhörande brödtext.

Styrelsen yrkar på:

- bifall, med följande tillägg
- att kravpunkten läggs till som punkt 3. i kapitel **M. Funktionalitet och funktionshinder**, samt att följande mening läggs till sist i tillhörande brödtext: *En utveckling av Diskrimineringslagen är också nödvändig.*